

ЕД МАКБЕЙН ОТДАВНА НЕ СМЕ СЕ ВИЖДАЛИ

Част 32 от „87-ми участък“

Превод от английски: Иванка Стефанова, 1993

chitanka.info

Посвещава се на Рони и Люсил Кинг

ГЛАВА ПЪРВА

Мислеше си за града като за галактика. Като за рояк от планети, кръжащи около блестящо слънце. Като за астероиди и комети, прелитащи през мрака на пространството. Понякога пред очите му избухваха цветни петна, трасиращи курсуци проблясваха и изчезваха и прелитащи ракети нарушаваха вечната нощ на неговата слепота.

Беше сляп, но познаваше този град.

Този град понякога ставаше ужасно студен през ноември. Ако питаша него, това беше най-лошият месец в града. През ноември никога не можеше да се сгрее. През ноември и кучето започваше да зъзне. То бе черен лабрадор и бе обучено като куче-водач. Кучето се казваше Стенли. Винаги го досмешаваше, когато си помислеше какво представляват двамата. Черен човек, придружен от черно куче. Тъкмо тази сутрин някой бе пуснал една монета в паничката, четвърт долар, ако се съдеше по издрънчаването, и бе запитал: „Ей, приятел, как се казва това куче?“ Веднага разбра, че човекът е черен. Можеше безпогрешно да разпознава по гласа хората, само по него да познава техния цвят и националност.

— Стенли му викат — отвърна.

— Дръж се, брате Стенли — каза човекът и си отиде.

Брате Стенли. Значи, щом и кучето е черно, автоматически става брат. Стенли трябва да е решил, че човекът е смахнат. Много свястно куче излезе, щеше да е загубен без него.

— Нали тъй, Стенли? — каза той и го погали по главата. Кучето не отвърна нищо, старият Стенли никога не говореше. Извади късмет с него. Върна се от войната без очи, а хората от входа събраха пари и му купиха кучето. Не беше немска овчарка, но беше дресиран също толкова добре и можеше да го разведе навсякъде из града. Той обичаше този град. Обичаше го, когато можеше да го вижда, а и сега продължаваше да го обича. Миналата вечер в метрото един човек му отстъпи мястото си. Трябва да беше италианец, ако се съди по гласа.

— Искаш ли да седнеш, приятел? — докосна го по Лакътя. Сигурно си беше имал вземане-даване със слепци, щом не го бутна грубо, та да му изкара акъла. Просто го докосна леко по лакътя и това беше всичко.

— Искаш ли да седнеш, приятел?

Имаше нещо в начина, по който каза това, от което личеше, че знае как да се държи със слепци. Ако беше отстъпил мястото си на стара жена или на сакат, щеше да звучи по-иначе. А така просто му каза по мъжки: ако искаш, можеш да седнеш. Той иначе нямаше да приеме, но мъжът не му отстъпи мястото си от жал, просто искаше малко да му улесни живота. Това беше приемливо.

Изведнъж ослепяваш...

Изведнъж ослепяваш, а си само на двадесет години и хората също изведнъж започват да гледат на теб като на старец. Върна се от фронта преди десет години, без очи и с черни очила, и мама и Криси се скъсаха да плачат. Стига, стига, каза, няма страшно, няма страшно. Майната му, как да не е страшно. Сляп съм и толкоз.

След това започваш обаче отново да се учиш да виждаш. Да използваш старото куче Стенли да те развежда и да те води там, където искаш. Да четеш азбуката на Брайл и да пишеш с помощта на линия. А да си вържеш връзките на обувките умееш и без това. Повечето хора дори и не си поглеждат краката, когато си връзват връзките на обувките, така че тази работа и сляп човек може да я върши без усилия. И да подрънкваш едно канче с няколко монети не е лесна работа. Слагаш си табелка на врата, на която пише, че си сляп, и вече си в бизнеса. Това е то, свободната инициатива. ПОМОГНЕТЕ МИ ЗА БОГА. Табелката я написа Криси. Написа я на парче картон, проби в краищата му две дупки и прокара през тях конец. Имаше табелката, тенекиеното канче, черното куче Стенли и щеше да направи състояние. Щеше да изпитва вечна признателност към войната. Иначе как щеше да започне собствен бизнес?

Това стана преди десет години.

Пенсия за пълна инвалидност. Тенекиено канче. Разклащай го, за да дрънчат монетите, и се вслушвай дали при тях падат други. След това се връщаш у дома при Изабел, сядаш на кухненската маса, изсипваш монетите върху мушамената покривка и започвате да сортирате монетите пипнешком. Беше се запознал с Изабел преди шест

години в един бар на пристанището. Тогава вече бе станал опитен просяк, вървеше след стария Стенли, вслушваше се в звуците на големия град и по този начин се развличаше, подрънкваше с монетите в канчето, а с дясната ръка държеше каишката на Стенли.

Беше имал успешен ден и влезе в един бар, трябва да е било някъде към четири следобед. До него седна жена. Лъхна го на парфюм и уиски. Някъде в дъното на бара дрънчеше музикален автомат.

— Какво ще пиеш, Джими? — попита барманът.

— Бърбън с вода.

— Готово.

— Татко ми обича да пие бърбън с вода — каза жената. Бяла жена, ако се съди по гласа ѝ. Южнячка.

— Тъй ли?

— Да. Бърбънът с вода много се пие из нашия край. Аз съм от Тенеси.

— Тъхъ — каза той.

— Заповядай, Джими.

Чу звъна на чашата, поставена върху тезгяха. Ръката му започна да шари и я напипа.

— Наздраве — изрече той и отпи.

— Наздраве — отвърна му жената. — Казвам се Изабел Картрайт.

— Аз съм Джими Харис.

— Приятно ми е.

— Ти бяла ли си? — попита той.

— Че не виждаш ли?

— Сляп съм — отговори ѝ. Тя ситно се засмя:

— И аз съм сляпа.

Ожениха се след шест месеца. И двамата съвсем къорави. Наеха апартамент на Седма улица близо до Мейсън, защото не му се щеше да живее в Дайамъндбек. Не защото сега имаше бяла жена, а защото Дайамъндбек не беше свестен квартал нито за бели, нито за черни. Баща ѝ дойде за сватбата от Тенеси. Те вече живееха заедно от шест месеца и хич нямаше да им пука, ако старецът започнеше да врещи. Щяха да му кажат да се върне у дома и да се удави в бърбън с вода. Той обаче се оказа свестен старец и каза, че е спокоен за дъщеря си, защото я оставя в добри ръце. Е, вярно, че се беше оженила за човек, който не

можеше да види тези ръце, дори и да ги опреше до черното си лице, но, разбира се, той щеше да се грижи за нея, има си хас.

Добре, грижеше се.

Понякога танцуваха.

Пускаха радиото и танцуваха. Преди войната го биваше като танцьор. Тайна музика, през цялото време той чуваше тайна музика. Също като светлините, които проблясваха. А преди беше мислил, че слепците през цялото време живеят на тъмно. Не беше тъй. Проблясваха светлини. Електрически импулси, идващи от мозъка, запомнени образи и други подобни. През цялото време в главата му имаше много движение. Не виждаше нищо пред очите си, но съзираше много неща зад тях. Докосваше лицето ѝ. Прекрасно лице. Блондинка съм, казваше тя. Старият Джими Харис си беше хванал бяло маце и го обичаше до смърт. Заради него раздрусваше стотинките в старото тенекиено канче. А през нощта раздрусваше кокалите на мацето в леглото.

Беше пресметнал, че е на две преки от блока на Седма улица, в който живееше. Беше взел метрото до Четвърта улица и сега пресичаше площад „Ханън“, където статуята на един генерал от Първата световна война, яхнал кон, бе обградена от малка градина с кестенови дървета. Във войната на Джими не беше имало коне. Имаше внезапни нападения на села. Обграждаш селото и нахълтваш вътре — това беше неговата война. И после си оставяш очите в джунглата. Чиста работа, Джими, улучи го. Карабината му М-16 бе все още на автоматична стрелба, след като изстреля няколко откоса в храсталаците от дясната страна на пътеката, откъдето внезапно започна да стреля картечница. Сега вече бе станало тихо и се чу гласът на сержанта. Чиста работа, Джими, улучи го.

Той изчака.

Бе облечен в защитна броня от фибростъкло, нахлузена върху памучната му полева куртка. Носеше къси панталони и брезентови ботуши за поход в джунглата с дупки, за да се оттича водата. Носеше още черни чорапи и стоманена каска с маскировъчно покритие. От кожения му колан висяха пакетче за оказване на първа помощ, в което имаше марля, сол на таблетки и прах за крака; паласка с пълнители за автоматичната му карабина, още една паласка тип Клеймор с шест осколочни гранати М-26 и две димни гранати, щик, защитна маска и

две манерки с вода. Сви се в храсталаците и започна да изчаква и да се ослушва. Чуваше как радистът им вика група „Браво“ на помощ.

Гранатата долетя някъде отдалеч, откъм дясната му страна. Един от войниците от група „Алфа“ извика, за да го предупреди. Твърде късно. Виждаше как гранатата лети през влажния въздух на джунглата подобно на рядка тропическа птица. Тъкмо щеше да опита да се укрие от нея, като скочи в храстите и се притисне до земята, когато тя избухна на около метър над главата му. Извади късмет, че не му отнесе цялата глава. Само раздробил челото му и превърнал очите му в бъркани яйца. Докторът в полевата болница му каза, че по чудо е оживял. Това стана, след като група „Браво“ пристигна, за да ги отърве. Оттогава не виждаше нищо.

Това стана на четиринадесети декември, единадесет дни преди Коледа, преди десет години.

От онзи ден беше сляп.

През ноември листата на кестените по площад „Ханън“ вече бяха окапали. Чуваше как вятърът вие през оголените им клони. Усещаше, че се доближава до статуята — имаше неща, които слепецът може да усети, да усети предмети, които отразяват звуци или топлина, да усети движения, които предизвикват изменения във въздушното налягане. Чу как някъде по булевард „Кълвър“ един автобус натисна спирачките. Усещаше и миризмата на сняг във въздуха. Надяваше се да не вали. Снегът пречеше на...

Стенли изведнъж спря.

Стопанинът му дръпна каишката, но кучето не помръдна.

— Какво става? — попита го. Кучето започна да ръмжи.

— Стенли? Отново ръмжене.

— Кой е тук?

Изведнъж усети миризма, която разпозна веднага. Беше я запомнил още от операцията в полевата болница. Сега усети как я разнася ноемврийският вятър. Хлороформ. Усети, че кучето е напрегнато и тази напрегнатост се предаде и на него по опнатия ремък. Изведнъж кучето започна да скимти. Миризмата на хлороформ стана непоносима. Отвърна се от нея и усети, че изведнъж кучето натежа. Стенли паднаше върху тротоара. Опита се да го задържи на крака. Това му отне сили. Наведе се надясно, срещу посоката на вятъра. Кучето вече беше паднало. Над главата си чу пукота на клатещите се

кестенови клони. Изведнъж се почувства изгубен. Не искаше да изпусне ремъка от ръцете си, защото чувстваше, макар и да съзнаваше ирационалността на това чувство, че ако го направи, наистина ще ослепее напълно — та нали кучето бе неговите очи. Той обаче вече знаеше, че Стенли е в безсъзнание, че е упоен с хлороформ.

Отвори ръката и пусна ремъка с чувството, че прекъсва нещо жизнено важно. Отстрани се от кучето. Ноемврийският вятър бучеше в ушите му. Не чуваше никакви стъпки.

— Къде си ти? — попита. Мълчание и вятър.

— Кой си ти? Какво искаш?

Изведнъж някой рязко го сграбчи откъм гърба. Почувства, че повдигат брадичката му и извиват главата му назад. И след това болка. Ужасяваща огнена болка в гърлото. Яката на ризата му изведнъж стана влажна. И топла. Разтворените пръсти на лявата ръка зацепиха въздуха. Задави се, усети, че се задушава и се опита да си поеме дъх. След малко падна на тротоара до кучето. От прерязаното му гърло шуртеше кръв, която образува светлочервено поточе по посока на паметника, което след това се стече от тротоара върху корените на изсъхналите храсти.

* * *

Жената, която откри тялото в осем без десет минути вечерта в този четвъртък, бе порториканка, която не разбираше и дума английски. Погледна кучето и човека и първо реши, че и двамата са мъртви, но после видя, че кучето диша. Отначало взе решение да не се меси в тази работа. Не беше здравословно да се месиш в чужди работи, особено когато на тротоара лежи човек с прерязано гърло. Обаче внезапно разбра, че падналото куче е водач и й стана ужасно жал за мъртвеца. Поклати глава, влезе в телефонната кабина на отсрещната страна на улицата, пусна монета в автомата и набра номер 911. Знаеше, че трябва да набере този номер, защото беше обявен като номер на полицията с надписи на английски и испански език, а и в тази част на града беше добре известно как да се извика полицията при спешни случаи. Човекът отсреща разбираше испански. И той бе от испанско потекло, семейството му бе дошло от Маягуес с големия

човешки поток, който нахлу в страната след Втората световна война. Тогава беше само на дванадесет години. Сега обаче говореше английски без следа от акцент. Испанският му, виж, малко се беше влошил. От възбуденото бърборене на жената успя да разбере, че е открила мъртъв слепец близо до паметника на площад „Ханън“. Когато я попита как се казва, жената затвори. Напълно я разбираше. Такъв беше този град.

* * *

Когато детективите Карела и Майер отидоха на местопроизшествието, там вече имаше една полицейска кола. Зад нея бе паркиран черен автомобил, наподобяващ катафалка. Карела реши, че е на отдела за убийства.

— Я виж кой е дошъл — рече Моногън.

— Виждам — кимна Монро.

Двамата детективи от отдела за убийства бяха застанали с ръце в джобовете от двете страни на мъртвеца, сгърчил се върху тротоара. Бяха облечени почти еднакво, с черни балтони, сиви шапки и тъмносини вълнени шалове. И двамата бяха високи и едри, широкоплещести, с месести лица и с очи, привикнали на всякакви мъртъвци — слепи и зрящи. Моногън и Монро имаха вид на биячи от гангстерска шайка.

— От десет минути сме тук — рече веднага Моногън.

— От дванадесет — уточни Монро, поглеждайки часовника си.

— Нещо се позабавихме тази вечер — каза Карела.

— Вече извикахме по радиото мъртвешката кола — вметна Моногън.

— И медицинският експерт ще пристигне всеки момент.

— И момчетата от лабораторията.

— Можеш да ни благодариш — додаде Монро.

— Благодаря — кимна Карела и погледна към тялото.

— По-мъртъв няма накъде — обясни Моногън.

— Някой хубавичко му е отворил гърлото — додаде Монро.

— Я виж гръклянът му как е цъфнал...

— Да ти се доповръща.

В града, където работеха тези мъже, присъствието на ченгета от отдела за убийство на мястото на подобни престъпления беше задължително, макар че после разследването се възлагаше на детективите от съответните полицейски участъци, оказали се на смяна. В много редки случаи, тъй като се предполагаше, че са специалисти, които могат да помогнат със съветите си, детективите от отдела за убийство даваха една или друга полезна идея. В повечето случаи обаче те просто пречеха. И тази вечер Моногън и Монро бяха попречили, защото бяха извикали линейката преди пристигането на медицинския експерт. Нощта беше студена и на никого не му бе приятно да мръзне като куче при температура около нулата. Никой нямаше да позволи на хората с линейката да приберат тялото, преди да го е огледал медицинският експерт.

— Много мразя намушкванията — сподели Моногън.

— Това не е намушкване — поправи го Монро.

— Тогава какво е? Отравяне? Човекът си лежи с цъфнало гърло и ти на това какво му викаш? Обесване?

— Това е нарезна рана — поясни делово Монро. — Има разлика. Намушкване е, когато... Дясната му ръка изведнъж се измъкна от джоба на балтона, държейки въображаема кама. — Намушкване е, когато... — юмрукът му замахна напред-назад във въздуха. — Това е то намушкването. А нарезна рана е когато... храс-храс... — въображаемата кама отново се задвижи из въздуха.

— Ако питаш мен — поде Моногън, — щом заколят човек, значи е намушкан.

— И аз така мисля — съгласи се Монро.

— Тогава какво...

— Аз ти говоря какво ще пише в аутопсията. Ще пише, че това е нарезна рана.

— Аз пък ти говоря какво ще разправам на жена си утре сутрин на закуска. Мога ли да ѝ разкажа, че сме намерили човек, на когото са нанесли такава нарезна рана, че е пукнал? — Моногън гръмко се засмя.

Монро също започна да се смее. Веселието им изпълни малкия площад, на който до паметника лежеше мъртвец. Карела дочу в далечината нетърпеливото виене на линейката. Черните очила на мъртвеца лежаха, счупени, до главата му. Карела се вгледа в

обезобразените очни кухни. Извърна се. Черният лабрадор лежеше на хълбок на около метър от мъртвеца. До него бе приклекнал Майер. Кръвта от разкъсаното гърло на убития се бе стекла по паважа и бе напоила козината на кучето. То все още дишаше и Майер се чудеше какво да прави с него. Досега не беше имал случай с куче, изпаднало в безсъзнание.

— Какво ще го правим? — обърна се той към Карела.

— И аз това се питам.

— Това е куче-водач — каза Моногън. — Може и да е видяло убиеца. Може и да го разпиташ, ако искаш.

Монро отново започна гръмко да се смее. Моногън, като автор на остроумието, скромно изчака няколко секунди и след това се присъедини към партньора си. Смехът им отново изпълни целия площад.

Когато линейката пристигна, кучето все още беше в безсъзнание. На местопроизшествието вече имаше четири полицейски патрулни коли с въртящи се светещи лампи на покрива. Целият площад вече беше преграден. Нощта бе студена, но въпреки това започнаха да се събират хора и униформените полицаи взеха да ги подканят да си гледат работата.

— Хайде, народе, няма нищо за зяпане, движи се.

От линейката излезе санитар и затърси някого с поглед с полицейска значка. Отиде при Карела и Майер и при двете ченгета от отдела за убийства и погледна тялото.

— Да ги прибирам ли? — попита.

— Още не — отвърна Карела. — Не го е видял медицинският експерт.

— Тогава защо ни повикахте? — нацупи се санитарят.

— Можеш да почакаш няколко минути — изгледа го накриво Моногън. — Няма да пукнеш от това.

Санитарят го измери отдолу нагоре.

— Тъхъ — потвърди Моногън и поклати глава.

— Ти ли си старшият тук? — попита санитарят.

— Аз извиках линейката.

— Трябвало е да почакаш — изръмжа санитарят сухо и се запъти към линейката, паркирана на тротоара. Помощникът му вече бе отворил задната врата. Санитарят му каза да я затвори.

Помощникът на медицинския експерт пристигна след десет минути. През това време санитарят четири пъти заплаши, че ще си тръгне, с аргумента „в този град умират хора“ и Карела четири пъти му нареди да не мърда никъде. Медицинският експерт се казваше Майкъл Хортън. Беше облечен в костюм и вратовръзка, тъмен шлифер и черни кожени ръкавици. Преди да се здрависа с Карела, свали ръкавицата от дясната си ръка. След това приклепна до тялото. Полицейският фотограф зае позиция и започна да снима кучето.

— Изпипано, много добре изпипано — определи Хортън. — Прерязани са трахеята, каротидната и сънната артерия. Това е причината за смъртта. По тялото няма други рани. Вижте му ръцете. Никакви белези от нараняване при самозащита. Майсторска работа. Трябва да е използвал голям нож. Заклал го е само с едно движение в дълбочина, това не може да се свърши с джобно ножче. Чиста работа. И виж колко са гладки ръбовете на раната, не му е трепнала ръката. Я ми помогни да го обърна. — Карела приклепна и двамата обърнаха трупа. Хортън го огледа откъм гръб. — От тази страна е наред. — Придърпа яката на палтото на мъртвеца и огледа и нея. — Почти е достигнал гръбначния стълб. Я дай да го обърнем отново. — Заедно с Карела отново наместиха трупа. — Искам да му сложат найлонови торбички на ръцете, да видим какво има под ноктите. Нали не мислиш сега да му вземаш отпечатащи от пръстите?

— Още не знаем кой е — каза Карела.

— Ще изчакам да му прегледаш джобовете — рече Хортън. — И без аутопсия можеш да кажеш, че причина за смъртта е нарезна рана на гърлото.

— Аз какво ви казах! — обади се Монро.

— Какво? — попита Хортън.

— Нищо — отвърна Моногън и се изхили на Монро.

— А кучето? — попита Карела.

— Какво куче?

— Ей това. Няма ли да прегледаш и него?

— Аз не преглеждам кучета — извърна се Хортън.

— Помислих, че...

— Не съм ветеринар и не преглеждам кучета.

— А кой ги преглежда? — полюбопитства Карела.

— Откъде да знам. От толкоз години работя в медицинската експертна служба, но никога не ми се е налагало да преглеждам умряло куче.

— То е още живо — вметна Карела.

— Тогава защо искаш да го прегледам?

— За да кажеш какво му има.

— Как да разбере какво му има? Не съм ветеринар.

— Кучето е в безсъзнание — каза Карела. — Помислих си, че ще му хвърлиш едно око, за да ни кажеш...

— Това не е моя работа. Моята работа я свърших. Дай ми да подписвам каквото има за подписване. Ще почакам, докато установиш самоличността му.

— Не знам дали фотографът вече е свършил с него — засуети се Карела.

— Ами кажи му да побърза.

Откъм линейката се зададе санитарят, потривайки ръце от студ.

— Готов ли е?

— Вижте какво — рече Карела, — чуйте ме всички. Дайте да я караме по-спокойно.

— Аз чакам от...

— Хич не ми пука колко чакаш — сръза го Карела. — Имаме убийство. Нека се държим по-спокойно, ако обичате.

— В този град умират хора — напомни пак санитарят. Карела не му отговори. Отиде при полицейския фотограф, който правеше снимки на кучето:

— Свърши ли с мъртвеца?

— Направих му само моментални снимки — докладва фотографът.

— Добре. Но снимай по-бързо — каза Карела. — Всички дават зор.

— Не съм му взел отпечатьци от пръстите.

— Медицинският експерт иска да му сложим найлонови торбички на ръцете.

Междувременно един лабораторен техник започна да очертава контурите на трупа с тебешир. Фотографът го изчака да свърши и започна отново да снима. Блеснаха светкавици, от които медицинският експерт запримига. Санитарят, изгарящ от нетърпение, отново бе

отворил задната врата на линейката. Майер придърпа Карела встрани. И двамата бяха тръгнали към един ограбен склад, преди да ги изпратят на площада. И двамата бяха облечени с якета и плетени вълнени шапки.

— Какво да правим с кучето? — попита Майер.

— Не знам — сви рамене Карела.

— Не можем да го оставим тук, нали?

— Прав си.

— Тогава какво да правим?

— Откъде да знам? Най-добре да повикаме ветеринар. Ти имаш ли куче?

— Не, а ти?

— Най-добре да докараме веднага ветеринар. Може да са го отровили или да са му направили нещо.

— Прав си — съгласи се Майер. — Най-добре да позвъня на Мърчисън да изпрати някого.

— Как се казваше онази служба за кучета, дето надушват наркотици?

— Коя?

— Сещаш се коя. Там би трябвало да имат ветеринар.

— Може би имат. Най-добре да позвъня и да видя какво може да се направи.

— Добре, действай. Мисля, че фотографът вече свърши с трупа. Ще трябва да го обискирам.

Майер отиде до най-близката патрулна кола, размени няколко думи с униформения полицаи и посегна към радиотелефона. Карела се приближи до фотографа, който зареждаше апарата с нов филм.

— Може ли вече да му прешаря джобовете?

— На твое разположение е — кимна фотографът.

В джобовете на връхната дреха на мъртвеца Карела, откри само кутия кибрит и жетон за метро. В десния джоб на панталона имаше още един жетон за метро, ключодържател с два ключа и дванадесет долара и четири цента на монети по двадесет и пет, десет, пет и един цента. В левия джоб на панталона откри портфейл със седемнадесет долара, всичките банкноти по един долар, и удостоверение в пластмасов калъф, издадено от Школата за обучение на кучета-водачи,

намираща се на улица „Саут Пери“ номер 821. На лицевата част на удостоверението бе написан на машина следният текст:

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА САМОЛИЧНОСТ НА
ДЖЕЙМС Р. ХАРИС ЖИВУЩ НА ЮЖНА СЕДМА
УЛИЦА НОМЕР 3415, ИЗОЛА, И НА НЕГОВОТО КУЧЕ-
ВОДАЧ СТЕНЛИ, ПОРОДА ЧЕРЕН ЛАБРАДОР.

Удостоверението бе подписано от директора на школата Израел Шварц и подпечатано в долния десен ъгъл. На опаката страна имаше снимка на Харис с кучето и бе напечатано следното:

УДОСТОВЕРЕНИЕТО ДА ПОСЛУЖИ НА
ТРАНСПОРТНИТЕ КОМПАНИИ, ПОЗВОЛЯВАЩИ
ПЪТУВАНЕТО НА КУЧЕТА-ВОДАЧИ, ПРИДРУЖЕНИ
ОТ СОБСТВЕНИЦИТЕ ИМ. МОЖЕ ДА СЕ ПОЛЗВА
САМО ОТ ПРЕНОСИТЕЛЯ.

Жилището на убития се намираше съвсем близо до булевард „Мейсън“. Джеймс Харис бе убит само на две пресечки от дома си. На вътрешната страна на кожения му портфейл бе забоден медальон, който Карела взе за католически. На лявата китка на Харис имаше релефен часовник за слепи. На третия пръст на лявата си ръка имаше венчален пръстен. На дясната ръка имаше пръстен на завършил гимназията Еймъри в Дайамъндбек. Това беше всичко.

Приближи се лабораторният техник. Приклепна до Карела и започна да поставя вещите на убития в кафяви книжни кесийки, да ги запечатва и надписва.

— Какво според теб е това? — попита Карела и му показа медальона.

— Не съм вярващ — отвърна техникът.

— Не ти ли се струва, че е някакъв светец?

— И да бях вярващ — отговори техникът, — нямаше да вярвам в светци.

— Свърши ли вече? — намеси се Хортън.
— Да — отговори Карела.
— Искам да му сложат пластмасови кесии на ръцете — каза Хортън на техника.
— Готово — кимна техникът.
— Утре сутринта веднага ще изпратя човек в моргата — рече Карела.
— Добре — сви рамене Хортън и си тръгна.
Карела отиде при фотографа, който правеше снимки на площада.
— Ще ми трябва някой от вашата служба да му вземе утре сутринта отпечатъци от пръстите. Ще изпратя наш човек да ги прибере и да ги занесе на службата за удостоверяване на самоличността.
— В колко часа? — попита фотографът.
— Хайде да се разберем за осем.
— Много е рано...
— Какво да направя? — въздъхна Карела и направи жест на безсилие в посока на лабораторния техник, който вече нахлузваше пластмасова торбичка на дясната ръка на убития.
Откъм патрулната кола се яви Майер:
— Научи ли нещо?
— Казва се Джеймс Харис — отвърна Карела. — Живее на Южна Седма улица. Уреди ли нещо за кучето?
— Мърчисън обеща веднага да изпрати ветеринар.
— Добре. Ще останеш ли за малко тук, докато проверя адреса?
— Ти успя ли да направиш скица на местопроизшествието.
— Още не.
Санитарят се бе приближил до тях, тъкмо когато Майер задаваше въпроса за скицата.
— Вижте, ако си мислите, че ще висим тук, докато вие си правите шибаната скица...
— Ще стане само за няколко минути — прекъсна го Майер.
— Следващия път ни викайте, когато вече сте си свършили работата. А що се отнася до кучето...
— Какво имаш предвид?
— Онуй ченге там казва, че трябва да вземем и кучето. Аз няма да карам куче в линейката. Това е...
— Че кой ти казва да го караш?

— Онова ченге ей там. С черния балтон.

— Моногън?

— Не му знам името.

— Не си длъжен да вземаш кучето — успокой го Майер. — Но не мога да ти дам трупа, преди да съм направил скица на местопроизшествието. Нали нямаш нищо против? Обещавам ти, че е работа за една минута.

Карела знаеше, че скицата ще отнеме поне половин час.

— Майер — каза той, — чакай ме тук.

ГЛАВА ВТОРА

Във входа нямаше осветление.

Карела извади джобно фенерче и освети пощенските кутии. Джеймс Харис живееше в апартамент номер 3-С. Загаси фенерчето и натисна дръжката на вътрешната врата. Беше отключена. На първия етаж на стълбищната площадка мъждукаше гола крушка, която хвърляше жълтеникава светлина върху стъпалата, покрити с линолеум. Запъти се към третия етаж. След години работа в 87-и участък бе свикнал с такива стълбища.

Вземаше стъпалата по две не защото бързаше, а понеже беше започнал да го прави още от дванадесетгодишна възраст, когато се превърна в дългокрако кокалесто момче. Майка му го наричаше дългуч. Престана да расте на седемнадесетгодишна възраст, когато бе станал почти метър и осемдесет. Сега вече беше мъж с широки плещи и тесен ханш, с мускулестата пъргавина и леката стъпка на спортист. Косата му бе кестенява, очите му — кафяви. Бяха леко дръпнати надолу и това му придаваше азиатски вид.

Жилищните блокове в района на участъка бяха или много студени или прекалено затоплени. Блокът, в който се намираше, беше прекалено затоплен и влажен. Свали плетената си вълнена шапка и я пъкна в джоба на якето. Чуваха се звуци на включени телевизори и на вода, стичаща се в клозетни чинии. На третия етаж имаше три апартамента. Номер 3-С бе в дъното на коридора, най-отдалеченият от стълбището. Почука на вратата.

— Джими? — зачу се женски глас.

— Не, госпожо. Полиция.

— Полиция ли казахте?

— Да, госпожо.

Почака. Вратата, захваната с верижка, едва се откряна. Апартаментът бе тъмен и не можа да види лицето на жената.

— Покажете си значката — каза тя.

Той вече я беше приготвил — хората винаги искаха да видят полицейската значка. Бе закрепена за малка кожена калъфка, в която се намираще служебното му удостоверение. Повдигна я срещу вратата и зачака.

— Извадихте ли значката? — попита жената.

— Да — отвърна той и се намръщи, озадачен. Ръката ѝ се появи в тесния процеп на вратата.

— Искам да я докосна — каза тя и той със закъснение осъзна, че жената е сляпа. Пръстите ѝ опипаха синия емайл с позлатен герб на града.

— Как се казвате? — попита.

— Детектив Карела.

— Май че всичко е наред — поуспокои се тя и отдръпна ръката си. Обаче не свали верижката. — Какво искате?

— Тук ли живее Джеймс Харис?

— Какво има?

— Госпожо Харис... — започна той и се поколеба. Това беше най-ненавистния момент в полицейската му работа. Нямаше милозлив начин да се съобщи тази новина, да се омекоти ударът. Нямаше. — Мъжът ви е убит.

В мрака на процепа имаше мълчание, в тъмнината зад него — също.

— Какво... какво...?

— Може ли да вляза?

— Да... да... заповядайте.

Чу звука от свалянето на верижката и вратата се отвори широко. В светлината на стълбищната лампа той видя, че жената е бяла, русокоса, стройна, облечена в дълъг син пеньоар, с огромни черни очила, закриващи очите и част от лицето. Апартаментът бе тъмен и той за миг се обърка. Тя веднага го разбра:

— Сега ще запаля лампата.

Обърна се, придвижи се уверено до стената, после покрай нея и след малко ръката ѝ напипа ключа. Светна лампа. Той влезе и затвори след себе си.

Оказаха се в кухнята. Това не го изненада, защото входните врати на много от апартаментите в този квартал водеха направо към кухнята. Някои от тези кухни блестяха от чистота, други бяха мръсни. Тази не

влизаше в нито една от двете категории. Ако не знаеше, че обитателите са слепци, щеше да реши, че са просто разхвърляни. Жената бе застанала срещу него в характерната поза на слепите, с леко наведена глава, и го чакаше да заговори.

— Госпожо Харис, вашият съпруг е убит.

— Убит? Тя заклати глава. — Не, не. Трябва да... трябва да има някаква грешка.

— Де да беше така, госпожо Харис.

— Но защо... Не може да бъде... Нали е сляп?

Той напълно разбра логиката ѝ. Самата мисъл изглеждаше нелепа. Човек не убива слепци и малки деца. Човек не убива птички и пеперуди. И все пак хората го правеха. Някой го бе направил. Точно в този момент мъжът ѝ лежеше мъртъв на тротоара. Някой му бе прерязал гърлото. Карела отново повтори, този път по-бавно:

— Мъртъв е, госпожо Харис. Бил е убит.

— Къде е?

— След малко ще го откарат в болницата „Буена Виста“.

— Къде е сега?

— На площад „Ханън“.

— Как е бил убит?

Имаше лек южняшки акцент и говореше толкова тихо, че едва я чуваше. Тя обаче говореше прямо, казваше това, което мислеше и очакваше от него сведението, което той умишлено задържаше.

— С нож.

Мълчанието ѝ този път му се стори много дълго. На улицата се чу изскърцване на автомобилни гуми, после форсиране на двигател, после повторно изскърцване. Някой бе направил завой. После настъпи пак тишина.

— Седнете, моля — покани го тя и безпогрешно посочи към кухненската маса. Той придърпа един стол и седна. Тя прекоси стаята, напипа стола срещу него и също седна.

— Можем да разговаряме по-късно, ако желаете — предложи Карела.

— Не е ли по-добре сега?

— Ако предпочитате.

— Какво искате да знаете?

— Кога го видяхте за последен път?

— Тази сутрин. Излязохме заедно в десет сутринта.

— Къде отидохте?

— Аз тръгнах към центъра, където работя, а Джими отиде на булевард „Хол“. Той обикновено работи на „Хол“. Между „Съркъл“ и „Монгомери“. — Тя замълча за миг. — Той е просяк — добави.

— Къде работите, госпожо Харис?

— В компания за бърза доставка на поща. Поставям каталози в пликове.

— Какви каталози?

— Каталози на стоки, продавани от различни компании. Разпращаме ги два пъти месечно. Едно момиче надписва пликите, а аз поставям в тях каталозите. Продаваме сувенирни предмети — пепелници, солници и неща от този род.

— Как се казва компанията?

— „Престиж новелти“. Намира се на улица „Дъчман“, в центъра за продажба на дрехи.

— И сте излезли от къщи в десет часа сутринта заедно със съпруга си?

— Да. Опитваме се да избягваме върховите часове. Джими нали ходи с куче и... — Тя изведнъж млъкна. — Къде е Стенли?

— Ще се погрижат за него.

— Той добре ли е?

— Не знам. Може би са го упоили с нещо, а може би... Той умишлено не довърши изречението.

— Какво щяхте да кажете? Че може да са го отровили?

— Да, госпожо.

— Стенли никога не взема храна от непознат. Само Джими го храни. Така е дресиран. Не приемаше дори от мен. Само от Джими.

— Ще разберем, за него ще се погрижи ветеринар. Госпожо Харис, този час обичаен ли беше за вас? Винаги ли излизяхте заедно от къщи в десет сутринта?

— От понеделник до петък.

— А в колко часа се връщате?

— Аз обикновено се прибирам към три — три и половина. Джими изчаква да мине целия ден, защото събира най-много пари между пет и шест часа, когато хората се връщат от работа. След това изчаква още половин час, отбива се в някой бар, колкото да се убеди,

че е минал върховият час. След това взема метрото към шест и половина — седем без петнадесет. И обикновено си е у дома към... — Тя изведнъж усети, че говори в сегашно време за човек, който вече е мъртъв. Осъзнаването бе болезнено. Гледайки лицето ѝ, Карела видя как изпод стъклата на грамадните очила започват да се стичат сълзи. Изчака.

— Извинявайте — промълви тя.

— Ако предпочитате...

— Не, не — жената поклати отрицателно глава. — Той... Той обикновено си беше у дома най-късно към седем и половина.

— Тя рязко стана и се запъти безпогрешно към шкафа до мивката. Ръцете ѝ откриха кутия с книжни кърпички, извади една и се изсекна. — Обикновено към седем и половина бях готова с вечерята. Понякога излизахме да вечеряме навън. Често се хранехме в китайски ресторанти, Джими много обичаше китайската кухня. С това куче можехме да отидем където си искахме — каза тя и отново заплака.

— Само едно куче ли имахте?

— Да. — Сега бе опряла салфетката до устата си и отговорът ѝ бе съвсем приглушен. Извади втора салфетка и отново се изсекна. — Кучетата-водачи са скъпи. А на мен не ми и трябва. Не бях с Джими само когато отивах или се връщах от работа. А нали си имам и бастун... — Започна отново да плаче, този път на глас, със силен рев, който идваше от гърдите и затрудняваше дишането.

Той изчака. Тя се обърса със салфетката. През кухненския прозорец видя, че заваля сняг. Замисли се дали лаборантите вече са приключили работата си на местопроизшествието. Снегът щеше да ги затрудни. Тя не можеше да разбере дали пада сняг. Не можеше нито да го види, нито да го усети. Продължаваше да плаче. Най-сетне спря, вдигна глава и проговори:

— Какво още искате да знаете?

— Госпожо Харис, познавате ли някой, който според вас е способен да извърши това?

— Не.

— Съпругът ви имаше ли врагове?

— Не. Той беше сляп — каза тя и той отново разбра логиката ѝ. Слепите нямат врагове. Слепите са предмет на съжаление или съчувствие, никога на омраза.

— А да сте получавали заплахи по телефона или в писма в последно...

— Не.

— Госпожо Харис, бракът ви беше смесен...

— Смесен?

— Искам да кажа...

— Искате да кажете, че съм бяла.

— Да. Имате ли съседи, колеги... въобще познавате ли някой, който да гледа на лошо око на такива бракове?

— Не.

— Разкажете ми нещо за съпруга си.

— Какво искате да знаете?

— На каква възраст беше?

— На тридесет години. През август ги навърши.

— По рождение ли беше сляп?

— Не, бил е ранен през войната.

— Кога?

— Преди десет години. Сега през декември щяха да станат точно десет години. На четиринадесети декември.

— От колко време бяхте женени?

— От пет години.

— Кое е моминското ви име?

— Изабел Картрайт.

— Госпожо Харис — той се поколеба. — Съпругът ви имаше ли връзки с други жени?

— Не.

— А вие имахте ли връзка с друг мъж?

— Не.

— Вашите близки как гледаха на този брак?

— Баща ми обичаше Джими. Умря преди две години. Джими отиде да го посети преди смъртта му.

— А майка ви?

— Не я познавам. Умряла е при раждането ми.

— Вие по рождение ли сте сляпа?

— Да.

— Братя и сестри имате ли?

— Не.

— А съпругът ви?

— Има сестра. Криси. Крестин. Записвате ли всичко?

— Да. Това смущава ли ви? Ако ви пречи...

— Нямам нищо против.

— А неговите родители живи ли са?

— Майка му е жива. Софи Харис. Още живее в Дайамъндбек.

— Вие разбирате ли се с нея?

— Да.

— Госпожо Харис, можете ли да си спомните нещо, което да е станало през последните седмици и което да е могло да стане причина някой да затаи лоши чувства към...

— Не.

— Колкото и незначително да ви се е сторило?

— Нищо не ми идва наум.

— Добре. Много ви благодаря. Карела прибра бележника си.

При други обстоятелства щеше да покани жената на убития да го придружи до моргата и да помогне за установяването на самоличността на жертвата. Сега обаче се поколеба дали да го направи. Без съмнение Изабел Харис щеше да опипа лицето на съпруга си и да го идентифицира не по-зле от всеки зрящ човек. Това обаче винаги беше голямо изпитание за всички и той реши, че ще е особено неприятно да караш някого да пипа трупа. Замисли се дали не е по-добре да се обади на майката на Джими и да ѝ определи среща на другия ден сутринта в моргата. Софи Харис живееше в Дайамъндбек. Беше си записал името ѝ и можеше да ѝ позвъни още тази вечер. Сетне обаче се замисли дали по този начин няма да лиши Изабел Харис от едно право, което си беше изключително нейно и то да ѝ го откаже само заради това, че е сляпа. Реши да бъде пряк. С годините бе научил, че това е най-добрият, а може би и единственият възможен начин за истинско общуване.

— Госпожо Харис, когато жертвата има съпруг или съпруга, те трябва да потвърдят самоличността. — За миг се поколеба. — Не знам дали ще имате желанието да направите това.

— Ще го направя, разбира се. Сега ли?

— Може и утре сутринта.

— В колко часа?

— Ще мина да ви взема в десет.

— Добре, в десет часа.

Запъти се към входната врата и преди да я достигне отново се извърна:

— Госпожо Харис?

— Да?

— Добре ли сте? Мога ли да направя нещо за вас?

— Добре съм, благодаря — каза тя.

* * *

Тя вече си беше легнала, когато на вратата се почука.

Повдигна капака на Брайловия си часовник и докосна изпъкналите точки. Беше дванадесет без двадесет. Веднага реши, че детективът се е върнал. Сигурно бе разбрал, че го е излъгала. Навярно бе усетил някакво трепване в гласа или в лицето ѝ. Тя го излъга умишлено, отговори с категорично „не“ на един от въпросите. Той, разбира се, сега се бе върнал, за да разбере защо го е излъгала. Вече нямаше значение. Джими беше мъртъв, така че можеше да каже истината на детектива още от самото начало. Щеше да му я каже сега.

Беше облечена в дълга топла нощница, винаги ползваше нощница през зимните месеци, а запролетеше ли се, спеше гола. Джими все ѝ казваше, че иска да я хваща за циците без да сваля опаковката. Изправи се до леглото и с босите си ходила усети студенината на дървения под. В единадесет вечерта изключваха отоплението и към полунощ апартаментът ставаше студен като зимник. Наметна си пеньоара и тръгна към вратата, като заобиколи един стол. В апартамента не ѝ трябваше бастун. Стъпвайки по скърцащите дъски, мина покрай пианото, на което Джими обичаше да свири. На шега се беше хвалил, че само по случайност не е станал голям пианист. Стори ѝ се странно, че се бе разплакала — та нали бе престанала да обича Джими от една година. Все пак реши, че сълзите ѝ бяха достатъчно искрени.

Вече беше в кухнята. Спря до вратата. Човекът от другата страна продължаваше да чука. Чуването спря, щом тя проговори.

— Кой е?

— Госпожа Харис?

— Да?

— Полиция.

— Детектив Карела ли е?

— Не, госпожо.

— Кой е тогава?

— Сержант Ромни. Бихте ли отворили вратата? Струва ни се, че открихме убиеца на съпруга ви.

— Само момент — каза тя и свали верижката.

Той влезе в апартамента и заключи вратата. Тя чу затварянето на ключа и щракането на бравата. Усети движение и чу скърцането на дюшемето. Човекът бе застанал точно пред нея.

— Къде е?

Тя не разбра въпроса му.

— Къде го е скрил?

— Кое? Кой... кой сте вие?

— Кажи ми къде го е скрил и няма да ти се случи нищо.

Поиска ѝ се да изкрещи. Разтрепери се, опита да се отдалечи и се блъсна в стената. Чу щракането на метал и усети, че дошлият направи рязко движение към нея. След това нещо малко и остро се допря в основата на гърлото ѝ.

— Да не си гъкнала. Кажи къде го е сложил.

— Не знам за какво говорите.

— Искаш ли да те убия?

— Недейте, моля ви, не знам какво...

— Казвай тогава къде го е скрил.

— Моля ви се, аз...

— Къде е — отново попита той и изведнъж я удари жестоко и с всичка сила по лицето. Очилата ѝ паднаха. — Къде е? — повтори той и я зашлеви отново. — Къде е? Къде?...

ГЛАВА ТРЕТА

— На някои хора не можеш да обясниш разликата между сезоните — каза Майер. — Хвани някого от Флорида или Калифорния и се опитай да му обясниш, че има годишни времена. Човекът си знае, че времето всеки ден трябва да е едно и също.

Майер нямаше вид на тротоарен философ, макар че сега вървеше именно по тротоара, стъпваше чевръсто редом с Карела и философстваше, докато приближаваха апартамента на семейство Харис. Имаше вид на това, което всъщност си беше — ченге в работно време. Беше висок, едър, с небесносини очи върху лице, което изглеждаше по-кръгло, отколкото беше, може би защото на главата му не беше останал нито косъм и то преди още да навърши тридесет години.

Оплешивяването бе резултат на монументалното му търпение. Бе се родил в семейството на еврейски шивач в един преимуществено нееврейски квартал. Старият Макс Майер, човек с чувство за хумор, даде на сина си името Майер и се получи съчетанието Майер Майер. Много забавно. „Майер Майер, чифутин подпален!“, започнаха да крещят подире му дечурлигата от квартала и един ден решиха да превърнат този припев в действителност, вързаха го на един стълб и запалиха огън в краката му. Тогава Майер търпеливо започна да се моли за дъжд. Още по-търпеливо започна да се моли някой да дойде да се изпикае върху огъня. Най-сетне заваля, но преди това той вече бе разбрал, че светът е пълен със смешници. Свикна да живее с името си и всичките шеги и подмятания, свързани с него, престанаха да го вълнуват. Нали беше търпелив. Все пак всичко това не можеше по някакъв начин да не му се отрази. Отрази се върху главата му, която остана без косъм и гладка като пъпеш още преди да навърши тридесет години. А сега изникна и нов проблем — по телевизията се появи серия с плешиво ченге. Само някой в участъка да посмее да му каже, че прилича на...

Търпението му е майката, помисли си.

Снегът бе престанал да вали към полунощ. Сега, в десет часа сутринта в петък, върху тротоара имаше съвсем малко снежец и небето бе ясно. И двамата не носеха шапки и бяха облечени с балтони, пъхнали ръце в джобовете и вдигнали яки. От устата на Майер излизаха облачета пара, които се разпръсваха над дясното му рамо.

— Преди години със Сара ходихме в Швейцария. Беше през септември и хората се подготвяха за зимата. Косяха тревата, разстилаха я да съхне, за да има какво да ядат кравите през зимата. Складираха дърва за горене и прибираха говедата от планините. Една голяма подготовка. Знаеха, че скоро ще започне да вали сняг и се подготвяха за зимата. Това са то сезоните. Без тях дните така си приличат, че започва да става протоестественно. Тъй мисля аз.

— Ами хубаво — отвърна му Карела.

— А ти какво мислиш по въпроса, Стив?

— Не знам — отвърна Карела. Мислеше, че е студено. Че е дяволски студено за месец ноември. Мислеше, че през цялата зима човек може да усети само две състояния на времето. Или ще има снеговалеж, или ще се събудиш с чисто небе и температура малко над нулата. Мислеше, че няма да има нищо против да живее във Флорида или в Калифорния. Замисли се дали на някой град във Флорида не му трябва опитно ченге, което да лови дебеловрати обирджии на банки и други подобни. След това да си почива в сянката на палмово дърво, и да отпива от чаша със студена напитка.

При мисълта за студената напитка настръхна зиморничаво.

Сградата, в която живееше семейство Харис, през деня изглеждаше по-приветлива. Хората често забравяха, че този град има много цветове. Дори Карела обикновено мислеше за него в черни и бели отънъци. Омърсени от сажди здания, насочили се към сивото небе над тях, черни асфалтирани улици и сиви тротоари, монохроматичен град, посивял от униние. Истината обаче бе съвсем различна.

Имаше разлика в цвета на сградите. До къщите от червени тухли имаше други, облицовани с жълт камък, до тях се мъдреха — боядисани в оранжево или синьо. Много различни цветове имаше и в рекламните афиши, благодарение на които цели стени заприличваха на абстрактни картини. Различни бяха и светлините на светофарите — червени, жълти и зелени. Като се отразяваха в мокрия асфалт и в

мокрите автомобили, носещи целия метален блясък на Детройт, получаваше се същинска цветна мозайка. Многоцветие имаше и в боклука — градът произвеждаше най-много боклук в Съединените щати — и този боклук по-често се натрупваше, отколкото се прибираше, благодарение на многобройните стачки на боклукчиите. Стоеше, подпрян до стените, в многоцветни пластмасови торби, събрали отпадъците на осеммилионния град. Торбите нерядко бяха разкъсани от плъхове и гниещото им съдържание се валяше по тротоарите. Много цветове се виждаха също, за радост на пътниците на метрото, и по неговите вагони, изрисувани с цветни аерозоли. Накрая, многоцветни бяха и хората. Тук нямаше просто бели и просто черни хора. Не. Имаше толкова разцветки на кожата, колкото и граждани.

Двамата мъже мълчаливо се качиха по стълбите. Единият си мислеше за годишни времена, а другият — за цветове. И двамата си мислеха за града. Стигнаха до третия етаж и почукаха на вратата на апартамент 3-С. Карела погледна часовника си и почука отново.

— За десет часа ли се разбрахте? — попита Майер.

— Да. — Карела пак почука. — Госпожо Харис?

Никакъв отговор. Почука отново и долепи ухо до вратата. Не се чуваше нищо. Погледна Майер.

— Какво мислиш? — каза Майер.

— Най-добре да повикаме портиера — отвърна Карела. Слязоха по стълбите и откриха апартамента на портиера там, където се намираха повечето портиерски апартаменти — на партера. Портиерът бе чернокож мъж на име Хенри Рейнълдс. Каза им, че работи в този блок от шест години и познава добре семейство Харис. Явно все още не знаеше, че Джими Харис е бил убит предната вечер. Говореше без да спира, докато ги придружаваше по стълбите, но не спомена това, което по всяка вероятност щеше да приеме за трагедия, ако знаеше за него, нито пък попита полицаите защо искат да влязат в апартамента. Нито на Майер, нито на Карела това не се стори странно. В този град гражданите много често не задаваха въпроси. Познаваха ченгетата прекалено добре и си знаеха, че при тях е по-добре да си мълчиш и да не се правиш на интересен. Рейнълдс почука на вратата на апартамент номер 3-С, почака малко, сви рамене и отвори вратата със своя ключ.

Изабел Картрайт лежеше до хладилника.

Гърлото ѝ бе прерязано, а главата ѝ — изкривена под неестествен ъгъл сред локва от собствената ѝ кръв. Вратата на хладилника бе широко отворена и цялото му съдържание бе изсипано на пода. Целият бе покрит с отворени консерви и кутии с храна, с кръв и брашно, със захар, разсипано кафе, смачкани бисквити, яйца и листа от маруля. На пода се валяше и съдържанието на измъкнатите чекмеджета — вилици, лъжици и ножове, книжни салфетки, тирбушон, кухненско ренде и какво ли още не.

— Боже мой — отрони тихо Рейнълдс.

* * *

Тялото бе прибрано в дванадесет часа на обяд. Момчетата от лабораторията огледаха апартамента до към два и едва тогава го отстъпиха на Майер и Карела. И останалата част от жилището беше в същото състояние, в което завариха кухнята. Всички възглавници бяха разпрани и съдържанието им се стелеше на пода. По същия начин бе постъпено и с мебелите — и те строшени и разпрани. Разпрани и изкормени бяха и креватите. Всички дрехи — гащи, сутиени, пуловери, ръкавици — се търкаляха на пода. Токовете на обувките бяха срязани. Дори мушамата, закрепена върху кухненската маса с габърчета, беше отпрана. Явно някой бе търсил нещо. От старанието, с което го бе направил, личеше, че е Вил уверен, че ще го намери.

Карела и Майер не търсеха нищо конкретно. Надяваха се само да открият някаква, каквато и да е следа. Двама души бяха брутално убити, по всяка вероятност само с няколко часа разлика. Първото престъпление можеше да мине за обикновено улично убийство, в този град ставаха такива, извършени просто така, без никаква мотивация. Второто убийство обаче говореше за някаква логика и методичност в престъпленията. В рамките на двадесет и четири часа един човек и жена му бяха убити по идентичен начин и на това трябваше да се намери правдоподобно обяснение. Детективите се опитваха да открият нещо, което да им помогне да стигнат до него.

Бяха затруднени от това, че и двете жертви бяха слепи. Не можеха да открият нито бележници с адреси и телефони, каквито се намираха в апартаментите на зрящи жертви, нито никакви записки или

бележки. Единствените текстове, които откриха, бяха на Брайловата азбука за слепи. Прибраха ги, за да ги дадат за превод. Откриха стара пишеща машина, от която лабораторните техници вече бяха снели отпечатъци, но не вярваха да получат от нея някаква информация. Откриха и влогова книжка за местния клон на Първа федерална банка, разположен на булевард „Йейтс“. Оказа се, че семейство Харис държи двеста и дванадесет долара в общата си банкова сметка. Откриха и прашен албум със снимки, очевидно неразгръщан от години. В него имаше снимки на Джими Харис като момче и младеж. Повечето на снимките бяха чернокожи. Дори и на снимките на Джими в армията се виждаха повече черни войници. В края на албума имаше лъскава фотография с размери дваайсет на дваайсет и пет сантиметра.

На снимката позираха петима души, двама бели и трима черни. Беше направена на фона на някаква палатка с дървена рамка. Всички мъже на снимката се усмихваха. Единият от тях, клекнал на първия ред, държеше в ръцете си табелка с надпис:

Огнева група Алфа

Второ отделение

Сред хартиите, разхвърляни по пода на спалнята, намериха и документите на кучето. Потвърждаваше се, че е чистокръвен лабрадор на име Стенли. Той и стопанинът му бяха получили подготовка в школата на улица „Саут Пери“. Откриха и брачно свидетелство, подписано от свидетелите Анджела Кумс и Ричърд Джерард. Имаше и удостоверение за почетно уволнение от армията на Съединените щати и застрахователна полица на „Америкън Херитидж, инкорпорейтид“. Застрахованият бе Джеймс Харис. В случай на смъртта му от полицата трябваше да се възползва Изабел Харис, а в случай на нейна смърт застрахователната премия щеше да се полага на госпожа Софи Харис, майка на застрахования. Премията бе в размер двадесет и пет хиляди долара.

Друго не откриха.

* * *

Когато в четири и двадесет следобед Карела и Майер се прибраха в участъка, телефонът вече звънеше.

— Карела от 87-и участък слуша.
— Обажда се Малони от службата за кучета.
— Кажи, Малони.
— Какво да правим с това куче?
— С кое куче?
— С черния лабрадор, дето ни го изпратихте.
— Той наред ли е?
— Той си е наред, ама ми кажи какво да го правим.
— Стопанинът му беше убит.
— Това е много интересно, но какво общо има с нашата служба?
— Ами нищо. Вчера не знаехме какво да го правим и...
— И го изпратихте при нас.
— Е, не. Дежурният сержант потърси ветеринар.
— Да де, нашия ветеринар. И сега държим при нас куче, с което не знаем какво да правим.
— Защо не го обучите на нещо?
— Ти имаш ли представа колко пари струва да се обучи едно куче? И откъде да знаем дали има способности?
— Добре де — въздъхна Карела.
— Така че — какво да го правя?
— Чакай да помисля.
— Какво има да му мислиш? Ако до понеделник не го разкараш оттук, ще го дам на кучкарите.
— За какво си се разтревожил? Да не би да съм ти дал бясно куче? То е куче-водач и ми се видя съвсем здраво.
— Не ми е за това думата, Карела. То може да има повече значки и тапии от всички кучета в този шибан град, взети заедно. Не е там работата. Аз те питам какво да го правим. Ние не сме зоологическа градина, ние сме полицейско подразделение и си имаме работа, както и вие. Теб приятно ли ще ти бъде да ти натресат едно шибано куче в кабинета?
— Не, обаче...
— Е, ние пък не искаме да ни виси тук и да разбъзква нашата работа. Та виж какво ще ти кажа — ако не дойдеш да си го прибереш, първата ми работа в понеделник сутринта ще бъде да извикам кучкарите и тогава Бог да му е на помощ.
— Разбрах те, Малони.

— Хубаво — изръмжа Малони и затвори телефона.

И в петък участъкът имаше същия вид, както и през останалите дни, работни или почивни. Малко опърпан от много използване, но удобен и уютен, когато си му свикнал. За тези, които му бяха свикнали, други участъци нямаше. Изпрати Карела в Пеория или Пърт, в Амстердам или Амхърст, и той ще се чуди какво да прави. Изпрати го ако щеш в някой от новите и лъскави квартали на града и той ще се почувства там като на Марс. Не можеше да си представи да работи като ченге къде да е другаде. Да си ченге означава да работиш в 87-и участък.

На втория етаж на сградата имаше стая, отделена от коридора с дървена решетка и въртяща се врата. Към коридора гледаха две врати с матови стъкла и надписи съответно КАНЦЕЛАРИЯ и МЪЖКА УМИВАЛНЯ. Ако се наложеше на някоя дама да чишка, поканвах я да слезе на долния етаж, където на една врата се мъдреше надпис: ДАМСКА УМИВАЛНЯ. Веднъж в участъка се оказа едно ченге от южните щати, дошло да прибере някакъв човек, търсен за въоръжен грабеж. Видя вратите с надпис УМИВАЛНЯ и реши, че това е място, където си миеш ръцете. В същото време се зачуди къде ли са тоалетните.

В цяла Америка на тоалетните се измисля някакво друго име. Казва се умивалня, баня или нещо подобно, но никога тоалетна. Американците не обичат тази дума. Тя говори за отпадъчни вещества. Американците — народът, който произвежда най-много отпадъци в света, не обича да се говори за отпадъчни вещества, дори и свързаните с функциите на човешкото тяло. Средният възпитан американец, оказал се в чужбина, по-скоро ще си намокри панталоните, отколкото да попита за тоалетна. В сградата на 87-и участък само престъпниците питаха къде е тоалетът.

— Хей, къде го туалета? — викаха.

И обирджиите, и курвите, и крадците, всичките питаха къде е тоалетът. Това е, защото на престъпниците по-често им се припикива. Затова пък винаги знаеха къде е тоалетната.

В този петък следобед в участъка имаше само двама престъпници, необичайно малко за този ден. Единият бе в килията за арестанти срещу стаята. Разхождаше се напред-назад, но и дума не обелваше за своите човешки права. Това беше странно. Повечето

престъпници вечно мърмореха нещо за правата си. Има безпогрешен начин да се различи престъпник от обикновен гражданин, обвинен в престъпление. Престъпникът винаги претендира за правата си.

— Знам си правата — вика той, и след това неизменно пита: — Хей, къде го туалета?

Вторият престъпник в момента биваше разпитван от детектива Котън Хоз. Ако човек не ги познаваше, трудно щеше да определи кой е полицаят и кой — престъпникът.

Хоз беше висок метър и осемдесет и пет и тежеше осемдесет кила. Имаше сини очи и добре очертано чейне, косата му бе червена, като имаше бял кичур на едно място, където го бяха ранили с нож, а косата след това по странен начин бе изменила пигментацията си. Беше с прав нос и волева уста. Видът му бе донякъде свиреп, като на пророк, ударен от гръм и все пак оживял. Мъжът, седнал срещу него, бе почти толкова висок, малко по-едър и с учудващо привлекателна външност. Черна коса и тъмни очи като на поет. Профил като на Баримор или на Рудолф Валентино — хора отпреди нашето време, приятелю, но не и отпреди времето на господина. Беше на не по-малко от шестдесет и пет години и този следобед го бяха хванали тъкмо когато обираше един апартамент. Както му е редът — на местопрестъплението и с всичките инструменти, съсредоточен в отварянето на огнеупорната каса. Не усетил как портиерът влязъл в стаята, придружен от едно ченге. Няма да каже. Изслужваше мълчаливо въпросите на Хоз и после отговаряше с тих, уморен глас. Хващаха го за трети път. Вярно, че обвинението щеше да бъде „обир на дом — втора степен“, сиреч извършен през деня и без употреба на оръжие, но все пак и за такова нещо се лежи доста време. Съвсем нямаше щастлив вид този петък следобед, още повече, че потискащият мрак на вечерта вече нахлуваше в помещението.

Майер светна лампата. Хоз вдигна рязко глава, сякаш над нея бе избухнал снаряд. Пленникът му продължи да гледа собствените си ръце, скръстени в скута. Седналият на друго бюро детектив Ричард Дженеро също вдигна глава. Дженеро пишеше рапорт. Мразеше писането на рапорти, защото не беше добре с правописа. Най-мъчна му беше думата „извършител“ — дума от ключово значение за напредване в полицейската служба. Дженеро неизменно я пишеше „извршител“, сиреч точно, както я произнасяше. Това е, защото

Дженеро се беше родил в Келм Пойнт, една част от града, където хората говореха американски английски така, както жителите на Ливърпул говорят английски английски. Дженеро бе станал детектив сравнително отскоро. Успя да изкачи и това стъпалце благодарение на факта, че веднъж без да иска се застреля в крака. Или, нека бъдем по-справедливи, този изстрел положи началото на редица събития, които привлякоха вниманието на полицейското началство към Дженеро, и той в крайна сметка се сдоби с лелеяната детективска значка. Колегите му много-много не го обичаха, но затова пък майка му го обожаваше.

Даде знак на Карела да дойде и Карела се приближи към него.

— Пише се: И-З-В-Ъ...

— Знам, знам — възпря Дженеро и посочи думата в рапорта си. Този път я беше написал правилно. Значи, следващата седмица можеше да си направи устата да го произведат лейтенант. — Стив — каза той, — търсиха те, докато беше излязъл. Капитан Гросман от лабораторията. Спомена някакви нокти.

— Добре. Сега ще му се обадя.

Дженеро погледна стенния часовник.

— Каза, че ако се върнеш след пет часа, по-добре да го потърсиш в понеделник.

— Открил ли е нещо?

— Не знам.

— Кой е тоя в клетката?

— А, мой пленник?

— Чукаше наред парка.

— Това престъпление ли е?

— Това е закононарушение — рече Дженеро, след което цитира правилно съответния член и точка от наказателния кодекс на щата: — Закононарушение категория „Б“: „Умишлено излагане на обществено място на интимни части на тялото по неприличен начин или извършване на друго неприлично действие“. Хванах го на калъп.

Карела погледна към килията.

— А къде е жената?

— Избяга — отговори Дженеро. — Обаче успях да ѝ прибера пликчетата.

— Много добре — кимна Карела. — Хубаво вещественно доказателство. Браво, Дженеро.

— Което е вярно, вярно си е — потвърди с гордост Дженеро. — За тази работа могат да го приберат за три месеца, нали знаеш.

— Това ще му е за урок — каза Карела и отиде до бюрото си. Нарушителят в килията изглеждаше около двадесетгодишен. По всяка вероятност се бе поддад на чара на някоя от уличниците, кръстосващи парка „Гроувър“, и бе решил, че ще изкара приятно половин час в слънчевия ноемврийски следобед, без да рискува нещо повече от една настилка. Не бе предвидил обаче присъствието на вездесъщите блюстителите на реда от типа на Ричард Дженеро. Имаше вид на човек, уплашен не толкова от възможната присъда, колкото от реакцията на майка си. Карела въздъхна, надникна в бележника си и набра номера на Гросман от полицейската лаборатория. Гросман вдигна слушалката едва при шестия сигнал. Говореше задъхано.

— Гросман от полицейската лаборатория.

— Сам, обажда се Стив.

— Върна ме от стълбището, почакай да взема папката. Стой на телефона.

Карела почака. Веднага си представи Гросман в стъклената тишина на полицейската лаборатория. Той бе висок мъж с ъгловата външност, подхождаща повече на някоя ферма в Нова Англия, отколкото на стерилния ред в сградата на лабораторията. Носеше очила, зад които се виждаха невинни сини очи. В него имаше някаква странна учтивост, старовремска топлота, напомняща за една отминала епоха, която той обаче съумяваше да съчетае със съвременна деловитост и стегнатост в приказките. Преди месец го бяха произвели капитан. Карела тогава би път през целия град, за да участва в почерпката по повод повишението.

— Стив?

— Да.

— Ето го, Джеймс Рандъл Харис, висок един и седемдесет и пет, тегло...

— Къде откри всичко това, Сам?

— Изпратиха ми го от службата за установяване на самоличността. Реших, че ти си поискал тези данни.

— Не съм.

— Ами тогава някой друг от нашите ги е поискал.

— Има ли полицейско досие?

— Не Стив, тези данни са от армията. Отпреди десет години са. Сега може да изглежда различно от снимките.

— Поне едно различно има, Сам. Тогава не е бил сляп.

— Искаш ли да ти прочета и останалото? Сигурен съм, че ще ти изпратят копие. Нали знаят, че ти се занимаваш с този случай?

— Би трябвало да знаят. Почакай, ето го на бюрото ми.

— Значи няма какво да ти чета повече.

— Няма. Само ми кажи какво е имал под ноктите.

— Твоят човек е бил градинар.

— Как така?

— Под ноктите му имаше пръст.

— Мръсотия, искаш да кажеш?

— Не, пръст. Разликата е голяма, Стив. Мръсотия под ноктите имаме ти и аз. Правилно ли говоря?

— Правилно — Карела се усмихна.

— И всички други изискани господата като нас.

— Точно така.

— А пък Джеймс Харис има под ноктите си пръст. Съчетание от една третинка почва, една третинка пясък и една третинка хумус. Хубава богата смес, само за саксии.

— Къде може да се занимава човек с градинарство в този град?

— Само на перваза на прозореца.

— Хм.

— Помогнах ли ти с нещо?

— Не знам, Сам. И жена му беше убита, знаеш ли?

— Не знаех...

— Твоите момчета бяха там днес следобед. Ще се радвам да те чуя, ако открият нещо.

— Ще кажа на Дейвис да ти звъгне утре сутринта.

— Благодаря ти.

— Ти утре на работа ли ще си?

— Утре ми е уж свободен ден — усмихна се малко тъжно Карела. — Нека ми позвъни у дома.

— Добре.

— Всичко хубаво, Сам, благодаря ти.

Карела затвори телефона, понечи да отвори кафявия плик от службата за установяване на самоличността, погледна часовника и

отново надникна в телефонния си бележник. Вече беше пет без десет, но той въпреки това позвъни.

— Форт Джеферсън — каза мъжки глас.

— Вътрешен 6149, ако обичате.

— Момент.

Карела почака. След малко се чу друг мъжки глас.

— Военен архив.

— Обажда се детектив Карела от 87-и участък. Ако обичате, трябва ми информация по един въпрос.

— Капитан МакКормик говори по другия телефон. Ще го изчакате ли, или той да ви се обади?

— По-добре ще почакам.

Докато чакаше, отвори кафявия плик. Бе адресиран до детектив Стивън Карела от 87-и участък. Както Гросман вече му каза по телефона, Харис нямаше полицейско досие, бяха му взели отпечатъци от пръстите единствено защото бе служил в армията на Съединените щати. Ако някога беше кандидатствал за служба в държавната администрация, също щяха да му вземат отпечатъци. Карела не научи кой знае колко от плика. Там се съдържаше само описание на Харис, датата на раждането му и отпечатъци от пръстите на ръцете. Свързаха го с МакКормик.

— Капитан МакКормик слуша.

— Капитане, обажда се детектив Карела от 87-и полицейски участък в Изола. Ще ви помоля за помощ.

— Ами... — рече МакКормик и Карела беше сигурен, че си поглежда часовника.

— Давам си сметка, че е късно.

— Ами...

— Работата е там, че разследваме две убийства. Затова ви звъня чак сега.

— Какво искате да знаете?

— Една от жертвите е служила в армията. Ще ми трябва военното му досие.

— Такова искане трябва да се оформи писмено.

— Капитане, става дума за убийство. Нямаме време...

— Убийството в пряка връзка ли е със службата на жертвата в армията на САЩ?

— Не знам. Опитвам се да се закача за нещо.

— Хм — рече МакКормик. — Така или иначе, тук държим досиетата само на тези, които се водят на отчет към Форт Джеферсън.

— Разбирам. Трябва да позвъните в Сейнт Луи.

— Да, и издирването на досието ще им отнеме между двадесет и четири и седемдесет и два часа.

— Как мислите, има ли смисъл да им позвъня лично?

— Съмнявам се.

— В такъв случай, бихте ли се обадили вие?

— Часът е почти пет.

— Не и в Сейнт Луи.

— Дайте ми името на човека.

— Джеймс Рандълф Харис.

— Кога е служил в армията?

— Преди десет години.

— Ще се обадя. Искате ли цялата информация по досие образец 201?

— Да, ако обичате. И бихте ли им казали, че става дума за убийство и е добре да побързат?

— Да, ще им кажа.

— Бихте ли ги помолили също така да изпратят информацията направо на моя служебен адрес?

— Ще се опънат. Ще се позоват на Закона за свободата на информацията.

— Е, молбата ми няма да е в разрез със Закона.

— Те обичат да работят по установените канали. Предполагам, че ако им дам зор, ще изпратят досието в понеделник. След това ми се вижда най-вероятно да се наложи вие да дойдете в Келм Пойнт да го приберете. Освен ако намеря някой сержант, който да има път към града.

— Моля ви, постарайте се.

— Ще се постарая.

— Благодаря — каза Карела и затвори телефона.

Беше пет часът и няколко минути. В другия край на стаята Дженеро започна отново да трака на машина. Хоз рязко стана от стола си, каза на пленника си — Хайде, юнак, да тръгваме — и го поведе към масата за вземане на отпечатьци от пръстите. Иззад затворената

врата на кабинета на лейтенанта се чу телефонно позвъняване. Повтори се и спря. Карела бръкна в кай-долното чекмедже на бюрото си, където държеше телефонните указатели на петте квартала на града. Отвори указателя на Изола, обърна на буквата „П“ и след малко пръстът му стигна до фирмата „Престиж новелти“. Набра номера.

— Престиж новелти — пропя женски глас.

— Обажда се детектив Карела от 87-и участък. Ако обичате, свържете ме с шефа на компанията.

— Струва ми се, че господин Престън си е тръгнал.

— Бихте ли проверили, ако обичате.

— Да, господине. — Чу се щракане и той зачака. Замисли се и реши, че половината му работно време отива в телефонни разговори, а другата половина — за писане на рапорти в три екземпляра. Дали да не започне да пуши пури?

— Ало — обади се жената.

— Тук съм.

— Съжалявам господине, но господин Престън действително си е тръгнал.

— В такъв случай, бихте ли ми дали домашния му номер?

— Съжалявам, господине, не ни е позволено.

— Разследваме убийство.

— Съжалявам, господине, но не мога да поема отговорността...

— Свържете ме с началника си.

— Господине, тук сме останали само аз и госпожица Хулихън. Всъщност и аз вече почти си бях тръгнала, когато...

— Свържете ме с госпожица Хулихън.

— Ще ви свържа, господине, обаче и тя няма да ви даде номера — каза жената. Чу се още едно щракане. Карела се замисли. Баща му пушеше пури. Пушеше пури, докато...

— Госпожица Хулихън е на телефона — рече един глас. Носов глас на сериозен човек, който не се шегува. — С какво мога да ви услужа?

— Обажда се детектив Карела от...

— Да, господин Карела. Разбрах, че искате домашния телефонен номер на господин Престън.

— Точно така.

— Не ни е позволено...

— Госпожице Хулихън, каква длъжност заемате в „Престиж Новелти?“

— Счетоводител.

— Госпожице Хулихън, разследваме две убийства.

— Разбирам ви, но...

— Една от жертвите е работела в „Престиж Новелти“.

— Да, Изабел Харис.

— Точно така.

— Вече знаем.

— Трябва ми домашният номер на господин Престън.

— Разбирам — колебаеше се госпожица Хулихън, — но не ни е позволено да съобщаваме на никого частните телефонни номера на служещите.

— Госпожице Хулихън, трябва ли да ме карате да прекося целия град и да дойда при вас със съдебно решение, задължаващо ви да ми съобщите телефонния номер?

— Ние тъкмо си тръгнахме, когато позвънихте.

— Какво искате да кажете?

— Искам да кажа, че и да вземете съдебно решение, до понеделник тук няма да има човек. А в понеделник ще можете да се свържете с господин Престън на номера, на който ми звъните сега.

— Не мога да чакам до понеделник.

— Съжалявам, но не мога да ви помогна.

— Госпожице Хулихън, познавате ли член десети от раздел 195 на Наказателния закон?

— Не.

— Е, озаглавен е „Отказ да се оказва съдействие на служител на закона“. Аз съм служител на закона, госпожице Хулихън, и вие отказвате да ми окажете съдействие — Карела казваше само част от истината. Според текста закононарушение имаше, когато „при искане на служител на закона, който може да потвърди това си качество, неоснователно му се отказва съдействие за извършването на арест или за предотвратяването на правонарушение.“

Този път госпожица Хулихън мълча по-дълго време.

— А защо не го вземете от указателя? — каза най-сетне тя.

— Къде живее?

— В Ривърхед.

— Кое му е първото име?

— Франк.

— Благодаря — Карела затвори телефона. Измъкна указателя на Ривърхед, разтвори го на буквата „П“ и видя, че има около четиридесет души с името Престън. На Саут Еджхит Роуд живееше човек на име Франк Престън. Карела погледна часовника и набра номера.

Сигналът се повтори пет пъти, преди някаква жена да вдигне слушалката.

— Да, моля? — каза тя.

— Здравейте, може ли да говоря, с господин Престън?

— Кой се обажда, моля?

— Детектив Карела от 87-и участък.

— Кой?

— Детектив Карела от...

— Това полицията ли е?

— Да.

— Още не се е прибрал.

— С кого разговарям, моля — попита Карела.

— С жена му.

— Госпожо Престън, в колко часа го очаквате?

— В петък обикновено се прибира към шест часа. Вие във връзка със сляпото момиче ли го търсите?

— Да.

— Каква неприятна история...

— Да, госпожо Престън, бихте ли казали на съпруга си, че ще го потърся пак по-късно тази вечер?

— Ще му предам.

— Благодаря — Карела затвори телефона.

Майер, седнал на собственото си бюро, също разговаряше по телефона. Разговаряше със Софи Харис, майката на Джими.

— До половин час можем да дойдем, удобно ли е за вас? Удобно? След малко ще пристигнем. — След това се обърна към Карела. — Готов ли си?

— Да, разбира се.

— Плачеше като дете по телефона. Току-що се бе върнала от идентифицирането на двата трупа. От армията научи ли нещо?

— Нищо особено. Сега търсих човека, при когото работи Изабел, Франк Престън му е името. Ще му позвъня по-късно, да видя какво ще ни каже. Всъщност нищо не знаем за тези двамата.

— Имаш предвид Джими и Изабел?

— Да. Нали всъщност все още не знаем що за хора са били?

— Още не — потвърди Майер. — Хайде да поговорим с майката...

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Ритъмът на града набираше скорост.

Настъпил бе краят на скучната работна седмица и градът започна да се придвижва към уикенда. На остров Изола гражданите излизаха от входовете на метрото и се насочваха към топли бани и интересни занимания. В Ривърхед, Келм Пойнт и Маджеста по-голямата част от градския транспорт бе над земята, като структурите му се виеха над градските улици и ги потапяха във вечен полумрак. Захабените вагони на метрото се измъкваха от подземните си тунели и с дрънчене се понасяха към местоназначението си. На човек, живеещ в Ривърхед, за да стигне до най-отдалечената точка на Келм Пойнт, му трябваша два часа и десет минути с метрото. За същото време с полет на „Конкорд“ можеше да се стигне до Париж. В Дайамъндбек трасето минаваше над земята и грозотата се излъчваше само от сградите от двете страни на улиците и булевардите.

Дайамъндбек беше черен, а черното е красиво. Дайамъндбек обаче не беше красив. Чернокожите, които излизаха от входовете на метрото, през деня се занимаваха с най-различни работи, повечето свързани с обслужване. Много от жените чистеха домовете на други жени, миеха със сапун фин порцелан, излъскваха семейно сребро, почистваха праха от мебели, закупени в антикварни магазини в Англия и Франция, изчеткваха рокли, шити по поръчка, и ги поставяха в гардероби, пълни с манта от норки и лисици, изплакваха кристални чаши за шампанско и изхвърляха на боклука гигантски бутилки с надписи, които не можеха да произнесат. Някои от мъжете работеха в кухните на ресторанти, миеха чинии или метяха пода, докато в самите ресторанти клиентите поръчваха гъши черен дроб или филе миньон по бернски. Някои от мъжете помагаша на текстилната промишленост, като тикаха огромни платформи с накичени по тях дрехи по улиците под „Кери Крос“ и се справяха с движението с ловкостта на тореадори. Колите, които те ловко избягваха на улицата, често имаха зад волана черни хора, които караха богати пътници към луксозните им

апартаменти с изглед към река Дикс, където пък черни жени миеха скъп порцелан и излъскваха старо сребро и така цикълът се повтаряше до безкрайност.

Сградата, в която живееше Софи Харис, бе бледа сянка на блоковете в южната част на града и още по-бледа сянка на постройките на другия бряг на реката. Тук нямаше портиер, нямаше дори и врата. Някой я бе изкъртил от рамката. Фоайето бе кутийка метър и петдесет на два и откъм левия му край имаше пощенски кутии.

На таблото откриха името на Софи Харис, натиснаха бутона и се отправиха към вътрешната врата на входа. Не се чу бръмчене, а и те не го очакваха. В Дайамъндбек бравите на повечето входни врати бяха изкъртени още по времето, когато наоколо са препускали индианци, и никой от хазяите не си бе направил труда да ги смени. За сметка на това наемателите укрепваха с брави и ключалки вратите на собствените си апартаменти по такъв начин, че да издържат на нападението на цяла армия от крадци. Нали казват, че човек навършил четиридесет години и не станал най-добрия доктор за себе си, е човек, който се нуждае от доктор. Човек, живял в Дайамъндбек повече от четиридесет минути и още не станал опитен ключар, отправяше покана апартаментът му да бъде ограбен.

Сблъскаха се веднага с вонята на пикоч. Карела се отдръпна, сякаш бяха хвърлили в лицето му кофа помия, а Майер рече „уф“ и се затича към стълбите. Иззад една врата се дочу радио, което в рокендролов ритъм възхваляваше достойнствата на някакъв крем за лице. Опърпана сива котка погледна детективите с досада, сякаш очакваше да я заподозрат в кражба. Обонянието се стъписваше от сложната смесица на готварски и други миризми.

Почукаха на вратата на апартамента на Софи Харис.

— Кой е? — попита женски глас.

— Детектив Майер — отвърна Майер. — Преди малко се обадохме по телефона.

Чуха отключването на бравите. Първо бе свалено резето, а после се чу щракането на горната ключалка. Вратата се отвори.

— Заповядайте. Като влизаха в апартамента, Карела се зачуди какво ли си мислят повечето чернокожи хора в Съединените американски щати, когато гледат чернокожите, показвани по телевизията. Дали си викаха: Божичко, та това аз ли съм? Ако живееха

в някой апартамент в Дайамъндбек, където първото нещо, което се набиваше на очи, бяха кривите и оръфани от плъхове открити електрически кабели над мивката, дали смятаха, че това, което им показват по телевизията, е едно правдиво отражение на собствения им живот? Или пък чернокожите на малкия екран бяха за тях нещо друго, например американската мечта? Можеше ли собствените им проблеми да бъдат изразени чрез безсмисленото възпитано бърборене, стичащо се в стаите им от кутията на телевизора, докато над главите им пукнати тръби навлажняваха тавана и щяха да продължат да го навлажняват, докато падне мазилката, независимо от многократните обаждания по телефона до собственика (който беше бял) или до здравната служба (на която хич не й пукаше)?

Софи Харис беше на около петдесет години. На младини можеше и да е била хубава — беше светлошоколадова на цвят и със зелени очи като на котка, все още висока и стройна, но тежестта на живота в нетелевизионния свят на чернокожите си беше казала думата. Вече бе приведена, с посивяла коса, набръчкано лице и с глас, превърнал се в дрезгав шепот не само поради трагедията, която я бе сполетяла. Веднага се извини за вида на жилището си — което на Карела и Майер се стори безупречно чисто — и предложи на детективите да изпият нещо. Уиски? Чай? А можеше и да е останало малко вино в хладилника — желаят ли? Детективите благодариха и отказаха. Седнали под заплашващия да падне таван, те погледнаха към прозореца. Виждаше се мигащата неонова реклама на един бар. Чуваше се воят на сирената на линейка. В този град непрестанно се чуваше воят на сирени.

— Госпожо Харис — започна Карела, — бихме искали да ви зададем някои въпроси във връзка със сина ви и снаха ви.

— Разбирам — кимна тя. — Ще ви помогна с каквото мога.

Бе започнала да приема официалния тон, използван от много чернокожи в разговора им с бели хора, особено когато белите са облечени в някаква власт. Фалшив и престорен тон, лишен от автентичността, която още по-фалшивите и престорени телевизионни предавания симулираха така добре. За телевизионните зрители реално беше това, което се показваше по телевизията. Майната му на този осран апартамент в Дайамъндбек. Истината се вижда на екрана. Истинското семейство от времето на голямата депресия е това, което

се показва по телевизията, няма защо да си спомняш какво ти е разказвал баща ти за 1932 година, когато се опитвал да свърже двата края с пет долара седмично. Истински бяха телевизионните лекари и телевизионните ченгета и въобще всичко по телевизията бе истинско освен научно-фантастичните серии, пък и те бяха по-истински от репортажите за полетите до Луната.

Седяха в стаята. Две истински ченгета и една истинска чернокожа жена. Едно от ченгетата имаше италианско име, но не носеше смачкан шлифер, не мъкнаше и не се преструваше на глухо^[1]. Другото ченге бе с гола глава, но не смучеше захарни петлета, не си бръснеше главата и не бе облечено лъскаво като кмета^[2]. Чернокожата жена не беше съпруга на собственик на верига от магазини за химическо чистене и не беше облечена като за прием^[3]. Беше смутена от присъствието на двамата мъже, защото бяха бели. Бе още по-смутена от това, че бяха ченгета. И тримата седяха в една обстановка на реална и неприятна близост само защото някой, съвсем реално съществуващ, бе убил двама души. В противен случай едва ли щяха да се срещнат. По телевизията това — напълно случайният характер на всичко в живота — се губеше. В света на телевизията за всичко имаше причини и за всеки имаше мотиви. Само ченгетата знаеха, че и самият Шерлок Холмс е пълна измишльотина. Бяха дошли тук, за да търсят някакъв мотив, но съвсем нямаше да се изненадат, ако се окаже, че няма и сянка от такъв.

— Госпожо Харис — започна Карела, — синът ви и снаха ви имаха ли много приятели?

— Не много, струва ми се. — Все още говореше престорено. Карела се запита дали след малко няма да започне да използва обръщението „сър“. Ако го направеше, щеше да е верен признак, че използва език, който в нормална обстановка не ѝ е присъщ.

— Знаете ли имената им?

— Не ги познавам лично.

— Те говорили ли са с неприязън за някои от своите познати?

— Не, никога не съм ги чула да кажат нещо лошо за някого.

— А да знаете дали са се карали с...

— Не, те добре се разбираха с всички.

— Опитваме се да разберем дали някой...

— Разбирам ви. Но нали знаете... бяха слепи...

Отново слепотата. Отново слепотата като довод за оспорване на факта, че и двамата бяха убити. Бяха слепи и, следователно, не са могли да бъдат жестоко убити. Обаче бяха.

— Госпожо Харис — не се откажа Карела, — опитайте се да не мислите за слепотата им. Знаем, че е трудно да се повярва, че някой би сторил зло на двама беззащитни.

— Но някой го е сторил — възрази живо госпожа Харис.

— Точно това искам да кажа. Госпожо Харис, сещате ли се за някой, който би могъл да иска да им навреди?

— Не.

— Нямаха ли някакви проблеми? Не е ли имало случай Джими или снаха ви да се обърнат към вас за съвет?

— Не, никога.

— Според вас, щастливо ли живееха?

— Изглеждаха много щастливи.

— Джими имаше ли връзка с друга жена?

— Не.

— Сигурна ли сте?

— Ако имаше такова нещо, щях да знам.

— А Изабел?

— Тя много го обичаше.

— Идваха ли ви често на гости?

— Поне веднъж месечно. И в празнични дни — Коледа, Деня на благодарността... И през следващата седмица щяха да дойдат. Вече бях поръчала коледната пуйка. Тежи шест кила. Щяхме да се съберем шестима — Джими и жена му, дъщеря ми Криси и приятелят ѝ, и един мъж, с когото се срещам.

Говорът ѝ внезапно се беше изменил. Мисълта за семейния празник я върна към нормалната ѝ реч. Тези двама бели детективи нямаше как да разберат какво значи да си черен, но не можеше да не споделят това, което всички американци, бели и черни, чувстват в навечерието на празника. Празничната пуйка, тиквеният сладкиш, сладките картофи и богатата дума — това всички американци го разбират.

— Когато бяха у вас за последен път...

— Да — отрони тя и кимна. Сега чак си помисли, че вече никога няма да ѝ дойдат на гости. Зелените ѝ очи се превърнаха в пепелища.

— Някой в квартала да е правил коментари за естеството на брака им?

— Какво искате да кажете?

— Тя е била бяла.

— За мен не беше. Може да е имало някой, който да е мислел, че Джими не трябва да се жени за бяло момиче. Никой обаче не е посмял да дойде да ми говори за това.

— А самата вие, госпожо Харис, как приемахте този факт?

— Обичах Изабел от все сърце.

— Знаехте ли, че Джими беше предвидил при нещастие вие да бъдете облагодетелствана от неговата застраховка?

— Да, след Изабел. — Поклати глава. — Бог да ги благослови.

— Двадесет и пет хиляди долара — каза Карела и се вгледа в нея.

— Бог да ги благослови — повтори тя.

— Госпожо Харис, този човек, с когото се срещате... може ли да ви попитам за името му?

— Чарлс Кларк.

— Откога го познавате?

— От около шест месеца.

— Сериозна ли е вашата връзка?

— Как да ви кажа... предложи да се оженим.

— Вие съгласихте ли се?

— Не. Още не.

— А смятате ли, че бихте се оженили за него?

— Да.

— Казахте ли му?

— Казах му да почака, докато се ожени Криси. Тя ще се ожени догодина, през юни, тогава приятелят ѝ ще завърши гимназия.

— Тя на колко е години?

— Криси е на седемнадесет.

— И вие казахте на господин Кларк, че можете да се ожените за него през юни?

— Да, след като се ожени Криси.

— А той какво мисли по въпроса?

— Ами бърза, като всеки мъж.

— Какво работи?

— Боксов менажер е.

— На кого е менажер?

— На един боксьор на име Черния Джексън. Чували ли сте за него?

— Не съм, съжалявам.

— Той участва в мачовете на стадиона Сейнт Джо. Стадионът Сейнт Джозеф, искам да кажа.

— Госпожо Харис — продължи Карела, — надявам се да не се обидите от моя въпрос: с господин Харис разговаряли ли сте по парични въпроси?

— Понякога.

— Знаеше ли за двадесет и петте хиляди долара?

— Да.

— Вие ли му казахте?

— Джими му каза. Разправяше му, че ако нещо се случи с него или с Изабел, аз няма да остана на сухо. Той за себе си трябваше да се грижи, а все за мен се тревожеше. — Погледна Карела право в очите. — Ако си мислите, че Чарли има нещо общо с убийството на моето момче и на жена му, вие сънувате, господине.

— Все пак, бихме искали да поговорим и с него.

— Това е най-лесното. Той живее в другата пряка, на улица „Холмън“ номер 623. Не ги е убил Чарли. Ако питате мен...

— Да, госпожо Харис?

— Убил ги е някой луд. Само някой луд може да направи това.

* * *

Наистина можеше да е някой луд.

Градът беше пълен с луди, които обикновено се появяваха през топлите летни месеци. Никъде обаче не беше писано, че някой луд не може да се появи отнейде в средата на ноември и да убие двама беззащитни слепи хора. Лошото на лудите обаче им беше именно това, че са луди. При тях не можеш да търсиш причини и мотиви. При лудите можеш само да разчиташ на късмета, на това например, че някой ще откачи в препълнен ресторант, ще го арестуваш и той ще си признае, че през последните два месеца е убил шестдесет и четири

слепци, всичките в различни градове, включително и в Лондон. Сега по телевизията много вървяха луди убийци. Телевизионните компании може би умно бяха решили, че на зрителите ще им е драго, че убийствата ги върши някой смахнат, а не хубав нормален човек с мотиви. Никак не беше приятно да се издирват луди убийци, защото човек нямаше откъде да почне и накъде да продължи. Можеше само да се надяваш, а надеждата е най-ненадеждната работа.

Затова и отидоха да видят Чарли Кларк, който поне можеше да има причина да поиска да се отърве от Джими и Изабел Харис. Когато няма риба, и ракът е риба и т.н. При отсъствието на сериозни заподозрени трябваше да се уловиш за най-близката плаваща сламка с надеждата, че ще се превърне в спасителна лодка или сал.

Жилищният блок на улица „Холмън“ приличаше на блока на Софи. На входната врата бе написано на ръка с бяла боя *Тук не се играе комар*. Във фойето отляво имаше редица изпотрошени пощенски кутии. На една от тях, отговаряща на апартамент номер 22, имаше табелка с името Чарлс К. Кларк. Вътрешната врата на фойето всъщност бе парче матово стъкло, пукнато от горния ляв до долния десен ъгъл. И тя беше без брава. Миришеше на пикоч и вино. Нямаше осветление. Карела запали фенерчето си и се заизкачва по стълбите.

— Това „К“ какво означава според тебе? — попита Майер.

— Кое „К“?

— Чарлс К. Кларк — каза Майер.

— А, това ли? Кларънс.

— Според мен е Кирил.

— Не, или е Кларънс, или е Клайд.

— Кирил е — рече Майер.

Крушката на площадката на втория етаж не беше строшена или открадната. Карела загаси фенерчето си. Металните цифри на вратата на Кларк бяха боядисани с кафява боя, както и самата врата. На нея имаше три брави — Чарли Кларк не беше вчерашен. Металното копче на звънеца беше под цифрите. Карела го натисна и се чу силен и остър звук. Позвъни отново. Погледна към Майер и тъкмо да позвъни трепи път, когато се отвори отсрещната врата и оттам излезе малко момченце, може би на около осем години. Беше с кафява кожа и кафяви очи и с прическа в стил афро. Беше по чехли и с хавлиено халатче, препасано през кръста.

— Здравсти — каза то.

— Здравсти — отвърна Карела.

— Ти господин Кларк ли търсиш?

— Да — отговори Карела. — Знаеш ли къде е?

— В спортната зала. Той сега учи един професионалист. Ти знаеше ли това?

— Да не е оня, дето му викат Черния Джексън? — каза Карела.

— А-а, значи знаеш.

— Знам.

— Кое му е средното име? — попита Майер.

— На Черния Джексън? Черния Джексън няма средно име. Викат му Черния Джексън и толкоз. — Момченцето зае класическа боксьорска поза. — Имам грип и не трябва да ставам от леглото.

— Тогава я по-добре се прибирай — каза Майер. — Кажни ни къде е спортната зала.

— Горе по „Холмън“.

— А кое е средното име на господин Кларк?

— Не знам — каза хлапето, направи гримаса и затвори вратата.

Тръгнаха надолу по стълбите. На площадката на първия етаж Карела отново запали фенерчето. Една чернокожа жена, нахлузила зелен пуловер с висока яка върху рокля на едри цветя, ги пресрещна на стъпалата. Ръцете ѝ бяха на хълбоците.

— От какъв зор сте тук, господа полицаи? — Те не бяха се идентифицирали, но имаше си хас тя да не надуши ченгета, когато ги види.

— Не сме на зор — рече Карела.

— Тогава какво търсите?

— Не е твоя работа, госпожо — рече Майер. — Хайде, прибирай се.

— Аз съм портиерката на този блок. Искам да знам вие двамата какво правите тука...

— От службата по поддържане на жилищата сме — каза Майер.

— Проверяваме дали има крушки по стълбището. Иди сложи крушки навсякъде, че иначе ще глобяваме.

— От никаква служба по поддържането не сте — изръмжа жената. Майер и Карела вече бяха на входната врата. Не знаеха дали Чарли е направил нещо лошо, но не искаха никой да го предупреждава

по телефона, че полицията се е запътила към него. Зад себе си чува гласа на портиерката:

— Служба по поддържането! Могат да ме хванат за оная работа.

* * *

Чарли Кларк беше спретнат дребен човек с жълта риза с висока яка и тъмен пуловер. Тъмнокафяви панталони и кафяви обувки. Цигаре за пура в единия ъгъл на устата и угаснала пура в него. Откриха го на втория етаж на спортната зала на ъгъла на булевард „Холмън“ и 78-а улица, с лакти върху боксовия ринг и с поглед, втренчен в двама трениращи черни боксьори. Единият бе грамаден и възтромав. Другият бе по-дребен, но по-пъргав. Танцуваше около по-едрия и му нанасяше удари. В другите части на залата други състезатели скачаха на въже или загряваха на боксови круши. В един ъгъл дребен блед човек, с вид на боксьор от категория „муха“, налагаше с монотонни и ритмични удари боксова круша. Карела и Майер се запътиха към ринга. Описанието на Кларк, което им бяха дали на долния етаж, се бе оказало удивително точно. Верен се оказа дори и детайлът за угасналата пура в устата.

— Господин Кларк? — обърна се към него Карела.

— Аз съм, потрай — отвърна Кларк. — Кво чакаш още бе, да те пита човек? — изкрещя той към ринга. По-дребният и пъргав боксьор спря танца и в отчаяние отпусна ръце. На гърба на потника му бе щамповано името „Черния Джексън“. — Никога няма да го катурнеш, щом си заприпкал като уруспия — рече Кларк. — Можеше досега сто пъти да го подпреш с лявата ръка. Кво чакаш, я ми кажи?

— Чакам го да се разкрие — отвърна Джексън.

— А бе човек, той се беше разкрил като курва в съботна вечер — рече Кларк.

— Какъв смисъл има да го удриям с лявата преди да се е разкрил? — настоя Джексън.

— Ти какъв си решил да ставащ? Световен шампион тежка категория или звезда на дансинга? През цялото време те гледам: танцуваш, танцуваш и танцуваш. За да катурнеш човек като Джоди, трябва да го удариш, бе човек. Трябва да го подпреш по шибаната

глава така, че да фръкне, а не да танцуваш с него. — Кларк изведнъж се отвърна рязко от ринга. — Кажете, господа.

— А ние какво да правим? — попита Джексън.

— Идете се поизпотете на крушата — подхвърли Кларк през рамо.

— На коя круша?

— На голямата.

Джексън, последван от по-едрия боксьор, се запъти към ъгъла на ринга, сетне и двамата се промушиха през въжетата. Изведнъж в огромното кънтящо помещение се включи високоговорител: „Андрю Хендерсън, обади се на майка си! Андрю Хендерсън, обади се на майка си!“

— Та казвайте какво има — рече Кларк.

— Дошли сме във връзка със случая с Джими и Изабел Харис — отвърна Карела.

— Майтап си правите! — възкликна Кларк. — Аз какво общо имам с това?

— Вярно ли е, че сте предложил на Софи Харис да се ожени за вас?

— Вярно е. Слушай, за какво си дошъл бе, човек? Дошъл си за да търсиш информация за някой, който мислиш, че може да го е направил или за да ми натресеш тези убийства? Защото от това, което четох по вестниците, излиза, че момчето са го убили някъде към седем и половина вечерта. А аз по туй време си бях тук и работех с моя боксьор.

— Не се нервирайте — каза Майер.

— Хич не се нервирам. Само дето знам някои неща. Кат' поживее човек шейсет години в Дайамъндбек, научава някои неща.

— Какви неща сте научил, господин Кларк?

— Ами научил съм, че когато утрепят някой черен, първата работа на полицията е да потърси друг черен. Не знам за какво сте дошли тук, но хващам бас, че е защото съм черен.

— Ще изгубите баса — рече Карела.

— Ами тогава просветлете ме.

— Ние сме тук, защото сте предложил на Софи Харис да се ожени за вас и защото сте знаел, че тя може да се облагодетелства от

застрахователна премия в размер на двадесет и пет хиляди долара. Затова сме тук.

— Ах, затова си мислите, че съм утрепал двете деца, за да прибера двадесет и пет бона, тъй ли?

— Вчера вечерта в колко часа дойдохте тук?

— Откъде да си спомня бе, човек?

— Ако сте чист, след три минути ще изчезнем. Само ни кажете в колко часа дойдохте и в колко часа си тръгнахте.

— Дойдох тук в седем и си тръгнах в дванайсет.

— Някой видя ли ви?

— Работех с Уорън и с един спаринг партньор.

— Уорън?

— Уорън Джексън. Моето момче.

— Кой беше спаринг партньорът? Сегашният ли.

— Не, едно момче на име Доналд Ривърс. Не го виждам тук, сигурно въобще го няма в залата.

— Някой друг да ви е видял?

— Никой. Освен всички боксьори и боксови менажери в Дайамъндбек. Уорън ще има мач във вторник вечерта и съм му скъсал задника от тренировки. Хвани когото искаш в залата, ако щеш хвани първия срещнат човек и го питай дали вчера вечерта не съм бил тук с момчето от седем до дванайсет. От осем до девет го държах на ринга, това можеш да го провериш и на долния етаж, а останалото време го хванах да удря крушите и да скача на въже и въобще да се занимава с цялото шибано загриване.

— След като излязохте оттук, къде отидохте? — попита Майер.

— Отидох в закувалнята на отсрещния тротоар. Не знам как й е името, но цялата зала ходи там. Точно на отсрещния ъгъл е, иди ако искаш и ги питай дали вчера съм бил там.

— Ще проверим — кимна Майер. — Кое е средното ви име?

— Ходи се чукай, няма да ти кажа — отвърна Кларк.

Още в залата разбра, че поне половин дузина хора можеха да потвърдят, че са видели Кларк в залата предната вечер и че е бил там през цялото време от седем до дванайсет. Разговаряха и със собственика на закувалнята, който разказа, че Кларк и боксьорът му пристигнали там малко след полунощ и го ударили на лафмоабет до един — един и половина сутринта.

Според съдебния експерт Джими Харис е бил убит някъде между шест и половина — седем и половина вечерта. Успял да определи времето с такава точност, защото тялото още не било вкочанявало. При Изабел Харис диапазонът на времето беше по-широк — била убита някъде между десет вечерта и един сутринта. Значи, ако Чарли Кларк бе убил Джими Харис на площад „Ханън“ в шест и тридесет, трябвало е да се движи със скоростта на куршум, за да може в седем да бъде в спортната зала в Дайамъндбек. Това беше невъзможно. Не е могъл да убие и Изабел Харис.

Значи нищо не се получаваше.

В този град човек можеше да наеме убиец за петдесет долара. Сиреч, само за една десета от двадесет и пет хиляди долара можеше да се наеме цял батальон убийци. Двамата детективи все още не знаеха дали двамата дактилоскопи бяха успели да открият добри отпечатъци в дома на семейство Харис. За всеки случай, решиха на другия ден сутринта да проверят дали Кларк няма досие. Беше почти осем часът, когато напусната Дайамъндбек. Карела остави Майер до най-близката спирка на метрото и след това продължи за дома си в Ривърхед.

---

[1] Намек за телевизионния детектив Коломбо. — Б.пр. ↑

[2] Намек за друг телевизионен детектив — Коджак. — Б.пр. ↑

[3] Намек за комедийната телевизионна серия „Семейство Джеферсън“, чиито герои са чернокожи. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ПЕТА

Външната врата на къщата бе заключена.

Разбира се, че проклетата врата щеше да бъде заключена именно в такава мразовита нощ, та да може да остане на студа и с вдървени пръсти да търси ключа. Позвъни на вратата и започна наистина да търси ключа, мърморейки под носа си. На ключодържателя му имаше достатъчно шперцове, за да осигурят една прилична присъда на който и да е крадец. Къщата бе грамадно старо чудовище, разположено близо до „Донегън Блъф“, и бе закупено от семейство Карела малко след раждането на близнаците. В добрите си години къщата безспорно бе приютявала голямо семейство с армия от слуги. Сега обаче годините бяха лоши. Най-сетне Фани отвори вратата.

Фани, жената, която се грижеше за домакинството, бе на около шестдесет години. Бе облечена в бяла блуза и светлозелени панталони, тежеше над шестдесет килограма и си боядисваше косата в червен цвят, ярък като на неонова реклама. От устата ѝ се лееха думи със звучен ирландски акцент.

— Бях решила, че тази вечер хич няма да се прибереш.

— Фани, студено ми е и съм гладен.

— Не ме плаши, разбойнико. Теодора е в хола. Хайде, влизай, преди да си се озъбил от студ.

— Стига да имаш добрината да се отместиш от вратата.

— Тъй вярно, ще се отместя от вратата.

Тя живееше заедно с семейство Карела от години. Първоначално бе дошла за месец, за толкова време беше заплатил бащата на Теди, смятайки, че за дъщеря му ще бъде достатъчно, за да се възстанови след раждането на близнаците. В онези дни косата на Фани бе синя, самата тя носеше пенсне и тежеше пет-шест килограма по-малко. Предплатеният месец изтече прекалено бързо и Карела със съжаление ѝ бе съобщил, че със сиромашката си заплата не може да си позволи целодневна бавачка. Фани обаче беше неукротима жена. Никога не бе имала собствено семейство и хареса това, у което работеше. Отговори

на Карела, че той може да ѝ плаща колкото му позволява семейният бюджет, а пък тя, като яка жена и дипломирана медицинска сестра ще има сама грижата да си закръгля доходите. Карела бе отказал. Тогава тя бе сложила ръце на хълбоците си и го бе запитала: „Ако си решил да ме изхвърляш на улицата, да не мислиш, че ще се дам?“ В крайна сметка остана.

— Теодора е в хола — повтори тя. — Да ти донеса ли нещо за пиене, или още си на работа.

— Скоч и сода, ако обичаш, едно много силно питие — рече Карела и започна да се съблича.

— Трябва да слагаш шапка в този студ.

— Не обичам шапки.

— Джентълмените ходят с шапки — отбеляза Фани и отиде в кухнята, където имаше и барче. В съседната стая десетгодишните близнаци гледаха телевизия. Карела се показа на вратата:

— Здравсти!

— Здравсти, татко — мярна го Ейприл.

— Здравсти — задоволи се да измърмори Марк.

— А целувки няма ли да има?

— Тихо, татко, върви телевизионна игра за пет хиляди долара.

Карела се запъти към хола. Жена му Теди седеше до камината. Тя не бе чула звънеца. Не бе чула и разговорите с Фани и с близнаците. Не бе усетила и стъпките на съпруга си.

Теди Карела беше глухоняма. Той се спря, загледал се в лицето ѝ, в добре очертаните устни и изпъкналите скули. Както винаги, усети прилив на топлина. Същото чувство бе изпитал, когато я видя за пръв път. Това никога нямаше да се промени, можеше да даде гаранция. В един свят, който не винаги разбираше, любовта му към Теди му беше ясна. Доближи се до нея. Тя вече го усети, извърна се и мечтателността на лицето ѝ веднага се смени с радост. На това лице нямаше нищо скрито и очите и устата казваха това, което не можеше да изрази езикът. Скочи от креслото и го прегърна. Той погали косата ѝ и я целуна по устните.

Ръцете ѝ бяха изпълнени с въпроси, на които той отговаряше със собствените си ръце, тъй като тя го бе научила на езика на глухонемите и ѝ се налагаше само от време на време да го погледне в устата. Разказа ѝ за втората жертва и за Софи Харис и Чарлз К. Кларк, чието

средно име така и не научиха, и за Малони, и за кучето. Тя го попита какво ще стане с него и той ѝ отговори, че не знае.

Вечеряха сами в облицованата с дървена ламперия столова и изчакаха децата да дойдат за целувка преди да си легнат. Ейприл каза, че телевизионната състезателка се провалила, а Марк добави, че и най-големият тъпак би могъл да отговори на въпросите. Ейприл допълни — „а аз не бих могла“, усети се и всички се засмяха.

Беше почти девет и половина и започнаха да пият вечерното си кафе мълчаливо. Случилото се обаче започна да се вмъква отново в главата на Карела, той бързо допи кафето си и стана от масата. Теди го изгледа озадачено.

— Трябва да позвъня на този мъж, на Престън.

Тя кимна и посегна към лицето му. Той я целуна по дланта, кимна ѝ и отиде в хола, за да позвъни. Чу се мъжки глас:

— Ало?

— Господин Престън?

— Кажете.

— Обажда се детектив Карела. Звънях ви и по-рано.

— Слушам ви, господин Карела.

— Разследваме убийството на Изабел и Джими Харис и бих искал да ви задам няколко въпроса.

— Сега ли?

— Ако ви е удобно.

— Ами... добре.

— Когато вчера разговарях с госпожа Харис, тя ми каза, че работи във вашата компания.

— Правилно.

— В спедиторската служба.

— Точно така.

— От колко време работеше за вас, господин Престън?

— Ами, трябваше да има две или три години.

— Какви бяха задълженията ѝ?

— Поставяше нашите каталози в пликове.

— Сама ли работеше в спедиторската стая?

— Там — да. Друго момиче написваше адресите на машина и ги залепваше върху пликовете. Обаче в друга стая.

— Как се казва?

— Джени д'Амато. Тя отговаря и на телефона.

— Дали знаете адреса ѝ?

— Наизуст не го знам. Позвънете ѝ в понеделник и тя ще ви го даде.

— Колко хора работят за вас, господин Престън?

— Само аз и три момичета сме. Две без Изабел.

— Третото момиче как се казва?

— Нанси Хулихън, тя е моят деловодител.

— А имате ли служители, които да работят извън канцеларията?

— Да, в склада.

— Къде е складът?

— На около десет преки от фирмата. На брега на реката.

— Там кой работи?

— Само двама мъже. Оформят поръчките, пакетират ги и ги изпращат...

— Значи действаме така: разпространяваме рекламните материали и когато получим поръчки, те се комплектоват в склада и се изпращат по предназначени. Операцията е много проста.

— Двамата мъже в склада понякога идват ли в канцеларията?

— Всеки петък, за да си приберат чековете.

— Те дали са имали контакт с Изабел Харис?

— Познавах я, да.

— Как се казват?

— Алекс Кар и Томи Ръниман.

— Знаете ли адресите им?

— И за тях ще трябва да почакате до понеделник. Позвънете в понеделник по което и да е време след девет часа.

— Господин Престън, Изабел в какви отношения беше с другите служители?

— В добри отношения.

— Без проблеми?

— Не съм чувал за проблеми.

— А вие в какви отношения бяхте с нея?

— Аз ли?

— Да, господине.

— Аз едва я познавах.

— Казахте, че е работила при вас две или три години...

— Така е. Но аз много рядко имам лични контакти със служителите.

— Как я назначихте на работа, господин Престън?

— Отдавна бях намислил да назнача някой инвалид. Тази работа не се нуждае от зрение. Просто се поставят каталозите в пликовете и толкоз.

— Колко ѝ плащахте, господин Престън?

— Давах ѝ съпоставима заплата.

— Съпоставима с какво?

— Съпоставима със заплатите на другите момичета.

— Не ѝ плащахте повече?

— Повече?

— Да, господине, опитвам се да разбера дали някой е могъл да я намрази, заради това, че взима...

— Не, не ѝ плащах повече, отколкото на другите.

— Значи така...

— Това, което искам да ви обясня, господин Карела, е, че не може за работа в спедиторската служба да даваш заплата като тази на една деловодителка или машинописка, това искам да кажа. Плащах ѝ толкова, колкото щях да плащам на зрящ човек за същата работа. Ни повече, ни по-малко. Така че другите момичета нямат основания да не я обичат по тази причина.

— А мъжете?

— Не ви разбирам.

— Госпожа Харис беше привлекателна жена. Някой да се е опитвал да флиртува с нея?

— Нямам представа.

— Нали казахте, че идват всеки петък да си прибират заплатите?

— Така е.

— Тогава виждахте ли ги?

— Нанси Хулихън, деловодителката, им връчваше чековете.

— Но вие ми казахте, че те са познавали госпожа Харис.

— Предполагам, че са я познавали.

— Вие виждали ли сте ги да разговарят с нея?

— Да.

— Но не можете да кажете дали някой от тях се е опитвал да я сваля?

— Не, аз...

— И тя да го е отблъсквала?

— Не бих могъл да зная.

— Господин Престън, мисля, че си давате сметка какво търся. Искам да разбера дали който и да е от колегите на Изабел е имал и най-малката причина...

— Да, ясно ми е какво искате да разберете, но не мога да ви помогна.

— Добре — заключи Карела. — Благодаря ви, господин Престън. — Ще се обадя в понеделник за адресите.

— Добре.

— Лека нощ.

— Лека нощ. — Престън затвори телефона.

Карела задържа слушалката в ръката си. И в дома си в Ривърхед, както и в участъка, той имаше телефонни указатели за всички квартали на града. Повдигна указателя за Изола от пода и се замисли. Искаше му се да получи повече информация, така че реши, че ще е по-добре да позвъни не на Нанси Хулихън, а на Джени д'Амато. В указателя на Изола имаше седемдесет и четири души с това име и никой от тях не се казваше Джени. Отвори каталога за Ривърхед. Дванадесет души, пак нито една Джени. В Келм Пойнт имаше двадесет и девет д'Амато, нито една Джени, но имаше някой с име, започващо с Дж. на булевард „Пърс“. В указателя за Маджеста имаше още едно лице с името Дж. д'Амато. Не си направи труда да прегледа указателя на Беттаун. Всички знаеха, че в Беттаун живеят само пенсионирани ченгета даже и сега, след като прокараха мост до там. Набра номера в Келм Пойнт и веднага улучи.

— Ало.

— Госпожица д'Амато, ако обичате.

— На телефона.

— Джени д'Амато?

— Да — в гласа имаше предпазливост.

— Обажда се детектив Карела. Нали днес разговарях с вас?

— Ах! — Пауза. Паузата стана продължителна. — Да...

— Нали вие работите в „Престиж новелти“?

— Да.

— Госпожице д'Амато, бих искал да науча някои неща за Изабел Харис.

— Какво искате да знаете?

— Интересува ме най-вече в какви отношения е била с другите хора от службата.

— В добри отношения.

— Да се е карала с някого?

— Не. Всъщност...

— Всъщност какво?

— Ами както обикновено...

— Какво имате предвид под „обикновено“?

— Ами имате си сигурно представа какви могат да бъдат отношенията в една малка канцелария. Някой ще забрави да каже на друг, че са го търсили по телефона. Друг пък ще отиде да купува кафе и ще забрави да пита дали всички искат — ей такива неща.

— Нали обикновено вие отговаряте на телефона. Добре ли съм разбрал?

— Да.

— Но понякога са отговаряли и други хора и са забравяли да предадат нещо.

— Е, това се случи само веднъж.

— Кой се обади и забрави да предаде нещо?

— Изабел.

— А кой беше очаквал да му се обадят?

— Ами Нанси. Беше я търсил приятелят ѝ, а Изабел забрави да ѝ предаде.

— Кога е станало?

— Ами някъде през миналия месец.

— А имало ли е скарвания наскоро.

— Не.

— А за кафето, вие казахте...

— Тогава аз бях виновна. Поръчах кафе и забравих да питам Нанси дали и тя иска нещо, и тя се обиди. Изабел няма нищо общо с тази работа.

— А какво ще кажете за двете момчета, които работят в склада?

— За Алекс и Томи ли?

— Да. Изабел разбираше ли се с тях?

— О, да. Алекс често си правеше майтап с нея... нали разбирате?
— Какво искате да кажете?
— Е, разбирате ме.
— Опитвал се е да ѝ определи среща, това ли да разбирам?
— Е, да, такива работи. Да отидат някъде през уикенда и така нататък. Правеше си майтап. Тя знаеше, че е женен.
— Тя как реагираше на тези предложения?
— Е, не бяха предложения. Правеше си майтап и толкоз. Ще подхвърли например „Изабел, хайде да избягаме някъде заедно“. И тя ще се засмее.
— А Томи? И той ли обичаше да се шегува с нея?
— И двамата се шегуваха с нея. Сигурно защото беше сляпа, гледаха по този начин да ѝ повдигнат настроението.
— А губеха ли чувство за мярка в шегите?
— Не бих казала.
— А тя даваше ли да се разбере, че...
— Правеха си майтап и толкоз. Алекс даже от време на време се навеждаше през бюрото и я целуваше по бузата.
— А Томи?
— Томи? Не. Никога не правеше подобни неща.
— А вие допускате ли тя да се е срещала с някого от тях след работно време?
— От време на време я придружаваха до метрото. Те идваха само в петъците да си прибират заплатите. Изабел обикновено излизаше към два и половина. По това време идваха и те, за да могат после да си осребрят чековете в банката. Така че понякога я придружаваха до метрото.
— И двамата?
— И двамата.
— И вие не смятате, че тя е имала връзка с някого от тях, така ли?
— Не знам.
— А какво предполагате?
— Мисля, че за сляп човек се държеше доста предизвикателно.
— В какъв смисъл?
— Ами имам предвид начина, по който се обличаше, начина, по който седяше... Сякаш беше готова за флирт.

— Как се обличаше, госпожице д'Амато?

— Ами доста се разголваше. Не че ние сме някакви пуританки — не можем да сме такива, щом работим в „Престиж Новелти“...

За миг гласът ѝ спря. На Карела дори се стори, че някой е прекъснал линията.

— Госпожице д'Амато?

— Да, тук съм.

— Какво щяхте да кажете?

— Само това, че според мен се обличаше доста предизвикателно.

— Обаче вие бяхте започнали да казвате...

— Точно това, което ви казах...

Карела реши да не проявява повече настойчивост и смени темата.

— Госпожице д'Амато — попита, — някой изненада ли се от това, че Изабел не се яви на работа?

— Всички се изненадахме. Тя никога не бе пропускала работен ден и винаги идваше навреме. Ценеше това работно място. Когато не се появи, господин Престън ми заръча да ѝ позвъня и да разбера какво става.

— Това ли бяха неговите думи?

— Какво?

— Той така ли се изрази: „Позвънете и вижте какво става?“

— Не си спомням как точно се изрази. Може би беше решил, че е болна или нещо от този род.

— Така ли се изрази?

— Да. Каза, че Изабел сигурно е болна или нещо от този род и затова не е дошла на работа. И ми каза да ѝ се обадя да проверя.

— А вие обадихте ли се?

— Да.

— В колко часа?

— Към десет и половина. Тя иначе в десет обикновено беше на работа.

— Някой отговори ли на обаждането ви?

— Не.

Към десет и половина те с Майер все още бяха стояли пред входа на сградата в очакване на медицинския експерт и лабораторните техници.

— По-късно обадохте ли се пак?

— Да, към единадесет и половина. Отговори някакъв мъж и каза, че е полицай. Тогава разбрахме, че е била убита.

— Полицаят каза ли си името?

— Да, но го забравих?

Това ще да е бил някой от лабораторните техници. Сигурно беше държал слушалката с носната си кърпа и беше отговорил на обаждането, понеже понякога в такива моменти звънеше убиецът.

— Вие казахте ли на господин Престън какво се е случило?

— Да.

— Той как реагира?

— Ами... Беше шокиран, разбира се.

— И още какво?

— Ами само беше шокиран.

— По гласа ви ми се стори, че...

— Не, не.

— Стори ми се, че искате да кажете още нещо.

— Ами... той имаше най-добри чувства към нея.

— Кой? Господин Престън?

— Да.

— Значи, имало е нещо повече от шок?

— Той се разплака.

— Разплакал се е? Когато сте му казала, че Изабел е мъртва?

— Да.

— И после?

— После ме помоли да го оставя сам. Излязох от кабинета му, а след малко ме помоли да се обадя отново, за да разбере да не би да има някаква грешка.

— Вие позвънихте ли отново?

— Да. Обади се същият полицай. Пита ме кой се обажда, както ме бе питал и първия път и аз му казах, че се обаждам от „Престиж новелти“, където работи Изабел, и искам да разбере дали наистина е мъртва. И той отговори, че да, че наистина е мъртва. Благодарих му и след това казах на господин Престън, че няма никаква грешка.

— А той как реагира?

— Просто кимна и толкоз.

— Госпожице д'Амато, когато казвате, че господин Престън е имал най-добри чувства към Изабел, намекувате ли, че между тях е имало нещо повече от отношенията между служител и работодател?

— Не знам какво е имало между тях.

— И все пак?

— Какво върши господин Престън си е негова работа.

— Госпожице д'Амато, имате ли причини да смятате, че Изабел е имала връзка с господин Престън?

— Не знам какво е ставало.

— Аз пък останах с чувството, че вие смятате, че нещо е ставало.

— Вижте, нали ви казах, че тя обичаше да кокетничи. Ако я видехте как работи, нямаше и да допуснете, че е сляпа. Усмиваше се на всички, особено на мъжете. Предполагам, че ако някой мъж беше настроен да спретне някакъв флирт, по държанието на Изабел щеше да остане с впечатлението, че и тя е настроена за същото.

— Господин Престън беше ли останал с впечатлението, че тя е настроена за флирт?

— Не знам какви са били впечатленията на господин Престън.

— Той шегуваше ли се с нея, както са се шегували Алекс и Томи?

— Не, никога.

— Тогава кое ви кара да мислите, че може да е изпитвал особен интерес към Изабел?

— Вижте какво, той е женен човек и не искам да му създавам неприятности. Изабел е мъртва и нищо не може да ѝ навреди, но той все още е жив и е женен.

— Имаше ли някаква връзка между тях, госпожице д'Амато?

— Веднъж ги видях заедно.

— Къде?

— Близо до службата има един бар. Миналата седмица веднъж отидох там след работа и ги видях седнали в малко сепаре в дъното.

— Господин Престън видя ли ви?

— Не вярвам. Веднага се запътих към другия край на залата. Там ме чакаше приятелката ми в друго сепаре.

— Тя познаваше ли ги?

— Не.

— Вие казахте ли й, че шефът ви седи в другия край на залата с една колежка от службата.

— Казах й... Казах й, защото започнах да се чувствам неудобно и да се чудя дали не е по-добре да се махаме оттам.

— Но не си тръгнахте.

— Не. Останахме да изпием по чаша. А те през това време се държаха за ръцете.

— Господин Престън и Изабел?

— Да. Вижте какво, не искам да му създавам неприятности.

— Не се безпокойте — отвърна Карела. — Задавам ви стандартни въпроси, каквито съм длъжен да задам. Никой не е хукнал да арестува никого.

— Е, надявам се, че не. Не е забранено... нали ме разбирате?

— Разбирам ви.

— Не е забранено да се държи едно момиче за ръка.

— Правилно.

— И даже... нали ме разбирате?

— Разбирам ви, госпожице д'Амато, и ви благодаря. Много ми помогнахте.

— Просто не искам да създам неприятности на никого.

— Лека нощ, госпожице д'Амато.

— Лека нощ.

ГЛАВА ШЕСТА

Саут Еджхит Роуд се намира в една част на Ривърхед, все още слабо увредена от овехтяването на града. Улицата създаваше впечатлението, че на нея се живее по-прилично, отколкото в местата, намиращи се две мили по-близо до центъра. Късата улица бе осеяна и от двете страни с жилищни блокове, но откъм северния ѝ край имаше парк с общинска площадка за голф и даже и през ноември се създаваше едно усещане за открити зелени пространства и за чисто небе, неомърсено от острите ъгли на градската архитектура.

В девет часа сутринта в тази съботна утрин улицата изглеждаше само полусъбудена. Карела паркира колата си и се запъти към червеното тухлено здание, в което живееше Франк Престън. На стълбището се размина с жена, облечена в черно палто и с празна брезентова пазарска чанта в дясната ръка. Бе започнала да зъзне, ако се съдеше по лицето ѝ, още преди да е излязла на улицата. Карела потърси името на Престън по пощенските кутии, взе асансьора до петия етаж, запъти се към апартамент номер 55 и позвъни на вратата.

Жената, която отвори, бе на около шестдесет години, с кафява коса и кок, с кафяви очи, които надничаха иззад очила, твърде малки за лицето ѝ. Самото лице, с острата брадичка и острия нос, създаваше впечатление за ъгловатост. Карела веднъж бе работил с едно английско ченге, което му бе казало, че в Англия хората с примигващи погледи обикновено са кривогледи. Жената на вратата бе с примигващ поглед, но не бе кривогледа.

— Ако обичате, покажете си значката — каза му.

Подаде ѝ и значката, и служебното удостоверение. Тя ги проучи внимателно, след това кимна и проговори.

— Добре, а сега кажете какво има.

— Аз съм детектив Карела. Обадих се...

— Да, прочетох на удостоверението как се казвате. Кажете, господин Карела.

— Бих искал да разговарям с Франк Престън, ако си е у дома.

— Останах с чувството, че вчера вече разговаряхте с него.

— Вие госпожа Престън ли сте?

— Да.

— Госпожо Престън, има някои неща, за които бих искал да разговарям с него лично. Той вкъщи ли си е?

— У дома си е. Сега ще проверя дали може да разговаря с вас.

— Благодаря ви.

Тя затвори вратата. Той остана на стълбището още няколко минути. Пълна тишина. Тези стари сгради с дебелите им стени... Вратата отново се отвори.

— Заповядайте — покани го госпожа Престън. Апартаментът имаше формата на буквата „Г“. Вратата се отваряше в основата на дългото рамо на буквата, цялото представляващо коридор, който след това завиваше наляво. Карела последва госпожа Престън по коридора, като задмина последователно кухня, дневна и спалня. Там вече започваше късото рамо на „Г“-то. Накрая на този коридор имаше малка стая, чиято врата бе отворена.

Престън седеше в едно кресло и гледаше телевизия. Облечен бе в кафяв халат и кафяви домашни пантофи. Бе на около шестдесет и няколко, масивен човек с голяма глава и огромни ръце. Беше съвсем плешив, ако се изключеше една тясна ивица бяла коса, заобикаляща ушите му и задната част на черепа. Над студените си сини очи имаше бели и проскубани вежди. Носът му щеше да изглежда голям върху което и да е друго лице, но с неговото се връзваше напълно. От него може би е щяло да се получили добър театрален актьор, нали повечето театрални актьори имат големи глави и едри черти.

По телевизията вървяха сутрешните новини. Престън стана тежко от креслото, отиде до телевизора и го изключи.

— Много рано дойдохте.

— Не исках да ви изпусна...

— Защо преди това не се обадохте по телефона?

— Минавах през вашия квартал, та реших да се отбия.

— Мисля, че всичко каквото имаше да си казваме, си го казахме по телефона.

— Исках да ви попитам за още няколко дреболии.

— Тогава почвайте и питайте.

— Бих предпочел да разговаряме насаме. Госпожо Престън, имате ли нещо против...

— Ще ви оставя насаме — рече тя и затвори вратата.

Карела се извърна към Престън, който изведнъж бе придобил вида на разтревожен човек. Започна да се рови в джоба си, измъкна смачкан пакет цигари и предложи една на Карела. Карела поклати глава. Престън захапа цигара, започна отново да се рови из джобовете на халата и измъкна и кутия кибрит. Запали цигарата и угаси клечката в пепелник, поставен върху телевизор. В стаята имаше два прозореца. През тях се виждаше отсрещната страна на улицата, а в далечината се съзираше бетонният постамент, върху който се движеха електрическите влакове над булевард „Барбара“.

— Господин Престън — започна Карела, — искам да ви разпитам за връзката ви с Изабел Харис.

— Моя връзка?

— Да, господине.

— Но какво искате да кажете... тя работеше за мен.

— Господин Престън, вярно ли е, че вчера сутринта, когато сте научил за смъртта ѝ, сте се разплакал?

— Кой ви го е казал?

— Вярно ли е?

— Да.

— Вярно ли е и това, че поне веднъж сте бил заедно с нея в един бар?

— Има ли нещо нередно в това?

— Не съм казал, че е нередно, господин Престън. Просто искам да знам дали е вярно.

— Да, вярно е.

— Кога е станало?

— Миналата седмица.

— Среща ли сте се, колкото да изпиете заедно по едно питие. Така ли беше?

— Не беше точно така, както го казвате.

— А как?

— Беше разтревожена от нещо. Искаше да го сподели с някого. Отидохме да изпием по едно питие след работа. И толкова.

— Какво я беше разтревожило, господин Престън?

— Става дума за личен проблем.

— Разбрах. Какъв беше този проблем?

— Вижте какво, това си беше нейна работа. Не мислите ли така?

— Не, не мисля така.

— Аз пък мисля точно така.

— Какво я беше разтревожило, господин Престън?

— Няма значение какво. Искях просто да ви обясня, че каквото и да намеквате...

— Какво намеквах?

— Че с Изабел сме имали някаква любовна връзка или нещо от този род.

— Не съм споменавал любовна връзка, господин Престън.

— Добре де. Но ако бяхме имали такава връзка, нямаше да я каня в бар на една пряка от службата. Нищо скрито нямаше в нашата среща. Така че нямам какво да крия. При мен идва служителка с някакъв свой проблем и аз се опитвам да ѝ помогна.

— Вие в службата нали си имате собствен кабинет?

— Да. Какво общо има това с...

— Не можете ли да проведете разговора си там?

— Не беше въпрос, който да може да се уреди за десет минути.

— Добре, кажете ми какво се случи през този следобед.

— Тя дойде в бара към три, а аз я чаках в едно сепаре в дъното.

Когато видях, че влиза, станах и я отведох до сепарето.

— А тя какво каза?

— В началото не пожела да каже какво я тревожи.

— А после какво се оказа?

— Ставаше дума за Джими, за мъжа ѝ.

— И какво ставаше?

— Ами, както ви казах...

— Господин Престън, и двамата са мъртви и ако причината за тревогата на Изабел е имала някаква връзка с...

— Не, няма никаква връзка.

— А вие откъде знаете?

— Ами просто мисля, че няма никаква връзка.

— Защо не оставите на мен да преценя? За какво става дума?

— Ами... тя беше решила, че той има връзка с друга жена.

— Виж ти — изръмжа Карела.

— И това естествено... естествено я беше разтревожило. Тя беше много мил човек и не ѝ беше приятно да мисли, че мъжът ѝ ѝ изневерява.

— А какви причини имаше да мисли така?

— Ами просто си мислеше.

— Интуиция ли, що ли?

— Нещо такова.

— Но-не е имала истински причини да го подозира. Просто решила, че човекът ѝ слага рога, така ли?

— Ами да, предполагам, че е било така.

— Значи не е имало подслушани телефонни разговори или ризи, ухаещи на дамски парфюм?

— Не, не.

— Да... И именно това я е тормозило. И то е станало причина тя да ви се обади и после да изпие по едно питие заедно и да обсъдите възможността Джими Харис да ѝ слага рога.

— Точно така.

— А тя с какво очакваше да ѝ помогнете, господин Престън?

— А, не останах с чувството да е очаквала да направя нещо конкретно.

— В такъв случай, защо поиска тази среща?

— Ами така... Да си излее душата.

— Предполагам, че не е имало пред кого другото да я излее в службата.

— И аз така мисля.

— Не е могла да я излее пред никое от другите момичета.

— Точно така.

— Само пред вас.

— Ами...

— Тя за пръв път ли дойде при вас, за да споделя свой личен проблем?

— Да.

— Значи, за пръв път сте били заедно в заведение.

— Да.

— Сигурен ли сте?

— Да, абсолютно сигурен.

— Защото, виждате ли — рече Карела, — моята информация е малко по-различна. — Направи пауза и погледна Престън в очите. Не разполагаше с друга информация, освен получената от Джени д'Амато. А Джени беше казала, че е видяла Престън и Изабел заедно само веднъж. И толкоз. Карела лъжеше. Лъжеше и блъфираше. И блъфът хвана място.

— Ами... може и да се е случвало веднъж или дважд и по-рано да сме изпивали по едно питие заедно.

— Може ли по-точно, господин Престън? Веднъж или дважд?

— Два пъти.

— Сега вече наистина сте абсолютно сигурен в бройката, нали?

— Да.

Карела сви строго веждите си. Оказа се, че това е достатъчно.

— Всъщност, май се бяхме срещали няколко пъти.

— Колко пъти?

— Пет-шест пъти.

В същото барче на съседната пряка?

— Ами... не.

— В друг бар?

— Да.

— В най-различни барове?

— Да.

— А някъде другаде, освен в барове?

— Господин Карела...

— Господин Престън, един мъж и една жена бяха убити и аз се опитвам да разбера защо. Преди няколко минути ми казахте, че сте познавали Изабел само като работодател. Казахте, че сте я поканил в заведение, защото имала да изплаква някаква своя болка. Дотук добре. Сега пък ми казвате, че сте се срещали с нея извън службата поне шест пъти...

— Толкова бяха.

— Добре, шест пъти, вече го казахте веднъж. Спяхте ли с нея, господин Престън?

— Не виждам какво...

— Моля ви, отговорете на въпроса ми — спяхте ли с Изабел Харис?

— Да.

— С други думи, имал сте любовна връзка.
— Аз не гледах на това като на обикновена любовна връзка.
— Как тогава гледахте на тази връзка, господин Престън?
— Аз я обичах. Бях решил да се ожения за нея.
— Аха — кимна Карела, — а жена ви знаеше ли за това?
— Не.
— А Джими?
— И той не знаеше. Точно това разисквахме с Изабел в сряда — как да им кажем.
— Значи всички тези приказки, че Джими бил имал любовница...
— Измислих го — рече Престън.
— Значи са лъжа.
— Наричайте ги лъжа, ако искате.
— А вие как бихте ги нарекли, господин Престън?
— Ами и аз бих ги нарекъл лъжа.
— Значи това е била причината да се срещнете — в кой ден казахте?
— В сряда следобед.
— Значи в сряда следобед сте се събрали с Изабел, за да решите как да уведомите съответните си...
— Да...
— И какво решихте? Кой сценарий ви се видя най-удачен?
— Не беше сценарий, господин Карела. Не ми харесва, че използвате тази дума. Нито сме съставяли сценарий, нито сме кроили нещо. Ние...
— Вие какво, господин Престън?
— Ние бяхме двама влюбени, които правеха планове за развод и повторен брак.
— След като се бяхте срещали само шест пъти?
— Вижте...
— Или сте се срещали от по-отдавна?
— Ами...
— Така ли беше?
— Срецахме се от година насам.
— Виждам.
— Ние се обичахме...

— Разбрах ви, господин Престън. Къде бяхте в четвъртък между шест и половина и седем и половина вечерта?

— Какво искате да знаете?

— Защото Джими Харис е бил убит по това време.

— Не съм го убил аз.

— Кажете ми тогава къде сте бил.

— Бях...

— Да.

— Бях с Изабел.

— Къде?

— В един мотел на булевард „Кълвър“.

— Под собственото си име ли се регистрирахте?

— Не.

— Какво име използвахте?

— Не си спомням.

— Господин Престън, спомнете си. Предлагам ви да си спомните. Много настоявам да си спомните, и то още сега.

— Аз наистина не си спомням. Всеки път използвам различно име.

— В такъв случай е най-добре да се пооблечете и да кажете на жена си, че ще дойдете с мен.

— Почакайте малко.

— Чакам.

— Записах се като Феликс Едйкойси.

— Как по-точно?

— Феликс... и другото име май започваше с „П“.

— Помислете си добре.

— Феликс Прат. Или Феликс Пит. Не мога точно да си спомня.

— Използвал ли сте тези имена и по-рано?

— Да.

— Добре. Как се казва мотелът?

— „Голдън ин.“

— Къде казахте, че се намира? На булевард „Кълвър“?

— Да. Близко до старата болница „Хановър“.

— В такъв случай ще позвъня там и ще питам дали сте се регистрирал в мотела в четвъртък следобед. Имате ли нещо против?

— Не.

— Къде е телефонът ви?

— Жена ми...

— Вие занимавайте с нещо жена си, докато аз говоря. Защото ако се окаже, че не сте бил там в четвъртък по времето, когато са заклали Джими Харис, ще трябва да дойдете с мен. Нали ме разбирате?

— Там бях...

— Добре. Извикайте жена си и ѝ кажете, че искам да използвам телефона.

— Сега.

— Хайде, извикайте я.

— Вие нали няма...

— Няма. Няма да ѝ казвам, че сте ѝ слагал рога.

— Благодаря...

— Извикайте я.

Престън отиде до вратата и я отвори. След това погледна отново към Карела. Карела кимна. Престън излезе в коридора.

— Силвия!

Някъде от апартамента се чу отговор:

— Какво има, Франк?

— Силвия, господин Карела иска да използва телефона. Ще дойдеш ли при мен за малко, за да го оставим сам?

— Разбира се, Франк.

— Телефонът е в спалнята — обясни Престън. — Оная врата.

— Благодаря.

Като излизаше в антрето, Карела насмалко не се сблъска с госпожа Престън.

— Телефонът е в спалнята — упъти го тя.

— Да, благодаря ви — отвърна той, влезе в спалнята и изчака Престън и жена му да влязат в стаята с телевизора. Затвори вратата и отиде направо към нощното шкафче, на което беше поставен телефонът. Чу шума на преминаващия електрически влак и малко след това видя черния му силует на фона на сивото ноемврийско небе. Този влак предизвикваше у него някакви асоциации, но не можеше да се сети точно какви.

Взря се във влака и за миг забрави, че разследва убийство. Продължи да го гледа, докато спираше на платформата, а след това набра службата за телефонни справки на номер 411. Поиска номера на

мотел „Голдън ин“ на булевард „Кълвър“, получи го и веднага го набра. Видя как влакът отново тръгва и се сети. Библиотека. Върви към библиотеката с книги под мишница, наоколо вали сняг, а покрай него преминава електрическият влак.

— Тук мотел „Голдън ин“, добро утро — сепна го мъжки глас.

— Добро утро. Обажда се детектив Карела от полицията.

— Да, господине.

— Ще ви бъда благодарен, ако проверите в регистрационната книга дали миналия четвъртък, това е осемнадесети ноември, при вас се е регистрирала една двойка, която ме интересува.

— Господине...

— Да?

— Ще трябва да почакате аз да ви позвъня.

— Не съм на работа.

— В такъв случай... Откъде да знам, че сте полицай?

— Обадете се в 87-и участък, това е номер Фредерик 7-8024, и питайте дали там работи детектив Карела. След това ми позвънете веднага. Намирам се на номер Уестмор 6-2275. Успяхте ли да запишете номерата?

— Да, господине.

— Побързайте, моля ви.

— Ще се обадя веднага, господине.

— Добре. Ще чакам.

Зачака. Мина още един влак. Продължи да чака. Влакът потегли. Погледна часовника си. На тоалетката отсреща имаше снимка на Франк и Силвия Престън като млади. Подредени бяха и снимки на големи деца, навярно техни. Имаше и сватбена снимка на млади хора, за които Карела предположи, че са също от рода на Престън.

Секундната стрелка на електрическия будилник върху тоалетката се движеше непрекъснато. Премина още един влак. Карела въздъхна. Ядосан, вдигна слушалката и набра номера на мотела.

— Добър ден. Тук е мотел „Толдън ин“.

— Добро утро. Отново се обажда детектив Карела. Обадохте ли се в участъка?

— Господине, веднага след разговора с вас позвъни телефонът. За съжаление, не успях да...

— Как се казвате? — попита Карела.

— Гари Отис.

— Добре, господин Отис, сега чуйте ме внимателно. Разследвам убийство и нямам време да ви чакам да звъните по участъците, за да проверявате дали съм истинско ченге или не. Името ми е — записвате ли? — Стифън Луис Карела. Стифън с „ф“. Детектив втора степен съм и работя в 87-и полицейски участък в Изола. Номерът на значката ми е 714-56-32 и началникът ми се казва Питър Бърнс. Успяхте ли да запишете всичко?

— Да, струва ми се, че да.

— Добре, ако се окажа фалшиво ченге, можете да съдите общината. А междуременно, господин Отис...

— Че как мога да съдя общината?

— Господин Отис, започвате да ме ядосвате.

— Съжалявам господине, но откъде накъде ще съдя общината? Ами ако сте някой съпруг, който е решил да провери...

— Ами ако съм истинско ченге, което вече е много ядосано? Регистрационната книга пред вас ли е?

— Да, господине, но ви моля да ме разберете. Не мога да си позволя да ви дам имената на нашите гости.

— Господин Отис, мога да отскоча до града и да се появя при вас със съдебно решение да прегледам регистрационната ви книга. Ще бъда обаче много по-ядосан, отколкото съм сега. Ако ме принудите да го направя, ще дойда при вас и ако намеря даже и само една хлебарка в някоя от стаите, веднага ще докарам хората от здравния отдел да запечатат заведението. Така че ако сте решил в събота сутрин да ме разкарвате до центъра, за да си губя времето за съдебно решение, по-добре първо се уверете, че заведението ви е безупречно чисто.

— Това заплаха ли е, господин Карела?

— Разбирайте го както искате, господин Отис. Какво ще ми отговорите?

— В нашето заведение няма да откриете хлебарки.

— Добре. В такъв случай след малко ще ви навестя със съдебно решение.

— Но ако вие наистина сте полицай...

— Аз наистина съм ченге, господин Отис.

— И ако наистина разследвате убийство...

— Наистина разследвам убийство. Господин Отис, защо сте администратор на хотел? Защо не сте изтъкнат филаделфийски адвокат?

— Не съм администратор. Аз съм собственик на „Голдън ин“.

— Аха — рече Карела. — Разбирам.

— Така че съм длъжен да защитавам интересите на клиентите си.

— Разбирам, господин Отис. Я ми кажете: в четвъртък следобед при вас регистрирали ли са се хора под името господин и госпожа Прат? Или господин и госпожа Пит? Първото име май беше Феликс.

— Момент, моля. Карела зачака.

— Да, записал съм господин и госпожа Феликс Пит.

— Вие ли бяхте на рецепцията.

— Не мога да се сетя. Почакайте за момент. За сляпото момиче ли става дума?

— Да.

— Правилно, аз съм ги записал. Красива жена, женена за много по-възрастен човек. Не разбрах веднага, че е сляпа. Беше с големи тъмни очила. Стана ми ясно, че е сляпа, едва след като видях как мъжът я води към асансьора.

— В колко часа се регистрираха?

— Не записваме часовете.

— Все пак, спомняте ли си?

— Някъде късно следобед.

— А кога си тръгнаха?

— Някъде към осем часа. Към осем трябва да беше. Бях излязъл за малко да хапна нещо и когато се върнах, те вече си тръгнаха. Той плати в брой, сега си спомням.

— Благодаря ви, господин Отис.

— Надявам се, че разбирате защо...

— Разбирам. Благодаря ви — Карела постави слушалката.

Той приседна и задържа ръката си върху телефона още известно време. Току-що му бяха потвърдили, че Изабел Харис и Франк Престън наистина са прекарвали заедно следобед и час от вечерта в четвъртък в един мотел. Намирайки се, както се казва, в обятията на страстта, нито един от двамата не е могъл да отскочи до площад „Ханън“ на другия край на града и да пререже гърлото на Джими Харис между шест и половина и седем и половина часа. Всъщност, те

бяха напуснали заведението в осем, което можеше да се потвърди лично от Гари Отис — златния ханджия^[1]. Карела реши, че Изабел Харис сигурно се е прибрала вкъщи броени минути преди той да позвъни на вратата ѝ. Тогава мъжът ѝ вече е бил мъртъв поне от два часа, ако не и от повече.

Припомни си въпросите, които ѝ бе задал тогава. Беше я питал дали има връзка с друг мъж и тя му беше отговорила отрицателно. Лъжците не го учудваха. Сблъскваше се с много лъжци, особено при разследването на убийства. Сълзите също не го изненадваха. Понякога можеш да се просълзиш за човек, когото си ненавиждал от години. Сълзите се появяваха сами по себе си, те бяха толкова примитивна реакция, колкото и писъкът на първия първобитен човек, опарил се от огъня. Стана, излезе от антрето и благодари на семейство Престън за възможността да ползва телефона. Престън го погледна въпросително. Карела леко му кимна и се почувства като съзаклятник.

---

[1] Наименованието на хотела се превежда като „Златен хан“ — Б.ред. ↑

ГЛАВА СЕДМА

Двата ковчега бяха поставени в параклиса по такъв начин, в близост един до друг, че тези, които идваха да отдадат почит на покойниците, да не губят време. Имаше и бели, и черни посетители. Едни от тях разговаряха с шепот отвън, други седяха в параклиса на сгъваеми столове, трети бяха коленичили в молитва пред решетката от ковано желязо, зад която бяха изложени ковчезите.

Софи Харис бе седнала в сгъваем стол на първия ред, облечена изцяло в черно: черни обувки и чорапи, черна рокля и черна шапка с воал. Карела веднага си спомни за някои жени от своя род, овдовели лели и братовчедки, които се обличаха само в черно. Седна до Софи. Тя го погледна, а после отмести погледа си.

— Госпожо Харис, ще може ли да излезем за малко навън, ако нямате нищо против?

— Няма какво повече да ви казвам.

— Хайде да не спорим тук. Тя погледна ковчезите.

— Наистина трябва да поговоря с вас. Нека да излезем за малко.

Жената се надигна с неохота от стола си и се отправи към изхода. Карела я последва.

— И какво, доволен ли сте от разговора с Чарли? — попита го тя. Устните ѝ бяха присвити и бе стиснала едната си ръка с другата.

— Трябваше да проведе този разговор.

— Защо? Нали ви казах, че той не го е направил?

— Смятах го за възможен извършител.

— И сега ли все още го смятате?

— Не.

— Издевателствахте над него, защото е черен.

— Не сте права, госпожо Харис. Не съм издевателствал. Просто го разпитвах. И то само защото допусках, че може да е убил сина ви и снаха ви.

Тя го погледна в очите.

— Искам да разбера кой ги е убил — каза Карела. Тя продължи да го гледа.

— Повярвайте ми.

— Добре — кимна тя.

— Доникъде не съм стигнал — сподели доверително той. — Доникъде. Трябва ми вашата помощ. Опитайте се да се сетите за някого, с когото Джими или жена му са могли да се скарат или...

— Няма такъв човек. Казах ви, няма.

— Или някой, с който просто да се е сдърпал. Някои хора са мнителни и се озлобяват за нищо.

— Няма такъв човек. Не познавате Джими. Никога не е нагрубил през живота си.

— Госпожо Харис, убиецът на Изабел е търсил нещо в дома им. Имате ли представа какво би могло да бъде?

— Не.

— Джими да е споменавал, че държи у дома си пари или бижута, или нещо от този род?

— Не.

— Някои хора слагат ценните си вещи на скришни места.

— Джими нямаше ценни вещи за криене.

— Госпожо Харис, Джими познаваше ли се с криминално проявени хора?

— Не — отсече Софи, и веднага попита: — Бихте ли задал такъв въпрос на бял човек?

— Чуйте, дайте да престанем с това кой е бял и кой е черен. Синът ви беше жестоко убит и по-злостно престъпление от това не може да има. Затова искам да знам дали се е познавал с престъпници. Съвсем естествен въпрос е и ще го задам на всеки, без да ме интересува дали е бял или черен. — Карела неволно бе повишил глас и присъстващите бяха започнали да го гледат. Гласът му отново премина в шепот. — Та кажете, познаваше ли някой криминално проявен?

— Не, поне не ми е говорил открито за такива хора.

— Какво имате предвид под „открито“? Да не би да е намеквал, че има приятели с криминално минало?

— Не, никога не ми е говорил за приятели с криминално минало.

— Тогава защо използвахте думата „открито“? Какво означава това?

— Синът ми никога не е вършил нещо нередно през целия си живот.

— Госпожо Харис, вие току-що казахте, че синът ви никога не ви е говорил *открито* за криминално проявени приятели. Кажете ми какво означава това.

— Нищо не означава.

— Синът ви някога споменавал ли ви е да е бил замесен в някаква престъпна дейност?

— Никога не е бил замесен в престъпна дейност.

— А да е замислял някаква престъпна дейност?

— Не знам. Честна дума, не знам. Той беше един измъчен човек.

— Измъчен? Какво го измъчваше?

— Кошмарите.

— Какви кошмари?

— Страдаше от кошмари откак се върна от Форт Мърсър.

— Форт Мърсър?

— От военната болница. Близко е до тамошния затвор.

— Що за кошмари бяха?

— Събуждаше се с крясъци. Отивам в стаята му и го виждам седнал на леглото, втренчил поглед в тъмнината, сякаш може да вижда. Прегръщам го и го успокоявам, а той целият покрит със студена пот. Питам го „Какво ти е, Джими? Какво ти е, сине?“ А той мълчи и нищо не казва. Само мълчи и трепери в ръцете ми.

— А като се събудеше, говореше ли за тези кошмари?

— Никога. Но Изабел ми беше казала, че кошмарите продължават.

— Кога ви каза това?

— Съвсем неотдавна.

— Госпожо Харис, току-що ми казахте, че не знаете дали Джими е замислял някаква престъпна дейност. А възможно ли е според вас да е замислял?

— Нямам представа.

— Нещо да е загатвал поне?

— Каза, че щели да забогатеят.

— Кои?

— Той и Изабел.

— Каза ли по какъв начин?

— Господин Карела, ще ви кажа истината. Мисля, че той може би замисляше нещо нередно.

— Той ли се изрази така?

— Не.

— Тогава защо мислите...

— Ами, иначе за какво щеше да му е нужен негов стар приятел от армията?

— Какво имате предвид?

— Каза ми, че се е свързал с някакъв стар приятел от армията.

— От армията?

— С такова чувство останах, че е от армията.

— Кой?

— Не си спомням името му.

— Обясни ли защо се е свързал с него?

— Каза, че човекът щял да им помогне да забогатеят с Изабел.

— Спомена ли как?

— Не.

— Тогава защо смятате, че е замислял нещо нередно?

— Не знам защо. Може би защото войниците са научени да стрелят.

— Но вие казахте, че той никога не е казвал...

— Не е.

— Добре — сви рамене Карела. Започна да му звучи като филм. Събират се двама приятели от казармата и решават да очистят една банка или казино в Лае Вегас. Реши, че е възможно. Всичко беше възможно. Все пак, усъмни се. Само че, за какъв дявол да се усъмнява?

— Благодаря ви — каза, — много ми помогнахте. Но не беше искрен.

* * *

Тази съботна сутрин участъкът приличаше на катедрала. Без майтап. Ноемврийското слънце се промъкваше през замрежените дълги прозорци и златни късчета светлина докосваха бюрата и пишещите машини. В слънчевите лъчи играеха пращинки. От транзистора върху бюрото на Дженеро се сипеха звуци на орган.

Карела реши, че това е обстановка, предвещаваща настъпването на чудо, но чудо не настъпи.

Дженеро пишеше на машина.

Беше си купил правописен речник джобен формат и сверяваше написаните думи. Постоянно местеше поглед от клавиатурата към разтворения речник. Неравномерното му тракане дразнеше Карела. Неприлично беше да се пише на машина в катедрала. Освен това, разследването му се беше забатачило до немай къде.

Звуците на органа продължаваха да струят и Карела почувства желание да се изповяда. Не беше се изповядвал откакто престана да ходи на църква. Сиреч, от петнадесетгодишна възраст. По някакво съвпадение, на същата възраст загуби девствеността си на тавана на един жилищен блок в Ривърхед с помощта на едно ирландско момиче на име Сюзи Райън.

Сюзи бе на седемнадесет години и светска жена. Посещаваше същата църква, която и Карела. След таванското пробуждане той първоначално реши, че трябва да отиде да се изповяда и да признае, че е съгрешил. След това се замисли дали свещеникът няма да го запита коя е била неговата партньорка в греха. Знаеше, че и в изповедалнята могат да те разберат кой си нищо, че уж е тъмно. Свещеникът щеше да разбере, че грешникът е Стийфън Луис Карела и след това навярно щеше да поиска да узнае коя е била отзивчивата млада дама, и на Карела тогава щеше да се наложи да признае, че е била Сюзи Райън, която се беше показала щедра и страдна, и която Карела с тогавашния си акъл беше готов да последва и вдън морето.

Замисли се как да постъпи и накрая реши повече да не се изповядва. Реши освен това и въобще да не ходи на църква, но това вече нямаше нищо общо със Сюзи. Реши да не ходи повече на църква, защото тя му действаше приспивателно.

— Защо не ходиш вече на църква? — попитал го бе баща му.

— Ами ти, тате, защо не ходиш?

— Ти мене не гледай — бе отвърнал старият. И толкова.

Сега си каза, че ако не беше престанал да ходи на църква на петнадесетгодишна възраст, нямаше да му бъде неудобно да помоли Господ да сътвори едно чудо или поне да го насочи по някаква следа, че да се решат проблемите му. Вместо това слушаше орган и тракането на машината на Дженеро без какъвто и да е синхрон с красивите звуци.

Освен това нямаше и помен от следа; даже и наум не му идваше какво да прави по-нататък.

Реши да се обади във Форт Мърсър.

Решението му не бе резултат от ползването на дедуктивния метод. Бе предизвикано от отчаянието. Преди да говори със Софи, той не знаеше почти нищо за мъртвеца. При всяко едно убийство беше от основна важност да се узнае какво е правила жертвата през последните двадесет и четири часа — къде е била, с кои хора се е срещала, какви неща са ѝ се случили. Той знаеше къде беше прекарала поне част от тези двадесет и четири часа Изабел Харис — в леглото на Франк Престън. За Джими обаче не знаеше нищо повече от това, че беше излязъл от къщи в обичайното време, че вероятно се беше движил по обичайния си просяшки маршрут по булевард „Хол“ през деня, и че по всяка вероятност след върховия час се беше отбил в някой бар, преди да си тръгне за къщи.

Карела бе пропуснал да попита Изабел дали Джими всеки ден се е отбивал в' един и същи бар. Грешка, при това може би важна. Вече я нямаше Изабел, за да може да ѝ задава въпроси, но оставаше възможността Джими да се е срещнал с някого в бара. А този бар бе останал тайна за Карела само поради собственото му недоглеждане. Дразнеше се от това, че е сгафил. Не позволи обаче тази мисъл да му попречи на работата. Внимателно анализира двете парчета информация, с които сега разполагаше, чифт привидно несвързани помежду си факти, които превръщаха Джими Харис от труп в живо и дишащо човешко същество.

В момента не можеше да направи нищо с първото парче информация. Ако Джими Харис наистина се беше свързал с някой стар приятел от армията и бяха кроили заедно някакъв план за бързо забогатяване, по всяка вероятност в разрез със закона, Карела нямаше как да провери това със старите приятели на Джими от армията. В момента не знаеше нищо за военната кариера на Джими, освен че е бил във Второ отделение на Огнева група „Алфа“, и че беше загубил зрението си по време на бойна операция. Ако извадеше късмет, преди понеделник щеше да му се обади капитан МакКормик и да му даде исканата информация. Карела обаче на вярваше в късмета. Съобрази само, че беше научил нещо ново от Софи Харис. Синът ѝ е имал кошмари.

Карела набра номера на службата за телефонни услуги и поиска да му съобщят кода за Форт Мърсъл. Телефонистката каза, че не познава град с името Форд Мърсъл. Карела поясни, че е някъде близо до затвора Кесълвю. Тя отвърна, че не ѝ е известно къде се намира затворът Кесълвю. Отговори ѝ, че е в Роули. Едва тогава му събщи кодовия номер и той набра първо номер 1, после кода, сетне номер 555 и накрая 1212. Междувременно успя да забрави защо набира тази дълга поредица от цифри, забрави и номера на значката си, номера на социалната си застраховка и средното си име. Друга телефонистка го пое:

— Тук телефонни услуги, кой град търсите?

Отговори ѝ, че търси Форт Мърсър и че това навярно е близо до Роули.

— Не, господине, това е в Пакстън. Имам няколко номера за Форт Мърсъл. Кой от тях искате?

— Болницата.

— Имаме Обща болница и Евакуационна болница.

— Хайде да опитаме Общата.

— Готов ли сте да запишете номера, господине?

— Да, моля ви.

— 963–7047.

— Благодаря ви. Значи, 963...

Тя обаче вече бе затворила телефона. Карела въздъхна, набра отново единица, после кодовия номер, сетне 963 и накрая 7047. Чу се сигнал. В другия край на стаята Дженеро, макар и да бе вярващ католик, смени станцията и от транзистора се понесе рокендролов ритъм. Телефонът продължаваше да дава сигнал. Карела се замисли дали болницата не е закрыта.

— Тук болницата — рече мъжки глас.

— Общата болница на Форт Мърсъл ли е?

— Да, господине.

— Обажда се детектив Карела от 87-и участък в Изола. Търся ви във връзка с един пациент, който е лежал при вас преди десет години. Дали бихте могли да ме свържете с някой, който...

— С кого искате да говорите, господине.

— С някой, който да е запознат добре със случая с този пациент.

— Как да ви кажа, господине... Откъде мога да знам с кого да ви свържа?

— Имате ли при вас хора, които да са работили в болницата повече от десет години?

— Имаме, господине, уверен съм, че има. Болницата обаче е много голяма, господине. Наистина не знам с кого да ви свържа, господине.

— Може ли да ме свържете с началника на болницата?

— С генерал Ригли ли, господине?

— Да, ако обичате.

— Почакайте за малко, господине.

Карела почака съвсем малко. Почти веднага се чу женски глас.

— Тук кабинетът на генерал Ригли.

— Обажда се детектив Карела от 87-и полицейски участък в Изола. Бихте ли ме свързала с генерала, ако обичате?

— Съжалявам господине, днес той отсъства.

— Тогава може би вие ще ми помогнете.

— Ще се опитам, господине.

— Разследваме убийство и установихме, че жертвата преди години е била на лечение във Форт Мърсър. Опитвам се да науча всичко, което е възможно, за нея.

— Кога е била на лечение при нас?

— Преди десет години.

— Хм — се зачу в слушалката.

— Давам си сметка, че е много отдавна.

— Прав сте, господине.

— Сигурен съм, обаче, че още пазите документацията.

— Да, господине. Проблемът не е в това...

— Какъв е тогава?

— Господине, наистина не вярвам, че този въпрос може да се реши по телефона.

— Опитвам се да си спестя една разходка до другия край на щата. Става дума за убийство.

— Добре, ще ви свържа с документацията.

— Благодаря.

— Стойте на телефона и не затваряйте. Ще чуете пукот и ще ви се стори, че съм затворила, но аз всъщност ще ви прехвърля на друг

вътрешен номер.

— Благодаря.

Отново зачака. Реши, че убийството е нещо като нахлуване. Никой не обича да нахлуваш в личния му живот, да му се обаждаш от големия град и да го разпитваш за някого, който се е гътнал преди десет години. Кой, по дяволите, иска да се занимава с това! Тук си имаме болница, здравно заведение, пълно с болни хора. „Ще те свържа с документацията.“ Там може и да им е интересно. Документацията се занимава с история, с далечното и съвсем недалечното минало. „Ще те прехвърля на документацията, защото тук се занимаваме с болни хора и не можем да си губим времето с трупове.“

— Тук е документацията. Говори сержант Холистър.

— Обажда се детектив Карела от 87-и участък. Нуждая се от информация, свързана с едно убийство.

— Казвайте...

— Името е Джеймс Харис. Лежал е в болницата във Форт Мърсъл преди десет години.

— Да има средно име?

— Има. Рандълф.

— Тази работа ще отнеме време. По-добре аз да ви се обадя.

— Моят номер е Фредерик 7-8024. Но, сержанте...

— Да, господине?

— Всъщност ми се ще да поговоря с някого, който може и да го е познавал. За мен това е по-важно.

— Добре, почакайте да видя какво мога да намеря в документацията. Ще ви се обадя след малко.

— Сержант, разследваме убийство.

— Да, господине, разбрах.

Сержантът затвори телефона. Карела погледна стенния часовник. Показваше десет и тридесет и седем. Сутринта.

— Как се пише „възмездявам“? — попита Дженеро.

— Ами нали си имаш речник, виж сам — сопна му се Карела.

— Как мога да погледна, като не знам как се пише?

— Нали знаеш, че почва с „в“? Ще отвориш на „в“.

— Добре де, ама отде да знам коя буква следва после? Карела отново погледна часовника.

Десет и тридесет и осем.

* * *

От болницата се обадиха няколко минути след единадесет часа. Междувременно бе успял да се обади в службата за установяване на самоличността и да поиска стандартна информация за Чарлс К. Кларк. Успя и да напише рапорт за извършеното до момента в три екземпляра. От службата бяха обещали да му се обадят веднага, от което той реши, че ще ги чуе отново едва в понеделник, освен ако не им позвъни сам преди това. Очакваше, че ще му се наложи да позвъни поне още веднъж и в болницата. В Америка, а както предполагаше, и в целия свят, човек не свършва работа по телефона, ако не се обади и втори път. И ако и след второто обаждане не изпрати и писмо. Замисли се дали не са стояли така нещата и в древния Рим непосредствено преди нашествието на варварските орди. Представи си бягащи сенатори, придържачи краищата на тогите си и притискащи до гърдите си таблички с неприключили преписки. А след тях навярно бягаха и секретарките им, с неоправени прически и вечната дъвка в устата.

— Тук Карела от 87-и участък.

— Обажда ви се полковник Андерсън от болницата във Форт Мърсър.

— Слушам ви, господине.

— Някой си сержант Холистър от документацията ми предадете сте се интересувал от един пациент, който лекувах преди няколко години.

— Да, господине. Става дума за мъж на име Джеймс Харис.

— Холистър каза, че са го убили. Вярно ли е?

— Да, вярно е.

— Жалко. Какво искате да знаете, господин Карела?

— Това, което ще ви кажа, може и да ви се стори смешно.

— Кажете.

— Тази сутрин разговарях с майка му и тя ми каза, че той имал кошмари.

— Така.

— Искаше ми се да разговарям с някой, който да знае нещо за тези кошмари.

— За кошмарите?

— Да. За това, що за кошмари са били.

— Аз съм пластичен хирург и нямам никакво отношение към психическото му възстановяване. Харис беше преминал през три други болници, преди да бъде приет в нашата. Тук си бяхме поставили задачата да го подготвим за гражданския живот след тази ужасна травма. Раната беше ужасна и се наложи доста сложна възстановителна хирургия. С адаптирането му към новия му живот обаче се зае група психиатри. Ако се интересувате за кошмарите му, трябва да разговоряте с тях.

— Кой беше ръководител на групата? Дали си спомняте?

— Май беше полковник Кьонигсбърг.

— Дали имате представа къде мога да го открия?

— Той вече не работи при нас. Премина на работа в болницата Уолтър Рид във Вашингтон, можете да опитате да го потърсите там. Впрочем почакайте, при нас беше полковник, сега вече може да е генерал-майор.

— Полковник Андерсън, а къде може да се намира досието за психиатричното му лечение? Дали не може да се открие при вас, във Форт Мърсър?

— Предполагам, че да. Би трябвало да е тук.

— Ако дойда днес следобед при вас, дали ще мога да го видя?

— Да, мога да го уредя.

Карела отново погледна стенния часовник.

— В два часа следобед ще ви бъде ли удобно?

— Да. Кажете си името, за да го съобщя на пропуска. Двете имена, ако обичате.

— Детектив Стифън Карела. К-А-Р-Е-Л-А. Стифън с „ф“.

— Общата болница се пада вдясно от червеното тухлено здание на администрацията. Като влезете през главния вход, завийте надясно и оставете колата си на паркинга за посетители — има табела. На входа има пропуск, там ще ви обяснят как да ме откриете. Кабинетът ми е на втория етаж.

— Ще бъда при вас точно в два часа.

— Добре — рече Андерсън. — Тогава довиждане.

Карела затвори телефона, погледна отново часовника и след това хвърли поглед върху графика за дежурства. Оказа се, че днес Майер

има почивен ден. Карела му позвъни. Сара Майер вдигна слушалката, позна гласа му и възкликна: „Ах, не!“

— Да не би мъжът ти да е много зает с нещо?

— Отиваме на сватба.

— В колко часа?

— Не ми задавай тъпи въпроси, Стив. Сега ще те свържа с него.

Карела зачака. Когато Майер взе слушалката, веднага каза: „Няма начин.“

— Отивам с кола до Форт Мърсър — рече Карела.

— Къде е Форд Мърсър?

— Горе, при Кесълвю.

— Ами приятно каране.

— Кой се жени?

— Търуин разбойника.

— Племенника ти?

— Племенникът ми. Сега е цяло мъжище. Стив, съжалявам, но не мога да дойда с теб. Още не съм се облякъл.

— Ще намериш ли време само за една дреболия? Майер въздъхна.

— Майер?

— Добре, добре, къде искаш да отида?

— Сам Гросман ми каза, че под ноктите на Джими Харис имало пръст. Вземи, моля те, да провериш още веднъж апартамента. Да видиш дали не е заровено някъде това, което е търсил убиецът.

— Че къде може да се зарови нещо в апартамент?

— Ти видя ли дали има саксии по прозорците?

— Не съм гледал за саксии.

— Тогава иди и провери и ако няма, слез в двора и виж дали там не е заравяно нещо в последно време.

— Ти не можа ли да намериш по-хубаво занимание за човек в съботен ден, точно когато се облича за сватба?

— В колко часа е сватбата?

— В три.

— Имаш цели четири часа дотогава.

— И за тези четири часа трябва да преровя задния двор, да се облека, да взема душ и да се обръсна, а и да закарам цялото семейство на булевард „Адамс“. Каква работа имаш във Форт Мърсър?

— Джими Харис е имал кошмари.

— И аз имам — рече Майер, и затвори телефона. Карела се усмихна.

Телефонът позвъни. Обадиха се от службата за удостоверяване на самоличността и казаха, че Чарлс К. Кларк няма полицейско досие.

* * *

Апартаментът лъхаше на смърт.

Някой бе почистил боклука, разпилян по пода, но апартаментът продължаваше да е разхвърлян. На пода на кухнята, непосредствено до хладилника, продължаваше да се вижда очертаният с тебешир силует на убитата Изабел. Рано или късно някой щеше да измие пода на кухнята както трябва, да премахне тебеширените черти и петната от кръв. Рано или късно някой щеше отново да наеме апартамента. Рано или късно новият наемател щеше да каже на някой свой гост: „Точно тука намериха жената, до самия хладилник. Гърлото ѝ — прерязано. Без майтап? Няма майтап.“ След това наемателят и гостът щяха да обсъдят последните бейзболни мачове.

А сега Изабел Харис все още присъстваше в тебеширения силует на пода и в засъхналите петна кръв. Присъстваше и в другите стаи, в разбитите мебели и разпилените дрехи. Някъде Майер беше чел, че слепите хора разпределят дрехите си в гардероба по цветове, за да не съчетаят например зелена вратовръзка с лилава риза или червена блуза с оранжева пола. Освен това, умеели да си различават дрехите и по различни шевове, направени по ръбовете им, и по този начин да превръщат пръстите си в очи, осезанието в зрение. Не можеше да си представи да ослепее. Струваше му се, че ако изгуби зрението си, веднага щеше да се самоубие.

Над кухненската мивка имаше малко прозорче, вече заскрежено. Апартаментът беше студен, тъй като портиерът по всяка вероятност бе изключил радиаторите веднага, след като си е тръгнала полицията. Защо ще става зян топлината и какъв смисъл има да се помага на фрашканите с пари араби да забогатяват още повече? С опакото на ръкавицата си Майер разчисти скрежта от прозорчето. Първото нещо, което видя, бе тухлената стена на отсрещната сграда.

Видя и една саксия.

Изсъхналите останки от цветя опираха стъклото. Майер предположи, че ще види зор, докато отвори прозорчето. Най-често в такива жилища те се залепваха от блажна боя. Прозорчето обаче лесно се отвори. Взе саксията, постави я на плота до мивката и отново го затвори. От многото кухненски прибори в чекмеджето избра една супена лъжица и започна да разравя пръстта в саксията. Помъчи се малко със замръзналия горен слой, но това не продължи дълго. Някой неотдавна явно беше ровил в тази саксия, пръстта в нея беше съвсем рехава и лъжицата проникваше без всякакво усилие. Свали ръкавиците си и започна да рови направо с ръце. Не откри нищо. Потърси нещо, върху което да изсипе пръстта. В шкафа под мивката откри куп кафяви книжни кесии. Разгъна една, постла я на плота и започна да изсипва върху нея съдържанието на саксията.

След малко саксията се опразни.

В нея нямаше нищо друго, освен пръст.

Майер постави лъжица от тази пръст в един плик, който после щеше да бъде изпратен на Гросман в лабораторията. След това излезе от апартамента и отиде в задния двор.

ГЛАВА ОСМА

Общата болница във Форд Мърсър беше построена непосредствено преди началото на испано-американската война. Карела беше информиран за това от сержанта от Женския волнонаемен корпус, която го бе повела към архива. Нямаше основания да се съмнява в думите ѝ, тъй като сградата имаше наистина старовремски вид: високи тавани, дебели стени и дълги тесни прозорци, с височина колкото два човешки ръста. След като излязоха от кабинета на полковник Андерсън, слязоха на партера и тръгнаха по коридор, подхождащ повече на манастир. През прозореца се виждаха градина без цветя и ливада, която стигаше чак до река Хърб. В далечината се виждаха сивите стени на затвора Кесълвю. Карела познаваше множество хора, които се намираха в този затвор. Всичките — престъпници. Карела, по свой начин, ги приемаше за нещо като делови партньори.

Сержантът бе привлекателна блондинка на около тридесет години, на която маслинозелената армейска униформа стоеше като на манекен. Ниските ѝ токчета тракаха ритмично по керамичните плочки на коридора. Бедрата ѝ приятно се въртяха, а сините ѝ очи отразяваха светлината на ноемврийското слънце.

— Можеш да си помислиш, че са очаквали тази проклета война, нали? — каза тя. — Иначе защо са построили цели две болници? Нали знаеш как ѝ викат на тази?

— Да. Общата болница.

— Нали знаеш вица?

— Не. Какъв виц?

— А има ли отделна болница за сержантите?

Карела я погледна.

— За сержантите.

— А, сега разбрах^[1].

— Загря най-сетне — тя се засмя. Карела се замисли дали пък не започва някакъв флирт. Реши, че не. А може би все пак флиртуваше.

Не, реши накрая, не флиртува.

— Ето че пристигнахме — го осведоми, когато достигнаха една масивна дървена врата в дясната страна на коридора.

Карела я последва в огромна стая, препълнена с метални каси. И тук имаше високи тавани и грамадни прозорци. Касите бяха подредени в редици, подобно на гробове, които се простираха от вратата до другия край на стаята. Задачата за издирването на медицинското дело на Джеймс Харис в това огромно кънтящо помещение изведнъж се стори на Карела непосилна. Преди пет минути полковник Андерсън му беше казал, че сержантът ще му помогне. Карела се замисли дали за такава работа няма да му е потребна помощта поне на един взвод. Изглежда, че съмненията се бяха изписали на лицето му.

— Не се бой — каза тя. — Всичко е много добре организирано. Ще открием делото за нула време и после ще ти помогна да го разчетеш. Как да се обръщам към тебе? Детектив Карела или господин Карела?

— Аз как да се обръщам към теб?

— Казвай ми Джанет.

— Казвай ми Стив.

— Здравсти.

— Здравсти.

Едва ли щяха да открият делото за нула време, както бе обещала Джанет, ако Джеймс Харис нямаше средно име. От деня на построяването на болницата през нея бяха преминали не по-малко от четиридесет и седем мъже с името Джеймс Харис, които бяха участвали в не по-малко от четири войни. Америка не си беше губила времето. От тези ранени войници обаче само двама се казваха Джеймс Рандълф Харис, при това единият беше бял, а другият черен, затова цялото търсене продължи пет минути. Делото беше доста набъбнало.

Джанет поведе Карела към друга дървена врата и се оказаха в една малка прилежаща стая също с манастирски вид: бели стени, малки прозорчета, проста дървена маса и столове с високи облегалки. Карела изведнъж съобрази, че днес всичките му асоциации се бяха движили на църковна вълна. Участъкът му бе наподобил катедрала, болницата — манастир, а сега му се бе сторило, че влиза в манастирска килия. Илюзията щеше да е пълна, ако в този момент в стаята влезе

някой монах с тъмнокафяво расо с качулка и религиозен манускрипт в ръцете.

— Тук ми е най-любимото място в цялата болница — каза Джанет, като придърпа един от столовете с високи облегалки.

— Как ще работим с това нещо? — попита я той.

— Зависи какво ще търсиш — рече тя, седна и кръстоса крак върху крак. Краката ѝ бяха красиви. Отново си зададе въпроса дали тя не се опитва да му дръпне един флирт. Реши, че не.

— Ще търся нещо, което да има връзка с кошмарите на Харис.

— Добре. Дай да си разделим документите. Ти ще прегледаш първата половина, а аз — втората. Съгласен ли си?

— Съгласен съм.

— Някой казвал ли ти е, че очите са ти дръпнати?

— Да.

— Наистина са дръпнати.

— Знам.

— Ясно — тя лекичко се усмихна.

— Добре — кимна той. — Хайде да се захващаме за работа. Наистина съм ти благодарен за помощта.

— Изпълнявам заповеди — тя отново се усмихна.

Джанет първа откри нещо, свързано с кошмарите. Тук има нещо — каза. Нещото се оказа рапорт на някой си майор Ралф Лемар до подполковник Пол Кьонигсбърг във връзка със сънищата на редник Джеймс Рандълф Харис.

„Навечерието на Коледа е.

Майката и бащата на Джими украсяват коледна елха. Джими и четири други момчета са седнали на пода в хола и наблюдават. Бащата на Джими казва на момчетата, че трябва да му помогнат да украси елхата. Те отказват. Майката на Джими казва, че няма защо да помагат, щом се чувстват уморени. Коледните украшения започват да падат от елхата, чупят се върху пода със силни звуци, които стресват бащата на Джими. Не успява да запази равновесие, пада на пода върху счупените украшения, порязва се така лошо, че кръвта му изтича и умира. Мокетът е зелен и червеникавата кръв се просмуква в него. Майката на Джими плаче. Повдига полата си, и под нея се вижда penis.“

— Как ще обясниш това? — пита Джанет.

— Аз не мога да обясня и собствените си сънища. Дай да видим какво мисли по въпроса майор Лемар.

Оказа се, че майорът не мисли нищо или почти нищо по въпроса. Този сън му е бил разказван за пръв път и от нищо не личеше да е очаквал, че той ще прерасне в натрапчив кошмар. Единственият му коментар бе свързан с информация, която бе получил от Джими при предишни разговори. Бащата на момчето загинал при автомобилна злополука, когато то било на шест години и майката поела сама грижата за семейството. Майор Лемар допускаше, че тази част от съня, при която на жена се приписваха мъжки полови органи, може да се дължала на това, че в съзнанието на Джими Софи Харис е станала за него едновременно майка и баща.

— Хубаво — Джанет сви рамене. Стана ясно, че това тълкуване на съня съвсем не я беше развълнувало.

Карела я разбираше. Бе израсъл в семейство, където на сънищата се гледаше като на предзнаменования за бъдещи събития. Ако сънуваш, че седем мъже, натоварени с осем бали памук извървяват четири стъпала по една стълба, значи на другия ден трябва да отидеш при кварталния комарджия и да заложиш на числото 784. Ако сънуваш, че леля ти Клара е паднала от покрива, би било добра идея да се свържеш с кварталния погребален агент или поне да запазиш стая в най-близката болница. Никой в семейството на Карела не гледаше на сънищата като на нещо, което може да ти помогне да разкриеш същността на нечия личност или нечие поведение. Едва в полицията един полицейски психолог му обясни, че един натрапчив сън може да бъде нещо подобно на зле осветен тунел към миналото и че пациентът и психоаналитикът, като работят заедно, биха могли да осветят този тунел, да възстановят травмата, предизвикала въпросния сън, и по този начин да започнат да боравят с факти. Карела тогава много-много не разбра какво му се обяснява.

Той обаче не беше от хората, които, веднъж запознати с една идея, не преставаха да се занимават с нея, докато не я разберат. Това не означаваше, че очакваше да я разбере напълно. Той не разбираше напълно например как точно в лабораторията по балистика по резките на изстреляния куршум определяха оръжието, от което той е бил изстрелян. Принципът обаче му бе ясен и това го задоволяваше. Даваше си сметка, че ще може да разбере психоаналитичните процеси

в най-добрия случай като дилетант. Не подкрепяше теорията, че корените на всички убийства трябва да се търсят някъде в далечното минало. Оставяше с тази теория да се занимават калифорнийските автори на криминални повести, според които причините за всички убийства трябва да се търсят в неща, станали половин век преди това, за да може след време някой частен детектив да си намери клиенти. Карела никога не беше виждал частен детектив, който да разследва убийство.

Тази сутрин Софи му беше казала, че Джими неотдавна се бил свързал със стар приятел от армията. Добре, това беше някаква връзка с миналото. Връзка с човек, когото Джими не беше виждал от десет години. Щом Джими се връщаше в миналото с някаква цел — а Софи вярваше, че тази цел е била да се търси съдействие за някакво противозаконно начинание — то тогава може би си струваше труда и Карела да се върне в миналото. Затова сега се намираше в тази стая — за да изследва този зле осветен тунел и да разбере дали някой в болницата може да обясни кошмарите, заради които Джими се е събуждал треперещ и облян в студена пот.

Същият сън бе отразен в още един рапорт на Лемар, написан шест месеца след първия. Сънят бе еднакъв с първия във всички отношения. Когато Лемар запитал Джими защо според него в съня му неговата майка има пенис, Джими отговорил: „В един сън всичко може да се случи“.

— Добре де, но защо все пак в съня ти майка ти има пенис? — повторил Лемар. — Майка ти мъжкарана ли е?

— Моята майка? Не си прави майтап.

— Защо тогава я сънуваш с пенис?

— Та това е сън — обяснил Джими.

При следващия им разговор, проведен след два дни, Лемар попитал Джими дали има нещо против да записват разговорите им на магнетофон. Джими поискал да разбере защо и Лемар му обяснил, че по този начин ще може да анализира думите му една по една и може би да стигне до някакви смислени изводи. Джими се съгласил. Следваха поне петдесет машинописни страници, посветени изключително на този кошмар на Джим, който бе започнал да му се присънва много често. Джанет изгуби интерес към него, след като прешариха първите двадесет страници.

— Искаш ли кафе? — попита тя.

— С удоволствие.

— Мисля, че може да открия — каза тя и му намигна. — Ти довечера ще се прибиращ ли?

— Какво?

— Ще се прибиращ ли в града.

— Да. Предполагам, че да.

— Защото като гледам всички тези хартии — тя посочи планината от документи върху масата, — може да ни отиде за това целият следобед.

— Виж, аз мисля, че ще мога и сам да се оправя с тях, ако ти си зае...

— Не, моля ти се. Доставя ми удоволствие. Чакай да отида да донеса кафето.

— Сериозно ти говоря, ако наистина си заета...

— Нали ти казах, че ми доставя удоволствие — отвърна тя, и погледите им се срещнаха. Стана му съвсем ясно, че тя наистина го сваля, и се почувства неловко.

— Ами добре, щом искаш.

— Сега ще донеса кафето.

— Добре.

— И после ще решиш дали да се прибиращ в града.

— Добре.

Карела погледна часовника си. Беше три и десет. Върна се към четенето.

Коледната елха наистина ли е коледна елха? Това наистина ли е баща ти? На кое място се поряза след падането си? Сигурен ли си, че майка ти има пенис? Всички тези въпроси многократно се повтаряха и отговорите им също многократно се повтаряха и Карела започна сам да се чувства обзет от кошмара и да разбира желанието на Лемар и на Джими да се отърват от него.

Отново погледна часовника си. Беше три и тридесет. Защо Джанет закъснява с кафето? Сети се, че не бе научил фамилното ѝ име. Полковник Андерсън му беше казал: „Сержантът ще ви придружи и ще ви помогне да откриете това, което търсите.“ Може би полковникът се бе сблъскал със сержанта по стълбите и му бе наредил да се прибере в стаята си и да изпълнява сержантските си задължения.

На Карела му бе трудно да мисли за Джанет като за сержант. Сержант беше сержант Мърчисън, който вечно висеше в дежурната стая. Сержант беше всеки един от дузината бабаити, които се движеха с патрулните коли и поддържаха радиовръзка с редовите полицаи. Джанет Едикояси не беше сержант, определено не беше. Наистина му бе крайно трудно да я възприема като сержант. Замисли се защо въобще трябва да я възприема по какъвто и да е начин. Въздъхна и се върна към четенето. Беше три и тридесет и пет, когато започна да чете машинописния текст на магнетофонния запис.

Лемар: Хайде, Джими, хайде да поговорим още веднъж за този сън.

Джими: За какъв дявол? Писма ми да говорим за този шибан сън.

Лемар: И на мен.

Джими: Хайде тогава да забравим за това, докторе.

Лемар: Не, Джими, хайде да не го забравяме. Ако ние го забравим, ти няма да можеш да го забравиш.

Джими: Майната му.

Лемар: Я ми разкажи пак за коледната елха.

Джими: Беше си коледна елха.

Лемар: Каква?

Джими: Обикновена коледна елха.

Лемар: И майка ти и баща ти я украсяват, така ли?

Джими: Така.

Лемар: А ти и приятелите ти седите на пода и ги наблюдавате.

Джими: Така.

Лемар: Колко души бяхте?

Джими: С мене — пет.

Лемар: Седите и наблюдавате.

Джими: Точно така, седим си на канапето.

Лемар: Преди малко каза, че седите на пода.

Джими: Какво?

Лемар: Нали каза, че сте седяли на пода?

Джими: На пода или на канапето, има ли значение?

Лемар: Добре, къде седяхте?

Джими: На пода.

Лемар: В хола?

Джими: Да.

Лемар: Във вашия хол, нали?

Джими: В нашия, нали вече казах.

Лемар: И на каква възраст си в съня си?

Джими: Не мога да кажа точно. На 18–19 години, някъде там.

Лемар: Но баща ти нали е умрял, когато си бил на шест години?

Джими: Да.

Лемар: А в съня си вече гониш двайсетте.

Джими: Ами нали затова е сън?

Лемар: Каза, че на пода има мокет.

Джими: Да, зелен мокет.

Лемар: В хола?

Джими: Да.

Лемар: Дебел мокет ли е?

Джими: Да.

Лемар: Но когато падат на пода украшенията на елхата, се чупят. Нали така?

Джими: Да.

Лемар: Върху дебелия мокет.

Джими: Да.

Лемар: Какъв шум?

Джими: Трещят. Трещят много силно.

Лемар: Аха.

Джими: Като барабани. Като много силни барабани.

Лемар: Като барабани ли?

Джими: Да, като барабаните от грамофона.

Лемар: Какъв грамофон?

Джими: Някой... някой беше пуснал плоча с барабани.

Лемар: Къде, в хола ли?

Джими: Не, в...

Лемар: Кажи.

Джими: В клуба, о, божичко...

Лемар: Какво?

Джими: О! Боже!

Лемар: Какво става, Джими?

Джими: Той...

Вратата се отвори.

— Забавих се — каза Джанет. — Извинявай. — Във всяка ръка държеше по една картонена чаша с кафе. Постави ги на масата и сетне седна до Карела, като кръстоса крака. — Дано да го обичаш със захар.

— Точно със захар го обичам.

— Добре. Намери ли нещо?

— Намерих.

Тя свали капациите от картонените чаши и доближи своя стол до неговия.

— Имаш ли нещо против да четем заедно? — попита и коляното ѝ докосна неговото.

— Не, моля ти се — каза той, пресегна се към едната от чашите и почти я събори. Ръката му трепереше. Отпи малко от кафето и продължи да чете. Усети близостта на Джанет. Главата ѝ бе съвсем близо до неговата и уж неволно отриваше коляното си в крака му.

Джими: В клуба, о, божичко...

Лемар: Какво?

Джими: О, Боже!

Лемар: Какво става, Джими?

Джими: Той...

Лемар: Продължавай.

Джими: Беше Лойд.

Лемар: Кой Лойд?

Джими: Председателят.

Лемар: На какво е председател?

Джими: На клуба.

Лемар: На кой клуб?

Джими: На клуба на Ястребите. В Дайамъндбек.

Преди да ме вземат войник.

Лемар: Какво ще ми кажеш за Лойд?

Джими: Той танцуваше с нея. В клуба, долу в мазето. А ние петимата седяхме на пода. И се чуваха барабани. Много барабани.

Лемар: С кого танцуваше Лойд?

Джими: С Роксана, с неговата мацка.

Лемар: А ти и другите четири момчета...

Джими: Седяхме на канапето и гледахме. А те танцуваха. А той каза: „Вие какво сте зяпнали бе, келешки, разкарайте се оттук!“ А Роксана каза: „Нека си седят, щом са уморени.“ А Лойд рече: „Ще се махат, защото аз им казвам.“ А тя вика: „Ще го оставите ли да ви командва?“ А момчетата казаха: „Няма, неговата мама!“ и скочиха и го гепиха.

Лемар: А той къде искаше да се разкарате?

Джими: На горния етаж.

Лемар: Защо?

Джими: Защото си седяхме и слушахме барабани.

Лемар: А Роксана какво имаше предвид, като каза, че сте уморени?

Джими: А ние си бяхме уморени. От мариз. С другите банди.

Лемар: Кога стана това, Джими?

Джими: Преди да ме вземат войник.

Лемар: На колко години беше?

Джими: На осемнайсе.

Лемар: И си бил член на една банда на име Ястребите?

Джими: Да, на клуба на Ястребите.

Лемар: И сте водили бой с друга банда?

Джими: Да, през декември.

Лемар: И това в клуба ли стана? През декември ли стана?

Джими: Точно преди Коледа.

Лемар: И цял месец ли водихте бой с другата банда?

Джими: Голям бой беше, докторе...

Лемар: И след това си почивахте?

Джими: Да, и Лойд ни каза да се махаме.

Лемар: Какво е искал да каже?

Джими: Казах ти, изкомандва да отиваме горе.

Лемар: Но Роксана каза, че не сте длъжни да отивате, щом сте уморени.

Джими: Така беше, докторе. Момчетата казаха на Лойд да върви на майната си. След това всичките го награбиха и го откъснаха от Роксана. А барабаните биеха до спукване.

Лемар: Кой ги награбиха?

Джими: Другите. Аз само гледах.

Лемар: И после?

Джими: След това го вързаха на стълбата в средата на мазето. Аз не разбрах какво ще му правят. Те го връзват, а аз им казвам недейте бе, това е председателят, да не си докараме някоя беля. Ама те...

Лемар: Продължавай, Джими.

Джими: Хич не ми обърнаха внимание. Вързаха го за дървото, а Роксана взе да плаче, плаче, бе, човек.

Лемар: За дървото?

Джими: За стълба ми е думата. А Роксана заплака. И нея я награбиха. И я чукаха, всичките ѝ се изредиха.

Лемар: Искаш да кажеш, че са я изнасилили?

Джими: Опитах се да ги спра, ама не можах. После я изнесоха навън.

Лемар: Защо?

Джими: Защото кървеше, защото я бяха разкървали, когато я оправяха.

Лемар: И къде я изведоха?

Джими: На двора.

Лемар: На кой двор?

Джими: На двора бе, човек. Двор, пълен с храсталаци. Там я изхвърлиха.

Лемар: И после?

Джими: После... не ми говори... не мога...

Лемар: Успокой се, Джими.

Джими: Защо Господ ми взе очите, докторе? Ония четиримата бяха. Защо Господ наказва мене?

Лемар: Джими, това се е случило много отдавна и няма нищо общо с твоето ослепяване.

Джими: Има, докторе, има...

Това беше краят на записа. След това от бележките на доктор Лемар се виждаше, че след тези думи Джими Харис плакал неудържимо половин час и се наложило лекарят да го отведе в болничната стая и да му даде успокоително.

При следващата им среща Джими отказал да говори за случая и не назовал нито едно от имената на членовете на бандата, които вързали Лойд за стълбата и после изнасилили Роксана. По мнение на доктора ужасът, преживян в този ден, и по-специално неспособността на Джими да предотврати случилото се, станали причина после той да сънува непрестанно смъртта на баща си. Лемар не можеше напълно да си обясни защо в кошмара Роксана се беше превърнала в бащата на Джими. Предполагаше, че може би тук се крие причината Джими да сънува майка си с penis — някакъв неосъзнат символ. Всъщност сънуваната смърт фактически е била изнасилване. Penisът под полата на жената от сънищата не е бил случаен, като се свърже с изнасилването на Роксана. Когато Лемар попитал Джими какво се е случило с Роксана след като момчетата я изхвърлили на двора, той отговорил, че не знае.

Някой откри ли я там?

Не знам. Тя просто изчезна, докторе.

След това не си ли я виждал отново?

Никога.

А Лойд?

Изритахме го от клуба и си избрахме нов председател.

— Значи такава била работата — каза Джанет.

— Така излиза.

— Е, това обяснява всичко. Какво ще кажеш?

— Как да ти кажа... — отвърна Карела. В гласа му имаше съмнение.

— Нали вече откри това, което търсеше?

— Предполагам, че да.

— И ще ти бъде ли от полза?

— Не.

— Значи, пълна загуба на време. Така ли?

— Май е така.

— Тогава защо не ме поканиш на вечеря?

Карела я погледна.

— Дежурството ми свършва в четири — каза тя. — Можеш да дойдеш с мен в моя апартамент и да изпиеш нещо, докато се преоблека. После можем да отидем да вечеряме някъде и после... киен сабе^[2] — това е на испански, нали ме разбираш? — Джанет се усмихна. — Какво ще кажеш?

— Ще кажа, че съм женен.

— И аз съм семейна, но мъжът ми сега е в Япония. А жена ти е някъде в града, което ще рече, че сега сме си тук двамката. Какво ще кажеш?

— Не бих могъл.

— Можеш, можеш — закани му се тя, и се усмихна. — Направи само едно мъничко усилие.

— И усилието няма да ми помогне.

— Знам едно чудно малко ресторантче до болницата. Със свещи и вино. С цигулари и циганска музика. Страшно романтично. Ти не мечтаеш ли за малко романтика в живота? Аз винаги мечтая. Дай да отидем, у дома, да си облека червената рокля и после...

— Джанет, наистина не мога.

— Добре тогава.

— Джанет...

— Не ти се сърдя. Съжалявам...

— Не ти се сърдя. Наистина не ти се сърдя.

* * *

По време на дългото обратно кормуване към града продължи да мисли за нея.

Според една вестникарска статия, която неотдавна бе прочел, петдесет на сто от всички американски жени на възраст между тридесет и пет и тридесет и девет години изневеряват на мъжете си. Това беше страшно висок процент, като се има предвид, че по времето, когато Кинси публикува първото си изследване по въпроса, този показател достигаше само тридесет и осем на сто. Карела не беше сигурен дали този процент не беше валиден и за жените във Франция, Германия и Италия — нали всички тези страни вече се бяха обединили в Общ пазар, — но не му се искаше да допуска това и за дамите от Британската империя, възпитани от романите на Дикенс. Така или иначе, всеки божи ден една от всеки две американски жени или се упътваше към леглото на някой господин или го напускаше, без при това да е в брачни връзки с въпросния господин. Ако можеше да се предположи, че този показател е валиден и за американските мъже, то щеше да излезе, че половината от цялата проклета нация кръшка и слага рога някому.

Страшна мисъл.

Още по-страшна, като се помисли, че една жена от кръшкащите петдесет процента бе попаднала на мъж от некръшкащите петдесет процента. Късмет! А сега Карела шофираше и същевременно си мислеше какво ли е изтървал, какъв вкус имат устните на Джанет, какви ли гърди прикрива под униформената риза...

Престани да мислиш за това!

Пренасочи мислите си към доклада на Лемар и намери изводите на доктора за толкова безплодни, колкото и резултата от кратката му среща с Джанет. Като действащо ченге, Карела щеше да се опита да научи нещо повече за криминалните аспекти на спомените на Джими, отколкото докторът. Може би обаче психиатрите не разсъждават по този начин, може би изпитват само леко любопитство към случилото се с едно кървящо изнасилено момиче, захвърлено в един заден двор.

Някой откри ли я там?

Не знам. Тя просто изчезна, докторе.

След това не си ли я виждал отново?

Никога!

Та така беше свършила цялата работа. Значи, изнасилването в мазето е станало преди около дванадесет години, когато Джими е бил осемнадесетгодишен. Щеше да бъде съвсем проста работа да разбере от Софи Харис на кой адрес са живели тогава, после да провери в местния участък каква информация имат за една банда на име Ястребите, за един разжалван председател на име Лойд и едно изнасилено момиче на име Роксана. Трябваше да провери това, когато се върне в града. Да, точно това щеше да направи. Може би на доктор Лемар да му е било достатъчно да открие първопричината на кошмарите, но Карела имаше и желанието да разбере дали извършителите на престъплението са били задържани.

Поддържаше скорост от шестдесет мили в час, максимално допустимата за автострадата. В пет без четвърт все още му оставаха четиридесет мили до града, а вече беше започнало да се стъмнява.

* * *

Жената, която почукваше с бастунче по тротоара, още от раждането си не познаваше друг свят освен света на мрака. Сега беше на шестдесет и три години и живееше сама в една сграда съвсем близо до „Делауар“. В половината квартална миля, която очертаваше нейния квартал, имаше две дузини порнокина и още толкова зали за масаж. Магазините за плът действията съвсем открито и на замазаните им с тъмни бои витрини имаше залепени ръкописни обяви, гарантиращи пълно удоволствие само за десет кинта. **НЯМА ШЕГА!** Мръснишките кина показваха филми, които никога нямаше да стигнат до екраните на скъпите кинозалони, разположени в южната част на града. Там дамите, почиващи си от следобедните покупки, се отморяваха с помощта на филми, също възбуждащи, но направени много по-изкусно и артистично.

Жената свиреше на акордеон и се препитаваше с това. Не се смяташе за просякиня, а за сляп музикант. Обикновено свиреше стари мелодии по ъглите с помощта на инструмента, който бе принадлежал на баща ѝ преди смъртта му. Това беше станало преди четиридесет години, когато тя беше двадесет и три годишна. Още тогава започна да се грижи сама за себе си и се гордееше с това, че бе успяла да оцелее.

Не знаеше, че кварталът, в който живееше, през последните четири години бе успял да се превърне във вертеп.

Всяка сутрин тя казваше „добро утро“ на шивача, който работеше на ъгъла на „Делауар“ и „Пърс“, и той отвърщаше на поздрава ѝ. В същото време в съседния вход мъжката клиентела влизаше в едно заведение с името „Божествени тела“, а пък от другата страна на улицата един киносалон рекламираше филма „Двупосочно удоволствие“. Тя знаеше, че по пътя от дома ѝ до ъгъла се търкаляха пияници, но нали градът си беше такъв, беше естествено да има пияници, пияници беше имало откак се помнеше. Тя пазаруваше най-често в големия супермаркет на четири преки от дома ѝ, но не знаеше, че от двете му страни имаше по един салон за масаж, които се казваха съответно „Бардакът“ и „Грижи за тялото“. Веднъж един от хлапаците, които рекламираха тези почтени заведения, ѝ тикна в ръцете цветна диплянка, на която бяха изобразени стареещи плешиви мъже в компанията на голи млади дами в помещение, наподобяващо сауна. В ръцете на жената с акордеона диплянката стана зян. Нейният мрачен свят бе спокоен и тя не съзираше зло в него. Запомни обаче, че се разнесе нечий смях, когато тя захвърли диплянката.

Сега вървеше по тротоара с дълъг бял бастун в ръка, който се движеше от ляво на дясно и после от дясно на ляво, сякаш движен от лек вятър. С бастуна докосваше ту тротоара, ту въздуха, стигна до ъгъла с „Пърс“ и зави към дома си, разположен в средата на пряката. Шивашкият магазин бе затворен. Затваряше в шест, а сега вече бе седем и двадесет. Докосна с бастуна си желязна решетка и разбра, че скоро ще стигне до стъпалата, до които са оставени кофите за боклук. Вече усещаше миризмата им. Оставаха само две врати, за да се окаже пред входа на жилището си.

Замисли се колко ли пари е спечелила днес. Като застудееше, ставаше трудно да се свири на акордеон. Носеше вълнени ръкавици, на които краищата на пръстите бяха изрязани, и макар и да се стараше постоянно да ги движи, те в края на краищата се вкочаняваха от студ, така че ѝ се налагаше да прекратява свиренето и да си топли ръцете в джобовете на черното си палто.

Жената носеше дълъг шал, лилав на цвят — беше ѝ го казала продавачката, хората са толкова мили. Ето, вече стигна до боклукчийските кофи на номер 1142, портиерът чакаше да стане

полунощ, за да ги прибере. Сигурно и сега си стоеше както винаги къоркютук пиан в стаята си на партерния етаж и се сещаше да прибира кофите тогава, когато другите вече ги изнасяха навън. Бе овонил целия квартал с тези кофи.

Самата тя с удоволствие щеше да изпие една глътчица в такова време. Една глътчица ти помага, когато студеният въздух те щипе. Влезе във входа на жилищния блок и се опита да напипа пощенската си кутия, третата поред. Винаги проверяваше пощенската кутия, макар и да получаваше писма само от племенницата си, а веднъж — и от общината, която ѝ съобщи, че е определена за съдебен заседател. Скъса се от смях, когато шивачът ѝ прочете писмото. Написа на машина отговор до общината, в който заяви, че с най-голямо удоволствие би станала съдебен заседател, още повече, че ще ѝ отива, тъй като е сляпа като правосъдието, но че няма възможност, тъй като през деня си изкарва хляба на улицата. От общината не ѝ отговориха и не я обезпокоиха повече.

Извади малкото ключе за пощенската кутия от чантичката си и се сети, че седемнадесет пъти бяха разбивали ключалката, откакто живееше в тази сграда. Не откри нищо в кутията. Вече нямаше изненади. Вече не можеше да си спомни кога за последен път е била изненадана от нещо.

Впрочем, спомни си. Това стана на шестдесетия ѝ рожден ден, когато съседът Джери Епстейн я изненада с приятелско събиране по този повод. Бе поканил в нейна чест всички хора от сградата, а също и шивача. Шивачът се казваше Атанасиос Параскевопулос, но тя това име не можеше да си го представи, камо ли да го произнесе, и заради това просто му викаше шивача. Това беше прекрасна изненада, с много вкусна храна и с уиски. И сега наистина ѝ трябваше една глътчица, бе премръзнала до кости. За повече изненади не можа да си спомни. Реши, че животът не е много радостен, ако няма изненади.

Прибра ключето в портмонето, а портмонето — в чантата, отключи долната врата и без да ползва бастуна отиде до вътрешното стълбище. С лявата си ръка хвана парапета, дясната ѝ ръка бе заета с бастуна, а акордеонът висеше на врата ѝ. Щеше да се прибере, да свали акордеона, да си налее чаша уиски и да седне да преброи парите. Някой бе хвърлил в чашката сгъната банкнота и тя не знаеше на каква

стойност е. Щеше да попита Джери довечера, или шивача утре сутрин. Ръката ѝ се плъзна по парапета.

Тъкмо бе стигнала до площадката на първия етаж, когато чу как някой отваря и после затваря входната врата на блока. Чу стъпки. Ръката ѝ напипа полирана дървена топка, от което разбра, че е достигнала до следващия етаж. Започна да се изкачва отново, когато някой я сграбчи изотзад. Не ѝ остана време даже да извика. Последната изненада в нейния живот бе острието, което ѝ преряза гърлото от едното ухо до другото.

---

[1] В английския „Обща болница“ звучи и като „Генералска болница“ — Б.пр. ↑

[2] Кой знае. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕВЕТА

Детективът, който пръв научи за случилото се, се казваше Бруно Таубер. Когато дядо му пристигна в Америка, върху „а“-то в името му бяха изписани две точици, така че тогава се произнасяше „Тойбер“. В хода на натурализацията точиците отпаднаха, така че името започна да се произнася „Таубер“. Така го произнасяше баща му. И майка му и братята му. И самият той го произнасяше така. Само баба му и дядо му щяха да знаят как се е произнасяло първоначално, но те отдавна бяха умрели. Пък и да бяха живи, сигурно щяха да одобрят промяната — нали всичко се променя в по-добра насока.

Таубер огледа мъртвата жена. Цялата стълбищна площадка бе залята с кръв. Кръв имаше и по клавишите на акордеона. Дявол да го вземе, няма ли да има поне една събота в този шибан град, без да утрепят някого?

— Кой се обади? — попита Таубер униформения полицай, който чакаше на стълбищната площадка.

— Ей оня мъж там. Със синия пуловер.

— Как се казва?

— Не знам.

— Добре, благодаря. Нищо да не пипаш, разбра ли ме?

— Че защо трябва да пипам?

— Абе това ти казвам, да не пипаш. — Таубер се запъти към другия край на площадката, където един мъж го чакаше до вратата на апартамент номер 1-А.

Мъжът бе на около шестдесет години, мършав и оплешивял, с няколко сиви косъма, сресани на път върху голата му глава. Облечен бе в смачкани черни панталони и сив пуловер, облечен направо върху потник. По пуловера имаше дупки от изгаряне. Таубер веднага реши, че човекът или пуши лула, или има навик да се самозапалва. На носа му бяха кацнали очила с черни рамки, зад които се криеха нервни кафяви очи. Мъжът бе небръснат и Таубер реши, че през деня не е излизал от къщи.

- Това тяло ти ли го откри?
— Да, господине, аз.
— Как се казваш?
— Джералд Епстейн.
— Познаваш ли я? — Таубер кимна към тялото.
— Тя е моя добра приятелка. Казва се Хестър Мейтиесън. Живее на втория етаж.
— Как откри тялото?
— Какво искате да кажете?
— Как откри тялото, питам. Как се оказа на стълбището?
Прибираше се вкъщи или що?
— Не, господине. Излизах да купя мляко. Свърши ми се млякото.
— По кое време стана това?
— Към осем без петнадесет.
— И как успя да я видиш на другия край на площадката?
— Видях я и толкоз.
— И отиде до тялото, така ли?
— Да.
— И веднага я разпозна, така ли?
— Да.
— И после какво направи?
— Върнах се в апартамента си и позвъних на полицията.
— Кога?
— След няколко минути. Веднага, след като я открих.
— Да си чул преди това някакъв шум?
— Не.
— Нищичко ли? Шум от борба, писъци, нещо от този род?
— Нищо не съм чул. Телевизорът ми беше включен.
— Цяла вечер си си бил вкъщи, тъй ли?
— Да.
— И нищо не си чул?
— Не.
— Как викаш ѝ е името?
— Хестър Мейтиесън.
— Каж ми го буква по буква.
— М-е-й-т-и-е-с-ъ-н.
— На колко е години, знайш ли?

- На шестдесет и три.
- Познаваш ли някой от роднините й?
- Има племенница, която я навестяваше, но се пресели в Чикаго.
- Как й е името?
- Стефани Уелс.
- Знайш ли къде точно живее в Чикаго?
- Някъде около булевард „Уорингтън“. Не съм сигурен за адреса. Когато Хестър получаваше писмо от нея, караше ме да й го чета на глас.
- Тя не знаеше ли да чете?
- Какво имате предвид?
- Хестър. Убитата. Не знаеше ли да чете?
- Та тя е сляпа. Не знаехте ли това?
- Къорава?
- Не видяхте ли белия бастун?
- Не — каза Таубер. — Не го забелязах. Къорава, казваш.

* * *

Карела току-що бе приключил вечерята си, когато телефонът позвъни. Беше седнал в хола, поглеждаше към часовника на шкафа и се гласеше да си легне заедно с жена си. Беше едва девет вечерта и близнаците бяха заспали. Фани гледаше телевизия в съседната стая, а настроението, предизвикано от Джанет от Форт Мърсър, бе предизвикало у Карела желание да се люби с жена си. Ако съдеше от начина, по който тя се протягаше, докато прелистваше някакво списание, помислите й не се отличаваха от неговите. След позвъняването на телефона първо погледна към часовника, после въздъхна и накрая се отправи към малката масичка, върху която стоеше апаратът. Вдигна слушалката.

- Кажете, моля.
- Ей, там ли е детектив Карела? Искам да го чуя — изрече мъжки глас.
- Кой се обажда.
- Таубер от центъра.

— Кажи, Таубер.

— Натресох се на един труп на „Норт Пирс“, номер 1144. Една дама с клъцнато гърло.

— И какво има.

— Къорава е. От списъка с убийствата разбрах, че ти се занимаваш с нещо подобно. Позвъних на дежурния сержант от 87-и и той ми даде домашния ти телефон. Хей, да не ти развалям програмата?

— Не, нищо подобно.

— Та какво ще кажеш, ще минеш ли насам? Това маце май е само за тебе работа. Говорих с едно от ченгетата от отдела за убийства и то ми каза, че няма да е проблем да се прехвърли случаят. Що не дойдеш да хвърлиш едно око? Медицинският експерт току-що я оправи и вече извиках да докарат жена-полицай да я претърси. Да не мислиш, че кръшкам от работа, ама ако убиецът е един и същ, най-добре е ти да се заемеш.

— Тръгвам веднага.

— Ти докато пристигнеш, ние имаме какво да правим. Номерът е...

— Вече го запомних.

— Добре, тогава. Довиждане.

* * *

Гледката беше винаги една и съща.

Гледката на местопрестъпленията беше винаги една и съща. Едни и същи бяха патрулните коли с въртящи се светлини, с изключение на номерата, изписани на вратите им. Едни и същи бяха полицейските барикади, изписани на черни и бели диагонални ивици и с надписи: МЕСТОПРЕСТЪПЛЕНИЕ, НЕ ВЛИЗАЙ! Едни и същи бяха и ченгетата. В този град се сменяха само сезоните, и то не всяка година. Униформените полицаи винаги изглеждаха леко смутени от убийствата, и това им смущение проличаваше в начина, по който викаха на любопитните: хайде хора, не се задържайте, няма какво да се гледа, не пречете на движението. Собственото им любопитство обаче не бе по-малко и понякога приличаха повече на зяпащи граждани, отколкото на блюстителни на закона.

Нощта беше студена. В този град преди години полицаите през зимата бяха облечени в тежки сини шинели, но сега се пазеха от студа просто като навличаха наполеонки под панталоните си, с което изглеждаха по-големи здравеняци, отколкото когато застанеха под душа у дома си. Предпочитаха да разговарят помежду си с шепот, освен когато разгонваха пешеходците. Когато имаше убийство, обаче, винаги си шепнеха.

И детективите изглеждаха еднакви. Яки мъже, в по-голямата си част. Карела понякога имаше чувството, че детективите биваха подбирани главно по ръст, а не по умението си да ползват дедуктивния метод или просто да се сезчат какво става. Повечето от тях не носеха шапки. Повечето от тях пушеха цигара след цигара. Много от тях бяха облечени в къси палта или в спортни якета с ципове. Можеше да помислиш, че не са детективи, а играчки от отбор по боулинг.

Ченгетата от отдела за убийства веднага се набиваха на очи. Всичките бяха на вид като Моногън и Монро, сякаш бяха правени от един и същ калъп, макар и с известни вариации. По-старите ченгета от този отдел имаха определено предпочитание към черния цвят. Цветът на смъртта. Преди време имаше едно известно ченге от отдела за убийства на име Сандърс, което се обличаше изцяло в черно, от глава до пети. Беше станал легендарен и го наричаха Черната смърт. Черен костюм, черна вратовръзка върху снежнобяла риза, черен балтон през зимата и черно бомбе, което си бе купил преди време в Лондон, където бе отишъл да посети дядо си — в Скотланд Ярд го посрещнали като знаменитост. И, разбира се, черен чадър в дъждовно време. Говореха, че се справял с убийствата като с лешници. Това ставало във времената, когато с убийствата наистина се занимавал отделът за убийства. Сега за тях имаше грижата кварталният детектив. Покрай Сандърс и други ченгета от отдела за убийства започнали да се обличат в черно. Черният цвят на облеклото станал признак за принадлежност към полицейския елит. Видиш ли цивилно ченге в черно, значи, от отдела е. Даже и някои от тия ченгета, дето наглеждат кварталните градинки, започнали да се обличат в черно с надеждата, че ще ги сбъркат за разкриватели на убийства.

Това обаче е ставало в старите времена, приятели. Днес, с изключение на ветераните, ченгетата от отдела за убийства можеха да се разпознаят само по надменното си държане на мястото на

убийството. Придобиваха обносните на богати бюргери, оглеждащи владенията си. Полицейските значки на реверите им бяха досущ като значките на участъковите детективи — син емайл на златен фон — с една разлика: под думичката „детектив“ бе написано „Отдел за убийства“. На местопрестъпленията всички детективи си слагаха значките на реверите и изглеждаха еднакво.

Жената, лежаща на стълбищната площадка на първия етаж, не се отличаваше от другите жертви на убийства — всичките изглеждаха еднакво. Когато си се нагледал на смъртоносни рани, разликата между тях може да направи впечатление само на медицинския експерт. Нямаше значение дали раната беше причинена от ловна пушка или нож, от пистолет или брадвичка, от стик за бейзбол или сатър. При всички положения напомняше на ченгетата, които бяхтеха ден и нощ, че животът е много крехко нещо. Напомняше им обаче и още нещо и именно то правеше живота им труден — че животът е и много евтино нещо. За Карела смъртта винаги беше нещо безсмислено. За Карела никога нямаше да се намери достатъчно основателен повод да извършиш убийство.

Двама санитарии поставиха тялото върху носилка и единият от тях започна да го покрива с гумен чаршаф. Карела се легитимира и им каза да почака малко. Обясни, че иска да погледне трупа.

— Казаха ни да я прибираме — озъби се един от санитарите.

— Ясно де, аз пък ви моля да почакате една минутка.

— На нас само медицинският експерт може да ни нарежда кога да прибираме тялото и кога да не го прибираме. Ти кой си? Ти ли отговаряш за случая? Разбрахме, че оня там отговаря за случая.

Карела не му отговори. Беше се навел над тялото, втренчен в лицето на мъртвата жена, сякаш по него можеше да открие кой е убиецът. Раната на гърлото бе ужасна и той се извърна. На ръцете на трупа бяха поставени пластмасови торбички. Нито един съвестен медицински експерт нямаше да пренебрегне възможността жертвата при самоотбрана да е издраскала лицето на убиеца и под ноктите ѝ да се намерят следи от неговата кожа или кръв.

— Добре, може да я прибирате — каза Карела.

— И какво, просветна ли ти? — подхвърли саркастично санитарят. — Разбра ли кой я е очистил?

Както беше приклепнал, Карела се надигна и без да произнесе и дума, погледна санитаря право в очите. Той видимо се уплаши и на бърза ръка покри тялото с гумения чаршаф. След това заедно с партньора си грабнаха носилката и я понесоха надолу по стълбите.

— Ти ли си Карела? — чу глас зад гърба си.

Карела се извърна. Собственикът на гласа беше детектив със значка, забодена върху дебел балтон. Як и набит човек със сини очи и руса коса. Пушеше пура, от която се беше овоняло цялото стълбище.

— Таубер?

— Ъхъ. Ето те и тебе.

— Ето ме и мен.

Двамата мъже не се ръкуваха. Полицайте много рядко се ръкуваха помежду си. Даже и на благотворителните балове за полицията не се ръкуваха. Странна професионална привычка, помисли си Карела. Едно време са се ръкували помежду си рицарите, за да покажат, че никой не държи в дясната си ръка скрита кама. Полицайте нямаха ками за криене.

— Видя ли я? — попита Таубер.

— Да, успях да ѝ хвърля един поглед.

— Полицайката я претърси преди малко. Прибрах ѝ личните вещи и ще ги изпратя в участъка, ама ми се искаше първо ти да ги видиш. Познаваш ли едно ченге от отдела за убийства на име Йънг?

— Не.

— Е, то ми каза, че може и ти да поемеш този случай, защото може убиецът да е същият. Не ми е сефте да гледам прерязани гърла, ама се сетих, че и твоите хора бяха къорави и не им бяха свили нищо, нали така?

— Правилно.

— Та и тази дама имаше двайсе и два долара и петдесет цента в чантата и златно кръстче на шията и златен пръстен барабар с един малък диамант на дясната ръка. Този, дето я е утрепал, не ги е взел. И един хубав акордеон е оставил, ей го там до стената, трябва да струва двеста долара. Нищо не е откраднато. И аз това викам, че случаят прилича на твоите.

— Вярно е — кимна Карела.

— Да не мислиш, че гледам да ти теслимя тази работа. Вярно е, че съм на голям зор и без нея, ама няма да пукна, я, ако ми я възложат.

Просто реших, че този случай може да има връзка с твоите.

— Разбирам те. Кой откри тялото?

— Един мъж, дето живее ей в оня апартамент. Аз му зададох няколко въпроса, ама ти можеш да го преслушаш по-изтънко, ако си рекъл. Та кво ще кажеш? Ще поемеш ли тази работа?

— Така мисля.

— Някаква помощ трябва ли ти?

— Кажи по-добре как да оформим прехвърлянето.

— Ами най-добре да се обадим на отдела за убийства. Йънг нали си даде устно съгласието? Това не е ли достатъчно според теб?

— Може би. Не знам.

— Аз ще ти кажа какво ще направим. Като се върна в участъка, ще позвъня в отдела за убийства и ще ги питам как да оправим бумагите. А ти ми позвъни по-късно и ще ти кажа какво искат. Ако питаш мен, достатъчно е да поемеш случая, все едно, че е твой.

— Още отсега ли?

— Ами да, като се позовеш на рапорта си. Ти нали в рапорта си беше поискал да те уведомят, когато станат подобни престъпления? Ами ето го, това е подобно престъпление.

— Значи рапортът е достатъчен, така ли?

— Така мисля.

— Хич не ми се ще бюрокрадите от управлението да ме подгонят за някакво неспазване на правилата. Само това ми липсваше.

— Абе хич да не ти пука.

— Какво ще правим например с ценните вещи? В твоя участък ли да ги изпратим, или в моя?

— По-добре в твоя.

— И аз така мисля — съгласи се Карела.

— Аз също тъй мисля.

— Къде са?

— Ей ги там, до стената — Таубер се наведе и подаде на Карела кафява книжна кесия. Карела я разтвори и надникна в нея.

— Вече мога ли да ги пипам?

— Ти решаваш, нали вече пое случая.

— Думата ми е дали вече ги огледаха момчетата от лабораторията.

— Прегледаха само това, по което може да има отпечатьци: портмонето, гребена и тефтерчето. Тефтерчето е на Брайлова азбука, така че от него голяма файда няма да видиш.

— Но вече мога да го прегледам, нали?

— Нали ти казах, че вече го прегледаха за отпечатьци. Почвай.

Карела бръкна в чантата и извади тефтерчето. Беше с размери шест на десет сантиметра. По страниците бяха пробити малки дупчици. Карела реши, че това са имена, адреси и телефони.

— Чудя се как се оправят с тия дупки — надникна и Таубер, — къорава му работа.

— Сигурно е въпрос на практика.

— Сигурно.

— Дали някой в управлението ще може да преведе тези работи?

— В отдела за чужди езици и шифри сигурно ще ги оправят.

— Намерих нещо — каза Карела. На задната корица имаше надпис, направен на ръка.

ПРИ НЕЩАСТЕН СЛУЧАЙ МОЛЯ ВИ
УВЕДОМЕТЕ ГОСПОЖИЦА СТЕФАНИ УЕЛС НА
АДРЕС БУЛ. „ПЪРШИНГ“, 1847, ТЕЛ. 2-1474.

— Значи сетила се е...

— Да — каза Карела.

— Тоя адрес обаче няма да ти свърши работа — каза Таубер. — Стар е. Още преди шест месеца се е преселила в Чикаго.

— Къде в Чикаго?

— Някъде около булевард „Уорингтън“.

— Каква й се пада?

— Племенница.

— Други роднини?

— За други не знам.

— Ще трябва да я открием — каза Карела.

— Ами претършувай апартамента, след като момчетата от лабораторията свършат с него. Можеш да откриеш я писмо, я адрес.

* * *

Преди Първата световна война булевард „Пършинг“ се казваше булевард „Грант“. В архитектурно отношение широкият булевард не се беше изменил. Както и преди, между двете платна имаше декоративна алея, засадена с храсти и брези. Сега, в средата на ноември, листата им бяха окапали. От двете страни на булеварда издигаха ръст внушителни здания с гранитна и мраморна облицовка, с главни входове, украсени с циментови саксии, поставени върху основи от червени тухли. Преди Първата световна война на този булевард се намираха някои от най-скъпите недвижими имоти в града. Някога внушителните фасади днес бяха ошарени с имената на най-изтъкнатите членове на местните банди. При това имената се застъпваха, така че не беше лесно да се разчетат.

Карела се зачуди как ли се е чувствал Грант в небесата, когато е разбрал, че на булеварда се дава името на Пършинг. Самият Пършинг се беше разминал на косъм от същата опасност, когато градската управа беше започнала да умува дали да не се преименува булеварда на Джон Кенеди. Това беше във времената непосредствено след убийството му, когато на негово име бяха започнали да кръщават и осветителните стълбове. По всяка вероятност някъде из рая старият Джон Джоузъф — това бяха първите имена на генерала — си мърмори нещо за преходността на световната слава и за значителните разходи по замяната на табелите. За негов късмет обаче някой в управата се бе сетил, че улица „Рузвелт“, намираща се само на три преки от булевард „Пършинг“, вече беше преименувана и се казваше „Кенеди стрийт“, и че още едно преименуване може само да обърка както пешеходците, така и шофьорите. Хората, живеещи на булевард „Пършинг“, останаха доволни. Никой от тях си нямаше и хабер кой е генерал Пършинг и никой от тях нямаше да забрави никога докато е жив мрачния ноемврийски ден на убийството на Кенеди, и въобще хората не се нуждаеха от преименуване на улиците, искаха само да ги оставят да си гледат работата.

Карела спря колата си на две преки от номер 1847 — не можа да намери място за паркиране по-наблизо — и закрачи срещу вятър, който разклащаше оголените клони на дърветата. Беше претърсил

апартамента на Хестър Мейтиесън с надеждата да открие писма от Стефани Уелс и не бе намерил нищо.

Обясни си го с това, че за една сляпа жена едва ли има смисъл да пази писма, които трябва да ѝ бъдат четени на глас. След това се бе обадил в местния полицейски клон с надеждата оттам да получи някаква помощ, но дежурният му беше казал да позвъни на следващия ден, тъй като в пощата се занимавали сега само със сортирането на писма. След това бе сверил адреса в тефтерчето с телефонния указател и откри пълно съвпадение. Реши, че Стефани може да е дала апартамента си под наем на някой познат. Потърси я по телефона. Остави го да иззвъни дванадесет пъти преди да затвори слушалката. Беше десет часа вечерта.

Таубер бе напуснал местопрестъплението четиридесет минути преди това и бе обещал да се разбере с отдела за убийства как да се прехвърли случаят на 87-и участък. Когато Карела му се обади, Таубер му съобщи, че е разговарял с Йънг, и че ченгето от отдела за убийства обещало да изпрати писмени разрешения за прехвърляне на случая до началниците на двата участъка, така че въпросът да се смята за уреден. В заключение му пожела късмет.

Карела реши да се свърже със Стефани Уелс веднага, сега, преди и този случай да започне да изстива. Подкара колата си към булевард „Пършинг“ с надеждата за две неща: или лицето, което е наело апартамента ѝ, знае къде живее в Чикаго, или самата тя е съобразила да остави адреса си на портиера на блока. Щеше да ѝ каже за смъртта на леля ѝ, но повече го интересуваше да получи някаква информация за самата нея. Нямаше представа доколко племенницата е била в течение на привичките на лелята и е знаела нещо за нейните познати, но така или иначе в тефтерчето бе писано да я потърсят при нещастен случай. По-нещастен случай от този Хестър Мейтиесън нямаше да има.

Беше навел глава, за да се опази от вятъра.

Вятърът бе пронизващ.

Огледа сградите, ошарени с надписи, и се опита да разбере нещо. Но не можа.

Дядо му бе напуснал Италия и пристигнал в Америка, защото му бяха казали, че в тази страна улиците са павирани със злато. Разбира се, не беше така и Джовани Карела бързо го разбра, след като

единствените златни неща, които видях по улиците, бяха фъшкиите на коня, с който разнасяше мляко. Нито пък улиците бяха така чисти като тези в родния му Неапол, поне Джовани твърдеше упорито това, макар че някои се съмняваха. В онези дни в началото на века, обаче, когато дядото на Карела дойде тук, емигрантите бяха запазили европейското си чувство за традиция и гледаха даже и на бедните си къщички като на нещо, което трябва да пазиш и с което можеш да се гордееш. Сградите — и твоята, и съседната, и по-съседната — не бяха просто сгради, бяха домове. А събрани заедно, бяха „махалата“. Свестният човек не маскира дома си, не се изхожда там, където яде. Тогава никой не можеше даже и да помисли, че е възможно да се ошари фасадата на сградата, колкото и жалка да е тя. Никой тогава нямаше да ошари и тролейбус — тогава още нямаше метро, — защото хората в Европа бяха привикнали да съжителствуват с красотата, останала столетия неизменна. Все още не бяха свикнали с факта, че в Америка всичко съществува, само за да бъде изменяно или разрушавано.

Карела изкачи плоските широки стъпала на входа, обграден с празните циментови саксии, също ошарени с надписи. Две момчета се боксираха в осветеното фойе. Спряха за малко, когато видяха Карела и след това се върнаха към бокса. Той започна да оглежда пощенските кутии и да търси надписа „портиер“, когато изведнъж забеляза името „С. Уелс“ на кутия номер 54. Какво можеше да значи това? Дали Стефани беше запазила апартамента си тук, макар и да се бе преселила в Чикаго, или просто новият наемател не си бе направил труда да смени табелката?

Натисна звънеца под кутията, очаквайки да чуе в отговор бръмченето на електрическата брава. Нищо не се чу. Междувременно успя да открие и звънеца на портиера и натисна и него. Изчака момент, и тъкмо щеше да позвъни отново, когато бравата забръмча. С бързо движение отвори вратата и се оказа в пространство, което беше сухо и топло. До вратата отляво свистяха два радиатора. В дъното се виждаше малък асансьор с врати, облицовани с мед, също омърсени. От дясната му страна на стената бе залепено парче картон с надпис „портиер“ и черна стрела, сочеща посоката. Карела последва стрелката, стигна до апартамент номер 10 и почука на вратата. Чу се мъжки глас:

— Кой там?

— Полиция — отвърна Карела.

— Кой?

— Полиция.

— Майката му да...

Карела зачака. Зад вратата се чу мърморене и пухтене. Велики шумове. Най-сетне вратата се отвори. Портиерът бе бял човек към седемдесетте със смачкани сини панталони, мръсен бял потник и много омазнени червени кадифени пантофи. Имаше подпухнал и сърдит вид. В дъното на стаята се виждаше част от легло с разхвърляни завивки. Карела реши, че е събудил портиера и че той няма да отговаря кой знае с какъв ищях на въпросите му за Стефани Уелс. Тонът на портиера веднага потвърди подозренията му.

— Казвай какво има.

— Извинявате, че ви безпокоя толкова късно.

— Ти вече ме обезпокои, казвай какво има.

— Разследвам убийство и бих искал...

— Да не са утрепали някого от нашия вход?

— Не, господине.

— Тогава какво искаш от мене?

— Опитвам се да намеря една жена на име Стефани Уелс.

Предположих, че може би...

— Не си е вкъщи — отсече портиерът.

Карела го погледна.

— Къде е? — попита.

— На работа. Тя работи през нощта.

— Искате да кажете, че все още живее тук?

— Разбира се, че живее тук. Ти защо я търсиш тук, ако не живее тук?

— Не живее ли сега в Чикаго?

— Аз живея ли в Чикаго? Ти живееш ли в Чикаго?

— Мислех, че се е преселила в Чикаго.

— Не, не се е преселила в Чикаго.

— Тогава къде работи, бихте ли ми казали?

— Да не си решил да я опандизиш?

— За какво?

— Това, дето го върши, си е законно.

— И какво върши?

— Ако си решил да отидеш там, дето го върши, и да я опандизиш, няма да ти кажа.

— Искам да ѝ задам няколко въпроса във връзка с една жена, която бе убита.

— Каква жена.

— Казва се Хестър Мейтиесън, познавате ли я?

— Не.

— А да познавате човек на име Джими Харис?

— Не.

— А Изабел Харис?

— Не.

— А да сте чул госпожица Уелс да споменава някое от тези имена?

— Не я познавам дотам — отговори портиерът. — Само знам, че работи нощно време и че работата ѝ е законна. Така че ако си решил да духнеш натам и да я опандизиш...

— Къде „натам“?

— Където работи?

— Няма да ти кажа — отговори портиерът и се опита да затвори вратата. Карела обаче бързо мушна крака си между вратата и касата.

— Махни си оттам крака — изръмжа портиерът.

— Виж какво, мога да разбера къде работи — опита се да му обясни Карела, — но ще си отворя повече работа.

— И какво?

— Ами ще дойда да ти прегледам кофите за боклук.

— Кофите ми са в ред.

— Тогава ще прегледам канализацията в мазето. Или електроинсталацията. Виж какво, господине, все ще намеря нещо. Повярвай ми, много ме бива да намирам неща, които не са наред.

— Като те гледам, сигурно те бива. Ама няма да ти кажа къде работи Стефани Уелс, ако ме заплашваш.

— Тогава кажи къде работи. И престани да натискаш крака ми с тази шибана врата.

— Ще я опандизиш ли?

— Ще я разпитам във връзка с едно убийство.

— Тя не е утрепала никого.

— Останах с чувството, че не я познаваш дотам добре.

— Познавам я дотам добре, колкото да знам, че не е утрепала никого.

— Къде работи?

— В „Таитианските градини“.

— Какво е това? Заведение за масаж?

— Не, клуб за здраве.

— Аха, стана ми ясно — каза Карела.

— Разрешено е от закона.

Карела извади крака си от вратата и портиерът я блъсна.

ГЛАВА ДЕСЕТА

Таитианските градини се намираха на булевард „Галбът“, на четири преки от моста на Келм Пойнт. Преди десет години в града, в който работеше Карела, нямаше такива неща като салони за масаж, а ако беше съществувало, щеше да е в сянката на закона. Хайде да видим как стоят нещата днес.

Фасадата на салона за масаж беше украсена с истински бамбук. Името на заведението бе пирографирано върху дървена табела, закована върху два бамбукови пръта, кръстосани във формата на буквата „X“. Едно по-малко парче бамбук служеше за дръжка на вратата. Карела я отвори и влезе в помещение, декорирано също с бамбук и осветено в зелена и червена светлина от крушки, скрити в стената. На рецепцията, с гръб към стената, бе седнало момиче, което веднага впери поглед в Карела. Ако се съдеше по вида му, бе китайка, японка или полинезийка. Във всеки случай, беше от Изтока. Облечено бе в рокля от лъскава тъкан с яка, висока поне три сантиметра, със съвсем къси ръкави, с разголени ръце, на които се виждаха ахатови гривни. Момичето се усмихна на Карела.

Той отвърна на усмивката. Още не бе решил как да изиграе етюда. Ако се представеше за ченге, можеше въобще да не го пуснат, щом няма заповед за обиск. От друга страна, ако успееше да влезе вътре, така или иначе щеше да му се наложи да разкрие самоличността си пред Стефани Уелс, за да получи информация от нея за убитата жена. Все още размишляваше, когато момичето се обърна към него.

— С какво мога да ви помогна, господине? Реши да рискува, майната му.

— Зависи какво предлагате.

— Ако обичате седнете, господине, и ще ви обясня.

— Ще се радвам да науча.

Седна на стол до бюрото на рецепцията и изчака момичето да извърти собствения си стол към него. Сега забеляза, че роклята ѝ е дълга и с цепка по дължината на крака, която стигаше почти до кръста.

В процепа зърна черно дантелено бельо. Момичето бе обуто в черни лачени обувки с много високи токове. На телефона на бюрото имаше безброй копчета, нито едно от които в момента не светеше. Забеляза, че в стената на входната врата имаше аквариум с тропически рибки. Отдясно на мястото, където бе седнал, имаше още една врата. Тя изведнъж рязко се отвори и оттам излезе момиче, облечено в нещо като бикини. Погледна го бегло, отиде направо към бюрото, каза „Бени“ и подаде ивица розова хартия. Азиатското момиче взе листчето, повтори „Бени“ и написа нещо на него. Другото момиче се извърна, отново погледна Карела, отвори вратата и влезе в другата стая. Вратата бавно се затвори зад нея.

— Това беше Стейси, едно от нашите момичета.

— Колко момичета работят тук? — попита Карела.

— Шест.

— А вие как се казвате?

— Защо искате да знаете?

— Просто съм любопитен.

— Казвам се Джасмин.

— А, Джасмин.

— Да. Тъкмо исках да ви обясня, че това е клуб за здраве, и че за една неголяма обновяема встъпителна вноска предлагаме използването на душ, сауна и басейн. Разбира се, ползва се и барът, както и масаж от едно от нашите момичета или от две, ако предпочитате.

— Аха, значи може и две.

— Предлагаме половинчасов сеанс срещу двадесет долара или едночасов срещу тридесет. Нали разбирате, че ако удвоявахме цената, един едночасов сеанс щеше да струва четиридесет долара, но вместо това...

— Права сте, излиза без пари — каза Карела.

— Наистина е така.

— И срещу това получавам масаж и...

— ... и имате правото да използвате душа, сауната и басейна.

— И пиене без пари.

— Да, напитките влизат в сметката, както ви казах.

— А две момичета колко ще ми струват?

— Два пъти повече от едно.

— Значи в това не се правят отстъпки?

— Съжалявам, но не се правят — каза Джасмин и се усмихна. — Трябва да ви кажа и това, че момичетата получават заплащане единствено от бакшишите. За какво точно ще се договорите с тях е ваш личен и частен въпрос.

— Виждам.

— И така, какво ще пожелаете? — попита Джасмин и отнейде измъкна химикалка и кочан с розови листчета. На тях бе напечатано нещо, но в полумрака Карела не успя да го разчете. — Едно момиче ли ще пожелаете или две? За половин или за един час?

— За повече от един час не може ли?

— За два часа ще трябва да заплатите шестдесет долара.

— А може ли да заплатя за половин час и после да си доплатя, ако не ми стигне времето?

— Как да ви кажа... Досега не сме имали такава практика.

— Добре тогава, дайте сега да проверим дали съм разбрал правилно.

— Няма какъде да бързаме — Джасмин отново се усмихна.

— Значи, това е клуб за здраве и срещу встъпителната вноска ви предлагате базата на клуба и едно момиче за масаж. Ако се договоря с момичето за нещо допълнително, то си е лична и частна работа и си остава между нас.

— Правилно сте разбрали.

— Казахте, че встъпителната вноска е обновяема.

— Да.

— Какво ще рече това?

— Ще рече, че вноската всеки път ще трябва да се подновява.

— С други думи, че ще си плащам при всяко идване.

— Да.

Преведено на английски език, всичко това означаваше, че „Таитианският клуб“ даваше на Карела под наем терен срещу двадесет долара за половин час или тридесет долара за час, като за тази сума му осигуряваше и достъп до една или две проститутки, с които трябваше да се спазари отделно за сексуалните услуги. Клубът, ако някой го обвинеше, че нарушава член 230 на Наказателния кодекс — „Подпомагане на проституция“ — сто на сто щеше да изтъкне в своя защита довода, че човек подпомага проституцията само и единствено когато съзнателно съдейства на някого да се занимава с проституция

/_Господине, при нас в „Таитианският клуб“ клиентите се договарят с масажистките за здравните услуги по частен път._/

Обвинението „осигуряване на хора и /или/ помещения с цел проституция“ също щеше да се неутрализира. /_Господине, това е клуб за здраве. Ние осигуряваме само масаж, напитки, душеве, сауна и басейн._/

Следва обвинение „организиране или управление на публичен дом“. И за него щеше да има отговор. /_Господине, сто пъти ви казваме, че нашият клуб е здравно заведение!_/

„Дейност с цел да се организира, подпомогне или улесни осъществяването на акт на проституиране“. (Господине, сауната, басейнът, масажите и напитките сами по себе си в никакъв случай не подпомагат проституирането и въобще една лястовичка пролет не прави./

— Ще взема едно момиче за половин час — каза Карела.

— Добре, господине. Как се казвате, моля? Достатъчно е първото ви име.

— Анди — каза Карела.

— Добре, Анди. Как научи за нас?

— Какво искаш да кажеш?

— Как научи за нас? Някой ти е дал рекламна брошура на улицата или си чел нашите обяви във вестника?

— Нито едното, нито другото. Един приятел ми каза.

— Добре, Анди. Би ли ми платил сега? Двадесет долара.

— Ей сега рече Карела и измъкна двадесетдоларова банкнота от портфейла си. Замисли се дали полицейското управление ще му признае разхода и ще го възстанови. Представи си как отива в участъковата канцелария при Мисколо и му връчва за осребряване фактура за посещение на курвенски дом.

— Благодаря — усмихна се мило Джасмин и постави банкнотата в метална кутия в горното чекмедже. В кутията имаше доста други подобни банкноти.

— Вземете розовото листче и заповядайте в приемната. Там ще ви поеме едно от нашите момичета. Ако не се лъжа, сега Стейси е свободна...

— Аз имах предвид друго момиче — Каза Карела.

— О — възкликна Джасмин и сви вежди. — Значи сте ни посещавали и друг път.

— Не съм, но приятелят ми ме посъветва да потърся именно нея.

— Коя нея?

— Стефани — каза той и се сети навреме да не каже фамилното ѝ име.

— Стефани?

— Да.

— При нас няма Стефани.

— Това е истинското ѝ име — каза Карела и реши да играе ва банк — Стефани Уелс.

— Мм — подвоуми се Джасмин. — Виждате ли, тук всички момичета използват истинските си имена. Няма причина да ги крият.

— Разбирам. Сигурно затова е дала на моя приятел истинското си име, не мислите ли? Именно защото момичетата няма какво да крият и използват истинските си имена.

— Мм — повтори все така объркана Джасмин.

— Значи, може ли да я извикате?

— Нали ви казах, че...

— Знам, че работи тук.

— Вижте, защо не влезете вътре да проверите има ли момиче на име Стефани? Всичко, за каквото се договорите с момичетата...

— ...си е наша лична и частна работа.

— Точно така.

— Вижте, бихте ли ми описали как изглежда Стефани?

— Нали ви казах, че не знам да има тук момиче на име Стефани — Джасмин се усмихна.

— Добре тогава. Благодаря — смръщи вежди Карела, стана и отвори вратата от дясната си страна.

И това помещение беше като приемната, също облицовано с бамбук. На стената от лявата страна на вратата имаше бар по цялата ѝ дължина. По него бяха подредени половингалонове бутилки с шотландско уиски, водка и джин, както и бутилки със сода и тоник. До тях имаше купа с лед, кана вода и чиния с нарязани лимони. До купата бяха пластмасовите чаши. До насрещната стена, с формата на полукръг, бяха разположени столове с високи облегалки, боядисани в бял цвят и тапицирани с тъкани с ярки цветове. На два от столовете

бяха седнали блондинка и брюнетка, облечени със същите подобни на бикини одеяния, които носеше и момичето Стейси. И двете се усмихнаха на Карела.

— Здравсти — каза блондинката. — Аз съм Боби.

— Здравей, Боби.

— Аз съм Лорин — представи се и брюнетката.

— Здравей, Лорин.

— А ти как се казваш?

— Анди.

— Ще пиеш ли нещо, Анди?

— Не сега, благодаря ти. Търся Стефани.

— В момента е заета — каза Боби.

— А дали ще се освободи скоро?

— Сигурно — предположи Лорин. — Защо не изпиеш нещо, докато я чакаш?

— Скоч и малко вода, ако обичаш.

— Би ли ми дал розовото листче, ако обичаш? — Боби стана от стола и се запъти към него.

Той огледа костюма ѝ по-внимателно и видя, че е от тези, които ползват стриптизьорките. Символичен сутиен и още по-символични пликчета от същата тъкан. Боби беше обува в обувки с ремъчета около глезените и с толкова високи токове, че изглеждаше дългокрака, макар че едва ли бе по-висока от метър и шейсет. Лорин продължаваше да седи и да оглежда Карела. Нейният сутиен изглеждаше още по-ефирен, може би защото имаше по-пълнен бюст. Нито едно от момичетата не беше на повече от двадесет и пет години. Нито едно от тях не бе красиво, но и двете бяха привлекателни. Освен това, изглеждаха току-що изкъпани, свежи и отзивчиви.

— Заповядай Анди — каза Боби и се усмихна. — Ето ти скоч и вода.

— Благодаря.

— Хващам бас, че не си тук за първи път — каза Боби.

— Ще го изгубиш. Никога не съм идвал. Въобще никога не съм влизал в салон за масаж.

— Тогава откъде познаваш Стефи?

— Един приятел ми препоръча това заведение.

— И Стефи му е харесала, така ли?

— Да.

— И тя трябва да го е харесала.

— Какво имаш предвид?

— Ами... тук я знаем като Шана.

— Така ли?

— Да, Шана. Тук се казва Шана. Хубаво име, нали?

— И Боби е хубаво име.

— Не е лошо — засмя се Боби, — но Шана е по-хубаво. Ако трябваше сега да си измисля име, щеше да е някое като Шана. Или като Шери. Нещо от този род.

— Мм...

— Макар че много Шерита се навъдиха.

— И много Бобита — добави Лорин.

— Обаче малко момичета се казват Шана. Стефи добре се е сетила. Интересно откъде ли е измислила това име?

— Нали имаше една Шана, кралица на джунглите? — рече Лорин.

— Не, онази беше Шиина.

Вратата се отвори и в стаята нахълта нисък дебел мъж с пура. Облечен бе в тежък кафяв балтон, който изглежда го притискаше още по-плътно към земята. Раменете му бяха увиснали, лицето — подпухнало, а косата — разрошена. Влезе в стаяха с пухтене и когато то поутихна, първите му думи бяха:

— Трябва ми нещо за пиене. Я ти, Блонди, ми пригответи едно питие.

— Казвам се Боби — каза Боби.

— Екстра име. Я ми направи един бърбън с вода.

— Нямаме бърбън.

— Я виж ти!

— Свърши преди малко — обясни Лорин. — Днес повечето гости пиха бърбън.

— Я виж ти — повтори дебелият мъж и започна да дими с пурата си. Изглеждаше разсеян и на път да се разплаче. Човек можеше да каже, че е дошъл в заведението по-скоро заради бърбъна, отколкото заради приятната компания.

— А не искаш ли скоч? — предложи Боби. — Това е като бърбъна.

— Добре. Дай скок. Скок и вода.

— Би ли ми дал розовото листче, ако обичаш? — помоли и дебелакът ѝ го подаде.

Карела още не бе схванал как се води счетоводството. Боби не бе написала нищо на двете розови листчета, просто ги бе поставила на бара и притиснала с един пепелник. Отпуснал се върху стола, той изучаваше обстановката. Първо огледа двете врати от дясната си страна, а после погледът му се спря върху покритата с бамбук врата в ъгъла.

Лорин все още го наблюдаваше.

— Харесва ли ти питието? — попита го тя.

— Добре е.

— Ей, голям студ е тука, голям клинчар — рече дебелакът.

— Ти си вторият, дето се оплаква днес от студа — каза Лорин и после отново се обърна към Карела. — Сигурен ли си, че ти трябва именно Шана?

— Да — отвърна Карела.

— Нали не си я виждал? Нали я познаваш само по думите на приятеля си? Добре ли те разбрах?

— Така е, но му обещах да я видя.

— Питам те, защото излъчваш приятни трептения — каза Лорин. — Имам чувството, че двамата с теб бихме се разбрали чудесно.

— И аз имам такова чувство, но дадох обещание на приятеля си да видя Шана. Хайде да оставим тази работа за друг път.

— Добре — съгласи се Лорин и насочи вниманието си към дебелака, който пое чашата от Боби и я обърна на една глътка.

— Ей, ужасен ден изкарах — изпухтя той.

— Разбирам те — кимна Боби. — Съботата винаги е труден ден.

— Я ми направи още едно питие — не я чу дебелакът. — Наистина ужасен ден.

Бамбуковата врата в дъното на бара се отвори и оттам влезе момиче. Имаше очи, сиви като дим и силно гримирани, и късо подстригана коса. Бе с изпъкнали скули и приятен профил, висока и стройна и с облекло като на другите две момичета. Каза „Здрасти“ на всички и на никого и пое към приемната.

— Това беше Шана — осведоми Лорин.

След малко момичето се върна, огледа всички и се усмихна последователно на Карела и на дебелака.

— Тук всички ли сте добре обслужени?

— Шана — започна Карела, — един мой приятел ми каза да те...

— Голямото маце е за мене — прекъсна го дебелакът. Карела го погледна.

— Да, да, добре ме чу.

— Вижте какво, момчета, тук ще се намери компания за всеки — каза Лорин, — хайде да не се караме.

— Няма за какво да се караме — каза дебелакът. — Изкарах ужасен ден. Ако искаш голямото маце, ще ме изчакаш. Аз съм готов за сеанса си.

— Ето ти питието — каза Боби.

— Благодаря — отговори дебелакът.

— Как се казваш? — попита го Шана.

— Артър.

— Дай ми бележката на Артър — каза Шана.

— Под пепелника е.

— Колко време ще ти трае сеансът? — попита учтиво Карела.

— А на тебе какво ти влиза в работата? — каза дебелакът, отпи от питието си и отново задими с пурата.

— Нали ми каза, че мога да почакам. Искам да разбера колко време ще трябва да чакам.

— Не е твоя работа — отвърна Артър и отново започна да кади с пурата си.

— Шана, какво пише на розовото листче? — попита Карела.

— На розовото листче пише два часа — намеси се Артър. — Това пише на розовото листче.

— Не мога да чакам толкова.

— Твоя си работа.

— Бих искал да си поговорим за малко.

— За какво има да си говорим?

— За нещо много лично и частно. Има ли къде да се уединим?

— Идете в тоалетната?

— Зад оная врата.

— Няма да ходя с тебе в тоалетната — каза Артър. — Отивам на сеанс с Шана.

— Артър — каза учтиво Карела. — Имаме работа само за минута.

— Не мога да ти отделя минута.

— Аз пък не мога да ти отделя два часа — сопна се Карела. — Хайде, Артър, дай да си поговорим. Сигурен съм, че момичетата не искат неприятности. Сигурен съм, че и ти не искаш неприятности. Хайде да си поговорим като възпитани хора, нали си съгласен, Артър?

— Добре, ще ти отделя една минута — реши Артър и се насочи към вратата.

Карела го последва. В дъното на помещението имаше три душа със завеси. На отсрещната страна — два писоара. Дузина гардеробни шкафчета на стената срещу вратата. Мивки. До мивките — чернокож човек с червена жилетка и папионка. Усмихна се на двамата господа.

— Искаме да си поговорим насаме — каза Карела. — Бихте ли ни оставил сами за една минута?

— Трябва да пазя гардеробите — каза чернокожият.

— Аз ще ги пазя вместо вас — каза Карела.

— Не може, това е моя работа.

Карела извади портфейла си, подаде на човека петдоларова банкнота, усмихна се и каза:

— Само за една минута.

— Е, добре тогава, щом е само за една минута — в гласа на чернокожия прозвуча съмнение, но взе банкнотата и излезе от помещението.

— Хайде, говори — изсумтя Артър.

— Артър — каза Карела, — погледни какво има тук. — Карела бръкна в джоба си и извади детективската си значка. — Шшът — добави и сложи пръст на устните си.

— Ужас — промълви Артър.

— Не съм дошъл тук да правя обиск.

— Тогава за какво си дошъл? — попита дебелият. Видът му бе по-тъжен, отколкото когато разбра, че няма бърбън.

Карела едва сега забеляза, че дебелакът има златен венчален пръстен на лявата си ръка.

— Артър, сега трябва да се тревожиш само за едно нещо. Трябва да не казваш на никого навън, че съм ченге. Разбра ли ме?

— Днес нямам късмет — почти изплака Артър.

— Днес имаш късмет, Артър — отвърна Карела. — Повярвай ми, имаш голям късмет. Сега ще излезем отук и ще кажеш на Шана, че си се отказал от сеанса с нея.

— Слушай, ако си решил да правиш тук някакъв обиск, кажи ми отсега. Защото в такъв случай ще духна направо през вратата. Не мога да позволя да ме гепят в такова място, наистина не мога. Така че бъди добър и ми кажи истината.

— Никакъв обиск няма да правя — отвърна Карела. — Хайде да вървим, Артър.

— Дай по-добре първо да вземем по един душ. Тук те карат да се изкъпеш, преди да почне сеансът.

— Прав си — отвърна Карела.

Душът нямаше нищо общо с чистотата. Беше защитна мярка пред съдията. Ако Карела влезеше в една стая гол или само по хавлия и в същата стая влезеше момиче, за да го масажира и да се спазари за сексуалните услуги, съдът можеше да излезе от презумпцията, че Карела със собственото си поведение е упражнил натиск върху момичето да му се предложи. Като се вземеше това предвид и в същото време не се забравяше, че проституцията сама по себе си бе най-незначителното от всички закононарушения, предвидени в член 230 от Наказателния кодекс, по същество не си струваше труда да се арестува жена за проституция. За такова нещо присъдата бе максимум петнадесет дена затвор и глоба, не надвишаваща 250 долара. В случаите, когато някой полицаи се окажеше достатъчно млад или глупав, за да арестува някоя проститутка, тя обикновено се оказваше на свобода само половин час, след като сутеньорът ѝ платеше глобата от 50 долара. В града, където работеше Карела, полицията отдавна не бе затваряла кепенците на салони за масаж. Законът ги защитаваше прекалено усърдно. Щом не можеш да опандизиш собствениците на бардака и момичетата, които работят в него, кого тогава да опандизиш? Можеше да опандизиш само разни юнаци като дебелия Артър, който се потеше под дебелия си балтон при мисълта, че жена му може да разбере за разходките му до „Таитианският клуб“ в съботните вечери.

Карела отиде в другото помещение и каза на Шана, че е готов за сеанса.

* * *

Карела бе взел душ, бе се подсушил и омотал кръста си с оранжева хавлия. Чернокожият мъж с червена жилетка му бе дал пластмасова торбичка, в която бе поставил служебния си револвер заедно с кобура, портфейла си, полицейската си значка, ключовете, парите и часовника. Чернокожият видя служебния револвер, но не каза нищо. Пет долара понякога купуват много мълчание. Карела обви торбата с още една хавлиена кърпа и влезе в стаята. Шана го чакаше. Артър не се виждаше никъде и Карела се запита кое ли от двете момичета си е избрал.

— Ще вземеш ли нещо за пиене? — попита Шана.

— Не, благодаря ти.

— Какво си скрил в хавлията?

— Семейните бижута.

— Имам предвид хавлията, която е в ръката ти — уточни Шана и се засмя. — Хайде да вървим — каза тя и отвори вратата.

Оказаха се в тесен коридор с много бамбукови врати. Отвори една от тях и влязоха в стая с размери два на два и половина метра. В ъгъла уютно се бе разположило едно легло с пъстро покривало. Три от стените бяха покрити с огледала. Тясното пространство между трите стени и вратата бе покрито с килимче. До стената бяха подредени бутилки с разноцветни лосиони. На вратата имаше резе, което Шана пусна. Усмихна се на Карела, седна на леглото и започна да се събува.

— Така — каза тя с усмивка. — Значи за пръв път влизаш в салон за масаж, така ли?

— Да.

— Дай да ти обясня как работим тук. Ти нали плати за половин час? За двадесетте долара ще ти разтрия гърба.

— Разбрано.

— Добре. Ако искаш нещо допълнително към разтриването, плаща се отделно.

— Колко?

— Ами аз обикновено взимам двадесет и пет за ръкоделие, четиридесет за духане и шестдесет за чукане. Лорин обаче ми каза, че

те е изпратил някакъв приятел, така че като за тебе можем да направим нама...

— Не. Не познавам никакъв твой приятел — каза Карела.

— Така ли? Че Лорин ми каза...

— Излъгах я. Шана го погледна.

— Така е, излъгах я.

— Защо?

— Исках да поговоря с тебе.

— Излъгал си, за да можеш да поговориш с мен?

— Бях споменал истинското ти име и трябваше да изкарам играта докрай.

— Откъде знаеш истинското ми име?

— Открих го в един бележник.

— Чий бележник?

— На леля ти. На Хестър Мейтиесън.

— Не мога да разбера нищо.

— Аз съм ченге.

— Покажи тенекийката.

— Увита е в хавлията. Повярвай ми, наистина съм ченге.

— Да не държиш там и пищов?

— И пищов има.

— И каква е тази работа? Обиск ли правиш?

— Не.

— Тогава защо си тук?

— Леля ти...

— О, божичко. Да не би да й се е случило нещо?

— Мъртва е. Убита.

— Боже мой.

— Съжалявам.

— Как е убита?

— Някой й е прерязал гърлото.

— Боже мой...

Стаята изведнъж утихна. От коридора се чу смях и хлопване на вратата. Момичето седеше с приведена глава и с поглед, втренчен в останените на пода обувки. Гърдите й, притиснати от тесния сутиен, бяха обсипани с лунички. Ноктите на ръцете й бяха дълги и лакирани в кървавочервен цвят.

Карела се замисли как да се обръща по-нататък към нея. Преди малко тя беше Шана, едно момиче, което се пазареше за сексуалните услуги с непознати хора. Обаче името в тефтерчето на Хестър Мейтиесън беше Стефани Уелс и споменаването на убийството изведнъж пренесе и двамата от фантастичната слабо осветена стаичка към една стълбищна площадка, която не бе по-силно осветена, но затова пък бе прекалено реална.

— Госпожице Уелс — реши той, и изглежда улучи правилния тон. Тя кимна утвърдително, продължавайки да гледа обувките си. Бутилките с лосион до стената светеха с пъстра отразена светлина. — Кога я видяхте за последен път?

— Преди да почна работа тук.

— Кога по-точно?

— Преди около шест месеца. През май. Това шест месеца ли прави?

— И оттогава не сте я виждала?

— Не.

— Бяхте ли близки?

— Беше ми много симпатична. Може и да съм я обичала.

— Но не сте я виждали от месец май досега?

— Не.

— През това време разговаряли ли сте с нея?

— Искате да кажете по телефона?

— Да.

— Опитвах се да ѝ се обаждам поне веднъж седмично. Беше сляпа, нали знаете... Как би могъл, кой би могъл... — Стефани поклати глава.

— Кога разговаряхте с нея за последен път?

— Миналата седмица.

— Кога по-точно?

— Май беше четвъртък вечерта. Сряда и четвъртък са ми почивни дни.

— За какво разговаряхте?

— Ами както обикновено.

— За какво?

— Ами тя не знае, че работя тук. Излъгах я. Затова и престанах да я навещавам. Ако трябваше да живея тук и да се виждам с нея, тя

можеше да ме усети. Слепите хора по-усещат лъжата, а не можех да понеса да разбере. Нямам майка и леля Хес ми беше единственият близък човек. Не исках да ѝ причинявам болка.

— Къде ѝ казахте, че работите?

— Казах ѝ, че съм стюардеса и че трябва да живея в Чикаго, а тук ще мога да се отбивам само от време на време. Като ѝ звънях, казвах ѝ, че я търся от летището, че гледам да си подредя полетите така, че да мога да я посетя. А иначе редовно ѝ пишех.

— Как успявахте да ѝ пишете?

— В какъв смисъл?

— Нали тя мислеше, че живеете в Чикаго?

— А, там имам една приятелка, и тя работеше преди в „Таитианският клуб“. Тя ми изпращаше писмата на леля, а моите писма ги пускаше от Чикаго.

— Нямаше ли да ви е по-лесно да напуснете тази работа и да се захванете с нещо, което леля ви би одоб...

— Тук доходите си ги бива — усмихна се тъжно Стефани.

— А как започнахте работа тук?

— Не ми се говори затова. Трябваше ми работа и толкоз.

— В този град има колкото искате работни места.

— Ама там не плащат колкото тук. Тук получавам пари, които са ми достатъчни, та даже успявах да изпращам и на леля Хес по някой долар от време на време. Освен това, исках Бенц.

— Какво?

— Мерцедес Бенц. От малка съм мечтала за такава кола. Така че се отзовах на една обява в едно от мръснишките списания и започнах работа тук. Сега изплащам колата и въобще печеля много пари. Освен това ме бива — заяви Стефани не без гордост. — Правя чудесни минети.

— Колко често изпращахте пари на леля си?

— Изпращах ѝ от време на време.

— По колко?

— По петдесет, по сто долара. Зависи.

— А някой знаеше ли, че тя получава тези пари от вас?

— Защо питате? Да не са я ограбили?

— Не изглежда да са я ограбили, но понякога хората започват да завиждат и...

— Не съм ѝ изпращала много пари. Изпращах ѝ по малко, но от тях състояние не е могла да направи. Пък и леля ми много-много не споделяше своите работи с хората. Не вярвам да е казала на някого, че получава пари от мен.

Изад вратата се зачу отново смях. Женски смях, искрен и непресторен. Стефани взе книжна салфетка от една кутия, изсекна се и погледна часовника си.

— Последният път, когато говорихте с леля си... — започна Карела.

— Слушам ви — каза Стефани, — но бихте ли побързали? Заплатихте само за половин час, а тук държат на точността.

— Тогава каза ли ви, че се страхува от нещо?

— Не.

— А да е получавала заплашителни писма или телефонни обаждания?

— Не.

— Нещо друго да я е тревожило?

— Нищо — каза Стефани.

— Нищо — повтори Карела.

* * *

Шофирайки обратно към Ривърхед, с развалено отопление и замръзнало стъкло, започна да осмисля получената информация. От Стефани Уелс не бе научил почти нищо. С ръкавицата си разтри скрежта на стъклото и разчисти пространство с размерите на пъпеш. Знаеше, че съвсем след малко то щеше пак да се заскрежи, но междуременно се опита да се порадва на лукса, на това, че виждаше пътя пред себе си. Още нямаше единадесет и половина и движението не бе голямо.

Случаят бе започнал в четвъртък с убийството на Джими Харис, бе продължил в петък сутринта с убийството на жената на Джими, след това се бе придвижил на зиг-заг през града и щата и с убийството на Хестър Мейтиесън бе стигнал до задънена улица. Четвъртък, петък и събота. Бяха минали цели три дни, а нямаше още нищо.

Карела се чувстваше уморен, раздразнен и някак неуверен. Опита се все пак да се самоутеши с факти, защото знаеше, че в полицейската работа мистика няма. Имаше само престъпления и хора, които извършваха престъпления. Понякога тези хора бяха професионалисти, най-вече въоръжените грабителите и някои убийци. Понякога бяха любители — по-голямата част от убийците, например. Понякога бяха просто смахнати — повечето пиромани, някои убийци и сексуални престъпници.

Хайде да се придържаме към фактите, моля.

Значи така, за три дни са убити трима слепци. Не им е откраднато нищо. Апартаментът на първите две жертви е претършуван и обърнат наопаки. Значи, убиецът е търсил нещо. Какво? Да не би да е било нещо, което Джими да е закопал? Нали под ноктите му бяха открили почва, не мръсотия, а именно почва? Значи, може и да е заровил нещо. Защо в такъв случай убиецът при обиска бе разбил и разкъсал мебелите и въобще разпердушинил целия апартамент? Защото не е знаел, че Джими е заровил това, което той е търсил. Добре тогава, открил ли е това, което Джими е заровил? Да, открил го е. Откъде знаеш? Знаем го, защото не е разпердушинил по подобен начин апартамент на Хестър Мейтиесън. Но ако беше открил това, което е заровил Джими, не е било необходимо да го търси другаде. Много умен извод. Даже блестящ! Защо тогава си е сторил труда да убие и Хестър Мейтиесън? Щом у нея не е имало нищо, което той да търси, защо я е убил?

Проблеми и пак проблеми. Винаги има проблеми при тези пусти убийства. Карела се бе обадил по телефона на Майер веднага след завръщането си от Форт Мърсър с надеждата да чуе, че е било открито нещо при разкопаването на задния двор на Харис или в самия апартамент. Дори бе обмислил предварително въпросите си по време на скучното и изнурително междуградско каране. Когато Майер вдигне слушалката, щеше да го запита: „Как е, изкопа ли нещо?“ Даже се подсмиваше, докато набираше познатия номер, но никой не отговори. Майер без съмнение все още бе на сватба, човек като Труин Разбойника не се жени всеки ден.

Спомените на Карела се върнаха към деня, когато Труин бе навършил пълнолетие. Това бе в същия ден, в който Котън Хоуз дойде на работа в 87-и участък. Спомни си за първата им среща в стаята на

лейтенанта, когато Котън обясняваше, че е бил кръстен на пуританския проповедник Котън Мейдър^[1], и веднага след това бе добавил, че е могло и да бъде по-лошо, ако го бяха кръстили Инкрииз^[2]. След това той го бе завел в стаята на детективите и го бе запознал с Майер, който се оплакваше, че заради убийство в магазин за алкохолни напитки може да изтърве рождения ден на Търуин.

Дай все пак да се придържам към фактите...

Трима слепци са убити за три дни. Никой не може нищо да си спомни за някой, който да е имал причини да мрази Джими, Изабел или Хестър. Много мили хора. Много мили слепци. Само дето майката на Джими бе допускала, че може би е кроил някакво противозаконно деяние от рода на въоръжен грабеж с помощта на стар приятел от армията, нещо, което по правдоподобност Карела намираше за равностойно на откриването на диамантени мини на Марс. Кой обаче може да каже със сигурност, че не е било така? Истински умните майки са наблюдателни и могат да открият навреме раждащия се престъпник в малкото детенце, което доскоро са милвали и глезили. Нали Джими, в края на краищата, преди време бе участвал в улична банда, бандата на Ястребите? Наистина бе участвал. Разбира се, не само по това трябва да се съди за едно момче, което през живота си, общо взето, бе вървяло по правия път, в никакъв случай! Това момче, обаче, преди това при други обстоятелства сигурно беше пукнало нечии глави и ребра и въобще се бе държало така зле, както се бе държал убиецът, който по-късно бе разпердушинил апартамента му, търсейки в него нещо заровено.

Ако е било заровено в апартамента, било е нещо малко по размери, в апартаментите няма ливади и полета. Разбира се, в апартаментите има задни дворове и може би Джими беше заровил нещо именно там, ако въобще го бе правил. Информацията по този въпрос щеше да почака и щеше да се получи от едно телефонно обаждане на Майер довечера или утре сутринта. Утре беше неделя, до която оставаха тридесет минути, а колкото до понеделника, на Карела му се струваше, че ще настъпи след седмици или месеци.

Ето го симпатичния слепец Джими Харис, който според майка си е гласял нечестиво деяние с използването на пистолети. Ето я и милата му и невинна сляпа съпруга Изабел, която макар и да не бе стигнала дотам, че да закача червения фенер пред портата си, все пак си

правеше кефа по градските мотели със своя работодател, лудо влюбен и готов да се ожени за нея. Двойка симпатични слепци, единият от които може би е замислял престъпление, а другият вече е вършил нещо престъпно, тъй като градът, в който работеше Карела смяташе изневярата за престъпление. За престъпление от група „Б“, наказуемо с не по-малко от три месеца затвор или глоба от петстотин долара.

Това, последното, трябваше да го спомене на симпатягата Джанет от Форт Мърсър. Трябваше да ѝ каже: „Ей, Джанет, знаеш ли че има една глава в Наказателния кодекс, озаглавена «Изневяра», и с пояснение: *«... извършване на полов акт с друго лице при наличието на жив съпруг /съпруга/ на един от извършителите»*? Знаеше ли това, Джанет?“ Всъщност тя не го бе поканила да нарушават закона, беше му предложила само да изкарат една приятна вечер в едно сладко малко ресторантче. А освен това, защо ли сега пак си мислеше за нея?

Хестър Мейтиесън беше друга мила сляпа жена, много мила, само дето племенницата ѝ се бе оказала уличница. Нещо, в което нямаше нищо лошо, не ще и дума, при положение, че нямаш нищо против да получаваш мръсни пари. Хестър едва ли се е тревожила, първо, защото не е знаела, че племенницата ѝ е в занаята, и второ, защото не ѝ е било известно, че нередовно идващите банкноти са припечелени от професия, която на пръв поглед не води до проливане на кръв, но която осигурява на момчетата от подземния свят оборотните пари за извършването на други престъпления, които също не водят до проливане на кръв, като например продажбата на наркотици на юноши. Артър може и да не беше разбрал, но шестдесетте долара, които бе платил на дъртата мръсница Джасмин с дръпнатите очи, щяха да отидат направо при лошите момчета, които движеха цялата операция. И макар и Стефани Уелс, алиас Шана, да не бе говорила с Карела по този въпрос, той знаеше, че една значителна част от всеки цент, припечелен от нея с чудните ѝ минети, също отиваха при момчетата от подземния свят. А тези момчета не бяха симпатични хора. На пръв поглед нямаше връзка между заниманието на Шана и смъртта на леля ѝ, но Карела знаеше, че там, където откриеш миши лайненца, не след дълго ще откриеш и мишки.

Ето ги пак тримата симпатични слепци: Джими, Изабел и Хестър. Наистина, всеки един от тях държеше по няколко скелета в гардероба си, и това може би беше от значение, но може би и не беше.

Ето го и Карела, който не знаеше какво да прави по-нататък. Щеше да му се наложи да подходи и към този случай, както към предишните. Да събере фактите и да ги оцени. Всъщност той вече беше направил това и не беше стигнал доникъде. Оставаше му да издири нови факти и отново да ги осмисля с надеждата, че няма пак да го доведат доникъде. Ако това станеше, можеше или да напусне полицията, или да отиде да спи.

Карела се прозина.

Отново разтри с юмрука си заскреженото предно стъкло и реши сутринта да прескочи до Дайамъндбек и да се опита да разбере защо кошмарите на Джими Харис бяха продължили толкова време, след като добрият майор Лемар му бе обяснил причините за травмата, която ги е предизвикала.

---

[1] Собственото име се превежда като „памук“. — Б.пр. ↑

[2] Увеличение (англ.) — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Карела много се надяваше да не го изпратят да търси информацията в 83-и участък.

В 83-и участък работеше дебелият Оли Уикс. На Карела не му бе приятно да работи заедно с него. Дебелият Оли бе много мнителен човек, а Карела не обичаше мнителните хора.

Мнителността му се простираше върху всички и всичко. Беше само на косъм от това, да се превърне в мизантроп, защото все пак харесваше отделни хора. Един от тях бе Стив Карела. Тъй като тази симпатия не бе дотам взаимна, Карела се опитваше да избягва 83-и участък и да влиза там само в краен случай. Неприязънта му към дебелия Оли граничеше с неблагодарност. В края на краищата, само в последно време той им бе помогнал да решат два случая.

Така че Карела се надяваше да не го пратят за информация в 83-и участък. Бе попитал по телефона Софи Харис за адреса ѝ, когато Джими е бил на осемнадесет години. Тя му каза, че са живели на ъгъла на „Лендис“ и „Динсли“. Карела задържа дъх и след това ѝ благодари по-топло, отколкото следваше. Районът се падаше на територията на 85-и участък.

Отидоха там десет часа сутринта в неделя. Майер бе малко махмурлия, но въпреки това успя да докладва доста смислено какво е открил или по-точно какво не бе открил в апартамента на Харис.

— Ако питаш мен, имало е нещо заровено в саксията, и после някой го е взел оттам.

— Джими ли?

— Може би. А може би да е убиецът. Взех малко пръст от саксията за анализ.

— Взел си почва.

— Какво?

— Взел си почва, не просто пръст.

— Добре де, взех каквото взех и го изпратих в лабораторията. Свърших тази работа преди да отида на сватбата на Ъруин. Искам да

знаеш, че вчера ми отвори доста работа.

— Провери ли задния двор?

— Проверих го след като излязох от сградата. Не видях да е копано.

— А саксията как изглеждаше?

— Какво имаш предвид?

— Съдържанието ѝ беше ли изсипано на пода?

— Говориш за пръстта?

— Да, за почвата.

— Не, беше си в саксията.

— Добре, тогава, след като убиецът е изсипал на пода всичко, което е могло да се изсипва в дома, защо не е направил същото със саксията?

— Тогава може и да не е бил убиецът — каза Майер и присви рамене. — Като присвия рамене и ме цепи главата — каза. — Не трябва да пия повече. Наистина не трябва да пия. Мога да нося и не се напивам, но на другия ден имам страшен махмурлук.

— Какво пи? — попита Карела.

— Скоч. Защо питаш? Има ли значение какво съм пил?

— От някои напитки махмурлуците са по-лоши. Джинът предизвиква лош махмурлук. Бърбънът — също. Най-лош е конякът.

— Пия скоч и пак имам махмурлук. Това е, защото съм евреин.

— И какво от това?

— Индианците и евреите получават страхотен махмурлук от пиенето на скоч. Ти не знаеш ли?

И двамата се засмяха и продължиха да се смеят, когато показаха значките си на дежурния полицаи пред 85-и участък. Полицаят огледа значките и кимна. Нещо не му харесаха притежателите им, но все пак ги пусна, нека с тях се разправя дежурният сержант. Сградата на 87-и участък приличаше много на сградата на 85-и. Зелени кръгли осветителни тела от двете страни на входа, широки стълби, водещи към въпросния вход, метална релса пред бюрото на дежурния сержант, седнал зад него във величествената поза на английски съдия. Показаха и на него значките си и изразиха желание да разговарят с някого от детективите.

— С кого по-конкретно?

— С всеки, който е запознат с дейността на уличните банди от квартала.

— Тази работа ще я свърши най-добре Джоунси, ако питате мен — реши сержантът и набра някакъв вътрешен номер. — Майк, Джоунси горе ли е? Я ме свържи. Джоунси! Тук са дошли двама детективи и искат да питат нещо за уличните банди. Можеш ли да ги оправиш? — След това повдигна поглед към двамата и попита: — Вие откъде сте?

— От 87-и.

— От 87-и са. Добре — сержантът изключи телефона. — Отивайте на горния етаж, Джоунси ви чака. Как е Дейв Мърчисън? Нали той е сержант при вас?

— При нас работи.

— Пратете му много здраве от Джон Суини. Едно време обикаляхме заедно с него улиците в Келм Пойнт.

— Ще го поздравим.

— Попитайте го какво мисли още за яйцата с шунка — каза Суини и се засмя.

Детективите от 85-и участък се бяха сетили да съберат пари и да закупят табела със старовремски вид, на която пишеше „Детективско отделение“ и бяха поставили под нея още по-старовремска ръка със сочещ показалец, която уточняваше месторазположението му на въпросното отделение. Майер и Карела тръгнаха по излъсканите стълби, сякаш си бяха у дома. Свий зад ъгъла, продължи по коридора и ето те при детективите. Тук обаче нямаше релса, като при тях, ролята ѝ се изпълняваше от множество картотечни шкафове, подредени като стена. Зад тази стена имаше бюро, на което седеше едър чернокож човек по къси ръкави и с очакване в погледа.

— Аз съм Джоунси — каза той. — Влезте и заповядайте.

На бюрото му имаше пластмасова табела с надпис: Дет. Ричард Джоунс. Върху бюрото бяха разпилени стандартните бланки за писане на полицейски рапорти, списъци с най-пресните откраднати коли, снимките на търсени престъпници — всичко, което можеше да се открие и върху бюрото на който и да е детектив в града. Освен Джоунси в стаята имаше още четирима мъже. Двама от тях пишеха на машина на бюрата си. Един бе застанал до зарешетената арестантска

килия и разговаряше с младо черно момиче, което беше в нея. Четвъртият се бе навел над охладителя за вода.

— Аз съм Стив Карела — представи се Карела. — А това е партньорът ми Майер Майер.

— Какво мога да направя за вас? — попита Джоунси. Детективът над охладителя рязко се изправи и започна да ругае на висок глас.

— Да го шибам, пак не работи. Какво може да му има? — Никой не му отговори. — Пак не ще да пусне вода.

— Искаме информация за една улична банда на име Ястребите.

— Слушам.

— Познаваш ли ги?

— Отдавна не са активни. Бяха голяма банда преди едно десетпетнадесет години. Половината ги взеха войници или отидоха в затвора, или ги очистиха. Другата половина пое наркопътя. От години не съм чувал нищо за тях.

— Колко души бяха?

— Ядрото може би наброяваше две дузини. Из Дайамъндбек да имаше още петдесетина души. Нали знаете, че тези банди гледат на себе си като на армии. И някои наистина са като армии — наброяват по четиристотин-петстотин души. Като се почне бой, за тях е важно колко хора могат да изкарат на улицата. Преди три седмици стана голям бой. Кълна се в Бога, една от бандите изкара около хиляда души в парка. Казват се Пътниците. Все си подбират звучни имена. Биха се с една латиноамериканска банда в парка Гроувър. Предупредиха ни от 89-и участък, защото другата банда е при тях. Бандата на Рицарите. Все едни и същи говна.

— Я ми кажи нещо за Ястребите. Познаваш ли някого на име Лойд?

— Лойд чий?

— Не знам. Би трябвало да е бил председател на бандата преди дванадесет години.

— Партньорът ми сигурно знае нещо повече. Той основа тази служба. В този квартал има толкова много банди, че се наложи да създадем специална служба, ще повярваш ли? Двама души, които би трябвало да пазим хората да не ги пребият или оберат, а вместо това се занимаваме с тази пасмина от улични келеши. Я да погледнем

картотеката, да видим какво имаме за Лойд. Не вярвам да пазим материалите отпреди дванадесет години, ама кой знае.

Оказа се, че ги пазят.

Който и да беше партньорът на Джоунси, бе свършил много хубава работа. Имаше индивидуални досиета за членовете не само на бандата на Ястребите, но и на всички други банди в квартала. Досието на Лойд Бакстър бе в раздела за водачите. Житейският му път бе типичен за човек с неговия пост. Двойкаджия и повтаряч в началните и средните класове, най-сетне разделил се с училището на законната шестнадесетгодишна възраст и прибран на топло шест месеца по-късно заради „кражба трета степен“, формулирана в Наказателния кодекс като „умишлено незаконно влизане или оставане в сграда с намерение да се извърши престъпно деяние в нея“. Сградата, както можеше да се очаква, бе училище. Лойд Бакстър бе разбил един прозорец и влязъл през него с намерението да краде пишещи машини. Имал късмет, че го подвели по друг параграф, по-лек от първоначалния — *„умишлено незаконно влизане или оставане в сграда“*, без да се уточнява намерението, по който наказанието беше само три месеца и двеста и петдесет долара глоба, т.е. горе-долу толкоз, колкото може да получи една проститутка. Осъдили го на три месеца, но условно, като непълнолетен. Четири месеца след това, веднага след изтичането на изпитателния срок, бил арестуван за побой. По това време вече имал сержантско звание в бандата, наречена Ястребите, и жертвата на побоя било едно момче на име Луис Саинс, председател на бандата Братя. На Лойд пак му се разминало с условна присъда, вероятно защото жертвата била гамен като него и съдията очевидно е решил, че ще е глупаво държавата да осигурява подслон и храна на разни типове, които, оставени на свобода, биха могли да се изтрепят помежду си. След този подвиг Лойд бил вече избран за председател на Ястребите и получил всички почести и награди, полагащи се на новия му сан.

Една от наградите за новоизбрания ръководител била едно момиче на име Роксана Дюма, име, подходящо на стриптизьорка или на праправнучка на великия френски писател. Роксана не била нито едното, нито другото. Била петнадесетгодишно момиче, чиито родители дошли от прекрасния остров Ямайка и имали и английска, и френска кръв. Мило момиче, приятно и добро по природа, докато градът се вкопчи в него.

Голямо нещо е този град!

Роксана била на дванадесет години, когато родителите ѝ напуснали Ямайка и се заселили в една част на града, обитавана изключително от законни и незаконни емигранти от карибските острови. Макар и в квартала да преобладавал ямайкският елемент, той бил кръстен от полицията Литъл Круз^[1] Бей, име, което по-късно било изкривено на Литъл Круз^[2] Бей, когато кварталът станал ловно поле на мераклиите за непълнолетни проститутки от островно потекло. Трудещите се с бели якички от този град нямаха расови предразсъдъци, когато ставаше дума да се освежат с малко „кафе с мляко“ в свободните си часове.

Роксана се разминала на косъм от посвещаването в най-древната професия, тъй като когато навършила тринадесет години, родителите ѝ се преместили от Литъл Круз Бей в Дайамъндбек. Квартал, където всички бяха черни и черният цвят се смяташе за прекрасен, независимо откъде са ти корените. Когато станала четиринадесетгодишна, Роксана започнала да „ходи“ с едно шестнадесетгодишно момче, член на бандата на Ястребите. Била петнадесетгодишна, когато Лойд Бакстър нападнал председателя на Братята и сам станал председател на Ястребите. Лойд тогава бил седемнадесетгодишен, твърде ранна възраст за председател, доколкото имаше главатари на гангстерски шайки, които бяха над двадесетгодишни, женени и с деца.

Лойд и Роксана веднага се сдушили. Предишният ѝ приятел, едно момче на име Хенри, преглътнало цялата работа без да обели и дума. Междувременно било успяло да свикне да си бие ежедневно хероин за двадесет долара и твърдо бе поело пътя към пълната деградация. Умряло две години по-късно от една свръхдоза, горе-долу по времето, когато се бе случила предполагаемата коледна травма, за която Джими Харис разказал по-късно на майор Лемар при лечението си във Форт Мърсър.

В полицейските картотеки не се откри нищо за предполагаемото изнасилване на Роксана. Досиетата бяха много подробни и описваха съдбата на членовете на бандата: мобилизиран, затворен, наркотизиран и т.н. Не се казваше обаче нищо за някакво изнасилване в мазето или за окървавено младо момиче, захвърлено в задния двор на клуба. Нямаше и следа от информация за приемането на Роксана в спешното

отделение на някоя от близките болници. Или през онзи ден дежурните полицаи не си бяха гледали работата и Роксана се бе измъкнала незабелязано, или досиетата на партньора на Джоунси бяха непълни, или такова нещо въобще не се беше случвало.

Досиетата изглеждаха добре изпипани. Според досието на Лойд, той си подал оставката от поста председател на Ястребите на зряла възраст, двадесет и три годишен, значи четири години след предполагаемото изнасилване в мазето. И след това си имал неприятности със закона, но най-голямата от тях била арестуването му преди шест години за грабеж първа степен и последвалата десетгодишна присъда. От тях излежал в затвора Кесълвю три години, след което бил условно освободен и сега миеше коли в един гараж на булевард „Ландис“. Беше вече на тридесет и една години.

Пет години по-рано, когато Лойд започнал да излежава присъдата си в Кесълвю, Роксана се оженила за един пласьор на наркотици на име Скуулхауз^[3] Харди.

Това било, колкото и да е смешно, истинското му име. Била двадесет и четири годишна, когато станала госпожа Харди. На двадесет и осем години била, когато Скуулхауз бил прибран на топло от щата, известен със строгите си закони против наркотиците. Очертава се Скуулхауз да не вижда жена си за много дълго време — освен в дните за свиждане. Сега той беше на тридесет и седем, а тя на двадесет и девет години. Според досието започнала да работи като козметичка в един салон на име „Бюти Хът“ през август, малко след като Скуулхауз получил двадесет и пет годишна присъда заради незаконното притежаване на осем унции кокаин.

От полицейската картотека не личеше Роксана да се е срещала с Лойд Бакстър след влизането му в затвора.

Карела и Майер благодариха на детектив Ричард Джоунс за труда и отидоха да търсят двамата някогашни влюбени, които живееха на различни адреси.

* * *

Номер 834 на Северна 89-а улица беше четириетажно тухлено здание. Откриха пощенска кутия с името на Лойд Бакстър, живеещ в

апартамент номер 22, и натиснаха звънеца. Електрическата брава във фойето забръмча моментално. Стълбището беше изключително чисто и ухаеше на дезинфекционни средства. Линолеумът по стъпалата бе протрит и на дупки, но също добре измит. През святкащия от чистота прозорец на стълбищната площадка нахлуваше светлината на студеното ноемврийско слънце. По стълбището Майер се задъха и обясни това с махмурлука си. Стигнаха до втория етаж, позвъниха на вратата на апартамент номер 22 и тя веднага се отвори.

Чернокожият мъж, който ги посрещна, бе висок поне метър и деветдесет. Беше само по панталони и имаше телосложение, с което обикновено по списанията се рекламираха достойнствата на вдигането на тежести. Бос, гол до кръста, с широки плещи и дразнещо красив, той огледа двамата полицаи с учудване, което бързо премина в раздражение.

— Казвайте какво има — рече той с досада в гласа.

— Ние сме от полицията — поясни Карела и показа значката си.
— Вие ли сте Лойд Бакстър?

— Аз съм Лойд Бакстър. И какво от това?

— Може ли да влезем?

— Какво искате? Изкарвам си честно хляба, ходя на срещи със съдията, когато ми каже, и не плюя по тротоарите.

— Знаем — каза Майер.

— Тогава какво правите тук?

— Искаме да ви зададем няколко въпроса.

— За какво.

— За нещо, което се е случило преди дванадесет години.

— Хубава работа! Че аз не си спомням какво се е случило и преди дванадесет минути.

— Може ли да влезем?

— Чакам гостенка. Даже си помислих, че звъни тя, ако искате да знаете.

— Няма да ви отнемем много време.

— Трябва да се облека — каза той и погледна часовника си.

— Може да се обличате, докато разговаряме.

— Добре тогава — отстъпи той неохотно. — Влизайте.

След като влязоха, той затвори вратата и ги поведе през апартамента към спалнята, която гледаше към улицата. Стаята бе

обзаведена просто: легло, гардероб, две лавици и няколко лампиона. Бакстър извади чиста бяла риза от едно чекмедже на гардероба и започна да я разкопчава.

— Та какви ви бяха въпросите?

— Познавате ли човек на име Джими Харис?

— Да. Ей, това наистина трябва да е било преди дванадесет години. Не съм го виждал, откакто го взеха войник.

— Спомнете си за Коледа преди дванадесет години — помоли Карела. — Това напомня ли ви нещо?

— Не. За какво трябва да ми напомня?

— За едно момиче на име Роксана Дюма.

— Сещам се — кимна Бакстър и облече ризата. — Та какво става с нея?

— Тя била ли е ваша приятелка?

— Да. Ама слушай бе, човек, това е стара история. Тя после се ожени, докато бях в пандиза. За един мъж на име Скуулхауз Харди.

— Кога я видяхте за последен път?

— Преди шест-седем години — отвърна Бакстър. Закопчаваше ризата и очевидно бързаше, защото от време на време спираше закопчаването и поглеждаше часовника си.

— Спомняте ли си какво се е случило в клуба на Ястребите преди дванадесет години?

— Не. Какво се е случило? — попита Бакстър и пхна ризата в панталоните. Дръпна ципа на панталона, намести колана си, пъргаво се придвижи до гардероба и отвори горното чекмедже. След като пошари малко из него, откри чифт сини чорапи, малко по-тъмни от панталона му, седна на кревата и започна да ги обува.

— Спомняте ли си да сте танцувал с Роксана?

— Аз винаги съм танцувал с Роксана. Тя беше моето момиче. Нищо не разбирам — позапря Бакстър и ги погледна. Беше вече обул единия чорап и държеше другия в ръцете си. — Какво е станало, според тебе?

— Да си спомняте една плоча с барабани?

— Във всички плочи, които слушам, се чуват барабани.

— Вие сте танцувал с Роксана и в стаята е имало още пет момчета. Казал сте им да не ви зяпат и да се махат, да отидат на горния етаж.

Бакстър бе започнал да обува втория чорап. Спря това занимание и ги погледна, искрено озадачен.

— Тъй, и какво още?

— Не си ли спомняте?

— Не.

— Момчетата са казали, че са уморени. Имали са сражение с друга банда.

— Че ние през цялото време се биехме с други банди. Човече, не мога да разбера какво искаш да ми кажеш.

— Момчетата са ви сграбчили и са ви вързали на един стълб в средата на мазето.

— Момчетата са ме сграбчили? — Бакстър гръмко се разсмя. — За мен ли говорите? — изрече той през смях, стана от леглото и се запъти към гардероба. — Трябва цяла армия, за да ме сграбчи и да ме върже на стълб. Видиш ли ме какъв съм? Ей такъв съм откакто станах на четиринадесет години и никой не ме е сграбчвал освен шибаното ченге, което ме арестува, и то защото държеше пищов в другата си ръка. В клуба на Ястребите нямаше никой, който да се опита да сграбчи Лойд Бакстър. Нямаше никой, който да смее даже да си помисли за такова нещо. Щеше да има счупени ръце и крака и да се търкалят трупове по целия тротоар. — Бакстър, очевидно изумен от чутото, поклати глава и взе от пода чифт черни кожени обувки. — Откъде си се наслушал на такива глупости бе, човек? Кой ти е наговорил всичките тия идиотщини?

— Джими Харис.

— Джими Харис ти е казал, че някои юнаци от клуба са скочили да ме бият?

— Казал е това на доктора си.

— Защо е трябвало да му говори такива глупости?

— Значи според вас такова нещо не се е случвало?

— Да, точно това казвам — Бакстър изглеждаше обиден от самата идея, че някой е могъл да допусне такова нещо. Седна отново на леглото и започна да си връзва обувките.

Карела погледна Майер. Майер сви рамене.

— Имаме основания да смятаме, че Роксана преди дванадесет години е била изнасилена в това мазе — продължи Карела.

— Какво? — сепна се Бакстър и отново се разсмя. — Слушай бе, човек, ти ми разправяш бабини деветини. Точно бабини деветини.

— Значи не е била изнасилена? Това ли искате да кажете?

— Кой ще я изнасили, бе човек? Я ми кажи кой ще я изнасили. Ако ти знаеше, че Роксана е мое момиче, ти би ли я изнасиллил? Ти би ли посмял даже да ѝ намигнеш, я ми кажи? — Бакстър отново се изправи.

Детективите го гледаха, докато той отиваше да си търси вратовръзка. И двамата мислеха, че нямаше да си позволят даже да намигнат на Роксана. Бакстър си избра копринена връзка на сини и червени райета, повдигна яката на ризата, промуши оттам вратовръзката и започна да я връзва.

— Значи нищо подобно не се е случвало? — попита Карела.

— Няма такива работи, мой човек.

— Сигурен ли сте, че сте запомнил всичко?

— Сигурен съм.

— В такъв случай защо според вас Джими е разправял такива работи?

— Ами иди и питай Джими.

* * *

Нямаше как да се разпита Джими.

Все още обаче можеше да се разпита въпросната дама. Роксана Харди, по баща Дюма. Ако наистина я бяха изнасилили, тя щеше да бъде ценен източник на информация. Ако се оказеше, че това не е вярно, Карела не знаеше какво да мисли. И Майер не знаеше. От двамата Карела може би се ориентираше по-добре в психологията от партньора си. И двамата обаче след като се бяха нагледали на филми като „Трите лица на Ева“, „Дейвид и Лайза“, „Омагьосаната“ и „Марни“, бяха подготвени да повярват на версията на доктор Лемар, че кошмарите на Джими се кореняха в изнасилването на Роксана преди дванадесет години. Лойд Бакстър обаче току-що им бе казал, че изнасилване не е имало, че не е имало нищо, което да може да ядоса човек с неговите размери, че не е имало нищо, което да може да го накара да разкъса някого на малки парченца.

Оставаше да се разговаря с Роксана.

Откриха я едва някъде след три часа следобед. Потърсиха я първо на последния ѝ адрес, за да чуят от хазайката, че поне от шест месеца вече не живее там, а къде живее сега си няма представа. След това провериха в телефонния указател и намериха салон за красота на име „Бюти Хът“, та даже и позвъниха, без да очакват някой да им отговори, нали беше неделя. Така и стана, никой не им отговори, но те все пак тръгнаха натам с надежда, че в близост ще открият някое действащо заведение — денонощен магазин, бар, ресторант, киносалон — където може и да знаят името на собственика на „Бюти Хът“.

Магазините, непосредствено прилежащи към салона, бяха затворени, заложна къща от лявата му страна и също така затворен магазин за бельо от дясната му страна. По-надолу по улицата имаше отворена пицария. Беше два часа следобед и никой от двамата мъже още не беше обядвал. Поръчаха си по две парчета пица и по една оранжада и попитаха келнера дали знае кой е собственикът на салона за красота. Келнерът отговори, че салонът е собственост на една жена на име Хариет Лесър. А дали знае къде живее госпожа Хариет Лесър? Не, отговори келнерът, откъде ще я знам, тя идва тук само от време на време да хапне парче пица. А ти да не си ченге? Да, ченге съм, отговори Карела, дояде си пицата и след това с Майер си платиха сметките поотделно. Сетне отидоха в дъното на пицарията, където имаше телефонен указател, закачен на верижка.

Указателят бе мазен и опърпан, но веднага им разказа, че в града има поне тридесет и трима души на име Лесър, ако не вярваш, преброй ги. Четиринадесет от тях явно бяха фирми — „Корабостроителници «Лесър»“, „Представителство на «Фолксваген» — Лесър“ и т.н. Останаха деветнадесет Лесъра, никоя от които не се казваше Хариет. Опитаха на две имена, записани като Х.Лесър, и те се оказаха съответно Хелън и Хортензия. Едва към три часа откриха госпожа Хариет Лесър, съпруга на господин Чарлз Лесър и /ура!/ собственица на салона „Бюти Хът“. Като разбра кои са, тя веднага им даде новия адрес на Роксана Харди. Отново скочиха в колата на Карела и след двадесет минути се оказаха пред апартамента на Роксана.

Жената, която отвори вратата, бе висока и стройна, със светлошоколаден цвят на кожата и златистокафяви очи, изразяващи

учудване от присъствието на двама бели мъже по никое време пред входа на апартамента.

Облечена бе в широк раиран пеньоар, развяващ се като платно на кораб около стройното ѝ тяло и покриващ го почти цялото — от пищните гърди до глезените, под които се виждаха босите ѝ крака.

— Кажете, моля.

— Госпожа Харди? — попита Карела.

— Да, аз съм.

— Ние сме от полицията — каза той и показа значката.

Тя я разгледа без интерес и учудването в очите ѝ се смени от леко любопитство.

— Може ли да влезем? — попита Карела.

— С каква цел, господине? — попита тя и те усетиха в гласа ѝ леката напевност на английския от Ямайка. Напевност, която тя бе пренесла със себе си преди седемнадесет години, още когато е била дванадесетгодишна хлапачка, непознаваща град, по-голям от Кингстън.

Карела не съобрази веднага как да отговори. Трябваше ли да я запита направо дали преди дванайсет години е била изнасилена от четирима видни представители на бандата на Ястребите? Можеше и да стори това, ако Лойд Бакстър малко преди това не го беше убеждавал, че нищо подобно не се е случвало.

— Госпожо Харди, доколкото знаем, вие сте познавала една улична банда на име Ястребите.

— Да, познавах някои членове на клуба на Ястребите. Но беше много отдавна. — В гласа ѝ се долови мечтателност.

— Може ли да влезем, ако нямате нищо против? Бихме искали да ви зададем някои въпроси във връзка с бандата.

— Да, моля, заповядайте — тя им стори път. Следобедното слънце, отслабено от стъклата на кухненския прозорец, бе посребрило листата на стайните растения. Тя ги поведе към един скромно обзаведен хол, покани ги да седнат в креслата, поставени от двете страни на цветен телевизор и седна на дивана срещу тях.

— Какво искате да знаете? — попита ги.

— Бихме искали да ни кажете какво ви се е случило непосредствено в навечерието на Коледа преди дванадесет години — рече Карела.

Тя изведнъж се засмя.

— Боже мой, та това беше толкова отдавна. Тогава бяхме деца...

— Знам — кимна Карела. — Но все пак, не можете ли да си спомните дали тогава не е станало нещо важно?

— Важно ли? — жената присви рамене с грацията на танцьорка и Карела реши, че тя и Лойд Бакстър бяха измежду хората с най-красива външност, които беше срещал. За миг изпита нещо като съжаление, че са се разделили. След това обаче ченгето у него взе връх над мечтателя. А защо са се разделили? Защото Лойд беше допуснал да я изнасят или защото тя с поведението си бе предизвикала това?

— Би трябвало да е важно — каза Карела и срещна погледа на Майер. А този поглед казваше: „Хайде, няма какво да го увърташ!“ — Госпожо Харди — продължи Карела, — бяхте ли изнасилена преди дванадесет години непосредствено преди Коледа?

— Какво!

— Попитах дали са ви изнасилвали.

— Да, чух ви. Дали са ме изнасилвали? Не, никога. Нито преди дванадесет години, нито въобще. Защо питате? Трябвало ли е да ме изнасилват?

— Джими Харис каза, че са ви изнасилили.

— Ах, да. Джими Харис.

— Да, каза ни, че четирима от Ястребите обезвредили Лойд Бакстър и след това ви изнасилили.

— Лойд? Вие виждали ли сте Лойд? Никой не може да обезвреди Лойд, не, господине!

— Госпожо Харди, щом такова нещо не се е случвало, откъде според вас е могло да се появи в главата на Джими.

— Нямам си представа — каза тя и се усмихна приятно. Карела веднага разбра, че тя лъже. Досега говореше истината, но усмивката ѝ сега стана фалшива, очите ѝ не се смееха заедно с лицето, просто лъжеше. И Майер също разбра това. Двамата се спогледаха, сякаш мълчаливо се опитваха да се разберат кой първи ще се нахвърли срещу лъжата.

Майер започна деликатно.

— Смятате ли, че Джими просто е измислил цялата работа?

— Наистина не знам.

— Имам предвид изнасилването.

— Разбрах. Нямам представа защо Джими ви е разказвал такова нещо.

— На нас не ни е разказвал нищо.

— Не ви е разказвал? Нали току-що казахте...

— Разказал го е на доктора си.

— Как да ви кажа... Не знам защо го е направил.

— Не е ли странно човек да си измисля такива неща?

— Наистина е странно. Що за доктор е бил? Психиатър?

— Да.

— Затворнически психиатър?

— Не, военен лекар.

— Мм — тя отново сви рамене.

— Госпожо Харди — намеси се Карела, — познавахте ли добре Джими Харис?

— Колкото и другите момчета.

— Колкото и другите момчета от бандата?

— От клуба. Те му викаха клуб. Според мен, то си беше клуб.

— Били са около две дузини. Правилно ли съм разбрал?

— В Дайамъндбек имаше много други.

— Аз обаче говоря за ядрото на бандата.

— Да, около две дузини. Толкова бяха.

— И вие познавахте Джими толкова, колкото и другите.

— Да.

Лъжеше. Знаеше, че лъже. Погледна Майер. И той бе разбрал това. Нямахте до оставят тази работа така. Щяха да стоят тук и да я разпитват до посиняване, докато разберат защо лъже.

— Би ли могло да се каже, че сте изпитвали приятелски чувства към него? — попита Майер.

— Към Джими? Разбира се. Но аз бях приятелка на Лойд, нали знаете?

— Да, така разбрахме.

— Така че другите момчета ги познавах съвсем бегло, нали ме разбирате?

— Хм — проточи Майер.

— Така както жена ви... Вие сте женен, нали?

— Да.

— А вие?

— И аз.

— Така както жените ви познават другите детективи, с които работите, за такъв род познанство става дума.

— Значи, познанството ви с Джими Харис е било от такова естество?

— Да.

— Вие сте се смятали за съпруга на Лойд, така ли?

— Е, не точно за съпруга — тя се засмя. Смехът ѝ беше фалшив. Нямахте нищо от искреността на смеха ѝ в началото. Значи, продължаваше да лъже, значи, все още криеше нещо. — Разбирах се с Лойд, ходех с него, това беше.

— В какъв смисъл ходехте — попита Карела. — Значи в живота на Лойд тогава не е имало други момичета?

— Така е.

— И във вашия живот тогава не е имало други момчета?

— Точно така...

— Все още ми се вижда много странна тази история. Имам предвид разказа на Джими за момчетата, които уж ви изнасилили.

— Наистина е странна — Роксана отново се засмя. Този път смехът ѝ беше съвсем, съвсем фалшив.

— А дали той понякога... — започна Карела и спря по средата на изречението. — Не, по-добре да не ви питам.

— Какво щеше да питаш? — зададе въпрос Майер, изведнъж усвоил ролята на пряк човек:

— Чудех се дали... Госпожо Харди, дали Джими никога не се е опитвал, как да го кажа, да ви сваля?

— Не, никога.

Още една лъжа. Вече не го гледаше и в очите.

— Никога, така ли?

— Никога.

— Сигурна ли сте?

— Разбира се, че съм сигурна. Нали ви казах, че бях приятелката на Лойд.

— Да, това го разбрах.

— Бях вярна на Лойд.

— Разбрах де, но това съвсем не означава, че Джими му е бил верен. Нали ме разбирате, госпожо Харди? Ако Джими например се бе

опитал да постигне с вас...

— Нищо не се е опитвал.

— ...сексуална близост, това би могло да бъде едно обяснение за нещата, които е разказвал на доктора.

— Защо толкова ви интересува всичко това — попита тя внезапно.

— Защото Джими Харис е мъртъв и не знаем кой го е убил — също тъй прямо изрече Карела.

Тя мълча известно време и едва след това проговори.

— Неприятно ми е да чуя това...

— Госпожо Харди, ако е имало нещо между вас и Джими, или нещо между вас и някое от другите момчета от бандата, и ни го разкажете, би могло да ни помогне да потърсим някого, който е имал причина да търси отмъщение...

— Не — каза тя.

— Значи, нищо не се е случило?

— Нещо се случи. Но това никой не узна. Знаехме го само Джими и аз.

— Бихте ли ни разказала какво се е случило?

— Ще ви го разкажа, макар че няма да ви бъде от полза. Тя изгледа и двамата, без да каже нищо, сякаш все още не се решаваше да разкрие тайната, която е пазила дванадесет години, и започна да говори. Започна да говори тихо, почти с шепот.

— Валеше дъжд и навън беше много студено. Изглеждаше, че дъждът ще премине в сняг...

С напредването на нейния разказ произношението ѝ ставаше все по-ямайско, сякаш доближаването до спомена я превръщаше все повече и повече в седемнадесетгодишното момиче, което тогава е била. В думите ѝ настоящето се разтвори в миналото и после отново се превърна в настояще. В едно различно настояще, но съвсем осезаемо. Случката в онова мазе преди толкова години сега започна да протича пред тях.

Вали.

Тя е изненадана от дъжда, защото по това време би трябвало да пада сняг, пък и навън е толкова студено. Обаче вместо това вали, и то както си му е редът, със светкавици и гръмотевици. Светкавиците осветяват боядисаните прозорци на мазето, които тук, вътре в него, са

някъде нависоко. Навсякъде около тях гърми и трещи. Те двамата са сами в мазето. Часът е четири следобед, сряда е и приближава Коледа.

И двамата са се оказали тук съвсем случайно. Тя е дошла тук да търси Лойд, но е заварила само Джими, застанал до грамофона с няколко плочи в ръка. Отново пробляскват светкавици и се чува гръм. Той ѝ казва, че другите момчета са в латиноамериканския квартал, в клуба на Братята, и водят преговори за примирие. И той трябвало да бъде с тях, но майка му си порязала ръката и я водил в болницата. Порязала се, докато украсявала коледната елха.

Музиката е приятна, нежна и увличаща. Гръмотевиците са в пълен дисонанс с нея.

— Танцува ли ти се? — пита я той.

Тя веднага съобразява, че трябва да му откаже. Тя е момичето на Лойд и ако той внезапно се върне и ги свари да танцуват, ще има неприятности. Това ѝ е известно. Тя знае, че ще ѝ причинят болка, че не може да очаква никаква милост от Лойд, че законът си е закон, че ще я бият с камшик до кръв.

Спомня си какво се случи миналата година с едно от момичетата от клуба, което бе видяно да разговаря с един от Братята на улицата. Съблякоха я гола до кръста, вързаха я на стълба и дежурният сержант ѝ нанесе двадесет удара с камшик. Първо започна да хълца, а после да крещи всеки път, когато камшикът се впиеше в гърба ѝ. Накрая резките, които се образуваха по него се напукаха, и от тях потече кръв. Изхвърлиха я в канавката, хвърлиха ѝ и блузата и сутиена и ѝ казаха да върви при Братята, щом толкова са ѝ домилели.

Това се беше случило предното лято, но сега щеше да е по-лошо. Не може да танцуваш с момче от клуба в отсъствието на Лойд. Щеше да е различно, ако той си беше тук, никой нямаше да каже нищо. Обаче него го няма, тя е сама с Джими и е уплашена, защото разбира опасността. Но именно опасността я привлича.

Смее се нервно.

— Ами да, защо да не потанцуваме?

Джими я поема в ръцете си. Музиката е с бавен ритъм и танцуват плътно притиснати. Джими е възбуден и тя усеща това през полата си. Отново гърми. Все още е уплашена, но той я е притиснал много здраво и тя също е възбудена. Отново се смее. Пликчетата ѝ се навлажняват, цялата е влажна. Плочата свършва и иглата на грамофона започва да

пука на равни интервали. Джими изведнъж я пуска, отива до грамофона и го спира. Тишината се прекъсва от светкавица и гръм. Джими отива до вратата.

Тя стои неподвижно в центъра на стаята, съвсем близо до стълба. Страх я е, че ще я вържат за него с ръцете зад гърба. Престъплението е сериозно и те ще я бият с камшик по голите гърди. Известно ѝ е за едно момиче от друга банда, което е било наказано по този начин заради изневяра. Провиненията и съответстващите им наказания са написани върху парче хартия, закачено за стената на клуба. Изневяра. Тя е на път да се люби с момче от клуба, но тя е момчето на Лойд, и това ще е изневяра, и ще я накажат жестоко за нея. Ще накажат жестоко и Джими. Ще го накарат да бяга между две редици момчета, които ще му нанасят удари с метални тръби и вериги от велосипеди.

И когато всичко свърши, когато тя получи петдесет удара с камшик по голите си гърди, а може би и сто, защото е жена на председателя и дежурният сержант ще я удря спокойно и равномерно с камшика със седем опашки; когато и Джими остане да лежи на пода окървавен и в безсъзнание, и двамата ще бъдат изгонени от клуба и ще им бъде казано да се оправят сами. Клубът е тяхна застраховка в един опасен свят, пълен с врагове, които се множат като попови лъжички. И няма кой да ти помогне. Няма да ти помогнат нито полицията, нито родителите, които бършат по цял ден за долара на белия човек, няма да ти помогне никой. Помощ и разбиране можеш да получиш само от твоите братя и сестри от клубовете.

Ако не членуваш в някой клуб, ти си никой.

Ако си момче, всеки може да те бие, да те ограби, да те наръга с нож или да се изхрани върху тебе. Ако си момиче, всеки може да те обижда, да те чука, да си прави с тебе каквото му се иска. Такъв е градът. В този град ти трябва застраховка. Принадлежността ѝ към клуба на Ястребите е нейната застраховка и тя ей сега ще я загуби, защото е глупава кучка. Тя знае, че е тъпачка, това ѝ е съвсем ясно. Знае също, че желае Джими Харис, че май го е пожелала още когато го е видяла за пръв път шест месеца преди това и се е престорила, че не го забелязва. Ето, Джими заключва вратата на мазето. Заключва я с двете брави и резето, сякаш очаква нашествието на сто вражески банди, поставя и верижката и се връща при нея. Притиска я с всички

сили и започва да я целува по устата така, че тя не може да си поеме дъх.

Ръцете му се плъзгат по тялото ѝ. Разкопчава блузата ѝ, докосва ѝ гърдите, пъха ръка под полата ѝ и я плъзва по бедрата. Поглажда я по задника, стегнат в найлонови пликчета, и тя се чувства замаяна. Смъква пликчетата ѝ и ги разкъсва на парчета, разкопчава панталона си и прониква в нея. Свършва почти веднага и едновременно с нея. Тя крещи. Да вървят по дяволите Ястребите, да върви по дяволите Лойд, да върви по дяволите целият свят. Прегръщат се, сякаш е настъпил край на света, облегли са се на стълба, а около тях святка и гърми.

Тя започва да плаче. И той започва да плаче и я кара да му се закълне, че няма да каже на никого, че го е видяла разплакан.

---

[1] Кръст (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Разходка (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Училищна сграда (англ.) — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Най-сетне е понеделник сутрин.

Телефонът на бюрото на Карела иззвъня. Вдигна слушалката.

— Тук Карела от 87-и участък.

— Обажда се Малони от службата за кучета.

— Кажи, Малони.

— Предполагаше се, че ти ще ме потърсиш.

— Току-що пристигам — каза Карела и погледна часовника. —

Сега е едва девет без четвърт, Малони.

— Нали се разбрахме да се обадиш веднага, щом пристигнеш.

— Е, нали ти казах, че току-що пристигам.

— Няма да споря повече с теб, но аз съм тук от осем сутринта.

Не искам да знам кога си пристигнал. Искам да зная какво да правим с кучето.

— Разбрах.

— Какво ще рече това „разбрах“?

— Ще рече да изчакаш да помисля малко.

— Това куче не е приятно куче. Не пуска никого до себе си. Не ще да яде нищо. Ако питаш мен, това е едно мръсно неблагодарно псе.

— Така са го обучили.

— Обучили са го да е неблагодарно?

— Не, обучили са го да взема храна само от стопанина си. То е куче-водач.

— Знам. На нас тук кучета-водачи не ни трябват. Тук ни трябват кучета, които надушват наркотици, такива кучета ни трябват. Та кажи какво да го правя. Ако не го щеш, изпращам го в кучкарника. Знаеш ли какво ги правят в кучкарника?

— Знам какво ги правят.

— Държат псетата три седмици и после ги очистват. Не боли. Слагат ги в един контейнер и после изтеглят въздуха. Все едно че ги приспиват. Та какво ще кажеш, Копола?

— Името ми е Карела.

— Добре де, какво ще кажеш?
— Ще изпратя някой да го прибере.
— Кога?
— Веднага.
— Какво ще рече „веднага“?
— Веднага си означава веднага.
— Добре, стига да не е нещо като идването на работа в девет без петнадесет.
— Ще изпратя човек преди десет часа.
— Кажи му да се качи на осмия етаж и да търси детектив Мадони. Вие какво правите там бе, на половин работен ден ли сте?
— Само когато сме заети — отговори Карела и затвори телефона. Детективът Ричард Дженеро седеше на бюрото си и изучаваше речника. Карела отиде до него.
— Кажи, Дженеро, разбра ли как се пише?
— Кое? — попита Дженеро. — Ах, да, разбрах те.
Не се усмихна. Рядко се усмихваше. Карела се замисли дали не страда често от запек. Замисли се и защо никой в участъка не казваше на Дженеро „Ричард“, „Ричи“ или „Дик“. Всички полицаи се обръщаха един към друг на първо име. Само Дженеро си беше Дженеро. Карела си зададе въпроса дали самият Дженеро бе забелязал това. Дали и хората извън участъка също му викаха „Дженеро“? Дали и майка му се обръщаше към него така. Дали не му звънеше в петък вечер с думите: „Дженеро, майка ти се обажда. Защо не се обаждаш никога, сине?“
— Би ли ми направил една услуга? — попита Карела.
— Каква? — отвърна Дженеро с подозрителност в гласа.
— Би ли отишъл в центъра да прибереш едно куче?
— Какво куче? — подозрителността в гласа бе нараснала.
— Куче-водач.
— Правиш си майтап с мен, нали?
— Не си правя майтап.
— Кажи тогава какво е кучето.
— Нали ти казах. Куче-водач.
— Сега ме плакнеш, както ме плакнахте, когато се застрелях в крака, нали?
— Не, Дженеро.
— Когато си нараних крака в оня парк, нали?

— Не, Дженеро, грешиш.

— Тогава защо изпращаш мен?

— Не те изпращам. Аз те помолих да ми направиш една услуга.

— Изпрати някой полицай. Хайде де. Всеки път, когато има да се върши някаква лайняна работа в този участък, все мене изпращат. Ходи да се чукаш!

— Мислех, че може би няма да имаш нищо против да вземеш малко въздух.

— Имам да пиша рапорти. Вие все си мислите, че си нямам работа, ама аз си имам.

— Добре, добре. Забрави, че съм те молил за нещо.

— Изпрати някой шибан полицай.

— Ще изпратя полицай.

— Веднага разбрах, че ми се подиграваш. Мислиш, че не се усещам ли? Подигравате ми се откакто се застрелях в парка.

— Мислех, че си се застрелял в крака.

— Застрелях се в крака в парка — натърти Дженеро, без да се усмихва.

Карела се върна на собственото си бюро и набра телефона на сержант Мърчисън.

— Дейв, обажда се Стив. Би ли изпратил една кола в централната сграда да свърши една работа? Да отиде човек на осмия етаж и да попита за детектив Малони. Той ще му предаде едно черно куче порода лабрадор.

— Кучето да не е с лош характер?

— Не, то е куче-водач, не хапе.

— Има някои кучета-водачи, които ще те ухапят веднага, щом те видят, без да им мигне окото.

— Тогава кажи на твоя човек да използва намордник. Нали в патрулните коли държат намордници?

— Държат, но ако кучето е лошо, трудно е да му сложиш намордник.

— Кучето не е лошо. Освен това, можеш ли да изпратиш някой да го прибере веднага? Ако не го приберат до десет, ще го изпратят в кучкарника и след три седмици ще го убият.

— Щом е след три седмици, защо даваш зор? — попита Мърчисън и затвори телефона.

Карела въздъхна и постави слушалката. Тъкмо беше започнал да я гледа съсредоточено, когато апаратът иззвъня така рязко, че го сепна.

— Тук Карела от 87-и участък.

— Стив, обажа се Сам Гросман.

— Здравей, Сам, как си?

— Комси — комса^[1]. Ти ли си изпратил почва за анализ в лабораторията? На плика пише само „87-и участък“.

— Майер я изпрати. Какво ще кажеш?

— Съпада по състав с тази под ноктите на Харис. Обаче ще ти кажа нещо, Стив. Тази смеска е доста банална. Не знам дали това съвпадение би могло да ти послужи като доказателство, освен ако не откриеш нещо по-сериозно.

— Добре, ще знам.

— Добре тогава.

— Открихте ли нещо друго в апартамента на Харис?

— Нищичко. Нито отпечатащи на пръсти, нито на обувки, нито косми, нито нишки от тъкан. Нищо.

— Добре, благодаря ти. Ще ти се обадя по-късно.

Карела затвори телефона. В помещението се бе появил армейски ефрейтор, който се оглеждаше, сякаш търсеше някого. Карела скочи и се отправи към него.

— Мога ли да ви помогна с нещо?

— Сержантът от долния етаж ми каза да дойда тук. Търся човек на име Карела.

— Аз съм Карела.

— Нося ви материал от капитан МакКормик — каза ефрейторът и подаде на Карела голям кафяв плик, на горния ляв ъгъл на който бе напечатано „Армия на САЩ. Отдел за криминални разследвания“.

— Много рано дойдохте — каза Карела.

— А, ние получихме пакета още вчера, но в канцеларията нямаше никой. В нашето деловодство има печат, че е получен в 16,07 часа. Момчетата от Сент Луис сигурно са го изпратили по самолет още в събота вечер. Доста са оправни, нали?

— Много добра работа са свършили. Много ви благодаря.

— Няма защо — отвърна ефрейторът. — Кажете ми как да стигна оттук на улица „Ройтър“. Там има наборно бюро, от което трябва да прибера нещо.

— Има доста път — отвърна Карела. — С кола ли сте?

— Да.

— Като излезете от участъка, завийте надясно. След това още веднъж надясно на следващата пряка и се излиза в еднопосочна улица, която води на север, направо към автострадата „Ривър“. Като излезете на автострадата, хванете западната писта. Оттам карайте, докато видите табелата на улица „Ройтър“.

— Благодаря ви.

— Няма защо. Аз ви благодаря.

— Няма защо — рече ефрейторът, обърна се кръгом и излезе в коридора.

Карела се върна на бюрото си и отвори плика. Документите не бяха много, но пък бяха оформени по непривичен за него начин. Отне му известно време да свикне с армейските формуляри и още, за да осмисли информацията, съдържаща се в тях. Започна да си взима бележки, тъй като не бе разбрал дали може да запази ксерокопията и да шари по тях. От петъчния си телефонен разговор с МакКормик бе останал с чувството, че той много държи на формалностите и май щеше да се наложи да му върне документите.

Джеймс Рандълф Харис бе призован в армията на САЩ на 17 май точно преди десет години. Първо служил във Форт Гордън, щата Джорджия, където получил основна общовойска подготовка. Оттам бил прехвърлен във Форт Джексън, щата Южна Каролина за обучение като пехотинец. В края на август бил изпратен със звание „редник“ през океана, за да служи в рота „Д“ на втори батальон на 27-и пехотен полк на втора бригада на 25-а пехотна дивизия. В документите не беше казано, че Джими е бил в състава на Огнева група „Алфа“ на второ отделение, но Карела знаеше това от фотографията, която бе открил в апартамента му.

Ако Карела си спомняше добре от собствения си армейски опит, в една рота имаше четири взвода, а в един взвод, четири отделения, което означаваше, че в рота „Д“ е имало общо шестнадесет отделения. Значи във всеки взвод е имало първо, второ, трето и четвърто отделение, военните предпочитаха да ги номерират с цифри, а не с букви от азбуката. Щом е имало четири взвода, трябвало е да има и четири втори отделения. От документите обаче не можеше да се разбере в кой взвод е служил Джими. Карела беше решил, че щом

Джими е потърсил някакъв стар приятел от армията, за да му помогне в някаква далавера, то най-вероятно е било този приятел да е служил в едно и също отделение с Джими. Трябваше му обаче да узнае номера на взвода.

В документите добросъвестно бе съобщено, че Джими е бил ранен по време на бойни действия на четиринадесети декември, като раняването бе описано с неразбираема медицинска терминология. В края на декември бил прехвърлен от полевата болница в болница в Хонолулу, оттам в друга болница в Сан Франциско, докато накрая се озовал в общо войсковата болница във Форт Мърсър. Пишеше още, че е бил почетно уволнен от армията на САЩ с пенсия за пълна инвалидност през март. Това беше всичко.

Карела се нуждаеше от повече информация.

Като въздъхна, отвори личния си телефонен бележник и го разгърна на страницата, където пишеше „Армия на САЩ“. Там откри номера на Форт Джеферсън, където бе звънял предния ден. Непосредствено под него бе даден номерът на Националната служба за личния състав, намираща се в Сент Луис. Погледна стенния часовник. Беше точно девет и двадесет, което означаваше, че в Сент Луис е едва осем и двадесет. Да живееш в една голяма страна понякога си има неудобства. Записа си номера на отделно листче, след това взе три формуляра за рапорт и два листа индиго и започна да описва разговорите си с Лойд Бакстър и Роксана Харди.

Както пишеше, замисли се какво би рекъл майор Лемар за разказа на Роксана. Майорът явно е бил твърдо уверен, че Джими му разправя самата истина, когато му описвал изнасилването, състояло се в мазето преди дванадесет години. Никакво изнасилване е нямало, нито за сто долара, нито за два цента. Имало е само две хлапета, взаимно харесали се, които са си правили хубаво, подпряни на един стълб. Карела обаче не можеше да разбере защо Джими бе излъгал. И защо майорът му беше повярвал. Един опитен армейски психиатър е трябвало да прозре лъжата. Нямахше съмнения, че именно Роксана бе разказала истината за случилото се в онзи ден. Но Джими беше този, който бе останал с кошмарите.

Карела бе искрено озадачен. В случилото се между Роксана и Джими нямаше нищо кошмарно, ако се изключи страхът от наказание. Може би Джими е бил измъчван от мисълта, че ще го разкрият. Да те

прекарат през две редици биещи мъже не е било удоволствие още през Средновековието, а днешната улична версия на това наказание не беше нищо по-деликатно от оригинала. Джими сигурно е треперил от страх за това, което може да му се случи, ако разберат, че е оправял момичето на Лойд. Сигурно е виждал подобни екзекуции и е могъл да си представи себе си в положението на жертва. Да си представи как го бият по главата с оловни тръби, как го шибат с велосипедни вериги по гърба, как го ритат с подковани обувки, след като е паднал на земята.

От такива мисли човек наистина може да има кошмари. Сигурно както си е вървял по улиците е очаквал всеки момент тежката ръка на Лойд да се стовари върху рамото му: *„Здраво, Джими, здраво, готин, чух, че си оправял жена ми.“* Джими сигурно отдавна бе наизустил предварително защитната си реч. *„Нямаше такова нещо, бе, Лойд. Излъгали са те бе, човек. Нищо не съм й направил. Другите пичове налетяха, а аз се опитах да ги спра.“* Всъщност той бе казал истината на майор Лемар, бе го запознал със защитната си реч. Сигурно бе решил, че най-сетне са го уличили и е време да се защити с приказката за изнасилването. *„Те това се случи, докторе. Това беше. Другите да си плащат за кефа. Аз само гледах да помогна. Гледах да ги спра.“*

Може и да е било така, помисли си Карела, и отново погледна часовника. Вече можеше да звъни в Сент Луиз. Помисли си как ли изглежда Сент Луис. Никога не бе ходил там. Опита се да си представи каубои, които прекарват говеда през улиците на града. Напъна се да си представи бабаити, които се наливат с лош алкохол по кръчмите и после танцуват с момичета с мрежести и червени жартиери.

— Тук армейската служба за личния състав — изрече женски глас.

— Обажда се детектив Карела от 87-и полицейски участък в Изола. Получих едни сведения от капитан МакКормик от Форт Джеферсън...

— Да, господин Карела?

— ...обаче не са ми достатъчни. Трябва ми още информация.

— Почакайте малко, господине. Ще ви свържа с господин О'Нил.

— Благодаря.

— Тук О'Нил — рече мъжки глас.

— Господин О'Нил, обажда се детектив Карела от 87-и участък в Изола. Получих пакет от капитан МакКормик от Форт Джеферсън, но ми трябва още информация.

— Каква информация.

— Разследвам убийството на човек на име Джеймс Харис. Преди десет години е служил в армията, в рота „Д“ на втори батальон...

— Чакай да си запиша. Рота „Д“, втори батальон...

— 27-и пехотен полк, втора бригада на 25-а пехотна дивизия. Липсва ми номерът на взвода. Знам само, че е бил в Огнева група „Алфа“ на второ отделение.

— Звание?

— Редник.

— Личен номер?

— Само за момент — Карела надникна в документацията. Откри номера и прочете бавно осемте цифри. Не искаше да допуска никаква грешка, тъй като знаеше, че О'Нил ще ги вкара в някакъв компютър.

— Уволнен или загинал?

— И двете — отвърна Карела.

— Как така?

— Бил е уволнен преди десет години и загина в четвъртък вечерта.

— Сега разбирам... Имах предвид друго: тук държим документация за уволнените и за загиналите в бойни действия. Ако ви трябват документите на пенсионирани свръхсрочнослужещи, ще трябва да се обърнете към военното министерство. Но този човек, казвате, е бил уволнен?

— Да.

— Почетно уволнение?

— Да. И с пенсия за пълна инвалидност.

— Значи е бил ранен?

— Да.

— Кога?

— На четиринадесети декември, точно преди десет години.

— Добре. Какво точно искате да узнаете?

— Имената на другите войници от огневата група.

— Към датата, която току-що ми казахте?

— Да.

— Може би е възможно — рече О'Нил. — Зависи кой е попълнил рапорта за битката.

— Обикновено кой попълва тези рапорти?

— КО. А понякога...

— Какво ще рече „КО“? Командир ли?

— Да. Командващият офицер. А може и да е заместник-командирът. Обикновено взводът се командва от младши лейтенант, който има за заместник старши подофицер, с чин Е-7. Ако и двамата не са присъствали, рапортът може да се попълни и от отделонния командир, или даже от командира на огневата група, с чин Е-5. Нали ме разбирате?

— Не съвсем — отговори Карела. — По мое време най-малката единица беше отделението.

— Тя и сега си е най-малката, но е разделена на две огневи групи, „Алфа“ и „Браво“. Във всяка група имаш по пет души, като и двете групи се командват от един Е-6, или общо отделението прави единадесет души. Във всяка група има двама автоматчици, които са с чин Спец-4 или Е-3, по двама стрелци с винтовки с чин Е-3, по един гранатометчик, който обикновено е Е-4, и всичките ги ръководи един Е-5.

— Хич не ми става ясно какво означават всички тези номера: Спец-4, Е-3.

— Това за звания. Е-3 е редник. Спец-4 ще рече специалист четвърти клас или ефрейтор. Е-5 има три нашивки и така нататък.

— Тъхъ — рече Карела.

— Та искам да ви кажа, че в рапорта може би са изброени хората, които са били в огневата група на Харис.

— А това дали ще го има в личното му дело?

— Да.

— Е, личното му дело е пред мен, а в рапорта не са споменати никакви други имена.

— Кой е попълнил рапорта?

— Само за момент. Някакъв мъж на име лейтенант Джон Франсис Таталия.

— Това ще да е бил взводният му командир. Какво държите пред вас? Формуляр образец 201 ли?

— Да.

— И в него не са дадени имената на другите войници от огневата група, така ли?

— Не са дадени.

— А има ли в делото му това, което наричаме Специална заповед?

— Какво е това?

— Това е заповед, с която се зачислява даден войник в дадено конкретно отделение, и там понякога се дават имената на другите войници заедно със званията и военните номера.

— Не видях такъв документ.

— Тогава... Май ще трябва да проверя в документацията. Това може да отнеме известно време. Бихте ли ми дал служебния си телефон, ако обичате?

— Фредерик 7-8024.

— Това е в Изола, така ли?

— Да, а кодът ни е...

— Кода го имаме. Кажете отново името си, ако обичате.

— Детектив втора степен Стифън Луис Карела.

— И работите в местната полиция, ли?

— Да.

— Аз ще ви потърся — обеща О'Нил и затвори телефона.

Потърси го едва към единадесет сутринта. Карела се бе отбил до канцеларията за чаша кафе и тъкмо се връщаше към бюрото си, когато телефонът иззвъня.

— Тук Карела от 87-и участък.

— Обажда се Хари О'Нил от Сент Луис. Извинявам се за закъснението, обаче едва преди няколко минути успях да взема данните от компютъра. Пред мен е ростерът на ротата. Цял ферман е, и в него са дадени имената на хората по взводове, по звания и по азбучен ред. Джеймс Харис е от трети взвод. Хората там са си гледали добре документацията. Мога да ви продиктувам имената още сега.

— Чудесно. Продиктувайте ми ги, моля.

— Готов ли сте с молива и хартията?

— Готов съм.

— Руди Танер. Редник. Автоматчик. Т-А-Н-Е-Р.

— Записах го.

— Карлс Фирсън. Е-4. Гранатометчик.

— Как се пише „Карл“. Със „С“?
— Не, с „К“.
— Бихте ли повторили фамилното му име по букви, ако обичате?
— Ф-И-Р-С-Ъ-Н.
— Дайте следващия.
— Джеймс Харис и Ръсел Пул. Редници. „Ръсел“ се пише с двойно „с“ и двойно „л“. „Пул“ — с „е“ накрая.
— Записах.
— Командирът на групата е сержант на име Робърт Хоупуъл. Пише се както звучи.
— Готово.
— Искате ли имената на командира и заместник-командира на взвода?
— Стига да ги имате под ръка.
— Командирът е лейтенант Роджър Блейк. Убит по време на акция. Следващото име е трудно и ще ви го издиктувам по букви. Сержант Джон Таталия. Т-А-Т-А-Л-И-Я.
— Сигурен ли сте?
— За кое?
— За званието на Таталия. Не е ли той лейтенантът, подписал рапорта? Само за секунда. Ето го. Лейтенант Джон Франсис Таталия.
— На моя документ го имам записан като сержант.
— На кой документ?
— На утринната сводка на взвода.
— Има ли някаква дата на нея?
— Има. Трети декември.
— А рапортът е с дата петнадесети декември.
— Значи, един от двата документа е с невярно съдържание — каза О’Нил. — Освен ако междуременно Таталия не е бил повишен в звание.
— А това вероятно ли е?
— Възможно е.
— Може ли да получа адресите на тези хора?
— Чаках да ги поискате.
Последваха и адресите:

Джон Франсис Таталия Форт Ли

Питърсбърг, щат Виржиния.

Руди Танер
ул. „Маратън Драйв“ номер 1147 Лос Анджелиз, щат
Калифорния

Карл Фирсън.
ул. „Бартън“ номер 324
Лос Анджелиз, щат Калифорния

Робърт Хоупуъл
ул. „Олеандър кресънт“ номер 163 Сарасота, щат Флорида.

Ръсел Пул, последният човек от списъка, бе единственият боец от група „Алфа“, който живееше в града. Или поне бе живял в него след уволнението си от армията. Квартал „Маджеста“ на булевард „Л“ номер 3167. Няколко телефонни разговора потвърдиха, че Робърт Хоупуъл и Ръсел Пул и досега живеят на посочените адреси. В телефонния указател на Лос Анджелис не можаха да се открият номерата на Руди Танер и Карл Фирсън. Карела реши, че са се преместили на други адреси. Нямаше начин да ги открие, освен ако не си бяха имали неприятности със закона след уволнението от армията. Карела за всеки случай позвъни в полицейското управление на Лос Анджелиз с молба да проверят дали нямат полицейски досиета. Сержант-детективът с когото разговаря — в Лос Анджелиз полицейските звания напомняха армейските — обеща на Карела да му се обади до края на деня.

След това Карела се обади във Форт Ли, щата Виржиния, за да научи, че Джон Франсис Таталия, някогашен сержант, вероятно произведен младши лейтенант, сега вече е майор Таталия и от септември е преместен във Форт Кърби. Форт Кърби се намираше в съседния щат, на около осемдесет мили от града. Карела се обади веднага на майора и се договори да бъде приет от него още същия следобед. Майорът се сети за редник Джеймс Харис едва когато Карела му обясни, че това е боецът, който изгубил зрението си по време на битката.

Тъкмо когато Карела затваряше телефона, от вратата се подаде Котън Хоуз. Карела му даде знак с ръка и Котън се приближи. Червената му коса бе разрошена от вятъра, лицето му също бе почервеняло от студ и имаше сърдит и свиреп вид.

— Зает ли си? — попита Карела.

— Защо ме питаш?

— Защото ми трябва някой да се обади по телефона в Сарасота от мое име и да направи едно телефонно интервю. Трябва веднага да тръгна за Форт Кърби.

— Къде се намираше Сарасота? В нашия щат ли?

— Не, във Флорида.

— Във Флорида ли? Че защо не ми дадеш по-добре един самолетен билет дотам? — ухили се Котън.

— Защото искам след това да преслушаш и един човек в Маджеста. Какво ще кажеш?

— А какво ще правя с трите квартирни кражби, които са ми на главата?

— Това е убийство, Котън.

— Че и аз се занимавам с убийства. Ако се разровя в бюрото си, сигурно ще открия поне едно убийство.

— Ще ми помогнеш ли?

— Ще ти помогна — рече Котън и въздъхна.

---

[1] Горел-долу (фр.) — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

За да се стигне до Форт Кърби, трябва да се мине по моста Хамилтън и да се пресече едно градче на име Бейлървил, което в доброто старо време осигуряваше свинско месо за целия щат. Сега в градчето беше невъзможно да се чуе даже и едно изквичаване, но въпреки това вонята си бе останала, така че Майер запуши носа си с кърпа. Бе започнал да открива, че притежава много чувствително обоняние, качество, което дотогава не бе забелязал у себе си. Замисли се дали няма да му е от полза при откриването на престъпления.

През прозореца на колата се виждаха безброй заводи, рафинерии и пещи. Даже и без помощта на комините, които изпълваха въздуха с отровна воня, небето пак щеше да има цвета на пистолет.

Според часовника на колата бе дванадесет и тридесет, а до Форт Кърби оставаха още четиридесет мили. Будките за заплащане на пътния данък бяха разположени точно на пет мили една от друга, така че Карела държеше прозореца откъм своята страна отворен и на всеки пет мили подаваше двадесет и пет центови монети. Майер пък събираше квитанциите. Щяха после да ги депозират в полицейското счетоводство с надеждата, че някой ден ще им ги осребрят. В счетоводството държаха много да има квитанции, тъй като според теорията полицаите, занимаващи се през цялото време с престъпници, повече или по-малко започвали да приличат на тях. „Отде да знам, дали с тези петдесет цента, с които уж си заплатил пътна такса, не си си купил някой хамбургер за закуска?“ За да си спестява такива въпроси, Карела прибираше квитанциите и ги подаваше на Майер, който грижливо ги защипваше в тефтерчето си.

Пристигнаха във Форт Кърби в тринадесет и двадесет. Карела показа документите си на часовоя, застанал до грамадния портал. На внушителна бяла табела бе написано с черни букви, че в района се допускат външни лица само със специално разрешение. Часовоят прегледа внимателно документите, надникна в една тетрадка и проговори.

— Майорът ви очаква, господине. Можете да паркирате от тази страна на будката. Ще го откриете в ей онова червено тухлено здание, в стая А-4.

— Благодаря — отговори Карела.

Майор Джон Франсис Таталия бе мъж на тридесет и няколко години с късо подстригана руса коса и къси руси мустаци. Беше по-скоро нисък, може би с ръст малко над метър и шейсет, с бдителни сини очи и осанката на уверен в себе си човек. Веднага можеше да си го представиш как по време на парад стои мирно под горещото слънце, без да примигва и без даже да се поти. Стана от стола си веднага, след като един сержант въведе Карела и Майер в кабинета му, и протегна ръка.

— Майор Таталия. Приятно ми е да се запозная с вас. Двата детективи се ръкуваха с него и се разположиха на столове от отсрещната страна на бюрото. Сержантът излезе от кабинета като добре дресиран слуга и затвори вратата внимателно и безшумно. Някъде отдалеч, вероятно откъм плаца, се чуваше глас, принадлежащ на някой сержант: Едно, две, едно, две. Карела си спомни за собствената си военна служба преди много, много години. Майер, който знае защо, в спомените си се върна към дните, когато играеше футбол в университета. Зад широкия прозорец се виждаше ноемврийски пейзаж. Ноември е добър месец за спомени.

— Както ви обясних по телефона, разследваме една поредица от убийства...

— А, значи става дума за повече от едно убийство. Когато ми казахте, че търсите информация за Харис, си помислих, че...

— Досега са извършени три убийства. Още нямаме доказателства, че са свързани помежду си, макар че за първите две това е почти сигурно.

— Разбирам. Кои са другите жертви?

— Изабел, жената на Харис, и една жена на име Хестър Мейтиесън.

— С какво мога да ви помогна? — попита Таталия. Бюрото му бе съвсем чисто. Върху него нямаше хартии и моливи. Имаше само малка месингова табелка с надпис „майор Дж. Ф. Таталия“ и триптихова фотография със снимките на тъмнокоса жена и на две малки момиченца. Едното беше тъмнокосо, а другото — с руса коса, също като на майора. Той долепи дланите си една до друга и ги постави под брадичката си, сякаш се готвеше за молитва.

Майер бе втренчил поглед в майора. С обонянието си откри ухание на одеколон, идващо иззад бюрото. Майер не харесваше мъжете, които използваха одеколон, даже и когато бяха известни спортисти, рекламиращи го по телевизията срещу заплащане. Майорът обаче му бе станал антипатичен не само заради миризмата. Имаше някаква пуешка надутост, която дразнеше. Продължи да го наблюдава. Таталия очевидно бе решил, че от двамата детективи разговорът ще се води от Карела. Майер наблюдаваше Таталия, а Таталия наблюдаваше Карела.

— Имаме основания да мислим, че Харис се е свързал с някакъв свой стар приятел от армията, с когото са замисляли нещо — рече Карела.

— Какво са замисляли?

— Вероятно нещо в разрез със закона.

— Казвате „вероятно“.

— Казвам го, защото не знаем нищо определено. Вие сте бил командир на трети взвод, правилно ли съм разбрал?

— Да.

— А присъствахте ли на раняването на Харис?

— Да, и после написах полевия рапорт.

— И го подписахте в качеството си на командир?

— Да.

— Това е станало на петнадесети декември. Той е бил ранен на четиринадесети, а вие сте подписали рапорта на петнадесети. Правилно ли съм разбрал?

— Да, датите са верни.

— Бяха ли ви повишили малко преди това?

— Да.

— Преди акцията, в която Харис...

— Да. Седмица или десет дена преди това. Бяхме започнали „Операция Ала Моана“ в началото на декември. Лейтенант Блейк бе убит малко след като хеликоптерите ни стовариха. Бях произведен на самото място на битката. До края на операцията изпълнявах длъжността командир на взвод.

— Произвели са ви лейтенант?

— Произведоха ме в звание младши лейтенант и ме назначиха за командир на целия взвод. Това не беше никакво просто спречкване с противника, да сме наясно. Беше мащабна акция, в която бе ангажиран цял батальон. С механизирани части, артилерийска подготовка и

участие на авиацията, както му е редът. В деня преди раняването на Харис наш разузнавателен патрул откри база на противника на една миля в югозападна посока. Удариха ни точно когато пресичахме джунглата на път към нея.

— Какво точно стана?

— Попаднахме на засада във форма на буквата „Г“. Първият отряд бе напълно спрял на късата страна на „Г“-то. Група „Браво“ се оказа откъм дългата страна. Не можехме да направим нищо. Държаха под обстрел цялата пътека и стреляха по нас с автомати и картечници. Оказахме се под кръстосан огън. Скрихме се в храсталаците с надеждата, че не са ги заредили с изострени бамбукови пръти. Ей така си лежахме, като отвърщахме на огъня и чакахме група „Браво“ да дойде да ни отърве преди да са ни избили всичките. „Браво“ дойде тъкмо навреме, обаче десет минути видяхме голям зор. И сега се чудя на малките ни загуби, размина ни се само с раняването на Харис. Една граната почти му откъсна главата.

— Други загуби нямаше ли?

— В група „Алфа“ — не. Двама души от група „Браво“ бяха убити, а имаше и няколко ранени. Друго нямаше. Извадихме късмет. Можеше да ни изтрепят до крак.

— Дали можете да си спомните кой боец е бил най-близо до Харис?

— Какво имате предвид? Кой е бил най-близо до него по време на акцията? Или когато са го ранили?

— Всъщност исках да разбера кой му е бил най-близък. Кой му е бил приятел.

— Това не бих могъл да ви кажа. Не знам дали сте наясно как стоят нещата. В един взвод има четиридесет и четирима души плюс командира, плюс заместник-командира. Лейтенантът обикновено си устройва команден пункт на място, откъдето може най-добре да ръководи бойните действия. Това, че в този конкретен ден се оказах с тази конкретна огнева група, беше случайно.

— Значи, не сте познавал особено добре бойците от група „Алфа“?

— Поотделно не ги познавах.

— Независимо от това, че операцията бе започнала в началото на месеца?

— Знаех имената им. Познавах ги по лице. Това, което искам да ви кажа, е, че нямах много лични контакти с тях. Аз бях офицер, а те, а те...

— Нали офицерското звание го бяхте получил току-що?

— Вярно е — каза Таталия и се усмихна. — Обаче между старши сержантите и подчинените им също няма особено топли чувства. Аз имах звание Е-7 преди да убият лейтенант Блейк.

— Той как загина? — попита Майер.

— От минохвъргачен огън.

— И това кога стана?

— Някъде в началото на месеца. Два или три дена след десанта, не съм съвсем сигурен за датата.

— Да знаете дали Харис е поддържал контакти с някой от войниците след уволнението си?

— Нямам представа.

— А вие поддържате ли контакти с тях?

— С кои? С хората от групата „Браво“?

— Да.

— Не. Кореспондирам си редовно с човека, който тогава бе командир на първи взвод на рота „Д“, и само с него. Той е офицер от кариерата, като мен. Точно сега е в Германия. Замина там скоро след другарската среща.

— За каква среща става дума, господин майор?

— През август хората от бившата рота „Д“ проведоха другарска среща по повод десетата годишнина от завръщането от фронта.

— Къде се проведе тя?

— Във Форт Монмът. Това е в Ню Джърси.

— Вие участвахте ли в срещата?

— Не.

— А вашият приятел?

— Той да. Съобщи ми го в едно писмо. Всъщност съжалявах, че я пропуснах.

— Добре — кимна Карела и погледна към Майер. — Ти да имаш някакви въпроси?

— Нямам — отвърна Майер.

— Благодаря ви за разговора, господин майор — Карела стана и протегна ръка.

— Съжалявам, че не можах да бъда от особена полза — отвърна Таталия.

* * *

Когато се завърна в участъка, рапортът на Котън Хоуз бе вече на бюрото на Карела. Майер отиде в канцеларията за кафе. Според стенния часовник бе три часа и тридесет и седем минути. Сенките бяха започнали да се удължават. Карела запали лампата на бюрото си и взе рапорта. На него с кламер бе заципана бележка, написана на ръка.

„Стив,

Ето ти рапорта за телефонното интервю с Хоупуъл. Боя се, че няма да ти е от особена полза, но какво да се прави. Позвъних на номера в Маджеста, който ми даде, свързах се с майката на Ръсел Пул и после му позвъних на работа. Той се прибира у дома в три и се договорихме да го видя по това време. Ако закъснея, ще ти се обадя от къщи.

Котън“

Карела освободи доклада от бележката, смачка я и я хвърли в кошчето. Хоуз пишеше добре на машина и рапортът му имаше угледен вид.

Детективска с-ба, бланка за рапорт

Участък	Участъков номер на рапорта	Номер по архива на детективската служба	Страница
87-и	87-1029	РЛ-3671	1

Данни за интервюирания:

--	--	--	--	--	--

Фамилно име	Собствено име	Улица, N	Град	Щат	Дата
ХОУПУЪЛ	РОБЪРТ	Олеандър, 163	Сарасота	Флорида	19.11

ТЕЛЕФОННО ИНТЕРВЮ: Потърсих Хоупуъл на домашния му номер и жена му Мери-Луиз ми даде служебния. Хоупуъл работи в магазин за градински мебели, намиращ се в Търговския център Саутгейт, разположен на шосе номер 41, Сарасота. Каза, че е живял в Сарасота през целия си живот. Оженил се, когато го взели войник. Не си е сменял адреса. Спомни си за Джеймс Харис и за акцията, при която Харис е ослепял. Описа я като засада с форма на буквата „Г“. Група „Алфа“ е била изненадана и после спасена от група „Браво“. Харис е бил ранен от осколочна граната, санитарите са го закарали до лазарета и оттам е бил евакуиран с хеликоптер в болницата. СЛЕД ТОВА ХОУПУЪЛ ПОВЕЧЕ НЕ Е ВИЖДАЛ ХАРИС. Самият Хоупуъл е имал звание Е-5. Командир тогава им е бил лейтенант Джон Таталия. ОТКАКТО СЕ Е УВОЛНИЛ ОТ АРМИЯТА, ХОУПУЪЛ НЕ СЕ Е ВИЖДАЛ С НИКОГО ОТ ГРУПАТА. По-късно и самият той е бил ранен през март следващата година. Съжالياва, че не е присъствал на другарската среща на рота „Д“, но не е могъл да си позволи да заплати пътните до Форт Монмът, щата Ню Джърси. Поводът е бил десетата годишнина от завръщането от фронта. От писмо на друг боец от група „Алфа“, Карл Фирсън, понастоящем живеещ в Амстердам, Холандия, разбрал, че срещата преминала много успешно. Когато го запитал дали знае Харис да е присъствал, отговори, че не знае. Изрази съжаление, когато му казах, че Харис е убит.

Съставил рапорта	Подпис на началника на участъка:
Детектив трета степен Котън Хоуз, полицейска значка номер 31-784-32, 87-	

* * *

Маджеста, разбира се, бе получила името си във времената, когато Америка е била британска собственост, бяха я кръстили на името на Негово величество Крал Джордж. В онези дни много неща са били кръстени на крал Джордж, та даже и град Джорджтаун. В онези дни, когато британците са танцували кадрил и даже простите войници са се държали като благородници, Маджеста е била хълмиста и елегантна. „О, да, Маджеста — казваха британците. — Много елегантно място.“ Маджеста и до ден-днешен си беше хълмиста, но вече не беше елегантна. Всъщност беше един много опърпан квартал.

Някои хора в Маджеста живееха на края на дългия полуостров, навлизащ доста навътре в Атлантика, уж в рамките на града, но всъщност далеч от него и от подлудяващите тълпи. Според тези хора Джордж Вашингтон и първият конгрес се бяха заблудили. Според тези хора в Маджеста щеше да се живее много по-добре, ако си беше останала британска колония.

Обичаха да дават за пример съседния Сендс Спит, който и до днес много прилича на британска колония. Хората в Сендс Спит пиеха чай през лятото и говореха носово през цялата година. Повечето хора в Сендс Спит бяха ужасяващо богати. Някои от тях бяха само страшно богати. Повечето хора в Маджеста бяха страшно бедни. Някои от тях бяха ужасяващо бедни. Ръсел Пул бе от тези бедняци, на които от сиромашия им се такова мамата.

Той живееше с майка си в къща като тези, които в Англия могат да се открият на Виктория Стрийт или Гладстоун Роуд — крушката не пада далеч от корена. Ръсел Пул беше черен. Никога не беше ходил в Англия, но често мечтаеше да я посети. Не знаеше, че и Англия си имаше проблеми с хората с по-тъмна кожа — крушката не пада далеч от корена. Пул само знаеше, че е беден и живее в бордей.

Котън Хоуз никак не му хареса. Видя му се мръсно гадно ченге от тези, които са си таковали мамата. Затова каза на майка си да отиде в другата стая.

И Хоуз не хареса много Ръсел Пул.

Всъщност двамата мъже много си приличаха, само дето единият беше бял, а другият — черен. Може би други различия нямаше. Пул бе висок и тежък колкото Хоуз — около метър и осемдесет и пет и деветдесетина килограма. И двамата мъже бяха с широки плещи и тесни ханшове. Пул нямаше червената коса на Хоуз, но колко ли хора я имаха?

Пул затвори вратата на стаята, в която майка му току-що бе влязла, и се обърна към Котън.

— Казвай за какво си дошъл.

— Казах ви по телефона — отвърна Хоуз. — Джеймс Харис беше убит.

— И какво от това?

— Нали по време на войната сте били в едно и също отделение?

— Да. И пак повтарям — какво от това?

— Кога го видяхте за последен път?

— През август.

— През август тази година?

— Да.

— Къде?

— На срещата на ротата в Ню Джърси.

— За какво разговаряхте?

— Какво искаш да кажеш?

— Той спомена ли да е имал някакви планове?

— Планове за какво?

— Планове, свързани с група „Алфа“.

— Какви планове?

— Вие ми кажете — рече Хоуз.

— Не разбирам за какво ми говориш.

— Той спомена ли да му трябва нещо за помощта на група „Алфа“?

— Не.

— За някакъв бизнес или за нещо от този род?

— Нали ти казах. Не.

— От групата „Алфа“ кой друг присъства на срещата?

— Бяхме четирима.

— Кои?

— Аз и Джими. И Карл Фирсън, който бе на път за Амстердам. И Руди Танер, който дойде със самолет от Калифорния.

— Знаете ли как може да се свържем с тези хора?
— Имам адреса на Танер. Фирсън каза да му пишем до бюрото на „Америкън Експрес“ в Амстердам.
— Значи си разменихте адресите?
— Да, всички си разменихме адресите.
— И Джими ли?
— И Джими.
— Вие дадохте ли му вашия адрес?
— Всичките си дадохме адресите един на друг.
— Джими писа ли ви?
— Не.
— А дали е писал на някой от другите?
— Откъде мога да знам?
— Лейтенант Таталия бе ли на срещата?
— Не. Това ни изненада, защото той служеше във Форт Ли във Виржиния, а това не е кой знае колко далеч от Ню Джърси. Танер дойде чак от Калифорния.
— А вие откъде знаете къде служи?
— Таталия ли? На срещата беше дошъл един капитан, който по-рано командваше първи взвод. Та някои от момчетата го заговориха и той разказа, че сега Таталия е майор и служи във Форт Ли.
— На кого го разказа?
— Не мога да се сетя на кого точно. Там бяхме Джими и аз и още един мъж от взвода, но не беше от група „Алфа“.
— Кой би могъл да е?
— Беше един мъж от група „Браво“. От тях май не бяха останали много. Двама души ги убиха в същия ден, в който раниха Джими, а още един го очистиха веднага след Коледа.
— А този, който беше на срещата, спомняте ли си как се казва?
— Разбира се, че си спомням. Дани Кортенс. Живее във Филадельфия.
— Имате ли адреса му?
— Ъхъ. Записах си го.
— А Джими записа ли го?
— Откъде да знам? Не ми беше работа да гледам чии адреси си записва Джими и чии не си записва.
— Обаче сте сигурен, че Джими си е записал адресите на хората от група „Алфа“?

— За това съм сигурен, защото всичките седяхме заедно и си чешехме езиците и си записахме адресите с един и същи молив.

— На каква тема си чешехте езиците?

— Нали ти казах, говорихме си за доброто старо време. Преминахме заедно през много неща.

— През какви неща?

— През много пукотевици. И през много бардаци и колиби.

— Какви колиби?

— През селски колиби. В джунглите.

— И какви бойни действия водихте там?

— Най-често пречиствахме селата. Обкръжаваме някое село през нощта и след това нападаме на разсъмване, преди ония да са духнали отново в джунглата. След това унищожаваме всичко, каквото ни попадне: противотанкови мини, захар, солена риба, боеприпаси, каквото ни попадне.

— Джими при такава акция ли го раниха?

— Не. Него го раниха при акцията „Ала Моана“. Това беше голяма операция. Целият батальон участва в нея.

— И как протече тази операция?

— Зле протече. Изгубихме много повече хора, отколкото писаха във вестниците. Началството брой колко са утрепали от другите, чактисваш ли? А от нас колко са утрепали, никой не си прави труда да брой.

— Джими беше ли в добри отношения с хората от група „Алфа“?

— Ъхъ.

— С всички ли от взвода се разбираше?

— Ъхъ.

— Можете ли да се сетите за някой, който би се зарадвал да го види умрял?

— Не.

— И значи след август не сте го виждали?

— Не съм.

— Добре, а сега бихте ли ми дали тези адреси?

* * *

Телефонът отново позвъни. За полицаите телефонът бе такъв важен инструмент, какъвто е връзката шперцове за жилищния крадец.

Вече разполагаха с адресите на Руди Танер и на един мъж на име Дани Кортес, който бе служил в група „Браво“ на второ отделение. Знаеха, че Карл Фирсън може да бъде открит чрез бюро на „Америкън Експрес“ в Амстердам, но това не им беше от голяма полза, защото даже и да станеше някакво чудо и да успееш да открият телефонния му номер, градската община никога нямаше да се бръкне в джоба, за да заплати един презокеански разговор. Свързаха се със службата за телефонни услуги на Лос Анджелис и Филадельфия и получиха номерата на Танер и Кортес.

Карела се обади първо на Танер. Повтори въпросите си за декемврийската акция и получи същите отговори. Всичко съвпаднаше.

— Кога го видяхте за последен път?

— През август. На другарската среща.

— Да е споделял някакви свои планове с вас?

— Планове? Какви планове?

— Планове, свързани с него и с някой от група „Алфа“.

— От „Алфа“? Не ви разбирам.

— Не ви ли е молил да му помогнете в изпълнението на някакъв негов план?

— Не, няма такова нещо.

— След срещата да ви е писал?

— Не.

— Но вие нали сте му дали адреса си?

— Да.

— И той ви е дал своя адрес, нали така?

— Да.

— Кога сте идвали за последен път в нашия град?

— През август, на път за срещата.

— След това не сте ли идвал?

— Не.

— Добре, благодаря.

Затвори сега телефона, погледни бележките си и сравни отговорите на Танер с това, което си чул от Таталия, Хоупуъл и Пул. Сравнявай и мисли. Помисли си най-вече за кошмарите на Джими, които според доктора са причинени от едно изнасилване, което всъщност не се е състояло. Отбележи си да не забравиш да се обадиш и

на полицейския психиатър — как по дяволите му беше името! Разгледай и възможността за убийствата да е нямало мотиви.

Имаше едни добри стари времена, когато повечето убийства започваха като семейни кавги, решавани в крайна сметка с брадвичка или револвер. Видиш ли една госпожа, лежаща мъртва на пода на банята, иди потърси съпруга ѝ. Откриеш ли мъж с два счупени крака и нож, забучен в сърцето, иди да потърсиш съпруга на любовницата му и при това побързай, за да го свариш преди да я е изхвърлил от прозореца. Такива неща ставаха в доброто старо време. Тогава почти никога не можеше да откриеш убийство, в което всичко да е било предварително планирано. Да кажем, например нещо като следното: *Жена, желаеща да се отърве от съпруга си, замисля за целта сложен план, предвиждащ използването на отрова, извлечена от жлезите на някаква зелена южноамериканска змия. Започва да добавя тази отрова ежедневно към вечерния му коняк и клетият човече започва да страда от гърчове и умира шест месеца по-късно, докато жената си гледа кефа на Ривиерата в компанията на един жиголо от Копенхаген.* Няма такива неща! В доброто старо време повечето истински убийства ставаха например по следния начин: *Една жена се прибира у дома и заварва мъжа си отново мъртвоопиян, започва безуспешно да го разтърсва и накрая казва „майната ти“, отива в кухнята, взема шилото за разбиване на лед и го намушква шестнадесет пъти в гърдите и гърлото.* Това е истинският живот, приятел. Ако ти трябва фъшкии, иди да четеш криминални романи, писани от дами, живеещи в Съсекс. Трилъри. Толкова ще те държат в напрежение, колкото и старата шапка на леля ми Люси.

В доброто старо време убийствата се извършваха в интервали между три или четири часа, да кажем между часа за обяд и часа за коктейли. И тези убийства не ги извършваше майордомът или тайнственият злодей Флибертигибет, а родният ти брат или жената на брат ти, или вуйчо ти Тим от град Ноун, щата Аляска. Днес нещата стават иначе. Една трета от всички убийства в града се извършват с участието на жертви и убийци, които въобще не са се познавали в момента на престъплението. С участието на хора, напълно непознати и чужди един на друг в злоещите секунди, когато проблясва острието на нож или се натиска спусъкът на пистолет. Защо тогава Карела да не допусне възможността Джими, Изабел и Хестър да са станали жертва на някой, който им е бил напълно непознат, на някой смахнат, ненавиждащ

слепците. Защо не? Видял ги е на улицата и решил, че присъствието им го дразни, та накрая започнал да ги очиства. Защо не!

Може и така да е било...

Карела въздъхна и набра 215, кода на Филадельфия. След това набра номера на Дани Кортес. Според стенния часовник беше почти 17 и 30 часа и Карела се надяваше човекът да се е върнал от работа. Чу сигнала три пъти, а след това — женски глас.

— Ало? — каза жената и на Карела му се стори, че в тази единствена дума долови испански акцент. А може би си внушаваше това, защото знаеше, че фамилното име на съпруга ѝ е Кортес.

— Бих искал да говоря с Дани Кортес, ако обичате — каза той.

— Кой се обажда? — попита жената. Този път испанският акцент се долавяше безпогрешно.

— Детектив Карела от 87-и участък в Изола.

— Кой? — повтори жената.

— Полицията.

— Полицията? Ке десеа устед^[1]?

— Бих искал да поговоря с Дани Кортес. Кой е на телефона, моля?

— Жена ву. Куал ес су номбре^[2]?

— Карела. Детектив Карела.

— Мъжът ми познава ли ви?

— Не. Обаждам се от друг град.

— А, от друг град. Една минута, пор фавор^[3].

Карела почака. От слушалката се дочуваха приглушени гласове на испански. Тишина. Някой вдигна слушалката.

— Ало — рече мъжки глас.

— Господин Кортес?

— Да?

— Обажда се детектив Карела от 87-и участък в Изола. Без-спокою ви във връзка с едно убийство, което разследвам.

— Убийство?

— Да. Убит е един човек на име Джеймс Харис. Служил е заедно с вас. Дали си спомняте за него?

— Да, разбира се. Та казвате, че е убит?

— Да. И във връзка с това бих искал да ви задам някои въпроси.

— Разбира се, питайте.

— Кога го видяхте за последен път, господин Кортес?

— Джими ли? През август. Бяхме се събрали в Ню Джърси на другарска среща на ротата. Тогава го видях за последен път.

— Разговаряхте ли с него?

— Разбира се.

— За какво?

— За много неща. Бяхме в едно отделение, той — в група „Алфа“, аз — в „Браво“. В деня, в който го раниха, нашата група ги отърва. Те бяха хванати в капан, а ние ги отървахме.

— Бяхте ли приятели с него?

— Ами, горе-долу. „Алфа“ и „Браво“ спяхме в един и същи гълъбарник, обаче...

— В един и същ какво?

— В един и същ гълъбарник.

— Какво ще рече това?

— Гълъбарник? Не знаете ли какво е това?

— Не, не знам.

— Ами в това живеехме. На базата. По осем души в гълъбарник, а сержантите си имаха свой.

— Това фургон ли е или що?

— Ами повече приличаше на палатка. Имаше си и дървена рамка. Нашият гълъбарник имаше тенекиен покрив, но повечето нямаша.

— И в този гълъбарник сте живели осем души, така ли?

— Да, четирима от „Алфа“ и четирима от „Браво“. Сержантите живееха отделно. Обаче искам да ви кажа, че момчетата от „Алфа“ бяха по-близки един с друг, отколкото с момчетата от „Браво“. Нищо, че бяхме в едно и също отделение. Нали разбирате — трябва да се имаш най-много с хората от своята си огнева група? От тях ти зависи животът по време на акция. Така че човек другарува най-вече с хората от своята си група, не с хората от другата. Най се имаш с тези, с които преминаваш заедно през всичко.

— Разбирам — рече Карела. — А „Алфа“ през какво премина?

— А, една група преминава заедно през много неща, нали ме разбирате? — гласът на Кортес се сниши. — И през баровете, и през бардаците, нали ме разбирате?

— Исках да знам през какви битки са преминали.

— Ами и те прочистваха села, както и ние. А по време на „Ала Моана“ — това беше голяма операция — бяха заедно с лейтенанта, когато го убиха.

— За лейтенант Блейк ли става дума?

— Да, за лейтенант Блейк. Взводния командир.

— Значи те са били с него, а хората от „Браво“ ги е нямало, така ли?

— Ами, ние вече се изкачвахме по хълма. По радиото ни бяха съобщили, че са открили половин дузина бункери и няколко тунела на хълма. И отидохме да се присъединим към тях.

— Кой отиде, групата „Браво“ ли?

— Да, а „Алфа“ почиваше.

— Почиваше — повтори Карела.

— Да. Цял месец беше имало големи боеве. А „Алфа“ беше долу, в подножието на хълма, където лейтенантът беше организиран команден пункт до една бамбукова горичка.

— Команден пункт — повтори Карела.

— Да. То не беше точно пункт, в смисъл, че нямаше землянки или палатки или нещо от този род. Командният пункт е мястото, където се установява командирът. Мястото, откъдето командва, нали ме разбирате?

— Тъх — рече Карела. — Значи, лейтенантът е бил там, когато са го убили. Заедно с група „Алфа“.

— Да. Всъщност, не, не съвсем. Ето какво се беше случило: група „Алфа“ е била долу заедно със сержанта...

— Таталия?

— Да, Джони Таталия. Група „Браво“ се катереше нагоре по хълма, където се беше окопал врагът. А лейтенантът слезе долу да види къде на майната си е „Алфа“. За да ги докара като подкрепление, нали разбирате?

— Да.

— И тогава започна обстрелът с миномети. Ония копелета бяха настроили мерниците за бамбуковата горичка и започнаха да такват майката на всичко, което беше там.

— И тогава ли беше убит лейтенантът?

— Да, от мина. Трябва да го е ударило някое парче. Страшна работа. „Алфа“ се прикриваше по време на обстрела и затова не можа да стигне до лейтенанта навреме.

— Какво искате да кажете?

— Ами, в тая война трябваше да си прибираш убитите и ранените, защото, ако не ги прибереш, ония ги прибираха и ги нарязваха на

парчета, за врага ми е думата. Нали разбирате?

— Това ли се случи на лейтенант Блейк?

— Аха, трябва да са го ударили, когато е слизал от хълма. От „Алфа“ после ни казаха, че заради обстрела не са могли да го спасят. Могли само да гледат как ония го завличат в джунглата. После го намерили в една яма нарязан на парчета. Ония копелета така правеха: нарежат тялото на парчета и го хвърлят в някоя яма.

— Разбирам — вметна Карела.

— Нарязваха ги с шикове.

— Да, да...

— Та това ви казвам, като минеш заедно с някого през подобни ужасии, естествено ти става близък. И си най-близък с момчетата от твоята бойна група. Нали ме разбирате?

— Разбирам, разбирам. Това е станало на трети декември. Така ли е?

— Не знам, не мога да ви кажа. Ние не бяхте там, нали ме разбирате. Бяхме се отправили към онези бункери. Човек по време на бой помни тези неща, които са се случили с него. Та не мога да ви кажа дали са го убили на трети или на четвърти или въобще кога. За мен това беше един обикновен ден, в който не ми се случи нищо. В този ден не бях в никаква опасност. Минометният огън не стигна до нас. Чухме само шума. Вие наблюдавали ли сте минометна атака? Вдига се голям шум и се чува отдалеч.

— Господин Кортес, по време на тази среща в Ню Джърси Джими да е споделял с вас някакъв свой план?

— План ли? Не. Говорихме си за живота в чужбина. Вие какъв план имате предвид?

— План за правене на пари.

— Де да беше го споделил — каза Кортес и се засмя. — Малко пари добре ще ми дойдат сега.

— А да знаете да е споделял някакъв план с някой от другите участници в срещата?

— Не. Ако беше имало такова нещо, щях и аз да знам. Да ви кажа правата, никой от нас не е забогатял, нали разбирате? Тази война се оказа много лош бизнес за нас, ветераните. Ако Джими беше имал някакъв план да прави пари, всичките щяхме да се включим в него, така да знаете. Е, разбира се, стига да не ни струваше нищо — Кортес се засмя.

— Значи не знаете нищо за подобен план?
— Не.
— А Джими даде ли ви адреса си?
— Да.
— След срещата писал ли ви е?
— Не.
— А да ви се е обаждал по телефона и въобще да се е опитвал по някакъв друг начин да установи контакт с вас?
— Не.
— Добре — каза Карела и въздъхна. — Много ви благодаря, господин Кортес.
— Желая ви успех — отвърна Кортес и затвори телефона.

* * *

Сержант Дейв Мърчисън погледна към вратата, през която влезе Карела. В стаята имаше двама полицаи, които бяха свалили куртките си, седяха по тиранти и потници, пиеха кафе и си разказваха вицове. И двамата се смееха.

Карела хвърли поглед в стаята, обърна се към Мърчисън и му каза: „Тръгвам си у дома“.

— А кучето? — попита Мърчисън.

— О, вярно, бях забравил. Някой прибра ли го?

— Прибраха го и сега е долу, в една от арестантските. Какво ще правиш с него?

— Не знам — каза Карела. — Може би ще е най-добре да го заведа при майката на Харис.

— Кога ще го водиш? Слушай Стив, знаеш, че правилникът не разрешава да се държат кучета и въобще животни в участъка.

— Мисколо държи една котка в канцеларията — отвърна Карела.

— Котката е друго нещо. И не я държи долу в килиите.

— Тогава да закарам и кучето в канцеларията?

— По-добре недей, ще изяде котката на Мисколо. Това е много голямо куче. Ти виждал ли си го?

— Не е чак толкова голямо. Лабрадор със средни размери.

— Един лабрадор със средни размери е много голямо куче. Ако ме питаш, трябва да тежи към четирийсе-петдесет кило. Отгоре на това не ще да яде.

— Ами добре, ще го заведе при майката на Харис утре сутринта. И без това трябва да разговарям с нея.

— Дано на капитан Фрик да не му скимне да хвърли един поглед на килиите. Ако види това псе долу, ще получи удар.

— Кажу ми, че е маскиран престъпник.

— Какво?

— Кажу ми, че е престъпник, маскиран като куче.

— Ха-ха — се опита да се разсмее Мърчисън, но смехът му беше престорен.

— Утре сутрин първата ми работа ще е да го извадя от килията. Слушай, Дейв, уморен съм и искам да се прибера.

Карела излезе от участъка. Навън духаше силен вятър.

* * *

Слепецът също намираще вятъра за силен.

Държеше се за повода на германската овчарка, която го водеше към дома му, проклинаше вятъра, проклинаше и факта, че му се ходи по малка нужда, а все още е на цели три преки от къщи. Лошото на вестникарската будка й беше това, че всеки път, когато ти се припицае, трябва да отидеш до снелбара или до книжарницата от отсрещната страна. Хората бяха много мили и знаеха, че човек не може по цял ден да виси на ъгъла и от време на време да не се отбива до тоалетната. Въпреки това, не му беше удобно да им досажда.

Чудеше се как се оправят космонавтите. Дали пикаят в скафандрите си? Или пък вътре са им монтирали някакви маркучи? Реши, че все пак е трябвало да се отбие до снелбара, преди да си тръгне към къщи. Книжарницата вече беше затворена, но снелбарът работеше денонощно, и при това собственикът му беше казал, че няма нищо против той да използва мъжката тоалетна по всяко време, когато му се прииска. Не вървеше обаче да влиза там през десет минути и да злоупотребява с гостоприемството на човека. Гледаше да се отбива само по обед и евентуално и веднъж след това. Винаги обядваше в снелбара,

така че можеше да поддържа приятелски отношения със собственика. А в книжарницата се отбиваше само от дъжд на вятър, когато му ставаше неудобно да отива в снейкбара. В книжарницата освен това нещата бяха различни, защото той много рядко купуваше нещо оттам, и то само когато трябваше да подари книга на някой от зрящите си приятели. Отгоре на това в книжарницата се продаваха и списания и понякога той си мислеше, че гледат на него като на конкурент.

Божичко, така силно му се пикаеше.

Кучето изведнъж спря в средата на тротоара.

— Какво става, Ралф? Кучето започна да ръмжи.

— Ралф? Какво ти е, момче?

Изведнъж усети миризмата на нещо сладникаво, на някакво лекарство. Хлороформ, точно така, хлороформ! Кучето отново изръмжа, този път заплашително, и изведнъж се дръпна така силно, че стопанинът му изпусна каишката. Чу как някой изпищява от болка. След това шум на стъпки по тротоара и нечие тежко и зачестено дишане. След това стъпките станаха стъпки на бягащ човек и престанаха да се чуват. Кучето лаеше. Кучето не искаше да спре да лае.

— Всичко е наред — каза той. — Всичко е наред. — Започна да търси с ръка каишката и я откри. Погали кучето по главата. — Хайде, Ралф, хайде, момче. Заведи ме у дома.

У дома имаше телефон.

Веднага се обади на полицията. Не защото очакваше полицията да направи нещо — полицията в този шибан град никога не правеше нищо за никого — а защото бе възмутен от нападението. Полицаят, който отиде при него, веднага изрази съмнение в твърдението му.

— Откъде знаете, че това е било нападение, господин Мейслър?

Човекът се казваше Юджийн Мейслън, с „н“ накрая. Два пъти бе поправил полицаия, но той продължаваше да му вика „Мейслър“. Може би наглушаваше. Опита се да го поправи отново.

— Казвам се Мейслън. С „н“ накрая. Знам, че е нападение, защото иначе кучето нямаше да ръмжи така. Кучето почувства, че някой ни заплашва.

— Х-м — проточи полицаият. Името му бе Макгрю и работеше в 41-ви участък, разположен в деловия квартал и съвсем близо до градското управление на полицията. — Та казвате, че сте усетил миризмата на хлороформ?

— Точно така, хлороформ беше. Помня тази миризма от времето, когато ми извадиха сливиците.

— Кога ви ги извадиха, господин Мейслър?

— Когато бях на седем години.

— Та оттогава си спомняте как мирише хлороформът, я виж ти...

— Да, спомням си.

— Та какво казвате, господин Мейслър? Твърдите, че някой се е опитал да упои кучето с хлороформ?

— Не знам какво се е опитвал да прави. Казвам ви, че се доближи до нас с хлороформ и че кучето го нападна и го ухапа.

— Казвате, че кучето го е ухапало. Откъде знаете това?

— Знам го, защото чух писъка на този мъж.

— Откъде знаете, че е бил мъж?

— Писъкът беше мъжки.

— И какво изпищя?

— Изпищя от болка и толкоз, но аз винаги мога да направя разлика между мъжки и женски писък. Това беше мъж.

— Вашето куче нали не е бясно?

— Не. Миналия месец го ваксинираха. Датата е отпечатана на жетона на нашияника му.

Макгрю предположи, че би било редно да погледне жетона, но това куче вече беше ухапало един човек, и не му се искаше да бъде втория ухапан тази вечер.

— Къде стана произшествието?

— На три преки отгук. На улица „Чери“. До Търговската банка на ъгъла.

— Аха. Знаел сте къде се намирате.

— Да — отговори Мейслън. — Знаех съвсем точно къде се намирам. Може да съм сляп, но не съм тъп.

— Х-м — пак проточи затруднен Макгрю, опитвайки се да изглежда делови. — Добре, господин Мейслър, ще се заемем с този случай и ако стигнем до нещо, ще ви се обадим своевременно.

— Благодаря ви — каза Мейслън. Нямаше никакви съмнения, че никой няма да се заеме с този случай и никой нямаше своевременно да му се обади.

В радиофицираната патрулна кола чакаше втори полицаи. Казваше се Кели и беше заспал, така че се стресна, когато Макгрю почука на стъклото.

— Какво има? — попита Кели, докато Макгрю влизаше в колата.

— Отде да знам? Я дай по-добре да мръднем по улица „Чери“, на ъгъла до Търговската банка.

— До банката ли?

— До банката. — Макгрю взе слушалката на радиотелефона, по който преди пет минути бе набрал номер 10–88 — „Пристигнал на местопроизшествието“ — и сега набра кодовете 10–80 Д и 10–98, означаващи съответно „Въпрос от компетентността на детективите“ и „Възобновяване на патрулирането“. От полицейския телефонен автомат на ъгъла на улиците „Чери“ и „Лерд“ набра номера на участъка и помоли дежурния сержант да го свърже със стаята на детективите. Свободен се оказа един детектив на име Андърхил. Макгрю му разказа случилото се и го попита дали и той ще дойде с тях.

— Ти сега откъде се обаждаш, от местопроизшествието ли?

— Да, наблизо съм.

— Защо не се огледаш, за да видиш какво има, и пак да ми позвъниш?

— И какво да търся?

— Ти нали спомена, че е имало хлороформ?

— Тъхъ.

— Ами огледай се и виж дали няма нещо напоено с хлороформ. Парцал, парче памук или нещо от този род. Ако откриеш такова нещо, не го пипай, чуваш ли ме?

— Чух те.

— И виж дали ще откриеш петна от кръв. Нали каза, че кучето го било ухапало?

— Да, слепецът тъй рече.

— Ами търси тогава петна от кръв. Ако откриеш нещо, веднага ми позвъни. Слепецът пострадал ли е?

— А кучето да е бясно или болно?

— Не, миналия месец го ваксинирали.

— Добре тогава. Поогледай какво има наоколо — рече Андърхил и затвори телефона.

Макгрю се върна при колата и отвори вратата ѝ.

— Какво трябва да правим? — попита Кели.

— Ще гледаме какво има наоколо.

Кели излезе от колата с голям фенер в ръка. Лъчът му започна да шари по тротоара, плъзна се върху пощенската кутия, телефонния

автомат и осветителния стълб и продължи да се движи върху стената на банката.

— Я виж ти. Кръв.

— Виждам — потвърди Макгрю. — Дай най-добре да извикаме Андърхил.

* * *

На детектива Андърхил не му се излизаше от участъка.

Беше се заел да обобщава рапортите, които бе написал по повод обирите на няколко питейни заведения в Чайнатаун и се бе съсредоточил в писането. Освен това, навън бе студено.

Андърхил се бе родил и бе израсъл в щата Калифорния, където времето винаги е топло и приятно, въпреки твърденията в текстовете на някои естрадни песни. Андърхил не обичаше този град. Андърхил обичаше Сан Диего. Причината Андърхил да работи в този град бе, че майката на жена му живееше в него, а жена му искаше да бъде близо до майка си, която Андърхил мразеше почти толкова, колкото мразеше града. Ако Андърхил беше мъж на място, какъвто не беше, щеше поне да си помечтае градът да се отчупи от сушата и да отплава в Атлантика заедно с тъща му. Ей такива чувства изпитваше Андърхил към града и към тъща си. Обаче този серсемин Макгрю бе открил кръв на тротоара, така че Андърхил реши, че кучето наистина може да е ухапало някого. Виж, дали кучето е ухапало някой, който се е канил да нападне слепеца, беше друг въпрос. Никой не беше пострадал — нито слепецът, нито кучето. Андърхил реши, че и при най-голямо въображение не може да окачестви случилото се като нападение. Не можеше да окачестви случилото се даже и като опит за нападение. За какъв дявол му трябваше сега да ходи на ъгъла на „Чери“ и „Лерд“ в нощ, в която зъбите ти тракат от студ...

Андърхил не знаеше, че от четвъртък вечерта насам в града са убити трима слепци. Само на два метра от бюрото на Андърхил, върху бюрото на детектива Рамон Хименес, се намираше фотокопие от записката на Карела, в която молеше да го уведомят за необичайни престъпления, по-специално за нападения срещу слепци. Андърхил обаче не бе видял записката. Ако я беше мярнал, сигурно щеше да се

обади веднага на Карела. Андърхил обаче в момента не се занимаваше с убийства. Случилото се не беше нападение. Беше в най-добрия случай опит за нападение. А може би просто някое проклето старо псе бе решило да си направи кефа, като ухапе някого.

Тъй като обаче беше съвестен човек, обади се веднага в службата за връзка с болниците и поиска да го уведомят за случаите, когато в тях са се явили ухапани хора. С малко закъснение се сети, че ако получи такова уведомление, няма да може да идентифицира заподозрения, ако не разполага с кръвна проба. Позвъни в полицейската лаборатория, откъдето се погрижиха да изпратят човек да вземе кръвни проби от петната по тротоара.

Карела не знаеше нищо за всичко това.

Градът беше много голям.

---

[1] Какво желаете? (исп.) — Б.пр. ↑

[2] Как се казвате? (исп.) — Б.пр. ↑

[3] Моля ви (исп.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Софи Харис не искаше кучето.

— Не мога да се грижа за него. Криси е цял ден на училище, а аз съм на работа. Не можем да държим такова голямо куче в такъв малък апартамент. Кой ще се грижи за него?

— Помислих си, че може би ще го искате — поясни Карела.

— За какво ще го искам? Никакво куче няма да ми върне моя Джими. Приберете си го, когато си тръгвате.

— Добре — каза Карела и погледна кучето. Никой май не го искаше. Кучето го погледна тъжно. Карела му бе свалил каишката, но то продължаваше да носи на врата си дебел кожен нашийник, по който бяха накачени какви ли не жетони. Ако решише да запази кучето за себе си, щеше да му се наложи да разгледа всички тези жетони, за да разбере срещу какво е било ваксинирано. Не искаше куче. Въобще не обичаше кучетата. Теди щеше да получи удар, ако го докараше вкъщи. — Сигурна ли сте, че не искате кучето? — попита отново.

— Сигурна съм — отговори Софи. Вчера бяха погребали сина ѝ и не искаше никакво проклето куче да ѝ напомня, че си е отишъл завинаги. Бяха го погребали редом до любимата ѝ снаха, и двамата вече ги нямаше. Едва се сдържаше да не се разплаче отново, тук, в присъствието на полицаия. Реши, че е време да се научи да контролира внезапните изблици на плач, които я обземаха.

— Добре — каза Карела. — Аз ще имам грижата да видя какво ще правим с него. — Отново погледна кучето и погледите им се срещнаха. — Госпожо Харис, това не е единствената причина да ви посетя. Нали си спомняте, че ми разказахте как Джими се е свързал с един стар приятел от армията?

— Да.

— За да му помогне за нещо, което вие допускахте, че може да е противозаконно?

— Да.

— И ми казахте, че не си спомняте името на човека.

— Точно така.

— А ако сега ви спомена някои имена, дали ще се сетите?

— Може би...

— Какво ще кажете за Ръсел Пул? Джими да му се е обаждал или да му е изпращал писма?

— Нищо не ми говори това име.

— А името Руди Танер?

— Не.

— Джон Таталия?

— Наистина не си спомням. Трудно помня имена.

— Робърт Хоупуъл?

— Съжалявам, но...

— Карл Фирсън?

— Нищо не ми говорят тези имена.

Карела се замисли. Допусна, че за някои хора Танер може да звучи като Таталия и че имената на Ръсел Пул и Робърт Хоупуъл може да се объркат в нечия памет. Името на Фирсън обаче нямаше как да се обърка с друго. А колкото до Кортес...

— Кортес? Дани Кортес?

— Не си спомням — каза Софи. — Съжалявам.

— Вашият син писмо ли изпрати до този човек или му се обади по телефона.

— Изпрати му писмо.

— Откъде знаете?

— Той ми каза.

— Вие видяхте ли това писмо?

— Не.

— А знаете ли какво е било съдържанието му?

— Не. Джими не ми каза какво е писал. Каза ми само, че този човек ще помогне на него и на Изабел да забогатеят.

— Спомена ли за колко пари става дума?

— Не.

— Госпожо Харис, каква беше представата на Джими за богатство?

— Не знам.

— А каква е вашата представа за богатство?

— Щях да съм най-богатата жена на света, ако моят Джими и жена му бяха живи — отвърна Софи и започна да плаче.

Кучето не издаде звук по време на обратния път. Стоеше си на задната седалка, гледаше през прозореца и наблюдаваше движението. Карела се замисли дали да не го закара в някой кучкарник. Спомни си разказа на Малони как ги слагали в контейнери, откъдето изтегляли въздуха. Според Малони, това било нещо като приспиване, но Карела се съмняваше. Не му се вярваше задъхването от недостига на въздух да наподобява сън. Карела не обичаше кучетата и нямаше причини за някакво по-специално отношение към това куче, но реши, че няма да го отведе в кучкарника.

Паркира колата си на „Дачмън роуд“, близо до старата сграда на застрахователното дружество „Харисън“. Каза „всичко е наред“ на кучето, което го гледаше въпросително, докато той заключваше колата, и тръгна по улицата. В тази част на града улиците бяха задръстени от автомобили и пешеходци. На кръстовището един катаджия водеше приятелски разговор с тъмнокосо момиче с минипола, яке от изкуствена кожа и черни кожени ботуши. Момичето имаше вид на проститутка. Катаджията водеше разговор с момичето, което може би беше проститутка, усмихваше се и пъчеше гърди, докато шофьорите натискаха клаксоните и ругаеха, а колите се струпваха на кръстовището. Карела едва успя да избегне едно такси, опитващо се да се измъкне от задръстването.

— Какво бе, да не ти е писнало да живееш? — извика подире му шофьорът.

Откри, че „Престиж новелти“ се пада от другата страна на улицата, на четири сгради разстояние от ъгъла. Пред входа някой бе излял вода, която бе успяла да замръзне. Карела автоматично огледа фасадата на зданието, но не откри хора, миещи прозорци. Зачуди се откъде ли е дошла водата. Този град постоянно ти поднася изненади. Заобиколи леда и влезе през въртящата се врата. От една от табелите научи, че „Престиж новелти“ се намира в стая 501. Взе асансьора и на петия етаж видя отново фирмата, написана вече с разкошни позлатени букви. Досега се бе оправил. С това блестящо прилагане на дедуктивния метод — откриване на фирма по надписа на табелата — нямаше причини до един месец да не бъде завишен в звание „детектив първа степен“. Отвори вратата. И това действие говореше за висока

интелигентност и добри моторни рефлексии — хващаш успешно ръчката с дясната ръка, завърташ я и буташ. Озова се в една по-скоро малка, отколкото голяма приемна, боядисана с различни оттенъци на зеления цвят. На стената срещу вратата имаше плъзгащи се стъклени панели, зад които се виждаше тъмнокоса жена на възраст към четиридесетте. Реши, че това ще да е Джени д'Амато, с която бе разговарял в петък вечерта. При приближаването му един от панелите се отвори.

— Кажете, моля.

— Аз съм детектив Карела. Ако обичате, бих искал да говоря с господин Престън.

— Ах!

— Вие ли сте госпожица д'Амато?

— Да.

— Господин Престън тук ли е?

— Сега ще проверя — отвърна тя, затвори панела, вдигна телефонната слушалка и натисна едно копче върху корпуса на телефона. Въпреки че панелът бе затворен, той чуваше гласа ѝ. — Господин Престън? Дошъл е един детектив на име Карела. Да, господине. — Тя затвори телефона и отново отвори панела. — Сега ще ви отворя — и посочи на Карела една врата от дясната ѝ страна. Карела отиде до вратата, хвана дръжката и изчака бръмченето на електрическата брава. Бравата избръмча. Карела отвори вратата и влезе в канцелария с бюра и шкафове. На едно от бюрата седеше жена с конско лице и работеше съсредоточено с някаква картотека. Карела реши, че това е госпожица Хулихън. Тя не вдигна очи от бюрото.

— Ей тази врата е — каза Джени. — Просто влезте.

— Благодаря ви — рече Карела и почука на вратата.

— Влезте — чу се гласът на Престън.

Беше седнал зад грамадно дървено бюро. Зад гърба му имаше библиотека с книги в кожена подвързия, които изглеждаха стари и прашни. Облечен бе в тъмен раиран костюм, бяла риза и вратовръзка с мек цвят. Преди това Карела го бе виждал само по халат. Сега Престън имаше много по-елегантен вид и наподобяваше изтъкнат адвокат от „Големите надежди“. За това помагаше и ореолът от бяла коса около масивната му глава. В сините му очи, скрити под рунтави бели вежди, лъщеше очакване. Стана, ръкува се с Карела и веднага зададе въпрос.

— Има ли нещо ново?

— Нищо ново. Бих искал да ви задам още няколко въпроса, ако нямате нищо против.

— Ни най-малко. А тази, другата жена, дето я убиха...

— Вече знаете за това? — веднага попита Карела.

— Писаха във вестниците. Нейната смърт свързана ли е с тази на Изабел?

— Все още не знаем.

— Защото ако е свързана... то тогава вие си имате работа с луд, нали е така?

— Възможно е — каза Карела. — Господин Престън, излизам от предположението, че връзките между вас и Изабел са били от такова естество, че сте споделяли свободно много неща. Така ли е?

— Да.

— А говорили ли сте за вашите съпрузи?

— Да, разговаряли сме.

— Господин Престън, имаме доста основания да предполагаме, че Джими Харис е изпратил писмо на някой свой приятел от армията, в което му е предлагал да участва в някое съвместно делово начинание, може би и от противозаконно естество. Изабел споменавала ли ви е нещо във връзка с това?

— Не ми е говорила.

— Не е ли споменавала, че Джими поддържа контакти със свой стар приятел от армията?

— Не.

— Не ви ли е казвала, че през август Джими е отишъл на другарска среща с приятелите си от армията?

— Това — да. Всъщност...

— Да, господин Престън?

— Тогава... няколко дена бяхме заедно.

— Вие и Изабел сте били заедно няколко дена. Това ли искате да кажете?

— Да.

— Докато Джими е бил на другарската среща?

— Да.

— Тя по-късно споменавала ли е пред вас нещо във връзка със срещата?

— Не.

— Джими разказвал ли ѝ е за някакъв свой план да забогатее?

— Никога не ми е говорила за такъв план.

— Господин Престън, когато претърсихме апартамента на семейство Харис не открихме никакъв дневник или бележник на Изабел.

— Тя беше сляпа...

— Да, но слепите хора могат да пишат на Брайлова азбука и съм сигурен, че има поне някои слепи, които си водят дневници. Изабел да ви е споменавала да води дневник?

— Не.

— Тя къде работеше, господин Престън?

— Къде точно е работила, това ли питате?

— Да.

— В спедицията.

— Къде се намира?

— Защо искате да знаете?

— Защото е възможно да си е водила дневник тук, на работното място, където съпругът ѝ да не може да го открие.

— Не, не мисля, че е водила дневник.

— Но не сте сигурен.

— Не мога да знам, разбира се... но тя никога не ми е говорила за дневник. Сигурен съм, че щеше да сподели такова нещо с мен.

— Господин Престън, може ли да видя бюрото ѝ?

— Не виждам... не виждам какво...

— Какъв е проблемът, господин Престън?

— Проблем няма. Просто ще си загубите времето.

— Е, нали аз разполагам със своето време, господин Престън?

— Да, но...

— Какво има, господин Престън?

— Нищо.

— Бихте ли ме завели до спедицията, ако обичате? Престън въздъхна и стана от бюрото си. — Оттук — каза, и излезе от кабинета си. Карела го последва.

Вратата на спедицията бе до бюрото, на което госпожица Хулихън продължаваше да работи с картотеката. Този път тя погледна двамата мъже. На Карела се стори, че погледът ѝ е насмешлив.

Престън отвори вратата на спедицията с движенията на човек, който отваря огнеупорна каса с пари. На пода до бюрото имаше купчинки с брошури. Момичето поставяше брошурите в пликове. Правеше това механично: присягаше се, взимаше брошурата, поставяше я в плик, навлажняваше лепилото на плика и го запечатваше.

— Бет, би ли ни оставила за малко сами, ако обичаш — помоли Престън, и момичето веднага стана и излезе от стаята. Престън затвори вратата. Механично, защото не беше дошъл тук да разглежда рекламни материали за пепелници, солници и подобни сувенири, Карела взе една от брошурите.

На корицата бяха нарисувани контурите на целуващи се мъж и жена. Над главата на жената бе написано с изящен дребен шрифт „Брачно помагало за любещи се хора“. Под словосъчетанието „любещи се хора“ бяха изписани названието и адресът на фирмата на Престън. В долния ляв ъгъл на корицата Карела прочете, написано със съвсем дребен шрифт, следното: РЕКЛАМЕН МАТЕРИАЛ ОТ СЕКСУАЛЕН ХАРАКТЕР — САМО ЗА ПЪЛНОЛЕТНИ._ Предупреждение: настоящият каталог съдържа рекламни текстове и илюстрации, които биха могли да бъдат окачествени като такива със сексуална насоченост от новия пощенски закон. Този закон предвижда рекламни материали с такава насоченост да не се разпространяват сред непълнолетни или сред хора, които не желаят да получават подобна информация. В съответствие с това, ако сте на по-малко от 21 години, или ако не желаете да се запознавате с рекламни материали със сексуална насоченост, НЕ РАЗГРЪЩАЙТЕ ТОЗИ КАТАЛОГ. Молим ви да имате добрината да ни съобщите да премахнем вашето име от нашия пощенски списък. Ние ще направим това и ще вземем мерки никога повече да не получавате от нас рекламни материали от сексуален характер._

— Съвсем ясно сте го написали — каза Карела.

— В пълно съответствие със закона е — отвърна Престън. Стоките, рекламирани в брошурата, бяха много и разнообразни.

Имаше вибратор на батерии с дръжка от слонова кост или орех — по избор. Имаше друго помагало, изработено от стара китайска рецепта, но с дистанционно управление. Имаше цяла серия любовни мехлеми, описани като тоници, влагалищни дразнителни, подсладители на пениса и прочие, както и еротични химикали с по-екзотични

названия: „Прах за френска любов“, „Капсули за ерекция“, „Змийска отрова“ и „Любов в джунглите“. Имаше и кукла в човешки ръст, с „гърди и влагалище“, като във вариант блондинка без белъо се продаваше за 32,50 долара, а във вариант блондинка с белъо — за 37,50 долара. Брюнетките излизаха малко по-евтино, а червенокоси отсъстваха. Имаше и вибриращ пенис — „в помощ на брака“ — и още един, два пъти по-голям. Имаше и някаква вещь, наречена „портативна приятелка“, с гарантирана дълготрайност и окосмена, наподобяваща влагалище. Заедно с луксозната опаковка струваше само 17,25 долара. Имаше и вещь с названието „Самозасмукващо влагалище“, рекламирана като „брачно пособие за мъже“ и с гаранция, че може да се задейства от гнездото на запалката на лека кола.

Рекламите се точеха страница след страница, на които се виждаха протезни удължители, най-различни електроуреди, карти за игра, изобразяващи полови актове между мъже и жени и жени и жени, осемпистови аудиокасети с „истински секс“, гумена изтривалка за баня, състояща се от безброй женски гърди, ръчен часовник, на чийто циферблат вместо цифри имаше хора в различни пози, специализиран речник с богати цветни илюстрации, и — последно по важност, но не и по значение — червило във формата на мъжки полов орган, описано като „изящен подарък за всяка изискана дама“.

Карела остави брошурата.

— Значи, Изабел е получавала от вас заплата, за да разпространява точно такива неща?

— Щом не можеше да ги вижда, с нищо не можеше да се накърнят чувствата ѝ — отвърна Престън.

Карела изведнъж усети, че може цяла вечност да разчиства пътя си в джунглите на този град и пак да не стигне до място, огряно от слънцето. Стрелна Престън с поглед и започна да се рови в чекмеджето на Изабел. Не откри никакъв дневник, не откри никакъв бележник, не откри нищичко, дявол да го вземе. След като излезе от стаята, се отби в мъжката тоалетна и си изми ръцете.

* * *

Беше настъпило време за обяснения. Дванадесет часа и десет минути по обед във вторник, преди Деня на благодарността. Седяха в кабинета на лейтенант Бърнс, пиеха кафе, направено в канцеларията, и ядяха сандвичи, поръчани от Хоуз половин час преди това. Бяха четирима души — Карела, Майер, Хоуз и лейтенантът.

Бърнс беше набит човек, облечен с дрехи, които изглеждаше да го стягат. Косата му имаше цвета на градския сняг, т.е. сив, а очите му се синееха. Мъжете от 87-и участък се обръщаха към него с „Пит“ или „шефе“. Той бе шефът тук, той бе човекът, който командваше шестнадесетте детективи от участъка. Теоретично те бяха подчинени на началника на участъка, капитан Джон Маршал Фрик, който обаче бе дал на Бърнс пълна свобода да се занимава с детективите.

Бързо се бе запознал с рапортите на Карела, Майер и Хоуз и сега искаше да разбере какво по дяволите става. От многото престъпления, които се вършеха в този град, четири го дразнеха най-много. На първо място идваше убийството. На второ, макар и да се случваше сравнително рядко, умишленият палеж. След това идваше изнасилването. Накрая — продажбата на наркотици. Според Бърнс прерязването на гърлата на слепи хора можеше да се приравни към удушаване на младенци в люлките им. Никак не бе доволен от направеното от детективите по този случай. Още по-точно, бе съвсем недоволен. Детективите усещаха това, отчитаха и непредсказуемостта на неговите реакции и заради това стъпваха тихо, като крадци в чужд апартамент.

— Та кажи сега, защо си губиш времето с тия военни?

— Ами Пит — започна Карела, — човекът е имал кошмари...

— И аз имам кошмари. И какво от това?

— И се е свързал със стар приятел от армията, с който е кроил нещо.

— Така е според майка му — отвърна Бърнс.

— Има вид на надежден свидетел.

— На какво е свидетел? Нали не е виждала това писмо, което той уж е изпратил?

Той обаче ѝ е казал, че е изпратил такова писмо.

— Казал ѝ е, че изпратил писмо до свой армейски приятел?

— Казал ѝ. Даже ѝ споменал и името на човека.

— Обаче тя не може да си го спомни.

— Точно така.

— Е, тогава каква е файдата от нея? — попита Бърнс, взе чашата си, отпи от нея и веднага я постави на бюрото. Проклетото кафе бе студено. — Могъл е да изпрати писмо до всеки от група „Алфа“. Нали ми каза, че имал адресите на всичките?

— Точно тъй. Взел ги е по време на другарската среща.

— Добре де, каква връзка може да има това писмо с неговото убийство? Пак ще те питам — защо си губиш времето с военните?

— Ами заради кошмарите — отвърна Карела и сви рамене.

— Той мисли — намеси се Майер, — че...

— Той ням ли е? — срязва го Бърнс.

— Какво?

— Детектив Карела ням ли е?

— Не, господине, обаче...

— Обаче нека той самият да ми каже какво мисли.

— Не знам какво да мисля — рече Карела. — Обаче ме смущава фактът, че Джими Харис си спомня за едно изнасилване, каквото всъщност не е имало.

— Ако вярваш на момичето.

— Вярвам на това момиче — каза Карела.

— И аз — добави Майер.

— Какво общо може да има това с убийствата? — настоя Бърнс. — Човекът е бил заклан, и жена му е била заклана, и още една жена е била заклана.

— Не мисля, че има връзка между всичките убийства — каза Карела. — Според мен има връзка между първите две, но не мога да видя връзка...

— Искаш да кажеш, че ей така, наслуки, си е подбрал друга жертва, това ли искаш да кажеш?

— Не съвсем наслуки. Е, могъл е да си избере всекиго, в този смисъл е било наслуки. Жертвата обаче е трябвало да бъде сляпа. В този смисъл изборът на друг слепец е бил умишлен.

Хоуз дотогава бе мълчал. Сега проговори, съвсем тихичко, защото бе в периферията на този случай и не му се искаше да предизвиква трусове в момента, когато лейтенантът сам ги предизвикваше. — Пит, може би става дума за димна завеса.

— Никой не е толкова тъп — отвърна Бърнс.

— За да утрепеш някого, не ти трябва много акъл — рече Майер.

— Не ти трябва, обаче трябва да си тъп, за да си прикриваш следите с нови убийства.

— Хайде да видим още веднъж с какво разполагаме — предложи Карела.

— Добре, казвай.

— Джими е изпратил писмо до стар приятел от армията във връзка с някакъв план за бързо забогатяване.

— Продължавай.

— Майка му мисли, че Джими може да е кроил нещо противозаконно.

— Какво например?

— Става дума само за нейни предположения, но тя е допускала, че той се е нуждаел от човек, боравещ с огнестрелно оръжие. Да вземем и факта, че е изпратил писмото след срещата в август.

— Защо след срещата?

— Защото преди срещата не е знаел адресите.

— Ами тогава защо просто не е разговарял с човека?

— Какво имате предвид?

— Имам предвид, че по време на самата среща е могъл да каже на приятеля си: „Слушай, решил съм да обера един бар. Ще се включиш ли?“

— Може идеята да му е дошла след срещата — допусна Майер.

— Изпратил е писмото някъде през септември — добави Хоуз.

— И да предположим, че човекът се е съгласил. Писал е на Джими, или му се е обадил по телефона и му е казал „Окей, пиши ме и мене, хайде да оберем една банка.“

— Добре, да допуснем това — каза Бърнс.

— Добре, тогава обират банката, или бара, или бензиностанцията...

— Карай.

— И Джими прибира плячката в апартамента си.

— В саксията на перваза — допълни Майер.

— И не казва на партньора си къде я е скрил — добави Хоуз.

— И тогава партньорът започва да дебне Джими, проследява го в четвъртък вечер и се опитва да го накара да проговори, обаче Джими не ще.

И тогава партньорът му прерязва гърлото и отива в апартамента, защото мисли, че парите са там.

— Обръща апартамента наопаки.

— Открива парите.

— Убива Изабел.

— А на следващата вечер убива Хестър Мейтиесън.

— За да мислят хората, че из града върлува някой луд, който избива слепците.

— Как ти се вижда тази версия, Пит? — попита Карела.

— Мирише ми. Хич не ме убеждава — отговори Бърнс.

Полицейският психолог се наричаше Манфред Лайдър. Първоначално задачата му бе да помага на полицаите, чиито проблеми не можеха да се решат с помощта на брачните помагала, продавани от „Престиж новелти“ по пощата. От време на време обаче при него се отбиваше някой полицай, за да го консултира за поведението на престъпниците. Той и по-рано бе разговарял с детективи като Карела. Намираще човека за искрен, но ограничен. Даже и най-съобразителните ченгета, занимаващи се с оперативна работа, имаха съвсем периферни познания за сложността на психиатричната техника. Този пък сега искаше да му се тълкуват сънища. Откъде да започне? От елементарното излагане на Фройд?

— Какво точно искаш да знаеш? — попита го.

Седяха в кабинета на Лайдър на четиридесетия етаж на сградата на Централното полицейско управление. От прозореца се виждаха двете реки, които опасваха града. Денят беше ясен и се виждаше дори съседният щат.

— Разследвам едно убийство и знам, че убитият е страдал от кошмари.

— Х-м — задоволи се да реагира Лайдър. Беше човек към шестдесетте, със сива брада, с която смяташе, че прилича на психиатър. В този град, за да станеш психиатър, трябваше да преминеш през четири години колеж, четири години медицинско висше учебно заведение, една година работа като ординатор и три години като редовен лекар. След това ти трябваше още две години клинична практика и едва тогава те допускаха на писмен и устен изпит, след който, при успешно полагане, ти се даваше разрешение да

практикуваш като психиатър. Затова и психиатрите взимаха поне по петдесет долара на час за услугите си.

Лайдър беше просто психолог.

По времето, когато бе започнал да практикува, даже и един автомонтьор можеше да окачи на работилницата си табела, че предлага и услугите си като „психолог“, без да трябва да доказва какво разбира под това. Времената обаче се бяха изменили и сега за всичко се издаваха разрешителни. Много психолози, сред тях и Лайдър, все още обаче изпитваха комплекс за малоценност в присъствието на психиатър, или, не дай боже, в присъствието на тази елитна и августейша личност — психоаналитика. На приеми или срещи с такива учени хора Лайдър често говореше на професионални теми, за да стане ясно, че си разбира от занаята. Забавното в случая беше, че той наистина си разбираше от занаята. Щеше да бъде добре Лайдър да отиде на психиатър. Един психиатър сигурно щеше да му помогне да се освободи от комплекса си за малоценност. Вместо да направи това, той прекарваше по осем часа на ден в кабинета си в полицейското управление и разговаряше с прости полицаи, сред които се чувстваше по-висше същество.

— За какви кошмари става дума?

— Кошмарът е все един и същ — рече Карела.

— Аха, говориш за цикличен кошмар.

— Да — съгласи се Карела. В присъствието на Лайдър започна да изпитва нещо като чувство за малоценност. Знаеше, че трябваше да използва думата „цикличен“, но някак си я бе пропуснал. Лайдър носеше бифокални стъкла, зад които очите му изглеждаха много голем. На брадата му бе останала една троха, навярно скоро бе обядвал.

— Можеш ли да ми разкажеш съдържанието на този цикличен сън?

— Мога — отвърна Карела и започна да разказва. *„Навечерието на Коледа е. Майката и бащата на Джими украсяват коледна елха. Джими и четири други момчета са седнали на пода в хола и наблюдават. Бащата на Джими казва на момчетата, че трябва да му помогнат да украси елхата. Те отказват. Майката на Джими казва, че няма защо да помагат, щом се чувстват уморени. Коледните украшения започват да падат от елхата, чупят се върху пода със силни звуци, които стресват бащата на Джими. Не успява да запази*

равновесие, пада на пода върху счупените украшения, порязва се така лошо, че кръвта му изтича и умира. Мокетът е зелен и червената кръв се просмуква в него. Майката на Джими плаче. Повдига полата си и под нея се вижда penis.“

— Х-м — проточи Лейдър.

— Това е сънят — рече Карела.

— Х-м — повтори Лейдър.

— Сънят е бил анализиран от някой си майор Ралф Лемар...

— Военен лекар?

— Да, психиатър.

— Психиатър, х-м — уточни Лейдър.

— И той изглежда е останал с впечатлението, че кошмарът е свързан с едно групово изнасилване, състояло се преди няколко години.

— Няколко години преди какво?

— Преди времето, в което се е заел с лечението на пациента.

— Кога се е заел с това лечение?

— Преди десет години.

— Преди десет години, х-м. А изнасилването колко години преди това е станало?

— Е, точно в това е проблемът. Изнасилване не е имало. Разговаряхме с момичето, което уж е било изнасилено, и то отрече да е имало такова нещо.

— Може би ви е излъгало. Много изнасилени жени...

— Не, тази говореше истината.

— Откъде знаеш?

— Защото тя ни разказа какво се е случило. Било е полово преживяване, не изнасилване.

— И какво се е случило?

Карела му разказа всичко, случило се между Роксана и Джими в мазето в един дъждовен ден. За половия акт до стълба. За гръмотевиците и мълниите. За страха от разкриване и наказание.

— Искам да разбера дали е възможно — започна Карела, — дали е възможно това любене в мазето да се е отпечатало по някакъв различен начин върху паметта на Джими. Дали е възможно да е започнал да го възприема като някакво групово изнасилване и от това да има кошмари. Това искам да разбера.

— Казваш, че е имало страх от наказание?

— Да. Ако това беше станало известно на шефа на бандата, и двамата са щели да бъдат наказани.

— Х-м.

— Та какво мислиш?

— Как да ти кажа, без съмнение в съня има много сексуална символика. Дървото — в случая елхата — е символ за мъжки полов орган. И всяко нарязно оръжие въобще е символ за пенис. Счупените коледни украшения, на които обикновено казваме коледни топки, също биха могли да се възприемат като символ на мъжки полови органи. А порязването, за което ми разказваш, може да се изтълкува като проникване в тялото, като своеобразно съвкупление.

— Значи сънят би могъл да...

— А споменът, който сам по себе си е своеобразен сън, тъй като ти ми казваш, че изнасилване всъщност не е имало, би могъл да се обясни като синтез на материала на съня при използването на различни сексуални символи, олицетворяващи в крайна сметка същото. За символи на половия акт Фройд е използвал такива ритмични действия, като танците, ездата и катеренето. Ти ми каза, че във фалшивия спомен шефът на бандата първо танцува с приятелката си, така ли е?

— Да.

— И казваш, че после изхвърлят момичето в един буренясал двор?

— Да.

— Е, в сънищата на лица от двата пола окосмяването на половите органи се символизира от гори и храсталаци, а според мен можем да приравним към тях и бурените. Ако си спомням добре, в съня бурените се превръщат в зелен мокет, а бащата умира от загуба на кръв, която се излива върху мокета, така ли е?

— Да.

— Нека да се върнем пак на счупените украшения на коледната елха. Една ваза или саксия или какъвто и да е подобен сън — а коледните украшения им приличат — е символ на женски полов орган, така че счупването на украшенията може да се изтълкува като загуба на девственост, също и кървенето, което обикновено се асоциира пак с това. Момичето било ли е девствено?

— Не знам, не ми се вярва.

— Х-м — Лейдър си свали очилата и започна да бърше стъклата. Оказа се, че очите му са бледосини и че изведнъж придоби вида на много, много стар човек. Отново си сложи очилата и уголемените му очи отново скочиха в стаята. — И не трябва да забравяме и насилието. В сънищата насилието често се проявява като полов акт.

— А аз все си мислех, че сънищата целят да прикрият нещо — каза Карела. — Да го замаскират.

— Ако става дума да скрият нещо от цензора на съзнанието, така е — каза Лейдър. — Ако ще възприемаме нещата строго според Фройд, трябва да вярваме, цитирам, че това, което в действителност предизвиква сънищата са екстравагантни полови желания, които обуславят необходимостта от цензура и изкривяване на мечтите, край на цитата.

— Х-м — този път беше Карела.

— Х-м — последва го Лейдър. — Разбира се, аз ти цитирах ранния Фройд, а оттогава в областта на тълкуването на сънищата е постигнато много. В този случай, тъй като пациентът е имал циклични кошмари, бих допуснал, че той се е опитвал да постави под контрол първоначалната травма, един вид да не позволява тя да му причинява повече болки, като я проследява отново и отново. По мое мнение, това ще да е била най-вероятната цел на този повтарящ се сън.

— Коя травма?

— Не знам каква травма. Ти познаваш случая, ти ми кажи.

— Изгубил е зрението си. Предполагам, че това...

— Напълно е възможно това да е причината.

— Обаче... не, виж какво. Когато Джими е разказвал на Лемар за изнасилването, казал му е, че Бог е наказал него вместо другите. Казал е на Лемар, че изнасилването е причина за неговото ослепяване.

— Точно така, но загубата на зрението не е могла да бъде тази травма, защото той после е обвинил за слепотата си това, което се е случило.

— И какво се е случило?

— Не знам.

— Кога е бил ранен?

— На четиринадесети декември.

— Преди това участвал ли е в бойни действия?

— Да, още от началото на месеца...

„И цял месец ли водихте бой с другата банда?“

„Голям бой беше, докторе.“

„И след това си почивахте?“

„Да, и Лойд ни каза да се махаме.“

— Какво има? — попита Лайдър.

— Възможно ли е...

— Кое?

— Не знам — каза Карела. — Позволи ми... позволи ми да се опитам да свържа нещата. Съгласен ли си?

— Няма какъде да бързаме.

Устата на Карела внезапно пресъхна. Навлажни устните си с език, кимна и се опита да си спомни всичко, което беше прочел в доклада на Лемар в болницата, докато се опитваше да потиска половото си желание към Джанет. Опита се да си спомни доклада в подробности. Опита се да си спомни и всичко това, което Дани Кортес вчера му бе казал по телефона.

„Цял месец бе имало големи боеве. А «Алфа» беше долу, в подножието на хълма, където лейтенантът беше организиран команден пункт до една бамбукова горичка... Група «Браво» се катереше нагоре по хълма, където се беше окопал врагът. А лейтенантът слезе долу да види къде на майната си е група «Алфа»... И тогава започна обстрелът с миномети. Ония копелета бяха настроили мерниците за бамбуковата горичка и започнаха да такова мамата на всичко, което беше там.“

Това бе разказът на Дани Кортес за деня трети декември преди десет години, когато лейтенант Роджър Блейк е бил убит при минометен обстрел.

„Страшна работа. «Алфа» се прикриваше по време на обстрела и затова не може да стигне до лейтенанта навреме... При тая война трябваше да си прибираш убитите и ранените, защото ако не ги прибереш, ония ги прибираха и ги нарязваха на парчета, за врага ми е думата. Нали разбирате? От «Алфа» после ни казаха, че заради обстрела не са могли да го спасят. Могли са само да гледат как ония го завличат в джунглата. После го намериха в една яма нарязан на парчета. Ония копелета така правеха: нарежат тялото на парчета и го хвърлят в някоя яма... Нарязваха ги с щикове.“

Това бе все още Дани Кортес, поясняващ обстойно как се води война в джунглите. А сега идваше редът на Джими Харис и на разказа му за едно несъстояло се изнасилване.

„Лойд ни каза да се махаме... да отиваме горе... Момчетата казаха на Лойд да върви на майната си. След това всичките го наградиха и го откъснаха от Роксана. А барабаните биеха до спукване.“

/Чухме само шума — беше казал Кортес. Вие наблюдавали ли сте минометна атака? Вдига се голям шум и се чува отдалеч./

„След това го вързаха на стълба в средата на мазето... Те го връзват, а аз им казвам, недейте бе, това е председателят, да не си докараме някоя беля... Ама те хич не ми обърнаха внимание. Вързаха го за дървото, а Роксана взе да плаче, плаче бе, човек... За стълба ми е думата. А Роксана заплака. И нея я наградиха. И я чукаха, всичките ѝ се изредиха... После я изнесоха навън... Кървеше, защото я бяха разкървали, когато я оправяха.“

/Могли са само да гледат как ония го завличат в джунглата, бе казал Дани Кортес. После го намерили в една яма нарязан на парчета. Ония копелета така правеха: нарежат тялото на парчета и го хвърлят в някоя яма... Нарязваха ги с щикове./

— Какво става, Карела? — попита Лайдър. — Пак ли се сети за нещо?

* * *

Кучето се намиреше в малка канцелария на партера на полицейския гараж, където един униформен полицаи бе обещал да го пази, докато Карела си свърши работата. Полицаят поиска да разбере какво му има на това куче. Опитвам се да го храня, а то не ще да яде. Карела обясни, че е куче-водач. Какво от това, попита полицаят.

— Обучено е да приема храна само от стопанина си.

— А къде е стопанинът?

— Убит е.

— Тогава това псе ще пукне от глад — каза философски полицаят и се върна към списанието си, изразявайки по този начин

пълното си пренебрежение към широкия и сложен свят на кучешките проблеми.

Карела хвана кучето за нашийника и го поведе към колата си. Не му трябваше куче, още повече куче, което не иска да яде. Започна да си представя как кучето ще става все по-слабо и все по-слабо и накрая ще се превърне в сянка на самото себе си. Замисли се дали то наистина е било ваксинирано против всичко, против което се полага да е ваксинирано. Не ту трябваше куче, още повече куче, което не иска да яде. Най-малко му трябваше обаче куче, което не иска да яде и е бясно. Реши да направи оглед на железарията, закачена на нашийника му.

На един бронзов жетон бе написано „Разрешително за куче“ и следваха името на града, годината и шестцифров номер. На стоманен жетон бяха отпечатани името и адресът на някой си доктор Джеймс Копел, вероятно ветеринар, и думите „Аз съм ваксинирано против бяс“. Следваха годината и четирицифров номер. На трети стоманен жетон имаше щемпел „Школа за кучета-водачи“ заедно с адреса на улица „Пери“. На още един жетон бе написано „Аз принадлежа на Джеймс Р. Харис“. Следваха адресът на Харис и един телефонен номер.

Имаше и един ключ от неръждаема стомана.

Карела така и не разбра за какво му трябва на едно куче да има ключ на врата си, докато не видя думата „Мослър“, гравирани върху ключа точно под отвора, през който бе закрепен на нашийника. На самия отвор имаше спечена кир, или по-скоро пръст. Ключът бе от тези, с които се отваряха банкови сейфове и Карела бе готов да се басира срещу годишната си заплата, че този ключ преди време е бил заровен в саксията, стояща на перваза в апартамента на Харис. Знаеше и името на банката на Харис, защото го бяха видели с Мейер още при първия си оглед на апартамента — клонът на Първа федерална банка, разположен на булевард „Йейтс“. Знаеше, че за да отвори въпросния сейф, ще му трябва съдебна заповед. Нямахше нищо лошо в това, че се бе оказал в сградата на градското полицейско управление — в радиус от пет преки около него имаше градски, щатски и федерални съдилища. Прибра ключа и поведе кучето обратно към униформения полицай.

— Какво, пак ли? — извика полицаят.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

Минаваше два часът, когато Сам Гросман реши да се обади на детектива Джордж Андърхил от 41-ви участък.

— Вече имам данни за кръвната проба.

— За коя проба? — попита Андърхил.

— За тази, дето е взета от тротоара.

— О, вярно — каза Андърхил. Той бе забравил напълно за пробата. Всъщност бе забравил за нея веднага след като бе приключил разговорът му с лабораторията. А Гросман междувременно взел, че написал рапорт. Андърхил се замисли какво ще прави с този рапорт, след като от нито една болница не се бяха обадили за кучешки ухапвания. Взе молив и лист. — Хайде, диктувай.

— Първо, това е кръв — каза Гросман. — И второ, това е човешка кръв.

— От коя група?

— Имаш късмет. От група „Б“.

— Защо да имам късмет?

— Щеше да имаш още по-голям късмет, ако ти се беше паднала група „АВ“, защото само от три до шест на сто от населението я имат. А група „Б“ я имат между десет и петнадесет на сто от населението.

— Значи заради това имам късмет?

— Можеха да ти се паднат група нулева или „А“, които са най-често срещаните.

— Добре, много ти благодаря — каза Андърхил.

— Мога ли да направя нещо друго за тебе?

— Не, освен ако не познаваш някого, ухапан от куче.

— Тази кръв от жертва на кучешко ухапване ли е?

— Да.

— Кучето да не е било бясно?

— Не.

— Откъде знаеш?

— Стопанинът му казал на дежурния полицаи.

— Защото ако е бясно...

— Не е, не е. То е куче-водач. Откъде ще побеснее?

— И кучетата-водачи побесняват. Както и другите кучета.

— Да, ама това е ваксинирано.

— Кого е ухапало?

— Не знаем. Някой, който се е опитал да нападне стопанина му.

— Какво искаш да кажеш?

— Някой се опитал да нападне стопанина му и кучето го ухапало.

— Нападнали са слепеца?

— Ами да, стопанина на кучето. Нали ти казах, че е куче-водач?

И стопанинът му естествено е...

— Ти заедно с Карела ли работиш по този случай?

— Не. Кой е Карела?

— От 87-и участък.

— Не, не го познавам.

— Защото той се занимава с няколко убийства на слепи хора.

— При мен убийства няма. Някой се е опитал да нападне слепеца, кучето го ухапало и толкоз.

— Къде го е ухапало?

— Имаш предвид в коя част на тялото ли? Не знам.

— Имам предвид в коя част на града е станало нападението.

— На ъгъла на „Чери“ и „Лерд“.

— Чак там ли?

— Чак там, я. Хайде, че имам работа. Много ти благодаря — рече Андърхил и затвори телефона.

Гросман също затвори телефона, замисли се за малко и реши все пак да се обади в 87-и участък. На телефона се случи Дженеро.

— Тук детектив Дженеро от 87-и полицейски участък — каза той. Никога не пропускаше да спомене длъжността си. Всички останали детективи просто съобщаваха името си. Единствено Дженеро осигуряваше на обаждращите се пълноценно обслужване.

— Обажда се Сам Гросман от лабораторията. Искам да говоря с Карела.

— Няма го.

— Къде е?

— Не знам.

— Имаш ли представа кога ще се върне?

— Нямам.

— Кой работи заедно с него по случая със слепците, имаш ли представа?

— Май че е Майер.

— Там ли е? Дженеро се огледа.

— Не го виждам.

— Добре, когато се върне някой от двамата, ще му кажеш ли да ми позвъни веднага?

— Готово.

— Я дай все пак по-добре да поговоря с лейтенанта.

— Сега ще те свърже дежурният сержант — каза Дженеро. Натисна няколко пъти вилката на телефона и след малко чу гласа на Мърчисън. — Дейв, я прехвърли моя разговор на лейтенанта.

Гросман в един момент реши, че линията е прекъсната.

— Тук Бърнс от 87-и участък.

— Пит, обажда се Сам Гросман от лабораторията.

— Здравсти, Сам, как си?

— Добре съм. Току-що говорих с един детектив на име Джордж Андърхил. От 41-ви участък. Работи по един случай, свързан със слепец.

— За убийство ли става дума?

— За опит за нападение. Нямам представа дали това има някаква връзка със случая на Стив, но може би ще е добре да се свърже с Андърхил.

— Добре, ще предам това на Стив.

— Извършителят е бил ухапан от кучето на жертвата. Може би няма да е зле да предупредите болниците.

— Андърхил не е ли свършил тази работа?

— Не знам.

— Ще взема мерки. Благодаря ти, Сам.

Бърнс затвори телефона и отиде в стаята на детективите. Там Дженеро бе втренчил погледа си в бледосини дамски пликчета, поставени върху бюрото му.

— Какво правиш с тези пликчета, Дженеро? — сепна го Бърнс.

— Те са веществено доказателство — поясни Дженеро.

— За какво?

— За блудство.

— Хич няма да ме изненадаш — рече Бърнс. — Я по-добре се обади в службата за връзка с болниците и кажи да ни предупредят за всеки пациент, който се яви със следи от кучешко ухапване. Каквото и да има, да търсят Карела от 87-и участък.

— Това ли искаше капитан Гросман?

— Да, точно това искаше.

— Това означава ли, че не трябва да съобщавам на Карела, че Гросман се е обаждал?

— Я по-добре остави една бележка на бюрото на Карела.

— А на бюрото на Майер?

— И на неговото.

— А да се обадя ли първо в службата за връзка с болниците?

— Стига да мислиш, че можеш да свърши три неща едновременно, без да забравиш нито едно от тях.

— А, мога, мога.

* * *

Съдията прочете молбата на Карела и проговори.

— Какво очаквате да откриете в този банков сейф, детектив Карела? Не сте писал какво точно търсите.

— Това е, защото не знам какво има в него, ваша милост.

— Тогава как можете да очаквате да подпиша заповед, с която ви разрешавам да го отключите?

— Ваша милост, както ще забележите в молбата, разследвам убийство. Имам основания да вярвам, че това, което убиецът е търсил в апартамента на две от жертвите...

— Да, всичко това сте го написал.

— ... че това нещо се намира в сейфа, ваша милост, и би могло да бъде вещественно доказателство за обвинение в убийство.

— Обаче вие не знаете какво конкретно търсите.

— Така е, ваша милост, не знам.

— Разполагате ли с лична информация за съществуването на такова вещественно доказателство?

— Разполагам единствено с информацията, че убиецът най-старателно е претърсил апартамента, като се е надявал да открие нещо, ваша милост. Това е написано в молбата.

— От това обаче не следва, че разполагате с лична информация за съществуването на такова веществено доказателство в сейфа.

— Ваша милост, не вярвам в отварянето на този сейф да има нещо противозаконно. Би било толкова противозаконно, колкото например претърсването на гардероба на жертвата в нейния апартамент, ако там е извършено престъплението.

— Сейфът не се намира на местопрестъплението.

— Разбирам, ваша милост. Преди време обаче получих съдебна заповед да отворя един такъв сейф, и при това тогава престъплението бе организирането на нелегална лотария. А сега се занимавам с убийство.

— В случая, който ми описвате, вие разполагаете ли с лична информация за това, какво ще откриете в сейфа?

— Да, ваша милост. Бях я получил от един от нашите информатори.

— Значи, тогава сте разполагал с лична информация.

— Ваша милост, много ми се ще да отворя този сейф. Трима души вече бяха убити, и тримата слепи. Вярвам, че в него има нещо, което ще ми помогне. Наистина имам основания да очаквам, че там има нещо, ваша милост.

— Ако подпиша тази заповед, може повече да ви навредя, отколкото да ви помогна. Някой би могъл после да ви обвини, че сте укрили веществени доказателства, които биха били в полза на някой обвиняем, или че сте подхвърлили мними веществени доказателства.

— Готов съм да рискувам, ваша милост. От всичко това би могъл да пострада единствено убиецът. Ваша милост, с отварянето на този сейф няма да нарушим правата на нито една от жертвите.

— Ще подпиша заповедта — реши съдията.

* * *

По време на обратния път Карела размишляваше защо съдията го бе измъчил толкова. Накрая реши, че мъчението си е струвало труда.

Може би съдията беше решил, че защитата на правата на един човек е равнозначна на защитата на правата на всички хора. Беше станало почти два и половина, когато се върна в участъка. Решил бе да се отбие само до Бърнс и да му докладва какво е направил и къде ще ходи. Добре е да докладваш на лейтенанта как напредва работата, когато той се оплаква тъкмо от отсъствието на напредък.

Дженеро седеше на бюрото си, вторачил се в някакви бле-досини дамски пликчета.

— Оставих ти бележка на машината — откъсна се за миг от заниманието си Дженеро.

— Благодаря — кимна Карела и измъкна бележката изпод валяка. От нея научи само това, че го е търсил Гросман. Името му беше написано като „Гросмън“. Карела тъкмо щеше да му позвъни, когато влезе Бърнс и му разказа всичко: за Андърхил, за опита за нападение и за кучешкото ухапване. Ясно, рече Карела и му разказа за банковия сейф и за съдебната заповед, обърна табелката със своето име на таблото на стената, за да се разбере, че е излязъл по служба, и отиде до колата си, където кучето бе оплюло цялата задна седалка. Опитва се да си спомни името на кучето, но не успя. Никой не е свършен.

* * *

Управителят на клона на Първа федерална банка, разположен на булевард „Йейтс“, бе чернокож мъж на име Самюъл Хобс. Поздрави Карела, когато той влезе в кабинета му, ръкува се с него и след това започна да проучва съдебната заповед с подчертано тържествен вид, сякаш четеше кралски указ за обезглавяването на някой самозванец. Карела му даде ключа. Хобс натисна едно копче на телефона си и в стаята изникна младо чернокожо момиче. Хобс го помоли да издири номера на сейфа на Джеймс Рандълф Харис и след това да придружи детектив Карела до подземията и да отвори сейфа. Карела я последва. Момичето бе с дълги крака и трепкащо задниче. Усмиваше му се много често и той започна да мисли, че е неотразим.

Момичето отвори сейфа и извади оттам кутия. Попита го дали му трябва стая, в която да остане сам. Той отговори, че да, че му трябва такава стая и беше отведен до малка стаичка. Карела влезе в нея и

заклучи вратата отвътре. На стената висяха ножици, поставени явно за удобство на клиентите, изрязващи купони от ценни книжа.

Отвори кутията. В нея се съдържаше само едно нещо — индигово копие на писмо, писано на машина. Беше адресирано до майор Джон Франсис Таталия, служещ във Форт Ли, щата Виржиния. Писмото бе с дата шести ноември.

6 ноември

„Здрасти, майор Таталия,

Реших, че е време да получа малко пари за очите си. Бях на срещата на рота «Д» през август и разбрах, че всички останали хайвани са сиромаси и фукари като мене, така че няма смисъл да искам помощ от тях. Говорих с капитан Андерсън, който бе командир на първи взвод, и той ми каза, че сега си майор и служиш във Форт Ли, където ти пиша. Майоре, искам пари от тебе. Искам пари за очите си. Искам да ми изпращаш хиляда долара месечно докато съм жив или ще изпратя едно писмо до армията и ще им пиша какво се случи на лейтенант Блейк. Ще им пиша как ти и останалите убихте лейтенант Блейк. През кура ми та оттатък е какво ще стане с тебе или с който и да е от тях. Другите не могат да ми помогнат, защото са жив зян като мене, но ти си офицер от кариерата и можеш да ми изпратиш пари, майоре. Искам парите веднага, майоре. Ще ти дам срок до края на месеца и ако дотогава не съм получил първия чек за хиляда долара, ще пиша на армията на САЩ и ще им разкажа какво стана по време на «Ала Моана». Мислиш, че не мога да докажа нищо, майоре, но това нищо не значи. Аз съм сляп ветеран с пенсия за пълна инвалидност и, майоре, няма защо да ти пиша какви лайна ще ти се стоварят на главата, ако започне едно армейско разследване за това какво се случи онзи ден. Ти пръв го наръга с щик, майоре, и ако извикат и другите да дават показания, те ще кажат, че само ти си го убил, защото иначе ще трябва да признаят, че и те са вътре. Никой от тях вече не служи в армията, майоре, само ти. Мамицата ти ще се разплаче, майоре, ако не ми изпратиш парите. Имам

копие от това писмо, така че ако нещо ми се случи, жена ми ще узнае и тогава ще се видиш на още по-голям зор от сега. Така че на всяко първо число от месеца ми изпращай по хиляда долара и не спирай, ако не искаш да ти се запали задникът. Изпращай чековете на името на Джеймс Р. Харис и ми ги изпращай на адрес «Седма южна улица» номер 3415, Изола. Няма да чакам по-късно от първи декември.

Твоето старо приятелче от армията
Джеймс Р. Харис“

Този път молбата на Карела бе по-обстойна и конкретна:

1. Аз съм детектив втора степен, работещ в 87-и полицейски участък.

2. Разполагам с лична информация, основана на факти, съобщени ми от медицинския експерт, че са извършени три убийства, при които всички жертви са били слепи.

3. Разполагам също така с лична информация, основана на факти, съобщени ми от непосредствения ми началник, детектив лейтенант Питър Бърнс, че през нощта на 22 ноември срещу един сляп човек е било извършено нападение, по време на което извършителят е бил ухапан от кучето на жертвата.

4. Разполагам също така с лична информация, че опитът за нападение над слепеца попада в категорията, известна като „Необичайни престъпления“, при което има основания да се предполага, че то е свързано със споменатите три убийства, попадащи също във въпросната категория, всичките извършени в кратък период от време, като първото убийство е било извършено в четвъртък, 18 ноември вечерта, а опитът за нападение е бил извършен в понеделник, 22 ноември вечерта.

5. Разполагам също така с лична информация, че една от жертвите, Джеймс Р. Харис, е направила писмен опит да изнуди бившия си командир Джонс Франсис Таталия да му

изпраща хиляда долара месечно до края на живота му, за да не даде гласност на информацията, че Джон Франсис Таталия в съучастие с други лица е убил лейтенант Роджър Блейк на трети декември преди десет години по време на армейска операция с кодово название „Ала Моана“.

6. На основата на горепосочената информация имам основание да вярвам, че възможна следа от кучешко ухапване върху тялото на Джон Франсис Таталия ще представлява вещественно доказателство при повдигането на обвинение за опит за нападение и по всяка вероятност и при повдигането на обвинение за убийство.

Следователно моля любезно уважаемия съд да издаде заповед по приложения образец, в който да ми разреши да извърша обиск на личността на майор Джон Франсис Таталия с цел да проверя дали по тялото му има следа от ухапване на куче.

Потвърждавам, че не съм отправял такава молба към нито един друг съд или съдия.

ИМЕ	НОМЕР ЗНАЧКАТА	НА	ЗВАНИЕ	УЧАСТЪК
Стифън Луис Карела	764-5632		Дет.втора ст.	87-и

Оказа се, че съдията, към когото Карела се обърна с тази молба, бе същият, от когото бе поискал разрешение да отвори банковия сейф на Харис. Съдията внимателно прочете молбата и след това подписа готовия текст на заповедта.

* * *

Часовият на портала не искаше да пусне Карела.

Карела му показва заповедта, но часовият заяви, че ще трябва да разговаря с дежурния офицер. Набра някакъв номер и докладва, че е

дошъл някакъв детектив със съдебна заповед. След това подаде слушалката на Карела:

— Полковникът иска да говори с вас.

— Здравейте — каза Карела.

— Здравейте, тук е полковник Хъмфрис. Какъв е проблемът?

— Няма проблем, господин полковник. Нося със себе си съдебна заповед, а вашият човек на портала не иска да ме пусне.

— Каква е тази съдебна заповед?

— За обиск на личността на майор Джон Франсис Таталия.

— Какво ще търсите?

— Следа от кучешко ухапване, господин полковник.

— Защо?

— Заподозрян е в убийство.

— Свържете ме с часовия — помоли полковникът и Карела подаде слушалката на войника.

— Да, господин полковник. Тъй вярно, господин полковник. Тъй вярно.

След това войникът се обърна към Карела:

— Третото здание отдясно. Там, където пише „Военна полиция“.

— Благодаря — рече Карела и влезе с колата през портала.

Паркира я на посипаната с чакъл площадка срещу една сграда от червени тухли. След това влезе в нея и видя ефрейтор, седнал зад едно бюро. Поиска да го свържат с полковник Хъмфрис и ефрейторът попита за кого да докладва. Карела каза името си.

Полковник Хъмфрис бе мъж на около петдесет години, висок, строен, с бронзов тен, силна ръка и глас, който издаваше употребата на уиски. Той обясни на Карела, че току-що е разговарял с командира на частта, който разрешава обиска при положение, че бъде извършен в присъствието на военен юрист и военен лекар.

Карела показа пълно разбиране. Армията защитаваше правата на един от своите хора.

И петимата се събраха в лазарета: подполковник-юрист, военен лекар със звание майор, полковник Хъмфрис, най-старшия офицер в поделението, Карела, почувствал се малко потиснат от изобилието на униформи и пагони, и майор Джон Франсис Таталия, който прочете заповедта, сви рамене и каза:

— Не разбирам.

— Тази заповед му дава право да направи проверка дали по тялото ви има следа от ухапването на куче — поясни юристът. — Генерал Килбърг разреши проверката.

— Бихте ли се съблякъл? — каза Карела.

— Това е смехотворно — изрече сопнато Таталия, но започна да се съблича. По ръцете му нямаше никакви следи, но на левия му крак, непосредствено над коляното, имаше бинт.

— Какво е това? — попита Карела.

— Порязах се — отговори Таталия, застанал прав и облечен само в армейски гащета и потник.

— Бихте ли свалил превръзката, ако обичате? — изгледа го в очите Карела.

— Боя се, че ще започне отново да кърви — отговори Таталия.

— Тук има лекар — настоя Карела. — Ако предпочитате, може той да свали превръзката.

— Сам ще я сваля — каза Таталия и започна бавно да размотава бинта.

— Това не е порязване — обади се Карела.

— Порязване е — настоя Таталия.

— Тогава какви са тези дупки?

— Не ви разбирам.

— Това са следи от зъби.

— Вие лекар ли сте? — сопна се Таталия.

— Не, но всеки може да разбере, че това са следи от зъби — каза Карела и се обърна към военния лекар. — Господин майор, това следи от зъби ли са?

— Биха могли да бъдат следи от зъби — отвърна предпазливо майорът. — Би трябвало да ги разгледам по-отблизо, за да преценя.

— Бихте ли го сторил? — помоли Карела.

Майорът отвори един шкаф от неръждаема стомана и извади оттам увеличително стъкло.

— Бихте ли легнал на масата? — обърна се той към Таталия. Таталия се покатери на масата. Докторът намести една лампа така, че да осветява раната на крака на Таталия, и започна да я разглежда през увеличително стъкло. — Как да ви кажа, нараняването би могло да е предизвикано от действието на кучешки предни зъби и резци. Не мога обаче да твърдя това с положителност.

Карела се обърна към юриста.

— Господин полковник, бих искал да задържа и отведа този човек, за да бъде прегледан повторно от медицински експерт и подложен на разпит във връзка с три убийства и един опит за нападение.

— Как да ви кажа, не сме сигурни дали това е кучешко ухапване — избъбра юристът.

— Животинско ухапване е, това е сигурно — отрязва Карела.

— И така да е, това не го прави кучешко ухапване. Във вашата съдебна заповед е посочено изрично, че се търси следа от кучешко ухапване. Така че ако това не е кучешко ухапване...

— Вашият лекар каза, че раната би могла да е причинена...

— Казах, че не мога да твърдя това с положителност — обади се лекарят.

— Какво по дяволите става тук? — попита Карела.

— Вие искате от мен да освободя този човек от юрисдикцията на армията — каза юристът — и аз просто нямам...

— Само до приключването на разследването.

— Не съм сигурен дали имам право и на това.

— Тогава какво трябва да направя? Трябва ли да докарам тук окръжния прокурор? — почти кресна Карела. — Добре де, сега ще позвъня и ще го докарам. Къде е телефонът?

— Не се вълнувайте — намеси се полковник Хъмфрис.

— Майната му, как да не се вълнувам. Тук стои човек, който може би е убил трима души, а вие ми предлагате да не се вълнувам. Ще арестувам този човек и ще го отведа и ще взема, ако потрябва, разрешение за това от президента. Нали той е главноком...

— Казах ви да не се вълнувате — повтори Хъмфрис.

— И какво ще правим?

— Почакайте да поговоря с генерала.

— Хайде, разговаряйте.

— След малко ще се върна — рече Хъмфрис и отиде в съседната стая.

Карела чу как започна да се върти шайбата на телефона. Офицерите гледаха през прозореца и избягваха погледа му. Таталия бе превързал повторно раната и се обличаше, когато Хъмфрис се върна в стаята.

— Генералът даде разрешение — каза.

* * *

Работата обаче съвсем не се оказа проста. Таталия трябваше да бъде придружен от юриста, който пое защитата на неговите права. Това всъщност не беше лошо, ако човек се замисли, нали така беше прието в тази страна. Нека за миг си представим, че Таталия не беше човекът, който беше убил Джими и Изабел Харис и Хестър Мейтиесън. Нека си представим, че не бе човекът, който бе нападнал стария Юджийн Мейслън и бе ухапан от неговото куче Ралф. Може пък човекът да е бил ухапан от жена си или от нейното котенце, и това става, нали? Именно затова бе необходимо присъствието на полковник Антъни Лумис, за да може армията да е сигурна, че ченгетата от 87-и участък няма да налагат Таталия с гумени маркучи. Днешните ченгета не правеха това, но Лумис не го знаеше.

Когато Карела поиска да се вземе проба от кръвта на Таталия, за да се сравни с пробата на кръвта, открита на тротоара до клона на Търговската банка на ъгъла на улиците „Чери“ и „Лерд“, Лумис заяви, че това е нарушение на правата на Таталия. В участъка бе дошъл и един помощник-окръжен прокурор на име Ендрю Стюърт. Дошъл бе, защото работата обещавахе да бъде интересна и никак не му се искаше един групов убиец да отърве кожата, а и защото не му бе приятно един надут военен адвокат да възразява срещу това медицинският експерт да прегледа раната, за да разбере дали е причинена от кучешко ухапване или не. Стюърт бе амбициозен човек, който се надяваше един ден да бъде избран за губернатор на щата. Бе служил в армията на САЩ по време на една от многобройните им войни и никак не обичаше офицерите, а най-малко обичаше подполковниците.

— Господин полковник — каза той, защото това беше обръщението към подполковниците, прието в армията на САЩ, — мисля, че ще трябва да ви разкрия няколко малки тайни — за да не се окажете зад линията на фронта без подкрепление. — Усмихна се като лалугер, когато изрече това, защото реши, че е добра проява на чувството му на хумор. — Ще ви разкажа всичко за поправката

„Миранда — Ескобедо“ и за правата на един задържан. Или още по-добре, тъй като днес всички говорят само за правата на задържаните, ще ви обясня какви са правата на служителите на реда. Така че слушайте внимателно, господин полков...

— Не ми харесва снизходителният ви тон — пламна Лумис.

— И така да е — продължи Стюърт и пак се ухили като лалугер. — Позволете ми да ви осведомя, че един полицейски служител има право да поиска от арестанта да му вземе кръвна проба или да го накара да диша в торбичка, има право да му вземе отпечатъци от пръстите и да го фотографира, има право да огледа тялото му, да го подреди в един ред с други хора за идентифициране и при това да го накара да облече шлифер или шапка, има право да го докосне с пръст по носа или да го помоли да събере паднали монети. Има право да направи всичко това без предварително да е уведомил арестанта за правото му да говори в присъствието на адвокат или да не казва неща, които после могат да бъдат използвани в негова вреда.

— Това е вашето тълкуване — съпротиви се Лумис.

— Не, полковник, това е тълкуването на Върховния съд на тази страна. Разликата между което и да е от тези действия и изявления в отговор на разпит е просто разликата между показанията с несвидетелски характер и показанията със свидетелски характер от страна на задържания. Първите не трябва да се предшества от уведомяването на арестанта за правата му, вторите — задължително. Така че, господин полковник, независимо дали това ви харесва или не, ние ще вземем проба от кръвта на майор Таталия, а после ще докараме помощник-медицинския експерт да огледа раната и да определи дали е била причинена от кучешко ухапване или не. Така е, господин полковник, и ние действваме напълно в съответствие с нашите права. Ако искате, вие можете да правите възражения, докато адът замръзне, но ние пак ще сторим това, което вече ви изброих. Ясно ли ви е?

— Аз възразявам — изрече сухо Лумис.

— Добре. А пък аз ей сега ще се обадя в службата на медицинския експерт, за да ми изпрати веднага човек.

Човекът пристигна след около четиридесет минути. Беше почти девет часа вечерта. Експертът огледа раната и каза, че според него се дължи на кучешко ухапване. Попита дали кучето е било бясно.

— Да — отговори Карела. Тази лъжа му дойде наум съвсем внезапно. В правилника нямаше текст, който да постановява, че не могат да се лъжат медицински експерти и затова продължи да лъже с вдъхновение. — От службата за кучета му отрязаха главата и направиха анализ на мозъка. Кучето е било бясно.

— В такъв случай е добре лечението на този човек да започне веднага — постанови медицинският експерт и без някой да го пита, започна подробно да описва развитието на болестта. Инкубационният период продължавал от две до двадесет и две седмици, след което господин майорът можел да очаква появяването на остри болки в областта на зарасналата рана. Болките щели да бъдат последвани от главобол, загуба на апетит, гадене, нервност, подтиснатост, затруднения в преглъщането на храна. В заключителната фаза се редували конвулсии, делириум, кома и — накрая — смърт. Произнесе думата „смърт“ не без тържественост.

Таталия остана невъзмутим. Нямаше причини да смята, че това е било нагласено, а то и не беше. Не Карела, а друг беше извикал медицинския, експерт. Карела влезе в диалог с експерта едва когато той го попита дали кучето е било бясно. Въпросът изглеждаше естествен, а отговорът — правдоподобен. Риториката на експерта изглеждаше да е от професионално естество, просто следствие само на загрижеността на лекар за човек, намиращ се в опасност. Таталия даже не мигна.

Карела даде знак на Стюърт да дойде при него и двамата мъже шепнешком си размениха няколко думи.

— Какво мислиш? — попита Карела.

— Мисля, че е мръсно малко копеле и ще можем да го пречупим.

— А подполковникът?

— Бъкел не разбира от наказателно право.

— Искаш ли ти да задаваш въпросите?

— По-добре ти. Запознат си със случая.

— Да му покажа ли писмото?

— Първо го предупреди за правата му.

— Може да реши да не отвори уста.

— Ще отвори. Хич не ги мисли за толкова умни. По-скоро са тъпи.

Двамата мъже се върнаха до бюрото на Дженеро, където се бяха струпали останалите. Дженеро отдавна се беше прибрал у дома, но небесносините пликчета продължаваха да красят бюрото му.

— Майор Таталия — започна Карела, — в съответствие с решението на Върховния съд по случая Миранда срещу щата Аризона не ни е позволено да ви задаваме каквито и да е въпроси, преди да сме ви предупредили за правото ви да ползвате услугите на адвокат и за привилегията ви да не казвате неща, които могат да бъдат използвани против вас.

— Каква е тази работа? — попита Лумис подозрително.

— Това означава, че съобщаваме на вашия клиент какви са правата му — отговори Стюърт и се усмихна.

— Първо — продължи Карела, — това означава, че имате правото да мълчите, ако предпочитате да го направите. Ясно ли е това?

— Разбира се, че е ясно — отговори Таталия.

— Добре. На второ място означава, че не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, ако не желаете да направите това. Нали ме разбирате?

— Разбирам ви — отвърна уморено Таталия.

— Трето, означава, че ако решите да отговаряте на въпроси, отговорите могат да бъдат използвани против вас. Разбирате ли това?

— Да, да — кимна Таталия и непресторено се прозина.

Всичко ще си кажеш, мръсен келеш, помисли си Карела.

— Имате също така правото да се консултирате с адвокат преди или по време на полицейски разпит.

— Мой адвокат е полковник Лумис.

— ... и да се оттеглите от разпита, когато пожелаете. Ясно ли е това?

— Да, всичко ми е съвсем ясно — отговори Таталия.

— Добре — каза Карела, бръкна във вътрешния си джоб и извади писмото, което бе открил в сейфа на Харис. — Виждал ли сте това?

— Какво е то?

— Всъщност би трябвало да ви попитам дали сте виждал оригинала му. Това, което държа, е индигово копие. И така, виждал ли сте оригинала на това?

Таталия взе писмото и внимателно го прочете.

— Не съм.

— Адресирано е до вас.

— Адресирано е до Форт Ли във Виржиния. Преместиха ме оттам през септември. Това писмо е с дата шести ноември.

— Аха — отбеляза Карела.

— Може ли да видя писмото, ако обичате? — попита Лумис.

— Разбира се — каза Карела и му го подаде. — Значи, майоре, никога не сте получавали това писмо?

— Никога — каза Таталия с усмивка. — Военната поща не винаги е изрядна.

— А какво мислите за съдържанието му? — попита Карела.

— За съдържанието му?

— Да. Нали сега го виждате за първи път...

— Не го прочетох.

— Ах, аз пък бях останал с впечатлението, че го прочетохте. Полковник Лумис, бихте ли му подали писмото?

— На ваше място не бих отговарял на други въпроси — каза Лумис. — Господин Карела, господин Стюърт, бих искал да предложа...

— Не ставайте смешен — сръза го Таталия и измъкна писмото от ръцете на Лумис. — Нямам какво да крия.

Добре, помисли си Карела. Ти си точно това, което мислим, че си, и ще те приковем на стената. Видя как Таталия подчертано бавно и внимателно прочете писмото. Най-сетне той повдигна глава.

— Този път прочетохте ли го? — попита Карела.

— Да.

— За пръв път, така ли?

— Точно така.

— И какво мислите за съдържанието?

— Нямам представа какво може да означава.

— Нямате представа какво може да означава, така ли?

— Така.

— А пък на мен ми се струва, че Джими Харис твърди, че вие сте наръгали лейтенант Блейк с щик.

— Глупости.

— Лейтенант Блейк е бил убит, нали?

— Разбира се, че беше убит.

— Но не е бил убит така, както твърди Джими Харис?

— Беше убит, когато една мина избухна до него.
— Аха — кимна Карела.
— Аз ви разказах това още вчера, когато бяхте при мен.
— Да, но изглежда Джими е останал с впечатлението, че вие сте наръгали лейтенанта с щик.
— Нямам представа с какви впечатления е останал или не е останал Джими. Джими е мъртъв.
— Вярно е, но изглежда той е останал с впечатлението, че и другите са нанесли удари по лейтенанта с щикове.
— Повтарям, че...
— Защото в писмото се казва, че вие и другите сте убили лейтенанта.
— Не знам за какви други хора говорите.
— Предполагам, че става дума за хората от Огнева група „Алфа“. А вие как мислите?
— Не знам какво означава тази буква. Знаем само, че Джими трябва да е бил луд, когато е писал това.
— Аха — каза Карела. — Значи смятате, че той е измислил всичко това, така ли?
— Не знам какво е измислил и какво не е измислил. Знаем само, че това е един явен опит за изнудване.
— Значи вие не сте намушкар лейтенант Блейк?
— Разбира се, че не съм!
— Извинете — намеси се Лумис, — но според мен майорът наистина не би трябвало да отговаря на повече въпроси. — Майор Таталия като ваш адвокат...
— Нямам какво да крия — повтори Таталия.
— Какво са случи в онзи ден? — попита Карела.
— В кой ден?
— В деня, в който загина лейтенант Блейк.
— Имаше атака с минохвъргачки — каза Таталия и сви рамене.
— Той беше убит от избухването на мина.
— Това кога стана? Преди или след като издаде заповед „Алфа“ да щурмува хълма?
— Какъв хълм?
— Хълмът, на който е било минохвъргачното гнездо.
— Не си спомням такава заповед.

„И цял месец ли водихте бой с другата банда?“

„Голям бой беше, докторе.“

„И след това си почивахте.“

„Да, и Лойд ни каза да се махаме.“

„Какво е искал да каже?“

„Казах ти, каза да отиваме горе.“

— Лейтенантът не даде ли заповед „Алфа“ да щурмува хълма?

— Не знам за какъв хълм говорите.

— Къде беше командният пункт на лейтенанта?

— Не си спомням.

— Не беше ли долу, на ниското? До една бамбукова горичка?

— Не си спомням.

— Нали този ден са ви повишили, при това в бойна обстановка?

— Така е, но не си спомням къде беше командният пункт.

— Дани Кортес каза, че е бил до една бамбукова горичка в подножието на хълма.

— Не знам кой е Дани Кортес.

— Той е бил в група „Браво“. Лейтенантът наредил „Браво“ да щурмува хълма, а след това слязъл долу, за да изпрати и „Алфа“. Нали е издал заповед и „Алфа“ да щурмува хълма?

— Не.

— Но хората отказали да се подчинят, така ли е?

„Така беше, докторе. Момчетата казаха на Лойд да върви на майната си. След това всичките го наградиха и го откъснаха от Роксана. А барабаните биеха до спукване.“

— Не се ли случи именно това? — попита Карела. Беше се разгорещил. Вече бе разбрал всичко. Беще му отнело много време, но затова пък всичко вече му беше кристално ясно. Повече не му трябваше помощта на Лемар или Лайдър, за да разбере, какво е станало този ден. Вече знаеше какво е станало.

— Спечкахте ли се с лейтенанта?

— Не, не съм се спечквал с лейтенанта.

— Не му ли казахте, че хората ви няма защо да щурмуват хълма, щом не искат? Не му ли казахте, че хората ви са уморени?

— Нищо подобно не съм му казал.

— Но той е бил там. Нали е бил?

— Къде да е бил? Не мога да разбера какво искате да кажете.

— На командния пункт. Нали не са го убили преди да стигне до командния пункт?

— Не си... Не си спомням кога го убиха. Ние... минометната атака започна, когато той слизаше от хълма.

„След това го вързаха на стълба в средата на мазето. Аз не разбрах какво ще му правят. Те го връзват, а аз им викам, недейте бе, това е председателят, да не си докараме някоя беда.“

— Кое беше първото име на лейтенанта?

— Какво?

— Лейтенант Блейк. Кое беше първото му име?

— Роджър.

„А Роксана заплака. И нея я наградиха. И я чукаха, всички ѝ се изредиха.“

— Дали Кортес е видял всичко — каза Карела. Отново лъжеше. Хич не му пукаше. Нямаше да остави това мръсно копеле да се отърве. Ако съдът после реши да го отърве, негова си работа. Точно сега обаче нямаше да се отърве.

— Не знам... Не знам кой е Дани Кортес.

— От Огнева група „Браво“. Преди малко ви казах. От „Браво“. Той ви е видял, когато е изкачвал хълма. Обърнал се, погледнал надолу и видял как вие с лейтенант Блейк сте се боричкали...

— Не — изръмжа Таталия.

— И е видял как измъквате щика си...

— Не!

— И как сте го намушкали.

— Не! — изкрещя Таталия и изведнъж закри лицето си с ръце и започна да хълца. — О, Боже мой — каза. — Не исках... Не го направих за... Исках да си защита хората. Бяха уморени, бяха... Аз им бях командир, на мен вярваха. А той искаше да ги... Врагът беше там горе, как можехме да го... Боже мой, казах му, че не могат да тръгнат, защото са уморени. А ние... а той замахна към мен и го хванах и... и го притиснахме срещу едно дърво и аз... и аз извадих щика си и... го прободох с него. А наоколо беше ад от мините и... и всичките го прободохме. Всички освен Джими. Всичките го прободохме. После... после го завлякохме в джунглата и го нарязяхме... и го нарязяхме... и го нарязяхме на парчета, за да изглежда... че врагът го е направил... После, като получих писмото на Джими, се опитах да си спомня...

Толкова отдавна беше... Кой ще си спомня? Аз едва си спомнях... А той искаше да ме разори... трябваше да се защитя... Имам жена и семейство. Обичам ги, трябваше да ги защитя и тях... Знаех, че ако армията започне разследване, всичко ще излезе наяве, все някой нямаше да издържи. А той си беше оставил адреса... и го намерих... и го убих. А след това отидох в апартамента, за да открия копието, копието на писмото... дадох ѝ шанс... дадох ѝ шанс на жената... но тя не ми даде писмото, та и на нея ѝ прерязах гърлото със същия щик. А другите, бабата с акордеона и човека, когото се опитах да убия снощи... ами исках да помислите, че това е работа на някой луд...

Изведнъж спря и повдигна очи. От тях струяха сълзи, лицето му бе изкривено и на него бяха изписани болка и обида.

— А кучето наистина ли е било бясно? — попита.

* * *

И това беше цялата работа.

Затвориха Таталия и оформиха официално обвинение за три предумишлени убийства. Не забравиха и опита за нападение. Колкото до останалото, това беше работа на армията. Подполковник Антъни Лумис обеща, че ще задвижи машината на военното правосъдие веднага, щом се върне във Форт Кърби. Ще се проведе веднага пълно разследване за обстоятелствата във връзка с убийството на лейтенант Роджър Блейк, обеща им той, и всички извършители ще бъдат изправени пред военния съд. На Карела се стори забавно това, че Лумис използва думата „извършители“.

Излезе от участъка в единадесет без двадесет. Нощта беше студена и неприятна. Наведе глава, за да се опази от вятъра, притискайки към гърдите си един хамбургер, купен му от Мисколо. Кучето бе заспало на задната седалка на колата. Карела бе оставил един от прозорците отворен, мислейки си, че никой няма да посмее да открадне автомобил, принадлежащ на ченге. Нали беше оставил на предното стъкло табелка с надпис „Полицейско управление“. Отключи предната врата, освободи бутона на задната, отвори я и надникна. Все още не можеше да си спомни името на проклетото куче. Утре щеше да се обади на Софи Харис, за да попита как се казва.

— Ей, момче, събуди се.

Кучето примига.

— Искаш ли малко хамбургер? — попита Карела и отвори кесията, в която го беше поставил.

Кучето отново примига.

— Мисколо го купи. Вече е студен, но е много вкусен. Я си хапни.

Подаде хамбургера. Кучето го подуши и след това предпазливо си отхапа малко парче.

— Ха така — кимна доволен Карела и разкъса кесията, постла я на седалката и постави хамбургера върху нея. Докато стигна до мястото на шофьора, хамбургерът вече беше изчезнал и кучето облизваше хартията. Карела седна зад кормилото и за малко се замисли, втренчил поглед в двете големи светещи кълба с надпис „87“ от двете страни на вратата на участъка. Опита се да си спомни дали не е забравил нещо. Реши, че не е, и запали колата. Приятно е, след като си свършиш работата, да си тръгнеш за къщи.

Тръгна си у дома.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.